

ANKARA
HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK
KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA
MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437 NUMARADA KAYITLI
ŞİİR MECMUASI
(İNCELEME-METİN-MESTAP'A GÖRE TASNİF)**

Yasemin KARASAKAL

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Orhan KURTOĞLU**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI**

OCAK 2021

**ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE
HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437
NUMARADA KAYITLI ŞİİR MECMUASI
(İNCELEME-METİN-MESTAP'A GÖRE TASNİF)**

Yasemin KARASAKAL

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI**

**ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

OCAK 2021

ETİK BEYAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Yasemin KARASAKAL

04.01.2021

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI
BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437 NUMARADA KAYITLI
ŞİİR MECMUASI (İNCELEME-METİN-MESTAP'A GÖRE TASNİF)
(Yüksek Lisans Tezi)

Yasemin KARASAKAL

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Ocak 2021

ÖZET

Tez konusu olan eser ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437 numarada kayıtlı şiir mecmuasıdır. Çalışmada önce metin transkribe edilerek şekil ve muhteva incelemesi yapılmış, daha sonra MESTAP' a göre tasnif edilmiştir. Mecmua 105 varaktan oluşmaktadır. Mecmua içinde yer alan şiirler, ilgili şairlerin şiirleriyle ilgili daha önce yapılan çalışmadakilerle karşılaştırılmış ve değişiklikler kaydedilmiştir. Diğer şiirler ise önemli mecmularda yer alıp almadığına bakılarak yine var olanlardaki farklılıklar kaydedilmiştir. Mecmuada şiirleri bulunan şairlerin kısaca biyografileri verilmiştir. Çalışmada şairlerin yaşadığı yüzyıllar, kullanılan nazım şekilleri ve vezinler tablolar halinde verilmiştir. Mecmuada yer alan şiirler dönemin önemli birkaç mecmuasıyla karşılaştırılmış ve içerdikleri şiirler bakımından benzerlikleri tablo halinde verilmiştir. Mecmuada çoğunluğu 16. yüzyıl olmak üzere 15. ve 17. yüzyıl şairlerinin şiirleri yer almaktadır. Mahlası tespit edilen 79 şair bulunmaktadır. Mahlassız 233 şiir vardır. Mecmuada en çok şiiri bulunan şair ise Üsküplü İshak Çelebi'dir. En çok kullanılan nazım şekilleri gazel ve kıt'adır. Mecmuada meyve ve isim falları bulunmaktadır. Şiirlerin çoğunluğu âşıkane tarzda olup şehrengiz, elifname, suriyye, nuniyye gibi çeşitli türler de yer almaktadır. Mecmuada Arapça ve Farsça şiirler ile görsel şiirler de bulunmaktadır.

Bilim Kodu : 31402
Anahtar Kelimeler : Mecmua, Mecmua-i Eş'ar, Mestap
Sayfa Adedi : 338
Tez Danışmanı : Prof. Dr. Orhan KURTOĞLU
Öğrenci ORCID : 0000-0002-1225-2016

ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY TURKISH CULTURE AND HACI
BEKTAŞ VELİ RESEARCH CENTER LIBRARY THE JOURNAL OF POETRY WITH
437 REGISTRATION NUMBER (REVIEW-TEXT-MESTAP's CLASSIFICATION)
(M.Sc. Thesis)

Yasemin KARASAKAL

ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES

January 2021

ABSTRACT

This thesis subject work is the poem which registered at ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY TURKISH CULTURE and HACI BEKTAŞ VELİ RESEARCH CENTER LIBRARY with 437 registration number. Firstly in this study, the examination of the form and content of the text done by transcribing. After that it classified according to MESTAP. The review comprised by 105 leaves. Poems in review compared with earlier works about the related poets poems and changes recorded. In other poems, searched for it takes place in important reviews or not, the differences were recorded for which taken place. There is short biographies of the poets in the review whose poems were taken place in review. On this study, the centuries poets lived, used verse forms and meters were given in tabular form. The poems in the study were compared with the important reviews of the age and they were given in tables in terms of similarities of poems included. In the review, there are poems which were written by the 15th, 17th and mostly 16th century poets. There are 79 poets, whose pen names was determined. There are 233 poets without pen name. Üsküplü İshak Çelebi has the most poems in the review. Most used verse forms were ghazel and quatrain. There are fruit and name horoscopes in the review. Most of the poems were in amorous style, also different styles like şehrengiz, elifname, suriyye and nuniyye were taken places. There are visual poems with Arabic and Persian poems in the review.

Science Code : 31402
Key Words : Mecmua, Mecmua-i Eş'ar, Mestap
Page Number : 338
Supervisor : Prof. Dr. Orhan KURTOĞLU
Student ORCID ID : 0000-0002-1225-2016

TEŞEKKÜR

Tez dönemi boyunca yardımlarını benden esirgemeyen ve yol gösteren danışman hocam Prof. Dr. Orhan KURTOĞLU'na sonsuz teşekkür ederim. Ders dönemi boyunca bilgilerinden istifade ettiğim hocalarıma teşekkür ederim. Bu uzun süreç boyunca beni destekleyen annem Sıdika KARASAKAL'a, babam İsmail KARASAKAL'a ve kardeşlerime çok teşekkür ederim. Birçok noktada desteğine başvurduğum arkadaşım Sacide KARADAĞ'a ve diğer arkadaşlarıma teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLoların LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLERİN LİSTESİ	x
RESİMLERİN LİSTESİ	xi
KISALTMALAR	xii
1. GİRİŞ	1
2. ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437 NUMARADA KAYITLI ŞİİR MECMUASI HAKKINDA GENEL BİLGİLER	5
2.1. Mecmuanın Nüsha Tavsifi	5
2.2. Mecmuanın Tertip Şekli	5
3. ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437 NUMARADA KAYITLI ŞİİR MECMUASINDA YER ALAN ŞİİRLERİN ŞEKİL ÖZELLİKLERİ VE MECMUANIN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ	7
3.1. Şekil Özellikleri.....	7
3.1.1. Nazım Şekilleri.....	7
3.1.2. Mecmudaki Şiirlerin Vezin Özellikleri.....	7
3.2. Mecmuadaki Şairler ve Şiirleri.....	10
3.2.1. Mecmuada Yer Alan Şairlerin Yaşadığı Yüzyıllar	15
3.2.2. Mecmuada Şiirleri Bulunan Şairlerin Biyografileri.....	18
3.3. Mecmuanın Muhteva Özellikleri.....	40
3.4. Mecmuanın İmlâ Özellikleri	42

	Sayfa
3.5. Mecmuada Tespit Edilen Bilinmeyen Şiirler	43
3.6. Mecmuada Yer Alan Şiirlerin Diğer Mecmualardaki Varlığı.....	52
4. ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437 NUMARADA KAYITLI ŞİİR MECMUASININ METNİ.....	55
4.1. Metin Kuruluşunda İzlenen Yöntem	55
4.2. Mecmuanın Metni	56
5. ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437 NUMARADA KAYITLI ŞİİR MECMUASININ MESTAP'A (MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ) GÖRE TASNİFİ....	275
6. SONUÇ	321
KAYNAKLAR	323
EKLER.....	333
EK-1. Mecmua 1b-2a	334
EK-2. Mecmua 2b-3a	335
EK-3. Mecmua 103b-104a	336
EK-4. Mecmua 104b-105a	337
ÖZGEÇMİŞ	338

TABLoların LİSTESİ

Tablo	Sayfa
Tablo 3.1. Mecmuada kullanılan aruz kalıpları	8
Tablo 3.2. Mecmuada kullanılan vezinlerin nazım şekillerine göre dağılımı.....	9
Tablo 3.3. Şairler ve şiir sayıları	13
Tablo 3.4. Şairler ve tahmis edilen şiir sayıları.....	13
Tablo 3.5. Mecmuada en çok şiiri bulunan şairlerin şiir sayıları	14
Tablo 3.6. Mecmuada yer alan şairler ve yaşadıkları yüzyıllar	17

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 3.1. Mecmuada bulunan vezinlerin dağılımı	8
Şekil 3.2. Mecmuada bulunan nazım şekillerinin vezinlere göre dağılımı	10
Şekil 3.3. Mecmuada şiirlerine tahmis yapılan şairler ve tahmis edilen şiirlerin dağılımı	14
Şekil 3.4. Mecmuada en çok şiiri bulunan şairlerin şiir sayılarının dağılımı	15
Şekil 3.5. Mecmuada bulunan şairlerin yüzyıllara göre dağılımı	18

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim	Sayfa
Resim 3.1. Mecmuada hareke kullanımı.....	42
Resim 3.2. Mecmuada birkaç harfte hareke kullanımı	42
Resim 3.3. Mecmuada yer alan yazım örnekleri.....	42
Resim 3.4. Mecmuada hemzenin kullanımı	43
Resim 3.5. Mecmuada yan yana aynı ünsüzün yazımı	43
Resim 3.6. Mecmuanın imla özelliklerinden örnekler	43

KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklamalar
a.g.e.	Adı geçen eser
AD	Âhî Dîvânı
ADD	Adnî Dîvânı
AHD	Ahmed-i Dâ'î Dîvânı
AMD	‘Amrî Dîvânı
APD	Ahmed Paşa Dîvânı
BAD	Bâkî Dîvânı
BD	Behîstî Dîvânı
BHD	Bahârî Dîvânı
BRD	Bursalı Rahmî Dîvânı
CSD	Cem Sultan Dîvânı
DABD	Dukakin-zâde Ahmed Bey Dîvânı
ED	Emrî Dîvânı
FD	Figânî Dîvânı
GSD	Gelibolulu Sun‘î Dîvânı
HBD	Hayâlî Bey Dîvânı
HLD	Helâkî Dîvânı
HYD	Hayretî Dîvânı
İÇD	İshak Çelebi Dîvânı
KND	Karamanlı Nizamî Dîvânı
LD	Livâyî Dîvânı
MC	Mecmua
MCBD	Manastırlı Celal Bey Dîvânı
MCN	Mecma‘u‘-n-Nezâ‘ir
MD	Muhibbî Dîvânı
MDD	Mu‘îdî Dîvânı

Kısaltmalar

Açıklamalar

MESTAP

Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi

MHD

Mihrî Hatun Dîvânı

MSD

Mesîhî Dîvânı

NBD

Necâtî Bey Dîvânı

PBMC

Pervâne Bey Mecmuâsı

RD

Revânî Dîvânı

s

sayfa

SAD

Sârbân Ahmed Dîvânı

ŞD

Şem'î Dîvânı

ŞPD

Şemsi Paşa Dîvânı

TCÇD

Tâci-zâde Cafer Çelebi Dîvânı

TEİS

Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü

UD

Ubeydî Dîvânı

ÜAD

Üsküplü 'Atâ ve Dîvânçesi

YBD

Yahyâ Bey Dîvânı

ZD

Zâtî Dîvânı

1. GİRİŞ

Eski Türk Edebiyatı'nın kaynaklarından biri de mecmualardır. Mecmua sözlükte “toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi; seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap; dergi” (Devellioğlu, 2010, s. 689) gibi anlamlara gelmektedir.

Mecmualar, genelde bir veya daha fazla yazar yahut şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dinî, din dışı nesir ya da şiirlerden oluşan derleme kitaplardır: Mecmûatü'l-ehâdîs, mecmûa-i fetâvâ, mecmûa-i ed'îye, mecmûatü'r-resâil, mecmûa-i eş'âr, mecmûa-i tevârih, mecmûa-i fevâid gibi. Mecmua başlangıçta, birçok bakımdan benzediği cönk gibi âyetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilâhiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve muammalarla ilâç tariflerinin ve faydalı bilgilerin (fevâid), notların, tarihî belge ve kayıtların (tevârih) derlendiği bir not defteri halinde ortaya çıkmış, zamanla gelişip düzenli bir tertip ve şekle kavuşarak türlerine göre bazı farklılıklar gösteren bir kitap veya telif çeşidi özelliği kazanmıştır (Uzun, 2003, s. 265).

Bu derleme eserlerin önemli özelliklerinden biri de çeşitli türleri içinde barındırmasıdır. Gerek metni gerekse derkenar kısmında dönemine ışık tutacak bilgiler bulunabilir.

Mecmualar bir Divan tertip edememiş olan ya da yalnızca birkaç şiiri bulunan şairlerin ortaya çıkarılmasında önemli rol oynar. Bunun yanı sıra Divan'ı bulunan büyük şairlerin bilinmeyen şiirleri de mecmualarda bulunabilir. Aynı zamanda öznel bir nitelik taşırlar. Tanınmış bir şairin meşhur bir şiirine birçok mecmuada rastlanılabildiği gibi müstensihinin zevkine bağlı olarak çok bilinmeyen bir şiiri de mecmuada yer alabilir.

Mecmuaların bir kısmının sahibi ve müstensihi belli, büyük bir kısmının ise ne sahibi ne de müstensihi bellidir. Ekserisinin düzenlenme tarihleri de yoktur (Aydemir, 2007, s. 123). Müstensihi belli olan mecmualarda seçilen şair ve şiirler doğrultusunda edebi çevreler hakkında çıkarımlarda bulunulabilir.

Mecmualar, edebiyat tarihinde büyük bir boşluğu doldurur. Bazen edebiyat tarihinin asıl kaynaklarına yardımcı olur, bazen yegâne kaynak olarak işlev üstlenir. Mecmuaların edebiyat araştırmacısına sağladığı bazı imkânları şu şekilde sıralamak mümkündür: Mecmualar, içinde barındırdığı şiir ve şairle dönemin okuyucu zevkini ve şairin okunurluğunu, popüleritesini verir. Ali Şîr Nevâyî'nin şiirleri XV. yüzyıldan XX. yüzyıla kadar mecmualarda yer alıyorsa bu durum hem okuyucu zevkini hem de şairin uzun süreli etkisini gösterir. Edebiyat tarihinin birinci dereceden kaynakları olan tezkirelere yansımamış

birçok şair, şiir, tür ve belgede de mecmualar edebiyat tarihinin vazgeçilmez kaynakları durumundadır (Aydemir, 2007, s. 123).

Şiir mecmûalarında pek çok şairin (bazılarında sadece birkaç şairin) türlü nazım şekillerindeki şiirleri -genellikle- bir sıra, esas gözetilmeden bir araya getirilmiştir. En büyük etken derleyicinin “zevk”idir. Şairler farklı mezhep ve meşreplerde; şiirler değişik nazım şekillerinde, muhtelif uzunluklarda hatta Türkçe’nin yanı sıra başta Farsça ve Arapça olmak üzere farklı dillerde olabilir (Köksal, 2012, s. 412).

Mecmualarla ilgili pek çok tasnif çalışması yapılmıştır. Agâh Sırrı Levend mecmuaları şöyle tasnif etmiştir:

1. Nazîreler mecmûaları
2. Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmûaları
3. Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmûalar
4. Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar
5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmûalar (Levend, 2008, s. 166-167).

Günay Kut ise şu şekilde bir tasnif yapmıştır:

1. Nazîre mecmûaları
2. Seçme şiir mecmûaları
3. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesiyle oluşan mecmûalar
4. Karışık mecmûalar
5. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmûalar (Kut, 1986, s. 170-174).

Atabey Kılıç’ın ise tasnif denemesi şu şekildedir:

1. Cilt ve tertip hususiyetleri bakımından mecmûalar
2. Şekil bakımından mecmûalar
3. Dil bakımından mecmûalar
4. Muhteva bakımından mecmûalar
5. Şahısların tertip ettiği veya şahıslar için tertip edilen mecmûalar (Kılıç, 2012, s. 75-97).

Mehmet Gürbüz Şir mecmuaları zerine Şöyle bir tasnif denemesi yapmıştır:

1. Şiirlerin Şekil zelliklerine göre oluŐturulan Şiir mecmaları
2. Şiirlerin konularına göre oluŐturulan (tematik) Şiir mecmaları
3. Nazire mecmaları
4. Şairlerin aidiyeti/mensubiyeti esasına göre hazırlanan mecmalar
5. Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli Şairlerin dıvnlarını/Şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmalar (Gürbüz, 2012).

Eski Türk Edebiyatı bakımından kıymetli olan mecmualar “Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi” (MESTAP) ile sistemli bir hal almıştır.

Projenin hedefi, öncelikli olarak Şiir mecmaları, niha olarak da edebiyatla ilgili - cnkler de dahil olmak üzere- bütün mecmaların ayrıntılı tasnif ve dökümlerinin yapılmasıdır (Köksal, 2012, s. 422). Proje baŐvuru kaynağı olması bakımından araŐtırmacılara büyük kolaylıklar saėlamıŐtır.

2. ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437 NUMARADA KAYITLI ŞİİR MECMUASI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

2.1. Mecmuanın Nüsha Tavsifi

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi HBV437 numarada kayıtlı olan mecmua 105 varaktan oluşmaktadır. Mecmuanın sadece görüntülerine ulaşılabilirdi için ebatları, kağıt çeşidi gibi bilgiler elde değildir. Varaklardaki satır ve beyit sayıları değişiklik göstermektedir. Yalnızca 18. sayfadan sonraki sayfaya numara verilmemiş ancak sayfalar arasında bir karışıklık bulunmamaktadır. Mecmuayı derleyen bu sayfaya numara vermeyi unutup bir sonraki sayfadan numaralandırmaya devam etmiş olabilir. İlk sayfasındaki zahriyye kısmında okunamayan bir mühür vardır. Mecmuada tâlik hat kullanılmıştır. Mecmuanın son kısmında yazı stilinde değişiklik olmuştur. Bu kısmın sonradan başka birisi tarafından eklenmiş olması muhtemeldir.

Mecmuada cetvel dışında derkenar benzeri yazılar bulunmamaktadır. Sayfa cetvelleri altın yaldızlıdır. Şiirlere başlıklar da bu şekilde verilmiştir. Sayfa kenarları lale, gonca gül, karanfil gibi motiflerle süslenmiştir. 195. sayfadan itibaren yazı stili değiştiği için bu sayfalarda kenar süslemeleri yoktur. Gazel ve kasideler çift sütun halinde yazılmıştır. Bendlerle yazılan şiirlerde ise genelde sayfanın tamamı kullanılmıştır. Genel olarak cetvel dışına taşan bir yazı bulunmamaktadır. Ancak bazı şiirlerin son mısraları sayfaya sığmadığı için mısra boyutunca bir cetvel eklenerek sayfa sonuna yazılmıştır.

Genel anlamda okunaklı, az yıpranmış ve tertipli bir mecmuadır.

2.2. Mecmuanın Tertip Şekli

Mecmuanın tertibi genel olarak bütünlük içindedir. Başta dört tane muamma ve kasideler yer almaktadır. Daha sonra musammatlar, tahmisler, terci-i bendler, terakib-i bendler ve gazeller şeklinde devam etmektedir. Kasideler ve musammatların arasında yer alan gazeller de vardır. Mecmuada nazire olan şiirler zemin şiirin hemen ardından ve “Velehü eyzen” başlığıyla verilmiştir. Bazı şiirlerde nazire olmasa bile “Velehü

eyzen” başlığı konulmuştur. Birkaç şiirde ise “Nazire” başlığı bulunmaktadır. Aynı redifli şiirler ve nazireler genel olarak art arda verilmiştir.

Başlıklarda ise şairlerin mahlasından sonra Farsça “söylemek, buyurmak” gibi anlamlara gelen “Fermâyed” kelimesi yer almaktadır. Ör: Necâtî Fermâyed gibi. Tahmislerde ise tahmis yapan şair ve tahmis yapılan şair başlıkta belirtilmiştir. Ör: Tahmis-i Rahmî Gazel-i Necâtî gibi.

Mecmuanın 1b kısmında muamma ve lugazlar bulunmaktadır. 2a kısmında temellük kaydı olabileceğini düşündüren “**Şāhibi Lala Eyyub Ağānuñdur kimse māni’ olmaya. Sene 1066 tahriren fi ğurre-i Receb**” şeklinde bir ibare yer almaktadır. Hicri 1066 yılı not düşürülmüştür. Miladi 1655/1656 yılına tekabül etmektedir.

Sayfa numaralandırması 203’te bitmektedir. Ancak arada bir sayfa numaralandırılmadığından toplamda 205 sayfadır. Mecmua toplam 105 varaktan oluşmaktadır.

Müstensih yanlış yazdığı ya da değiştirmek istediği kelimenin üzerini çizerek altına/üstüne esas alınması gereken kelimeyi vermiştir. Bazı yerlerde ise kelimelerin üzeri altın yaldızla tamamen kapatılmıştır.

Mecmuada yer alan meyve ve isim falları kıt’alar halinde verilmiş ve bunların da her birinin üzeri kırmızı ile numaralandırılmıştır. Müfredler eğik şekilde yazılarak görsel şekiller oluşturulmuştur. Ayrıca resimli şiirlere de yer verilmiştir.

3. ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437 NUMARADA KAYITLI ŞİİR MECMUASINDA YER ALAN ŞİİRLERİN ŞEKİL ÖZELLİKLERİ VE MECMUANIN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

3.1. Şekil Özellikleri

3.1.1. Nazım Şekilleri

Mecmuada kaside, gazel, tahmis, muhammes, kıt'a, müfred, murabba, mesnevi, terci'-i bend, terhib-i bend, müseddes, müsebbâ' ve mu'aşşer nazım şekilllerinde yazılmış şiirler bulunmaktadır.

Mecmuada bulunan 117 gazelin çoğu âşıkane tarzdadır. Gazel nazım şekliyle yazılan bir tane tarih vardır. Biri Farsça olmak üzere iki gazel de kuş dili ile yazılmıştır. Kasidelerin üç tanesi elifname türünde, biri sûriyyedir. Bir tanesi gemicilik terimleriyle ilgilidir. Kıt'aların ise dört tanesi lugaz, yüz altı tanesi fal türündedir. Mecmuada bulunan üç mu'aşşerden ikisi nuniyyedir. Tahmisler âşıkane tarzdadır. Murabbalardan üçü âşıkanedir.

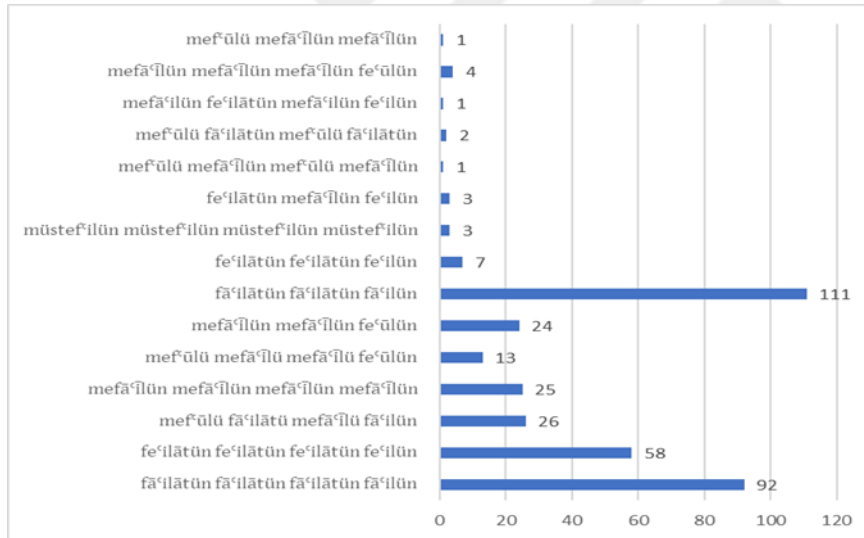
Terci'-i bendlerden dördü de âşıkane, terhib-i bend ise âşıkane, müsebbâ' nazım şeklindeki şiir âşıkane, müseddeslerden dördü âşıkane, muhammeslerden biri âşıkane, murabbalardan biri maktel-i Hüseyin, diğerleri âşıkane, mecmuada bulunan bir şehrengiz mesnevi nazım şekliyle yazılmıştır.

3.1.2. Mecmudaki Şiirlerin Vezin Özellikleri

Mecmuada en çok “fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün” kalıbı kullanılmıştır. Sebebi ise sayısal olarak mecmuanın önemli bir kısmını oluşturan falların kıt'a nazım şekliyle ve “fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün” kalıbı ile yazılmasıdır. En çok kullanılan ikinci kalıp ise “fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün”dür. “fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün” kalıbının en çok kullanıldığı nazım şekli gazeldir. Mecmuada vezni tespit edilemeyen müfredler ile Arapça ve Farsça şiirler haricinde bütün şiirlerin vezni belirlenmiştir. Mecmuada on beş farklı aruz kalıbı kullanılmıştır. Mecmuada hece ölçüsü kullanılan şiir bulunmamaktadır:

Aruz Kalıbı	Şiir sayısı
fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	92
fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	58
mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	26
mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	25
mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	13
mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	24
fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	111
fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	7
müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün	3
fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	3
mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün	1
mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	2
mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	1
mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	4
mef'ülü mefā'ilün mefā'ilün	1
Toplam	371

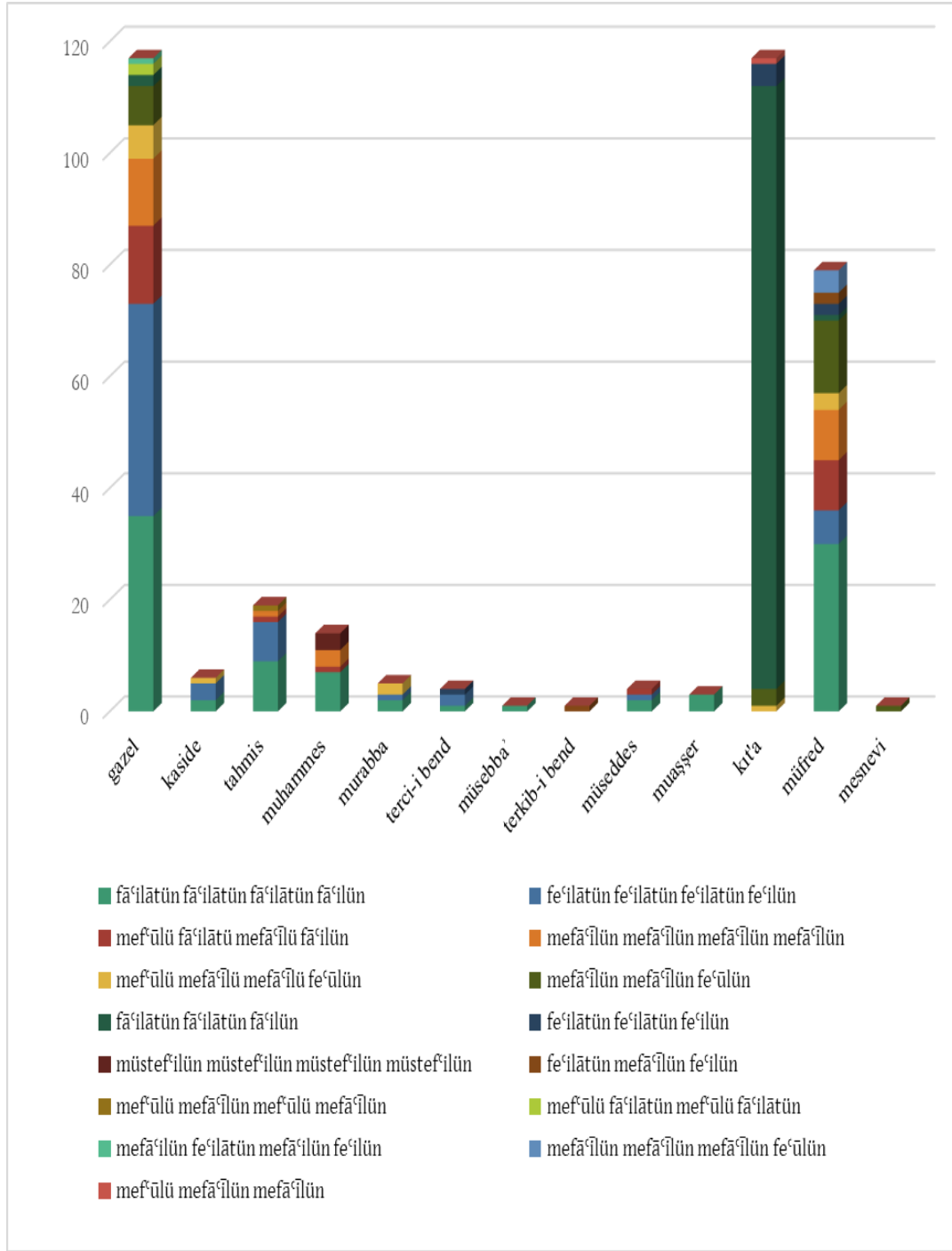
Tablo 3.1. Mecmuada kullanılan aruz kalıpları

Şekil 3.1. Mecmuada bulunan vezinlerin dağılımı

Aruz Kalıbı	Gazel	Kaside	Tahmis	Muhammes	Murabba	Terci-i bend	Müsebba'	Terkib-i bend	Müseddes	Muaşşer	Kıta	Müfred	Mesnevi	Toplam
fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	35	2	9	7	2	1	1	-	2	3	-	30	-	92
fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	38	3	7	-	1	2	-	-	1	-	-	6	-	58
mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	14	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	9	-	26
mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	12	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	9	-	25
mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	6	1	-	-	2	-	-	-	-	-	1	3	-	13
mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	13	1	24
fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	108	1	-	111
fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	4	2	-	7
müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	3
mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4
mef'ülü mefā'ilün mefā'ilün	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1

Tablo 3.2. Mecmuada kullanılan vezinlerin nazım şekillerine göre dağılımı

Şekil 3.2. Mecmuada bulunan nazım şekillerinin vezinlere göre dağılımı

3.2. Mecmuadaki Şairler ve Şiirleri

Mecmua da yer alan ve mahlasından emin olunan şairler : ' Abdî, ' Adnî, Āgehî, Aḥmed Paşa, Dukakinzade Aḥmed, Sārban Aḥmed, ' Ahdî, Āhî, ' Amrî, ' Askerî, ' Aşķî, ' Aṭā, Bahārî, Bākî, Behiştî, Tāci-Zāde Ca'fer Çelebi, Celālî, Cem Sultān, Derūnî, Du'āyî, Emrî, Faḥrî, Faķîrî, Fedāyî, Fevrî, Feyzî, Fiğānî, Firākî, Ġamî, Ḥalîlî, Ḥarîmî, Ḥasan,

Ḥaṭāyī, Ḥayālī, Abdülkerim-zāde Ḥayālī, Ḥayātī, Ḥayretī, Helākī, İshāk Çelebi, Kāmī, Keşfi, Lāmi‘ī, Livāyī, Melūlī, Mesīhī, Meşrebī, Mihrī, Muḥibbī, Mu‘īdī, Nā‘ilī, Necātī, Nizāmī, Raḥmī, Remzī, Revānī, Şabūhī, Sa‘dī, Şādık, Siyāhī, Şun‘ī, Şem‘ī, Şemsī, Ṭālī‘ī, ‘Ubeydī, Vālihī, Taşlıcalı Yaḥyā , Zārī, Zātī.

Mecmua’da mahlası Kādī, Nişānī, Belāyī, Nağmī ve ‘İydī olarak belirlenen şairler hakkında *TEİS*’te bilgi bulunmakla birlikte *TEİS*’te, *Mecma’u’n-Nezâ’ir*’de, *Pervâne Bey Mecmuası*’nda şiirlerine rastlanmadığından haklarında kesin bilgiye ulaşılamamıştır.

“Velehü Eyzen” başlıklı mahlassız şiirler için bir önceki şiirde mahlası bulunan şairin Divanı’na bakılmış ancak şiirlere rastlanamamıştır. Mecmuada bulunan mahlassız şiirlerden birkaçına *Pervâne Bey Mecmuası* ve *Mecma’u’n-Nezâ’ir*’de rastlanılmış metin kısmında karşılaştırılması yapılmış ancak mahlas mecmuada geçmediğinden mahlassız şiirler kısmına eklenmiştir. Mecmuada “Ahmed Fermâyed” başlıklı şiirlerdeki şairlerden yalnızca bir tanesinin hangi “Ahmed” olduğu kesinleştirilemediğinden tabloya “Ahmed” olarak eklenmiştir.

Şairin Mahlası	Şiir Sayısı ve Nazım Şekli
‘Abdī	2 gazel, 1kıt’a, 3 müfred
‘Adnī	2 gazel
Āgehī	1 kaside
Aḥmed Paşa	2 gazel
Aḥmed-i Dā‘ī	1 gazel
Aḥmed (Dukakinzade)	1 gazel
Aḥmed (Sārban)	1 murabba
Aḥmed	1 gazel
‘Ahdī	1 gazel
Āhī	2 gazel
‘Amrī	2 gazel
‘Askerī	1 terci‘-i bend
‘Aşķī	2 gazel, 1 müfred
‘Aṭā	1 gazel
Bahārī	1 gazel
Bāķī	1 gazel
Behiştī	1 gazel
Belāyī	1 gazel, 1 tahmis
Ca‘fer Çelebi (Tāci-Zāde)	1 gazel
Celālī	1 tahmis
Cem Sulṭan	1 gazel
Derūnī	1murabba, 1 muhammes

Du‘āyi	1 muaşşer
Emri	2 gazel
Fahri	1 gazel
Fakiri	2 gazel
Fedāyi	1 muhammes
Fehim	1 müfred
Fevri	1 tahmis, 1 terkiḳ-i bend, 1 müsebba‘
Feyzi	1 tahmis
Fiḡāni	1 kaside, 1 gazel
Firāki	1 tahmis
Ġami	1 terci‘-i bend
Ḥaliḷi	1 gazel
Ḥarimi	1 gazel
Ḥasan	1 tahmis
Ḥaṭāyi	1 tahmis
Ḥayāli	1 tahmis, 4 gazel
Ḥayālī (Abdülkerim-zāde)	1 muhammes
Ḥayātī	1 terci‘-i bend
Ḥayreti	3 gazel
Helāki	1 gazel
‘İydi	1 gazel
İşhāk Çelebi	17 gazel
Kādi	1 gazel
Kāmi	1 gazel
Keşfi	2 tahmis
Keyfi	1 gazel
Lāmi‘i	1 gazel
Livāyi	1 kaside
Melūli	1 murabba
Mesliḥi	8 gazel, 1 mesnevi
Meşrebi	1 murabba
Mihri	1 tahmis
Muḥibbi	5 gazel
Mu‘idi	1 gazel
Nağmi	1 gazel
Nā‘ili	1 müseddes
Necāti	1 kaside, 7 gazel
Nihāni	1 gazel
Nişāni	1 kaside
Nizāmi	3 gazel
Raḥmi	2 tahmis, 1 gazel
Remzi	1 tahmis
Revāni	4 gazel
Şabūhi	1 tahmis
Sa‘di	1 muaşşer

Şadık	1 muhammes
Siyāhî	1 tahmis
Şulhî	1 müfred
Şun'î	1 gazel, 1 tahmis
Şem'î	1 gazel
Şemsi	1 tahmis, 2 gazel
Ṭālî'î	1 gazel, 1 müfred
‘Ubeydî	1 tahmis, 6 muhammes, 1 murabba
Vālihî	1 müseddes
Yahyā (Taşlıcalı)	1 muaşşer, 1 müseddes, 2 gazel
Zārî	2 gazel
Zātî	10 gazel
Mahlas bulunmayan şairler	1 terci‘-i bend, 1 müseddes, 3 muhammes, 1 kaside, 10 gazel, 129 kıt’a, 88 müfred

Tablo 3.3. Şairler ve şiir sayıları

- Mecmuada yer alan tahmisler ve şiirleri tahmis edilen şairler ise şu şekildedir:

Tahmis Yapan Şairler	Tahmis Edilen Şairler	Tahmis Sayısı
Mihri	Necâtî	1
Rahmî	Necâtî	2
Sabûhî	Necâtî	1
Keşfî	Hayâlî	1
‘Ubeydî	Muhibbî	1
Firâkî	‘Amrî	1
Keşfî	Başîrî	1
Hasan	Revânî	1
Siyāhî	İşhāk	1
Feyzî	Ca‘fer Çelebi	1
Remzî	Ca‘fer Çelebi	1
Hatâyî	Enverî	1
Hayâlî	Zātî	1
Celâlî	Necâtî	1
Şun'î	Necâtî	1
Fevrî	İşhāk	1
Belâyî	Yahyā	1
Şemsi	Muhibbî	1

Tablo 3.4. Şairler ve tahmis edilen şiir sayıları

Şekil 3.3. Mecmuada şiirlerine tahmis yapılan şairler ve tahmis edilen şiirlerin dağılımı

Mecmuada en çok şiir İshâk Çelebi'ye aittir. Zâtî, Hayalî ve Taşlıcalı Yahyâ'nın birden çok şiiri yer almasına karşın Bâkî'nin yalnızca bir gazeline yer verilmiştir. Devrin önemli şairlerinden Fuzûlî'nin ise hiç şiirinin bulunmaması dikkat çekicidir.

Şair	Şiir Sayısı	Toplam
İshâk Çelebi	17 gazel	17
Zâtî	10 gazel	10
Mesîhî	8 gazel 1 mesnevi	9
Necâtî	1 kaside 7 gazel	8
'Ubeydî	1 tahmis 6 muhammes 1 murabba	8
'Abdî	2 gazel 1 kıt'a 3 müfred	6
Muhibbî	5 gazel	5
Hayâlî	1 tahmis 4 gazel	5
Yahyâ	1 muaşşer 1 müseddes 2 gazel	4
Revânî	4 gazel	4

Tablo 3.5. Mecmuada en çok şiiri bulunan şairlerin şiir sayıları

Şekil 3.4. Mecmuada en çok şiiri bulunan şairlerin şiir sayılarının dağılımı

İshak Çelebi'nin şiirlerinin hepsi Divan'da bulunmaktadır. Mecmuada yer alan şiirler arasında birkaç kelime dışında büyük bir farklılık yoktur.

Zâtî'nin şiirleri Divan'da yer almaktadır. Mecmuada yer alan şiirlerinde birkaç değişiklik dışında farklılık yoktur.

Mesîhî Divanı'nda mecmuadaki şiirler bulunmaktadır. Farklılıklar vardır. Necâtî Divanı'nda mecmuadaki şiirler bulunmaktadır. Farklılıkları vardır.

'Ubeydî'nin şiirlerinin altı tanesi Divan'da bulunmamaktadır. Bir şiirinde hem Divanı'nda hem de mecmuada mahlas bulunmamaktadır. 'Ubeydî'nin müseddesi Divan'da üç bend mecmuada iki bend olarak yer almıştır.

Muhibbî'nin şiirlerinin hepsi Divan'da yer almaktadır. Mecmuada yer alan şiirlerin Divan ile arasında büyük farklılıklar yoktur.

Hayâlî Divanı'nda mecmuadaki şiirler bulunmaktadır. Farklılıklar vardır. Taşlıcalı Yahyâ ve Revânî'nin de şiirleri Divan'larda mevcuttur.

3.2.1. Mecmuada Yer Alan Şairlerin Yaşadığı Yüzyıllar

Mecmuada ağırlıklı olarak 16. yy. şairlerinin şiirleri yer almaktadır. Yaşadığı yüzyılı kesinleştiremediğimiz şairlerin de 16. yy.'da yaşamış olan şairler olması kuvvetle muhtemeldir. Tespit edebildiğimiz 43b kısmında bulunan müseddes Yüksek Lisans Tezine konu bir Mecmua'da bazı kısımlarında farklılık bulunmakla birlikte Nâilî

mahlaslı 17. yy. şairlerinden birine ait olabilir.¹ Öte yandan mecmuada yer alan şairler umumiyetle İstanbul ve çevresinden seçilmiştir.

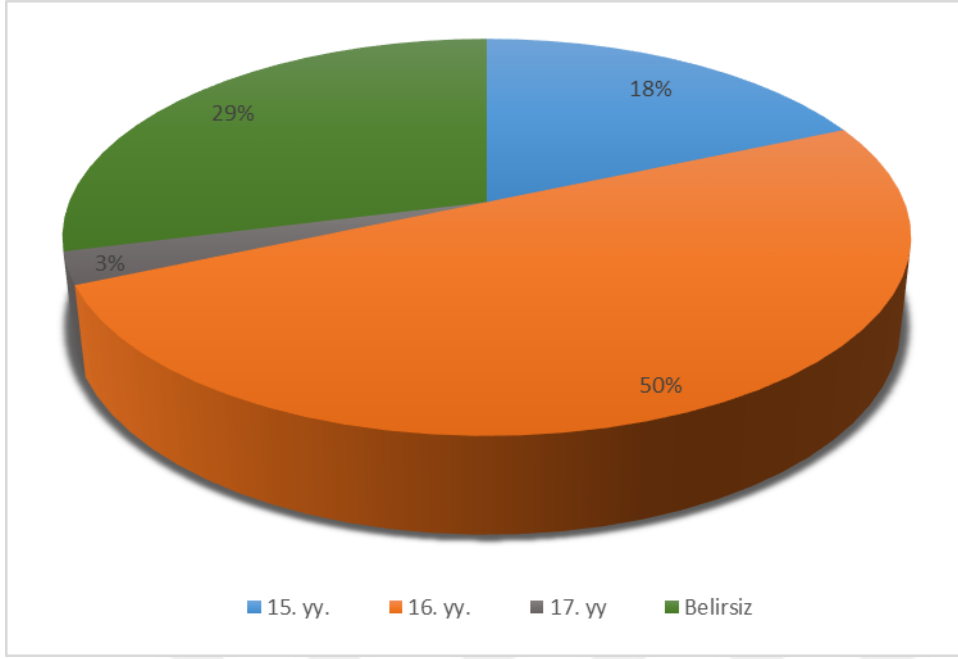
Şairler	Yaşadığı Yüzyıl
‘Abdî	16.yy (?) ²
‘Adnî	15. yy.
Âgehî	16. yy.
Ahmed Paşa	15. yy.
Ahmed (Dukakinzade)	16. yy.
Ahmed (Sārban)	16. yy.
‘Ahdî	16. yy. (?)
Āhî	15. yy.
‘Amrî	16. yy.
‘Askerî	16. yy. (?)
‘Aşkî	16. yy.
‘Atā	16. yy.
Bahārî	16. yy.
Bākî	16. yy. (?)
Behiştî	16. yy.
Belāyî	16. yy.
Ca‘fer Çelebi (Tāci-Zāde)	15. yy.
Celālî	16. yy.
Cem Sultān	15. yy.
Derūnî	16. yy. (?)
Du‘āyî	15. yy.
Emrî	16. yy.
Faḥrî	16. yy. (?)
Fakîrî	16. yy.
Fedāyî	16. yy. (?)
Fehîm	17. yy.
Fevrî	16. yy.
Feyzî	16. yy. (?)
Fiğānî	16. yy.
Firākî	16. yy.
Ġamî	16. yy.
Ḥalîlî	15. yy.
Ḥarîmî	16. yy. (?)
Ḥasan	16. yy. (?)
Ḥaṭāyî	16. yy. (?)
Ḥayālî	16. yy.
Ḥayālî (Abdülkerim-zāde)	16. yy.

¹ (Akar, 2011)

² Şairlerin yaşadığı yüzyılın yanına kimliği kesinleştirilemediği için “(?)” ifadesi eklenmiştir. Ancak 16. yüzyılda yaşamış olmaları muhtemeldir.

Ḥayātī	16. yy. (?)
Ḥayretī	16. yy.
Helākī	16. yy.
İshāk Çelebi	16. yy.
Ḳādī	16. yy. (?)
Kāmī	16. yy.
Keşfī	16. yy. (?)
Keyfī	16. yy.
Lāmi'ī	16. yy.
Livāyī	16. yy.
Melūlī	16. yy. (?)
Mesīḥī	15. yy.
Meşrebī	16. yy.
Miḥrī Ḥatun	15. yy.
Muḥibbī	16. yy.
Mu'īdī	16. yy.
Nağmī	16. yy. (?)
Nā'īlī	17. yy.
Necātī	15. yy.
Nihānī	15. yy.
Niṣānī	16. yy. (?)
Nizāmī	15. yy.
Raḥmī	16. yy.
Remzī	16. yy. (?)
Revānī	16. yy.
Rumūzī	16. yy.
Şabūhī	16. yy. (?)
Sa'īdī	15. yy.
Şādık	16. yy. (?)
Siyāhī	16. yy. (?)
Şun'ī	16. yy.
Şem'ī	16. yy.
Şemsi	16. yy.
Ṭālī'ī	15. yy.
‘Ubeydī	16. yy.
Vālihī	16. yy. (?)
Yahyā (Taşlıcalı)	16. yy.
Zārī	16. yy.
Zātī	16. yy.

Tablo 3.6. Mecmuada yer alan şairler ve yaşadıkları yüzyıllar

Şekil 3.5. Mecmuada bulunan şairlerin yüzyıllara göre dağılımı

3.2.2. Mecmuada Şiirleri Bulunan Şairlerin Biyografileri

Şair biyografileri verilirken Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü (TEİS)’nden yararlanılmıştır. Divanı bulunan şairler ile çeşitli mecmua ve tezkirelerdeki şiirlerini incelediğimiz, mecmuada bulunan şairlerin biyografileri verilmiştir. Mahlasından emin olunmayan şairlerin biyografileri eklenmemiştir. Mahlasından emin olunanlardan da şiir örneği bulunmayan ve aynı yüzyılda yaşamış benzer mahlası bulunan birçok şair olduğundan bu şiirlerin hangi şaire ait olduğu kesin tespit edilememiştir.

‘Abdî

“‘Abdî” mahlaslı on dokuz şair tespit edilmiştir. Mecmuadaki şiirlere bu mahlası kullanan hiçbir şairin şiirleri arasında rastlanmadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Adnî

Mahmûd Paşa, Osmanlı döneminin devlet adamı şair ve nasirlerindendir. Kaynaklar onun devşirme olduğu konusunda mutabıktır. Edirne Sarayı’nda Mehmed Ağa’nın himayesiyle iyi bir eğitim almış ve II. Murâd’a sunulmuştur. İstanbul’un fethinde Fâtih Sultân Mehmed’in yanında bulunan Mahmûd Paşa, Belgrad kuşatmasından sonra vezirliğe getirilmiş, on beş yıl bu görevde kalmış ve ardından azledilmiştir. 1470’de donanmanın düzenlenmesiyle

görevlendirilmiş, iki yıl sonra yeniden sadrazam olmuş, ancak bir müddet sonra azledilmiştir. Mahmûd Paşa, Fâtih Sultân Mehmed'in oğlu Şehzâde Mustafâ ile aralarında düşmanlık olduğu ve şehzadenin ölümünde parmağı bulunduğu gibi söylentiler yüzünden Yedikule zindanına atılmış, idam edilerek kendi yaptırdığı caminin türbesine gömülmüştür. Adnî mahlasını tahallüs eden Mahmûd Paşa, devrinin âlimlerinden ve şairlerin hamilerindendir (Sarioğlu Alptekin, 2014).

Âgehî

Rumeli'de Vardar Yenicesi'nde doğdu. Hayatı hakkında fazla bilgi yoktur. Bazı tezkirelerde medrese öğreniminden sonra Kaptan Piyale Paşa'nın maiyetinde donanmaada görev yaptığı kaydedilmekte, ayrıca "Hoca Kaynı" lakabıyla tanınan Mahmud Çelebi'nin yanında mülazım olduğu bilinmektedir. İstanbul ve Gelibolu'da müderrislik ve kadılık yaptı. Kadılıktan mâzul iken vefat etti. Kafzade Faizi, "Agehî'ye kıla rahmet Mennan" mısraı onun ölüm tarihi olarak göstermektedir (Pala, 1988, s. 448-449).

Âgehî, özellikle denizcilik terimlerini kullanarak yazdığı orijinal kaside ile tanınmış ve şöhret bulmuştur, pek çok gemici teriminin kullanıldığı bu kaside "keşti kasidesi" olarak da bilinmektedir (Pektaş, 2013).

Ahdî kasidenin yazılış sebebini Âgehî'nin bir gemici dilbere âşık olmasına bağlar. Hasan Çelebi de aynı rivayeti "Bir gemici cevâna 'âşık u şeydâ ve bahr-i mahabbet hevâsıyla âşinâ oldukda ol tâ'ifenün ıstılâhı üzre bu kasîde-i garrâyı diyüp meşhûr-ı cihân ve makbûl-i erbâb-ı fazl u 'irfân olmuştur." diyerek dile getirir. Tietze, bu iddiaya ihtiyatlı yaklaşmakla beraber, kasidenin âşikâne bir hava taşıdığını, bir şairin maşukunun mesleğine ait ıstılahlarla şiir yazmasının geleneğe aykırı olmadığını söyleyerek rivayetin gerçek olabileceğine dair açık kapı bırakır (Pektaş, 2013).

Ahmed Paşa

Asıl adı Ahmed'dir. Doğum tarihiyle ilgili kesin bir kayıt yoktur. 830/1426 yılı civarında doğduğu tahmin edilmektedir. Babası, Sultân II. Murâd devrinin (sal. 1421-1451) tanınmış kazaskerlerinden Veliyyüddîn bin İlyâs (ö. 1432)'tır. Veliyyüddîn Efendi bizzat şiirle meşgul olmanın yanında sanatçıları himaye etmiş bir zattır. Ahmed Paşa, takriben Sultan II. Murâd zamanında (sal. 1421-1451) Osmanlı Devleti'nin başkenti olan ve zamanın önemli kültür sanat merkezlerinden biri konumunda bulunan Edirne'de tahsil gördü. Şiirlerinden iyi bir medrese eğitimi aldığı, Arapça ve Farsçanın yanında devrin geçerli ilimlerini öğrendiği anlaşılmaktadır. Öğrenimini tamamladıktan sonra babasının da yardımıyla Bursa'da Murâdiye Medresesi'nde müderris olarak ilk görevine başladı. Daha sonra 855/1451-52 yılında Edirne'ye kadı tayin edildi (Karabey, 2014).

Fatih Sultan Mehmet'in dikkatini çekti. Önce kazasker sonra musahip ve daha sonra da hoca olarak görevlendirildi. Ardından da vezirlik rütbesi aldı. 902/1496-97 yılında Bursa'da vefat etmiştir.

Kimi kaynaklarda Ahmed Paşa'nın Leylâ vü Mecnûn yazdığı belirtilse de tek eseri Dîvân'ıdır. Dîvân'ında 34 kaside, 352 gazel, 2 terci-i bend, 1 terki-i bend, 14 kıta, 39 nazm, 28 tarih manzumesi ve 48 müfred bulunmaktadır. Eser, Ali Nihat Tarlan tarafından 15 yazma nüshası karşılaştırılarak 1966 yılında yayınlanmıştır. Daha sonra bu çalışmanın popüler neşri yapılmıştır. Kimi mecmualarda Ahmed Paşa'nın Dîvân'ında yer almayan başka şiirleri de vardır (Karabey, 2014).

Ahmed-i Dâ'î

Babasının adı İbrahim, dedesinin adı Mehmed'dir. Adı ve mahlası birlikte anılan Ahmed-i Dâ'î hakkında bilgi veren kaynakların hepsi onu Germiyanlı olarak gösterirler. Doğum yeri ve tarihi üzerinde tezkirelerdeki bilgiler birbirini tutmaz. Sehî ve Latîfî. Dâ'î'nin Emir Süleyman devri (1402-1410) şairlerinden olduğunu söyledikleri halde, Hasan Çelebi ve Mehmed Süreyya onu II. Murad dönemi (1362-1389) şairlerinden sayarlar. Ölüm tarihi hakkında kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Dâ'î'nin mensur ve manzum eserleri bir külliyyat içinde toplanmıştır. Çengname adlı mesnevisini Emir Süleyman adına kaleme almıştır. 'Ukûdü'l-cevâhir adlı Arapçadan Farsçaya sözlüğünü Şehzade Murad için yazmıştır. Farsça Divanı'nı Vezîriâzam Osmancıklı Halil Paşa'ya sunmuştur. Rüya tabirleriyle ilgili Tercüme-i Kitâbü't-Ta'bîrîname isimli tercüme bir eseri vardır. Astronomi ve astrolojiyle ilgili tercüme olan Tercüme-i Eşkâl-i Nasîr-i Tûsî, Teressül, Tercüme-i Tezkiretü'l-evliyâ, Tercüme-i Tıbb-ı Nebevî, Vesiletü'l-mülûk fî ehli's-sülûk, Câmasbnâme, Türkçe Divan, Vasiyyet-i Nûşirevân-ı Âdil be-Pusereş Hürmüz-i Tâcdâr, Tercüme-i Tefsîr-i Ebû'l-Leys es-Semerkandî, Miftâhu'l-cenne isimli pek çok eseri bulunmaktadır (Canım, 2014).

Sârbân Ahmed

Ahmedî, Ahmed, Kaygusuz, Sârbân veya Şeyh Ahmed Sârbân adlarıyla bilinen Sârbân Ahmed, Hayrabolu'da doğmuştur. Kanunî Sultan Süleyman'ın 940 / 1533-1534 yılında çıktığı İrakeyn seferinde deveci başı olarak padişahın hizmetinde bulunduğu için Sarban Ahmed sanıyla tanınmıştır. Ordu Karaman'da iken Bayramî şeyhi Pîr Ali Aksarâyî ile görüştü ve ona bağlanmıştır. Şeyhinden icazet aldıktan sonra memleketine dönüp irşad faaliyetine başlamıştır. Hayrabolu'da on yedi yıl şeyhlik yapmıştır. 952 / 1545-1546 yılında vefat etti. Aynı yerde defnedilmiştir. Ahmedî mahlasının yanında bazı şiirlerinde Kaygusuz mahlasını da kullanmıştır (Gönel ve Er, 2014).

Dîvân ve Mektûbât eserleridir.

'Ahdî

“‘Ahdî” mahlaslı beş şaire rastlanmıştır. Ancak mecmuadaki şiirin hangi ‘Ahdî’ye ait olduğu tespit edilememiştir.

Âhî

Asıl adı Hasan'dır. Niğboluludur (Tirsinik). Babası yöresinin tanınmış tüccarlarından Seydi Hoca (Seyyidî Hoca) 'dır. Benli Hasan veya sessiz yaradılışı sebebiyle "Dilsiz Dânişmend" lakaplarıyla anıldı. Şairden bahseden Evliyâ Çelebi, onun Âhî mahlasını seçmesini yüzündeki beni görenlerin "âh" çekmelerine bağlarken; Dîvân'ında geçen "Tutmayınca âlemi âhum ben Âhî olmadum / Kendü âhum âkıbet nâm u nişân oldu bana" beyti ve benzeri beyitlere nazaran başından geçen olaylar neticesinde içinde bulunduğu ruh hâli nedeniyle bu mahlası almış olduğu da belirtilir. Babasının ölümü üzerine onun mesleğini devam ettirmek üzere ticaret hayatına girdiyse de annesinin yeniden evlenmesine içerleyerek memleketinden ayrılıp İstanbul'a geldi. Âhî'nin şiir kabiliyetini takdir eden Yavuz Sultan Selim, şairin konumuyla yaşının uygunluk göstermediği düşüncesiyle acilen bir medreseye tayinini istedi. Kadılık ve müderrislik görevlerinde bulundu. 923/1517-18 tarihinde, Manastır veya Karaferye'de öldü (Köksal, 2013).

Dîvân, Husrev u Şîrîn ve Hüsn ü Dil eserleridir.

‘Amrî

Asıl adı Amr'dır. Kadılık görevi yapmıştır. Tezkiretü'-Şu'arâ'da tatlı dilli, sözü hakkıyla söyleyen biri olduğundan bahsedilir. Aynı zamanda kadılık görevinde bulunduğu çevrelerde oldukça sevilmiştir. Şiirlerinde hakim olan, bir aşğın duygu inceliklerinin tamamıdır. Divanı'ndaki şiirlerin bir kısmının kısa vezinlerle yazılmış olması onun az sözle çok şey ifade etme yönündeki kabiliyetini gösterir. Sade dilli lirik şiirleri vardır. Bu şiirlerinde şair çok rastlanmayan kafiye ve redifler kullanmıştır. 930/1523-24 tarihinde vefat etmiştir. Divan sahibidir (Coşkun Serdaroğlu, 2013).

‘Askerî

Tezkirelerde 'Askerî mahlaslı bir şair bulunmaktadır. Fakat mecmuadaki şiirine rastlanmadığından aynı şair olup olmadığı kesinleştirilememiştir.

‘Aşkî

Asıl adı İlyas'tır. Kimi kaynaklarda "Derviş İlyas Ahmed Çelebi" olarak anılır. İstanbul Yenihisarlıdır. "Üsküdarlı Aşkî" adıyla şöhret bulan şair kimi kaynaklarda "Rumelihisarlı Aşkî" olarak da geçer. Babası da bir yeniçeri olan şair dergâh-ı muallâ yeniçerilerine dâhil oldu. Askerliği esnasında Belgrad ve Alman seferleri ve Rodos'un fethine katıldı, Limni'de bulundu. Şiire olan merakı dolayısıyla askerlikte ilerleyemeyerek bir müddet kâtiplik yaptı. Kâtiplik görev sırasında Alman seferinde öldüğü iddiasıyla ulufesi kesilince tasavvuf yolunu seçti. Aşık Çelebi ve Âlî'ye göre "Hacı Bektaş kisvetin Hacı Bayram tâcına değişerek" 1534 yılında İstanbul'da Müeyyed-zâde Şeyh Hacı Çelebi zaviyesine girdi. İdris-zâde Ebulfazl'ın defterdarlığı sırasında yeniden kâtipliğe başladı. Bir şiiri Kanunî'nin çok hoşuna gidince arzu ettiği şekilde emekliye

ayrıldığı gibi padişah şaire bir yalı alabilecek kadar ulufe verdi. Rumelihisarı'nda 984'de (1576/77) orada öldü (Köksal, 2013).

Dîvânı vardır.

‘Atâ

Üsküplüdür. Doğum tarihi bilinmemektedir. Atâ'dan söz eden kaynakların hepsi şairin Üsküplü olduğunu ve ecdâdının Acem diyarından geldiğini kaydeder. Şair de Tuhfetü'l-uşşâk mesnevisinin sonunda Ahmed-i Yesevî neslinden geldiğini iddia eder. Kaynaklara göre Atâ, eğitimini yarım bıraktı. Tuhfetü'l-uşşâk mesnevisinde de bilim öğrenerek ömrünü boşa geçirdiğini; sarf, nahiv, mantık, felsefe, riyazî, bedi, beyan ve maanî okuyarak dünyevî bilimleri elde ettiğini belirtir (Aksoyak, 2014).

1574'te Üsküp'te vefat etmiştir. Divanı ve Tuhfetü'l- Uşşak adlı iki eseri vardır. Bir de Mevlid isimli bir eserden söz edilir. Ancak kendisine ait olup olmadığı kesin değildir.

Bahârî

Asıl adı Ali'dir. Mahlastaşlarından ayırmak için “Bahârî-i Müderris” olarak anıldı. Latîfî'ye göre Prizren'de, diğer kaynaklara göre Tırhala'da doğdu. Âşık Çelebi, Latîfî'yi, “Latîfî'nin Prizrenlidir demesi doğru değildir. Tırhalalı olduğu kasidesinden bellidir.” diyerek eleştirir. Medrese tahsilini tamamladıktan sonra Kazasker Seydî Çelebi'den mülazım oldu. Edirne ve Karaferye'de ve başka yerlerde müderrislik yaptı. Dülbend-zâde Kâsım Paşa'nın oğullarına ve diğer bazı devlet büyüklerinin çocuklarına dersler verdi. Daha sonra kadılığa geçti. Şiirlerinde ilk kullandığı mahlas Kemâlî'dir. Âşık Çelebi'ye göre adı Ali olduğu için “Kem Ali” dediklerinden bu mahlasını değiştirerek Bahârî mahlasını tercih etti. Çatalca kadılığı görevindeyken 958/1551 senesinde Edirne'de öldü. Âşık Çelebi 60 yaşında öldüğünü söylediğine göre 898/1492/93'de doğmuş olmalıdır. Âşık Çelebi, Bahârî'nin bütün varlığının vakfetmek üzere Kurd-zâde denilen birini vasi tayin ettiğini, ancak anılan kişinin emanete hıyanet ederek sadece bir kısmını vakfettiğini fakat mirasın kendine de yar olmayarak hırsız ve eşkiyaların eline geçtiğini anlatır. Meşâ'irü's-Şu'arâ'da şairle ilgili başka hikâyeler de anlatılır. Kaynaklarda Divan'ı ve Yûsuf u Züleyhâ'sı olduğu kayıtlıysa da her iki eserin de herhangi bir nüshası bilinmemektedir (Köksal, 2013).

Bâkî

Asıl adı Abdülbaki olan şair İstanbul'da doğmuştur. Fatih Camii müezzinlerinden Mehmed Efendi'nin oğludur. Hem saraç çırağı olarak çalışmış hem medrese tahsiline devam etmiştir.

Bâkî, hocası Mehmed Efendi'ye “sünbül” redifli bir kaside sunar . Bu sırada devrin usta şairleriyle tanışıp onlara nazireler söyleyerek yeteneğini göstermeye çalışan Bâkî,

Zâtî'nin Beyazıt'ta bulunan remilci dükkanına giderek şiirlerini göstermeye çalışır (Macit ve Kaplan, 2014). Zâtî şairin beyitini tazmin ederek bir gazelini Divanı'na koymuştur.

Sultan Süleyman'ın meclisinde şiirler okunurken Bâkî'nin bir gazelini pek beğenerek onun hangi görevde bulunduğunu sorup Süleymaniye Medresesinde danışmend olduğunu öğrenince böyle bir şairin medrese odalarında çürümesinin doğru olmadığını, kendisine mülâzemet verilerek yirmi beş akçelik medrese müderrisliğine gönderilmesini emreder (Macit ve Kaplan, 2014).

Bâkî'nin hayatında ve sanatında her şey yolunda giderken 1566 yılında önce babasını, ardından da hamisi Sultan Süleyman'ı kaybeder. Kanuni'nin ölümü üzerine yazdığı ünlü mersiyesinin son iki bendinde yeni padişah Sultan Selim'e ve devrin söz sahibi ve güçlü adamı Sadrazam Sokullu Mehmed Paşa'ya bağlılığını ifade eder. 1574'te Osmanlı tahtına geçen III. Murad devrinde de sarayla ilişkisi devam eder. Sultan Murad'ın cülusunu bir terci-bendle kutlar. Bâkî 23 Ramazan 1008/1600 tarihinde vefat etmiştir (Macit ve Kaplan, 2014).

Divan, Me'âlimü'l-Yakîn Fî Seyyidi'l-Mürselîn, Fezâ'ilü'l-Cihâd, Fezâ'il-Mekke, Kırk Hadis Tercümesi eserleridir.

Belâyî

Tezkirelerde ve biyografik kaynaklarda Belâyî'nin hayatı hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. 16. yüzyılın ortalarında yazılmış olan ve tezkire niteliği taşıyan bir şiir mecmuasında “Yenihisarlı Belâyî fermâyed” (Mecmû'a-i Eş'âr vr. 10a) ibaresiyle şaire ait bir gazel bulunmaktadır. Bu mecmuanın yazıldığı dönem ve mecmua derleyicisinin mecmuada şiirleri bulunan şairlerden ölenler ve daha önce yaşamış şairler hakkında verdiği “merhum, mağfur, selefden, sabıkda” gibi birtakım bilgileri Belâyî hakkında kullanmaması göz önünde bulundurulduğunda Yenihisarlı olan şairin 16. yüzyılın ortalarında hayatta olduğu anlaşılmaktadır (Kaplan, 2013).

Behiştî

Behiştî'nin asıl adı Ramazan'dır. Abdulmuhsin adında bir zatin oğludur. Kaynaklar, Behiştî'yi kendisinden önce yaşamış olan Karıştıranlı Süleyman Beyoğlu Sinan Behiştî ile karıştırmamak için, “Vizeli Behiştî”, “Behiştî-i Sâni”, “Vâiz Behiştî”, “Behiştî Ramazan bin Abdulmuhsin”, “Ramazan bin Abdulmuhsin er-Rûmî” ve “Mevlana Behiştî”, gibi adlarla anmışlardır. Şaire Behiştî mahlasını kendisinin de takdir ettiği bir kişi vermiştir (Aydemir, 2013). Behiştî, Vize'de dünyaya gelmiştir. İlköğrenimini nerede ve ne zaman yaptığını bilemediğimiz Behiştî, İstanbul'a gelerek medrese öğrenimine başlamış, Merhabâ Efendiden ders almıştır. İlim yolunu tamamlayıp, diğer ilimler ve Arapçada başarı gösterdikten sonra Muhaşşi Sa'dî Efendiye danışmend olmuştur. Sa'dî Efendinin vefatı üzerine Behiştî, devrinin meşhur mutasavvıfı

Merkez Efendiye intisâb ederek, tasavvuf yoluna girmiş, ondan ders alarak seyr ü sülûkını tamamlayıp hilâfet almıştır. Çorlu'ya da onun halifesi olarak gitmiştir. Orada imamlık, vaizlik yapan Behiştî, evinin etrafına yaptırdığı odalarda talebe yetiştirmiş ve halkı irşad etmiştir. Hayatı boyunca aynı görevle Çorlu'da yerleşik kalan Behiştî 979/1571-72'de burada ölmüş ve evinin bulunduğu kendi zaviyesine defnedilmiştir (Aydemir, 2013).

Divan, Heşt Behişt, Cemşâh u Alemşâh, Şerh-i Manzûme-i Muammâ, Şehrengiz, Mevlid eserlerinin bir kısmıdır.

Celâlî

Asıl adı Hüseyin olan Celâl Bey Manastır'da doğdu. Kanunî devrinde İstanbul'a gelerek Defterdar İskender Çelebi'nin himayesine girdi. Arapça ve Farsça öğrenen Celâlî, gençliğinde kalenderîlerin arasında bulunarak Şam ve Halep gibi şehirleri dolaştı (Aksoyak, 2013).

Celâl, içki ve esrara düşküncü, hatta şarabın haram olmayacağına dair deliller ileri sürdü. Bir takım Bâtinî zümre mensuplarıyla temas neticesinde edindiği bu kanaatler, pek çok kimsenin hoşuna gitmedi. Ayrıca padişahın çevresindeki bazı şahsiyetlerin sürekli aleyhinde bulunması da tepki çekti ve bu davranışları sonucu saraydaki nüfuzunu koruyamadı. Ömrünün son döneminde özellikle Sokollu Mehmed Paşa, Ebussuûd Efendi ve Müftü Nureddinzâde ile çok ciddi anlaşmazlıklar yaşayan ve devlet erkânı ile bu anlaşmazlıkları sonucunda şehzâdeliğinden itibaren II. Selîmle olan bağları kopan Celâl Bey bu süreçte Fazlullâh-ı Hurûfî'nin Cavidân-nâmesi'ni okumakla suçlandı ve saraydan ayrılmak zorunda kaldı. Hükümdarın da isteğiyle memleketi Manastır'a gitti ve orada vefat etti. Dönem tezkirelerinde vefat yılı yer almaz. Sicill-i Osmanî sahibi, şairin 982/ 1574'te öldüğünü yazıyorsa da doğruluğu başka kaynaklardan teyit edilmedi (Aksoyak, 2013).

Ca'fer Çelebi

Asıl adı da Ca'fer'dir. 856 Şa'bân (Ağustos 1452)'nda Amasya'da doğdu. Babası II. Bâyezîd'in defterdarlarından "Tâcî Bey" adıyla anılan şair ve hattat Hâcî Bey-zâde Tâceddîn İbrâhîm Paşa'dır. Ca'fer Çelebi, ilköğrenimini Amasya'da babasından ve Amasya'nın önde gelen âlimlerinden almıştır. Eğitimini tamamlamak için Bursa'ya gitmiş ve Hâcî Hasan-zâde'den mülazım olmuştur. Önce Simav'da bir medreseye, sonra Simav kadılığına, 1489 yılında Edirne Bâyezîd İmâreti mütevelliliğine atanmıştır. 1492 yılına kadar süren bu görevden sonra İstanbul'daki Mahmûd Çelebi Medresesi müderrisliğine getirilmiştir. 1497'de Dîvân-ı Hümâyûn'a nişancı tayin edilmiştir. 1511 yılındaki yeniçeri ayaklanmasından sonra padişah tarafından azledilmiş ve bir müddet devlet görevinde bulunmamıştır. Ca'fer Çelebi, inşâdaki kabiliyeti dolayısıyla II. Bâyezîd gibi Yavuz Sultân Selîm'in de takdirini kazanmıştır. Yavuz, onu yeniden nişancılık görevine, Çaldıran Savaşı dönüşünde de (1514) kazaskerliğe atamıştır. Ancak yine Yavuz Sultân Selîm devrinde yeniçerileri isyana teşvik ettiği gerekçesiyle 8 Recep 921/18 Ağustos 1515'de idam edilmek suretiyle öldürülmüştür (Köksal, 2013).

Dîvân, Heves-nâme, Mahrûse-i İstanbul Fetih-nâmesi, Münşe'ât, Enîsü'l-‘Ârifîn, Kûs-nâme eserleridir.

Cem Sultan

Cem, Fâtih Sultân Mehmed'in üçüncü ve en küçük oğludur. 7 Safer 864/3 Aralık 1459 gecesı Edirne'de dünyaya geldi. Annesi Çiçek Hatun'dur. İlköğrenimine beş yaşında iken sarayda başlayan Şehzâde Cem, hususî hocalardan tahsil gördü. Bilgi ve kültür sahibi, Arapça ve özellikle Farsçayı bu dillerde şiir yazacak kadar iyi bilen bir şehzade olarak yetişti. O, sadece bilgili ve kültürlü değil, aynı zamanda ata iyi binen, zamanının savaş aletlerini ustaca kullanan ve bu konulardaki maharetiyle çevresine ün salmış bir şehzadeydi. Önce 1469'da Kastamonu sancakbeyliğine, sonra 1474 yılında ölen büyük kardeşi Sultân Mustafâ'nın yerine Karaman valiliğine tayin edildi. Bu sıralarda kardeşi İkinci Bâyezîd de Amasya'da bulunuyordu. Cem, Karaman'da ilim, sanat ve kültür adamlarından kurduğu bir çevre içinde, şahsî meziyetleri ve başarılı idaresiyle kendini etrafına sevdirmişti. Fâtih Sultân Mehmed'in 886/1481'de ölümü üzerine kardeşi İkinci Bâyezîd tahta geçince, kendisini padişah olarak tanımayan Cem, bir ordu düzenleyerek Bursa üzerine yürüdü. Büyük bir törenle şehre girdi ve kendi adına hutbe okuttu. Ancak bundan sonra yaptığı bütün savaşları kaybetti. Halep'e oradan da Mısır'a geçti. Her uğradığı yerde ilgi ve iltifatla karşılandı. Kahire'den hacca gitti. Cem, aynı günlerde ağabeyine aşağıdaki kıt'ayı gönderdi. Söz konusu kıt'a ve Sultân Bâyezîd'in ona verdiği cevap devrin tezkirelerinde de yer almıştır (Canım, 2013).

Du'âyî

Hayatı hakkındaki bilgilerimizin yok denecek kadar az olduğu Du'âyî, Bursalıdır. Fâtih Sultân Mehmed devri şairlerinden olan şair, babası gibi mu'arrif ve duâhân idi. Hem kendi mesleği hem de baba mesleği olduğu için bu mahlası aldı. Fâtih devrinde vefat etti. Latîfi, Du'âyî'nin Cem Sa'dîsi'nin "Nûniyye Mu'aşşeri"ne bir naziresinin bulunduğunu, Sehî Bey ve Kınalı-zâde ise güzel şiirler yazdığını kaydetmektedir. Sehî Bey'in, açık zihinli, sanat kabiliyeti olan bir şair olarak nitelediği Du'âyî'nin, *Câmi'u'n- Nezâ'ir*'de 2, Edirneli Nazmî'nin *Mecma'u'n-Nezâ'ir*'inde 2, *Pervâne Bey Mecmû'ası*'nda 1 gazeli vardır. *Mecma'u'n-Nezâ'ir*'deki bir zemin şiirine Necâtî Bey, İshâk Çelebi, Helâkî ve Rahîkî gibi devrin önde gelen şairleri nazireler yazmıştır (Köksal, 2013).

Derûnî

“Derûnî” mahlaslı beş şaire rastlanmıştır. Ancak mecmuadaki şiirin hangi Derûnî'ye ait olduğu tespit edilememiştir.

Dukakin-zâde Ahmed Beg

Dukakinzâde Ahmed Bey, Arnavutluk'un nüfuzlu ailelerinden, İşkodra Beyliği Dukası Jean'ın soyundandır. Duka-Jean, Osmanlı kaynaklarında Duka-Gin olarak zikredilir. Onun neslinden gelenlere de Dukakinzâde denilir. Taşlıcalı

Yahya da bu ailedendir (Benli, 2013). Ahmed Bey'in nerede ve kaç yılında doğduğu bilinmemektedir. Eğitim hayatı hakkında da bilgi yoktur. İstanbul'da vefat etti. Vefat yılı kesin olarak bilinmemekle beraber Kanuni Sultan Süleyman döneminde öldüğü kaynaklarda zikredilmektedir. Kiminle evlendiği, çocuklarının olup olmadığı hakkında bir malumat mevcut değildir. Sadece Ali Emiri 15 numaralı dîvânda Mehmed adında bir çocuğunun olduğunu, onun da Fasih Ahmed adında bir oğlunun bulunduğunu söyler (Benli, 2013).

Tek eseri Divanı'dır.

Emrî

Edirne'de doğdu. Ailesi hakkında bilgi bulunmayan Emrî'nin tahsil hayatıyla ilgili sadece Sehî Bey tezkiresinde, “İlm-i zâhire sa'yederken feragat etti” ifadesi yer almaktadır. Önceleri bazı imaretlerin kitâbet vazifesiyle meşgul olurken Kınalızâde Ali Çelebi'nin Edirne kadısı olmasından sonra onun himayesiyle Yıldırım Bayezid Medresesi'nin tevliyeti hizmetinde bulunmuş, daha sonra buradan azledilmiştir. Kaynaklar ömrünü tevliyet hizmetleriyle geçirdiğini, Edirne ve İstanbul dışında herhangi bir yerde bulunmadığını ifade ederler. Emrî'nin memurluk hayatında yükselememesinde onun “kemâl-i istiğnâ”sının ve inzivayı sevmesinin rolü vardır. Gerçekten de Emrî hayatını istigna ve kanaat içinde geçirmiş, bundan dolayı da herhangi bir devlet büyüğünün methi için şiir yazmamıştır. Bu durum, Emrî'nin bütün ömrünü sıkıntı ve yoksulluk içinde geçirmesine sebep olmuş, hayatının sonuna doğru da şuurunu kaybetmiştir. 983 (1575) yılında Edirne'de vefat eden Emrî'nin ölüm tarihini Hasan Çelebi, Gelibolulu Mustafa Alî ve daha sonra Bursalı Mehmed Tâhir 982 (1574) olarak vermişlerse de doğru değildir (Saraç, 2014).

Eldeki tek eseri Divanı'dır.

Fahrî

“Fahrî” mahlaslı altı şair tespit edilmiştir. Bunlardan hiçbirinde mecmuadaki şiire rastlanmadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Fedâyî

Fedâyî, Dergüzinli'dir. Ka'be'yi tavaf ve Hz. Peygamber'in sakini olduğu yerleri ziyaret etme arzusuyla uzun süre memleketinden ayrı kalmıştır. İsteğine eriştikten sonra Arap ve Anadolu şehirlerinde ticaretle meşgul olmuş, sonunda Halep' yerleşmiştir. Güzel huylu ve iyi kalpli biridir. Kendinden önceki şairlerin şiirlerini tetkik ederek bir şiir görüşü kazanmış bir şairdir. Eserleri hakkında bilgi bulunmazken Farsça birkaç şiiri günümüze ulaşmıştır (Aksoyak, 2015).

Figânî

Asıl adı Ramazan'dır. Trabzonludur. 16. yüzyılın başlarında doğduğu tahmin edilmektedir. Kısa süren bir medrese eğitimi aldıktan sonra mukataa katipliği yapmaya

başlamıştır. Daha sonra tıp ilmiyle ilgilenmiştir. Fakat yine eğitimini tamamladığına dair bir bilgi yoktur.

Çok genç yaşta şiir yazmaya başlayan şair, ilk şiirlerinde Hüseyinî mahlasını kullandı ise de daha sonra Figânî mahlasını tercih etti. Rind tavırlı bir hayatı benimsediği anlaşılan Figânî, sürekli değişkenlik gösteren hamiler tarafından kendisine yapılan küçük yardımlarla hayatını idame ettirdi. Özellikle Defterdar İskender Çelebi ile Kara Balıoğlu'nun himayesinde bulunan Figânî ayş ve işret müptelası olması, özellikle de fitrî yapısı dolayısıyla bu himayelere rağmen kısa ömrünü sıkıntılarla geçirdi. Geçimini bu hamileri başta olmak üzere devlet adamlarına yazdığı kasideler sayesinde sağlayan Figânî'nin şöhreti, Kanunî'nin şehzadeleri Mustafa, Mehmed ve Selim'in sünnet düğününe yazdığı Sûriyye Kasidesi'yle daha da arttı. Bir ara Edirne'ye gittiyse de hayatının büyük kısmını İstanbul'da geçirdi. Mohaç galibi İbrahim Paşa'nın Budin'den getirttiği heykelleri İstanbul'da diktirmesi üzerine yazmış olduğu Farsça “Bu cihana iki İbrahim geldi, biri putları kırdı, biri dikti” anlamındaki Farsça beyti sebebiyle H. 938 (1531/32)'de önce dövülmek ve işkence edilmek, nihayetinde asılmak suretiyle öldürüldü (Köksal, 2014).

Türkçe Divanı vardır.

Firâkî

Asıl adı Abdurrahman'dır. Acem diyarından gelip Kütahya'ya yerleşen bir ailenin çocuğu olarak Kütahya'da doğdu. Kanunî devri şairlerinden olup Zeyniye tarikatinden bir şeyhin oğludur. İyi bir eğitim gören Firâkî, medrese öğrenimini tamamlayacağı sırada babasının isteği üzerine feragat ederek memleketine döndü ve vaizliğe başladı. Bir aralık içki müptelası olduysa da sonradan tasavvufa yönelerek Abdülmümin Zaviyesi'nde çile çıkardı. Sultan Bayezid Kütahya'da şehzadeyken vaazını çok beğenmesi üzerine ona caize verdi. Ölüm tarihi hususunda kaynaklar ihtilaflıdır: 980/1572/73; 983/1575/76, 988/1580/81, 990/1582/83 ve 993/1585 olarak beş farklı tarih gösterilmektedir (Köksal, 2013).

Fakîrî

Kalkandelen'de doğmuştur. Asıl ismi ve ailesi bilinmemektedir. Kanuni Sultan Süleyman devrinin ortalarında öldüğü tahmin edilmektedir. Mesleği hakkında kesin bilgi olmamakla birlikte Tezkiretü's-Şu'ara'da Budin'in fethiyle Rumeli'de imamlık, remmallık, hatiplik ve tabiplik gibi çeşitli mesleklerle uğraştığı bildirilir. Risâlet-i Ta'rîfât, Şehrengîz-i Fakîrî, Letâif ve Sâkî-nâme eserleridir (Köksal, 2013).

Fedâyî

“Fedâyî” mahlaslı iki şair tespit edilmiştir. Mecmuada bulunan şiirine rastlanmadığından hangi Fedâyî olduğu kesinleştirilememiştir.

Fehîm

Asıl adı Mustafa olan şair Halep'te doğmuştur. Babasının mesleğinden ötürü Uncuzâde olarak bilinmektedir. Doğum tarihiyle ilgili kesin bir bilgi bulunmamaktadır. İyi derecede Arapça ve Farsça bilen şairin Şehrengîz, Bahr-ı Tavîl, Letâif-i Kümmelîn, Durûb-ı Emsâl-i Türkî ve Dîvânı vardır (Yıldız, 2014).

Fevrî

Arnavutluk'ta Draç'ta doğmuştur. Hırvat asıllı Hristiyan bir aileden gelmektedir.

Devrin tezkirecilerinden Latîfî ve Hasan Çelebi onun şair Lâmiî'nin dedesi Nakkaş Ali Çelebi'nin, Gelibolulu Mustafa Âlî ise İskender Çelebi'nin himayesinde yetiştiğini yazıyorlar (Kalpaklı, 2014).

Fevrî dönemin tanınmış bilginlerinden Dursun Efendi, Taşköprizâde Ahmed Efendi ve Arabzâde Abdülbâkî Efendi'den eğitim gördü. Bostan Çelebi'nin Bursa kadılığı sırasında (1544) mülâzım olarak tayininin gecikmesi üzerine sunduğu manzum şikâyetnâme devrin öğretim sistemindeki bazı aksaklıklardan söz etmesi bakımından önemlidir (Kalpaklı, 2014).

1571'de Şam'da vefat etmiştir. Ölümüne tarih düşürülmüştür.

Feyzî

“Feyzî” mahlaslı yirmi tane şair tespit edilmiş olup mecmuadaki şiirine rastlanmadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Gamî

Konya'da doğdu. Doğum tarihi bilinmemektedir. Asıl adı Mahmûd'dur. Yazıcı Yahya adlı birinin oğlu olduğundan Yazıcı Yahyaoğlu olarak tanındı. Adı, Hasan Çelebi (Sungurhan-Eyduran 2009: 146)'de Mehmed olarak kayıtlıdır. Şam'da zeametle mutasarrıf olup Şam mütevelliliği yaptı. 984/1576-77 yılında İstanbul'da vefat etti. “Zînet-i nâsût” terkibi vefat tarihini göstermektedir. Mezarı İstanbul'dadır. Delidolu bir kimse olup şiir söylemeye yeteneği vardı. Özellikle de terci-i bendi çok meşhurdur. Eserlerine dair bir bilgi bulunmamaktadır. Kaynaklarda terci-i bendinden bir beyit, şiirine örnek olarak verilmektedir (Kesik, 2014).

Halîlî

810/1407-8 dolaylarında Diyarbakır'da doğduğu tahmin ediliyor. Sicill-i Osmânî'de ismi Halîl İbrâhîm şeklinde kaydedilerek Horasanlı olabileceği belirtiliyor. İznik'te ilim tahsiline başlayan Halîlî, 872/1465 yılında İstanbul'u

gelmiş, bir yıl sonra İznik’e dönerek kendi kurduğu zâviyede şeyhlik yapmaya başlamış ve 890/1485 yılında burada ölmüştür (Akçay, 2014).

Latîfî, şairin şiirlerini çok renkli bulmadığını, sathî ve sade olduğunu söyler. Âşık Çelebi ise vasat olarak kabul eder. Halîlî, devrinin Ahmed Paşa, Şeyhî, Necatî gibi ön planda yer alan şairlerinden olmasa da çağdaşları arasında şöhreti yayılmıştır. Nitekim ölümünden sonra tertip olunan şiir mecmualarında birçok manzumesine yer verilmesi de bunu göstermektedir. Kendisinden sonra gelen Habîbî, Fuzûlî, Şeyh Ahmed Hayâlî, Câmî, İbrahim Hafîd Paşa gibi şairler üzerinde etkili olmuştur. Arapça-Türkçe mülemmalar yazmışsa da onun en başarılı şiirleri terakibî, terciibî ve murabbîlerdir. Halîlî, tasavvufî, hikemî, âşıkane şiirlerin yanı sıra her beytinde bir başka fikrin işlendiği konu birliğinden uzak manzumeler de kaleme almıştır (Akçay, 2014).

Divan’ı ve Fûrkat-nâmesi vardır.

Harîmî

“Harîmî” mahlasını kullanan beş şair tespit edilmiştir. Mecmuada yer alan şiire herhangi birinde rastlanmadığından kimliği kesinleştirilememiştir.

Hasan

“Hasan” mahlaslı on bir şair tespit edilebilmiştir. Mecmuadaki şiire rastlanmadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Hatâyî

Şah İsmail Hatayi 25 Receb 892/17 Temmuz 1487 yılında doğmuştur. Safevi Devleti’nin kurucusudur. Akkoyunlu Elvend’i yenerek Tebriz’i ele geçirdi ve taç giyerek “şâh” unvanını aldı; taraftarlarınca Ebu’l-Muzaffer Şah İsmail Bahadır Han diye anıldı. Sınırlarını genişletmek için Batısındaki Osmanlı Devletini ve doğusundaki Özbekleri tehdit edecek konuma geldi. Osmanlı sultanı II Bayezid’le aralarında başlayan gerilim, Yavuz Sultan Selim’in Çaldıran Seferi ile neticelendi. 23 Mayıs 1524 tarihinde Tebriz’de öldü. Şah İsmail’in cenazesi Erdebil’de Şeyh Safi’nin yanına defnedildi (Macit, 2014).

Divan, Deh-nâme ve Nasihat-nâme eserleridir.

Hayâtî

“Hayâtî” mahlaslı altı şair tespit edilmiştir. Mecmuadaki şiire rastlanmadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Hayâlî

Vardar Yenicesi’nde dünyaya geldi. Doğum tarihi belli değildir. Asıl adı Mehmed, lakabı Bekâr Memî’dir.

Hayâlî, Kalenderî şeyhi Baba Ali Mest-i Acemî ve müritlerinden çok etkilendi ve onlara katıldı (Karagözlü, 2014).

Belli bir mesleği olmayan Hayâlî şiirleriyle önce Defterdar İskender Çelebi'nin dikkatini çekti daha sonra Sadrazam İbrahim Paşa'nın gözüne girdi ve kısa zamanda, bir şairin ulaşabileceği en büyük paye olan padişah nedimliği ve musahipliğine yükseldi. Kanûnî ile birlikte Rodos, Irak Seferleri ve Bağdat'ın fethine katıldı (Karagözlü, 2014).

Hayâlî sadece Kanûnî Sultan Süleyman tarafından değil, devrin diğer erkânı, özellikle İbrahim Paşa ve İskender Çelebi tarafından da korundu. Hayâlî'nin gözde olmasını kıskanan Taşlıcalı Yahya Bey ona hicviyeler yazdı, bu hicviyelere Hayâlî de karşılık vermek zorunda kalmıştır. Edebiyata ve sanata önem veren İskender Paşa'nın (1535) ve İbrahim Paşa'nın (1536) idam edilmeleri sonrasında Hayâlî saraydaki eski yerini kaybetmeye başladı. Hamileri yaşarken diğer şairler tarafından kıskanılan şair, edebiyatı sevmeyen Rüstem Paşa'nın sadrazamlığa getirilmesiyle birlikte gözden düştü (Karagözlü, 2014).

Hayâlî, 964/1557 tarihinde Edirne'de vefat etti. Mezarı, Edirne'de Uzunkaldırım mezarlığının karşısında dedelerinden kalan Vize Çelebi mescidinin avlusu önünde, kendi yaptırmış olduğu iki lüleli diye bilinen çeşmenin sol tarafında pencere kenarındadır (Karagözlü, 2014).

Hayâlî 16. yüzyılın Fuzûlî'den sonra en büyük şairidir. Hayâlî, Zâtî gibi bir şairin şöhretinin zirvesinde bulunduğu bir sırada şiirlerini yazmaya başlamıştır. Osmanlı şairleri içinde de Necâtî Bey'in tarzını çok daha ileri düzeye taşıdı. Bu haliyle klasik üslubun lirik temsilcisi oldu (Karagözlü, 2014). Tek eseri Divanı'dır.

Hayâlî (Abdül-kerim Zade)

Asıl adı Abdülvehhâb'dır. Babası Dimetokalı şeyhülislâm Abdülkerîm Efendi'den dolayı Abdülkerîm-zâde olarak da anıldı. Öteden beri âlimler yetiştiren bir ailenin mensubu olan şair, tezkire yazarı Riyâzî'nin dedesidir. Molla Lutfî, Molla İzârî ve Molla Hatîb ve Kestelî gibi devrin büyük âlimlerinin tedrisinden geçerek medrese eğitimini tamamladıktan sonra ilk görev yeri olan Eyüp Kalender Medresesi müderrisliğinden sonra, sırasıyla Manisa, Selânik ve Tire'de kadılık yaptı (Köksal, 2013).

930/1523/24'de ölen şair, Edirne'de babasının yaptırmış olduğu Sultan Câmîi yanındaki mektebe defnedildi. Abdülkerîm-zâde Hayâlî'nin Edirneli Nazmî'nin *Mecma'u'n-Nezâ'ir*'inde ve *Pervâne Bey Mecmuası*'nda şiirleri bulunmaktadır.

Kaynaklarda Türkçe Leylâ vü Mecnûn'u olduğu kayıtlı ise de eserin nüshası bulunamamıştır (Köksal, 2013).

Hayretî

Vardar Yenicesi'nde doğdu. Asıl adı Mehmed'dir. Kaynaklarda Mehmed Şah, Mehmed Çelebi ve Baba Hayretî olarak da geçer. Hayatı hakkında kaynaklarda verilen bilgiler oldukça sınırlıdır. Tahsil durumuna dair de kesin bilgi mevcut değildir. Ünlü Mevlevî şeyhi Yusuf-ı Sîneçâk'ın kardeşi olan Hayretî, mutasavvıf bir şair olarak bilinmektedir. Önce Şeyh İbrahim Gülşenî'ye intisâb etmiş, daha sonra Rumeli abdalları arasına karışarak Bektaşîliği benimsemiştir (Durmuş, 2014).

941/1534-1535 yılında Vardar Yenicesi'nde öldü. Vasiyeti üzerine daha önce kendisinin yaptırdığı zaviye bahçesine gömülmüş, mezarı daha sonra ziyâretgâh hâline gelmiştir. Şair, kaynaklarda derviş meşrep, Câferî mezhebine bağlı rind biri olarak tarif edilir. Bu özellikleriyle devrinde hayli nüfuz kazandığı, özellikle Dîvânî'nin, ölümünden sonra fâl bakmada kullanıldığı belirtilmektedir (Durmuş, 2014).

Dîvânı vardır.

Helâkî

Asıl ismi Mahmud'tur. Karaman'da doğmuştur. İmamlık yapmıştır. Farsçaya hakimdir. Farklı kaynaklarda ölüm tarihi 1572-1576 arasında değişiklik göstermektedir (Köksal, 2013). Divanı vardır.

İshak Çelebi

Üsküp'te doğdu. İshak Çelebi, kılıç yapmakla geçimini sağlayan İbrahim adlı birinin oğludur. Üsküp'te başladığı öğrenimini İstanbul'da tamamlayıp Kara Bali'den mezun oldu.

Devrinin önemli şairlerinden biridir. Ancak mevkiine yakışmayacak hareketleri olduğundan da söz edilir. Şam'da öldü. Ölümü Riyâzî ve Faizî'de 944/1538; Hasan Çelebi'de ise yanlış olarak 949/1541-42 diye gösterilmiştir (Durmuş, 2014). Divanı ve Selim-nâmesi vardır.

Kâdî

“Kâdî” mahlaslı üç şair tespit edilmiştir. Mecmuadaki şiire rastlanamadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Kâmî

İsmi Kınalı-zâde Hasan Çelebi’de Mehmed, diğer tezkirelerde Ahmed olarak geçmektedir.

Müderreslik ve kadılık görevlerinde bulunmuştur. 1579’da İstanbul’da vefat etmiştir. Kınalı-zâde, Kâmî’nin Osmanlı sultanları ve âlimlerinin tercüme-i hâllerini anlatan bir tarih yazmaya giriştiğini, fakat akıbetinden haberdar olmadığını bildiriyor. Ayrıca Gazâlî’nin Kimyâ-yı Saâdet’ini tercümeyle başladığı ve Hümâyûn-nâme’si (Kelîle ve Dimne tercümesi) de kaynaklarda kayıtlı eserleri arasındadır. Atâyî Zeyli’nde, Kâmî’nin bu eserlerin hiç birini tamamlayamadığı kayıtlıdır. Nitekim hiç birinin nüshası bilinmemektedir. Tezkirelerde Kâmî’nin belâgat ustası bir şair ve münşî olduğu ifade edilmektedir. Latîfî, İran şairlerinin şiirlerini okuyup araştırdığını da kaydetmektedir (Köksal, 2013).

Keşfi

“Keşfi” mahlaslı altı şair tespit edilmiştir. Mecmuadaki şiirlere rastlanamadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Keyfi

Riyâzî, Hasan Çelebi ve Amasyalı; Ahdî, Mehmed Süreyya ve M. Nail Tuman ise Çorum Sancağı’ndan olduğunu belirtir. Hayatı hakkında eldeki bilgiler sınırlıdır. Danişment sınıfından olan Keyfî, gecesini gündüzüne katarak ilim tahsil etti. Sicill-i Osmânî’de III. Mehmed dönemi (1595-1603) başlarında vefat ettiği kayıtlıdır. Keyfî’nin herhangi bir eserinin olup olmadığı hakkında kaynaklarda bilgi bulunmamaktadır. Ancak çeşitli mecmualarda şaire ait şiirlere rastlanmaktadır. Ahdî’ye göre fazlasıyla mutsuz ve güçsüz biri olan Keyfî, mahlasına da uygun olarak, şiirlerinde daha çok afyon ve şaraptan bahsetmiştir (Kaplan Y. , 2014).

Lâmi’î

Asıl adı Mahmûd, babasının adı Osmân’dır. Kaynaklarda adı Mahmûd bin Osmân bin Nakkâş Alî bin İlyâs olarak geçer. Bursa’da doğdu. Çok iyi bir medrese eğitimi aldı. Lâmi’î, önemli ve güzel sanatlarda şöhret yapmış bir aileye mensuptur. Babası Osmân Çelebi, II. Bâyezîd’in (ö. 918/1512) hazine defterdarıdır. Annesinin ismi ise Dilşâd Hatun’dur. Lâmi’î, Fâtih Sultân Mehmed (ö. 886/1481) devrinin son zamanlarında doğmuş, altmış yıllık ömründe II. Bâyezîd, I. Selîm (ö. 926/1520) ve Kânûnî Sultân Süleymân (ö. 974/1566) devirlerini yaşamıştır. Kaynaklara göre Lâmi’î İstanbul’a hiç gelmemiş, bununla birlikte daha hayattayken yazarlık ve şairlik gücünü kabul ettirmiştir. 938/1532 yılında vefat etmiştir. Şevâhidü’n-Nübüvve, Nefahâtü’l-Üns, Risâle-i Tasavvuf, Hüsn ü Dil, Münâzara-i Bahâr u Şitâ, Şerh-i Dîbâce-i Gülistân, Münşe’ât-ı Mekâtîb, Hall-i Mu‘ammâ-yı Mîr Hüseyin, Risâle-i ‘Arûz, Menâkıb-ı Üveysü’l-Karanî, ‘İbret-nâme, Risâle-i Esvile mine’n-Nübüvve, Mevlidü’r-Resûl, Maktel-i İmâm Hüseyin, Salâmân u Absâl, Şem‘ ü Pervâne,

Gûy u Çevgân, Ferhâd-nâme, Vâmık u ‘Azrâ, Kıssa-i Evlâd-ı Câbir, Lügat-i Manzûme, Dîvân-ı Eş‘âr, Şehr-engîz, Risâle-i Hall-i Fâl eserleridir (Kut, 2015).

Livâyî

Asıl adı Hızır’dır. İstanbulludur. “Kuloğullarından”, yani babasının mesleğini devam ettiren bir yeniçeri idi. Yeniçeri iken bir parça ilim tahsil ettikten sonra bazı şeyhlerin hizmetinde bulundu. Bu arada mürebbisiz halvet çekmekten dimağı dumura uğradı ve uzun zaman bimarhânede kaldı. Geçimini ulûfe olarak emekli edilmekle sağladı. Livâyî’nin nesih tarzında güzel yazısının olduğu kaydedilmektedir. Âşık Çelebi’nin bahsettiği yüz kadar “müellefâtı”, istinsah ettiği eserlerin sayısı olmalıdır. Şairin ölüm tarihi bilinmemekle beraber Âşık Çelebi’nin ifadelerinden tezkiresinin yazıldığı tarihte (974/1566/67) hayatta olduğu anlaşılmaktadır. Âşık Çelebi, Livâyî’nin sanatını “yanında şiir ve inşadan söz açıldığında başkalarının sözlerinden bahis kapısının kapandığını” ifade ederek över. Edirneli Nazmî’nin Mecma’u’n-Nezâ’ir’inde ve Pervâne Bey Mecmuası’nda altışar adet şiiri yer almaktadır (Köksal, 2013).

Melûlî

“Melûlî” mahlaslı bir şair tespit edilmiştir. Ancak şair Âşık Edebiyatı alanının içinde yer aldığı ve şiirlerini hece ile yazdığı için muhtemelen mecmuada şiiri olan Melûlî ile aynı kişi olmadığı düşünülmektedir.

Mesîhî

Sultân II. Bâyezîd devrinin önemli şairlerinden olan Mesîhî, Üsküp yakınlarındaki Priştine’de doğdu. Asıl ismi, Sehî Tezkiresi’nde Mesîh, diğer kaynaklarda Îsâ’dır. İsmi’nin Îsâ olması münasebetiyle Mesîhî mahlasını kullanmıştır. Medrese eğitimi gördüğü sıra da hat sanatıyla da ilgilendi. Güzel yazısı sebebiyle Sadrazam Hadım Alî Paşa’nın ilgi ve hayranlığını kazanan şair, onun divan kâtipliğine atandı. 918/1512’de vefat etti. Divan, Gül-i Sad Berg ve Edirne Şehrengizi eserleridir. Bir mecmua içerisinde yer alan 87 beyitlik İşret-nâme-i Mesîhî (Sâkî-nâme-i Mesîhî) başlıklı mesnevînin hangi Mesîhî’ye ait olduğu ise belirlenememiştir (Kartal, 2014).

Meşrebî

İstanbul’da doğmuştur. Bıçakçı-zâde olarak anılmaktadır. Musiki ile ilgilenmiştir. Rind meşrep biri olup başarılı sayılabilecek şiirleri vardır. Hayâlî Bey ile aralarında husumet söz konusu idi. Hayâlî Bey’i gazel hırsızlığıyla suçladığı kıtaları vardır (Kılıç, 2014). 962/1554-1555 yılında ölmüştür.

Mihri Hatun

Adı ve mahlası Mihri’dir. Amasya’da doğmuştur. Doğum tarihi hakkında bir bilgi yoktur. Babası Belâyî mahlasıyla şiirler yazan Kadı Hasan Amasyevâ’dır. Mihri Hatun kültürü, zekâsı ve şairliğiyle çevresinde dikkat çekmiştir. Arapça

ve Farsça bilmektedir. Sehî, Latîfî, Âşık Çelebi, Kınalı-zade Hasan Çelebi, Beyânî ve Gelibolulu Âlî gibi önemli tezkireciler Mihrî'nin ölüm tarihinden hiç bahsetmemektedir. Ancak bütün son yüzyıl kaynakları 912/1506-07' yi vermektedir. Osmanlı Dönemini'nin Divanı elde bulunan ilk kadın şair olması bakımından önemlidir. Şiirleri incelendiğinde Mihrî Hatun'un, sadece bir hayalin değil, yaşamın şiirini de yazan bir kadın şair olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. O, divan edebiyatı geleneğine uygun erkekçe söyleyişlerin yanında kadınsı duygularını dışa vurduğu şiirlerin sahibidir. Divan şiirindeki hiçbir kadın şairde Mihrî Hâtun kadar duygularını açığa vuran üsluba, anlatışa rastlanmamaktadır. Hatta bazı şiirleri - platonik de olsa - pervasızca denebilecek şekilde aşkının veya aşklarının, bu konudaki hissettiklerinin bir yansımasıdır ki bu durum devrinde eleştirilere de uğramıştır. Mihrî Hâtun'un şiirlerinde kullandığı dil zamanındaki diğer şairlere göre nispeten sadedir. Mihrî Hâtun'un şiiri sanat kaygısından çok bir kadının hayallerini, meraklarını ve aşk tecrübelerini yansıtmaya yöneliktir demek mümkündür (Arslan , 2014).

Divan ve Tazarru'-nâme isimli iki eseri bulunmaktadır.

Muhibbî

6 Safer 900 (6 Kasım 1494) tarihinde Trabzon'da dünyaya geldi. Babası Yavuz Sultan Selim, annesi Hafsa Sultan'dır. Hünernâme'ye göre adını Kur'an'dan açılan sayfada geçen Hz. Süleyman'dan almıştır. Babasının 8-9 Şevval 926'da (21-22 Eylül 1520) vefat ettiği haberini almasıyla Manisa'dan ayrıldı. Yanındaki adamlarıyla birlikte kara yoluyla İstanbul'a hareket ederek 17 Şevval 926'da (30 Eylül 1520) Üsküdar'a ulaştı ve saraya gidip tahta oturdu. Tebriz ve Kahire'den sürülmüş olan 600-800 kadar sanatkâr ve ümerânın memleketlerine dönüşüne izin verdi. Kanûnî, devlet idareciliği, kanun yapıcılığı, muhteşem hükümdarlığı ve her biri bir büyük hadise değeri-rindeki çok sayıda seferleri ve zaferleri ile tanınmıştır. Ancak kırk altı senelik saltanatının on seneden fazla bir zamanının seferde geçmesi, milletin tarihine Mohaç gibi zaferler kazandırması, yaptığı seferlerin siyasi ve askeri hazırlıkları ile fethedilen yerlerin maddi ve manevi imarı padişahın bütün hayatını kapsamıştır. 1566 yılında on üçüncü ve son seferine çıkan Kanûnî Zigetvar'da kalenin alındığını göremeden 7 Eylül 1566'da vefat etmiştir. Daha sonra İstanbul'a getirilen naaşı kendi inşa ettirdiği Süleymaniye Camii'nin avlusuna gömülmüştür (Durmaz, 2013).

Türkçe Divanı ve Farsça Divanı bulunmaktadır.

Mu'îdî

Üsküp yakınlarındaki Kalkandelen kasabasındandır. Asıl adı bilinmeyen şairin Mu'îdî mahlasını seçmesi hususunda kaynaklarda farklı bilgiler mevcuttur. Kimi kaynaklarda Mu'îd-zâde diye bilinen birinin oğlu olduğu için, kimilerinde Zenbilli Ali Çelebi'ye muid olduğu için, kimilerinde de babası muid olduğu için bu mahlası aldığı iddia edilmektedir. Medrese eğitimini tamamladıktan sonra kazasker Mîrîm Çelebi'den mülazım oldu. II. Bayezîd devrinde müderrislik yaptı. Kanunî devrinde hacca gittikten sonra Mısır'da ikamet etmeye başladı ve orada beytûlmâl kâtibi olarak görev yaptı. Mehmed Süreyya'ya göre Kanunî

devrinde, Nail Tuman'a göre 994/1585/86 tarihinde Mısır'da öldü. Aynı yerde medfundur (Köksal, 2014).

Eserleri Divan, Hamse ve Miftâhü't-teşbih'dir.

Nagmî

“Nagmî” mahlaslı 17. yy.'da yaşamış olan bir şair mevcuttur. Ancak mecmuadaki şiirine rastlanamadığından kimliği kesinleştirilememiştir.

Nâ'ilî

“Nâ'ilî” mahlaslı iki şair tespit edilmiştir. İkisi de 17. yüzyılda yaşamış olan şairlerin şiirlerinde mecmuadaki şiire rastlanamadığından kimliği kesinleştirilememiştir.

Necâtî

Necâtî'nin asıl adı kaynakların büyük kısmında Îsâ, Beyânî Tezkiresi'nde ise Nûh'tur. Edirne'de doğmuştur. Ailesi hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. Yoksul bir aileye mensup olduğu yahut çocukken Edirneli yaşlı bir hanım tarafından köle olarak alınıp sonra evlat edinildiği, terbiye ve eğitime Sâ'ilî adlı bir şairin de katkı sağladığı bilinmektedir. Gençlik yıllarında şiir ve nesir yazmağa yönelen şair, Edirne'den Kastamonu'ya gitti, orada hatla da ilgilendi ve şiirleriyle tanınmaya başladı. Necâtî'nin evli olduğunu, erkek çocuklarının kendisinden önce öldüğünü, tek kızının devrin ünlü âlimlerinden Abdülazîz Çelebi ile evlendiğini, onun da genç yaşta vefat ettiğini de belirtmiştir. Şairliğiyle Fatih Sultan Mehmet ve II. Bayezid'in takdirini kazanmıştır. 25 Zilkâde 914/17 Mart 1509 tarihinde vefat etmiştir. Necâtî'nin şiirleri son derece güzel, ince, renkli, temiz, içe işleyici, hep bir seviyede ve yanık olup güzellik ve incelikte âdeta mucize sınırına ulaşmıştır. Şairin âşıkâne gazelleri ve çok beğenilmiş matlaları bulunmaktadır. Kasîdeleri hayalle dolu, kıt'aları ise inciler saçmaktadır. Tüm bu güzel şiirleri içermesinden ötürü Dîvân'ı halk arasında dillerde dolaşmaktadır. Zengin hayallerle süslü şiirlerinde, mahallî renk ve özellikler sıkça görülür (Kaya, 2013).

Tek eseri Divanı'dır.

Nihânî

Asıl adı Fazıl olan şair “Nacak Fazıl” olarak tanınmıştır. Doğum tarihi bilinmeyen şair 925/ 1519 yılında Mekke'de ölmüştür. Divan sahibidir (Kaplan Y. , 2013).

Nişânî

“Nişânî” mahlaslı iki şair tespit edilmiştir. Mecmuadaki şiire rastlanamadığından hangi Nişânî olduğu kesinleştirilememiştir.

Nizâmî

Karamanlı Nizâmî ya da Nizâmî-i Karamanî diye bilinen şair hakkında kaynaklarda birbirinden farklı olmayan kısa bilgiler verilmiştir. 839/1435-844/1440 yılları arasında Karaman Beyliği sınırları içindeki Konya’da doğmuştur. Babası, Konya’nın tanınmış müderrislerinden Molla Veliyyüddîn’dir. Nizâmî, ilk eğitimi babasından almış, daha sonra tahsil için İran’a gitmiş, burada şiir için gerekli bilgilerin yanı sıra Farsça da öğrenmiş ve Konya’ya dönmüştür. Karaman Beyliği’nin yöneticilerinden İbrâhîm Bey ve Pîr Ahmed Bey’e kasideler sunmuştur. Fâtih Sultân Mehmed’in Karaman Beyliği’ni ortadan kaldırmasından sonra Sadrazam Mahmûd Paşa’ya intisap etmiştir. 874/1465-878/1473 tarihleri arasında bilinmeyen bir yerde ölmüştür (Savran, 2013).

Divanı vardır.

Rahmî

Asıl adı Pîr Muhammed/Mehmed olan şair, kaynaklarda Rahmî, Bursalı Rahmî, Rahmî Çelebi olarak anılmaktadır. Bütün kaynaklar Rahmî’nin adı ve Bursalı olduğu konusunda birleşmektedirler. Rahmî, Bursa’da doğmuş, fakat burada fazla kalmamış, küçük yaşlarda İstanbul’a gelmiştir. Doğum tarihi konusunda ise elde doğrudan bir bilgi bulunmamaktadır. 975/1567-1568’te vefat etmiştir. Rahmî, bir kelâmı bulması gereken vasıfları beyân, fesâhat ve belagat olarak saymaktadır. O hem sözün hem de anlamın başarılı şekilde kullanılması gerektiğine inanmaktadır. Rahmî’ye göre gazelin asıl konusu sevgilinin güzelliğidir. Rahmî, klasik divan şiiri kültürünü ve teşbihlerini çok iyi derecede bilmekte ve başarılı bir şekilde kullanmaktadır (Erdoğan, 2013).

Şâh u Gedâ, Divan, Gül-i Sadberg, Yenişehir Şehrengizi eserleridir.

Remzî

“Remzî” mahlaslı dokuz şair tespit edilmiştir. Mecmuadaki şiire hiçbirinde rastlanmadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Revânî

Adı İlyas Şücâ olup babasının ismi Abdullah’tır. 953 tarihli İstanbul Vakıfları Tahrir Defteri’nde neşredilen Revânî’ye ait vakfiyelerin birinde babasının Voynuk beyi adıyla meşhur olduğu bildirilmektedir. Revânî, Kanûnî Sultan Süleyman’ın saltanatının ilk yıllarında vefat etti. Bütün tezkire müellifleri onun İstanbul’da ölüp kendi yaptırdığı mescidin hazîresine defnedildiğini belirtir. Âşık Çelebi, Kınalızâde Hasan Çelebi ve Âlî Mustafa Efendi vefat tarihi olarak 930 (1523-24) yılını verir. Kaynaklarda Revânî’nin Divanı’ndan ve İşretnâme adlı mesnevisinden bahsedilir. “Hamse-i Rûmî” adını verdiği bir hamsesi olduğu söylene de bunu teşkil eden eserlerden İşretnâme dışında hiçbirinin ismi verilmez (Erünsal, 2014).

Rumûzî

“Rumûzî” mahlaslı iki şair tespit edilmiştir. İkisi de 16. yy. şairi olduğu için bu yüzyılda yaşadığı düşünülse de mecmuadaki şiire rastlanamadığından şairin hangi “Rumûzî” olduğu kesinleştirilememiştir.

Sabûhî

“Sabûhî” mahlaslı üç şair tespit edilmiştir. Mecmuada bulunan şiire rastlanamadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Sâdık

“Sâdık” mahlaslı sekiz şair tespit edilmiştir. Mecmuada bulunan şiire rastlanamadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Sa’dî

Asıl adı Sa’dullâh’tır. Kaynaklar doğum yerini Serez, Sivrihisar ve Seferihisar olarak gösterirler. “Cem’in yanında” olduğu bildirildiğine göre 863/1458-59’da doğmuş olmalıdır. Cem Sultân’ın nişancısı, musahibi ve yakın arkadaşı olduğu için Cem Sa’dîsi diye tanındı. Konya’da Cem Sultân’la beraber olan Sa’dî, Hacc’a giderken de Avrupa’da da Cem’in yanında bulundu. Öldürülmüştür. Ne zaman öldürüldüğü bilinmemektedir (Köksal, 2013).

Divanı ve Sâki-nâmesi vardır. Ancak ikisi de elde değildir.

Siyâhî

“Siyâhî” mahlaslı altı şair tespit edilmiştir. Mecmuada bulunan şiire rastlanamadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Sun’î

Asıl adı Mehmed’dir. Geliboluludur. Halk arasında Epsem Pire lakabıyla tanındı. Danişmend olacakken bilinmeyen bir sebeple eğitimini tamamlayamadı. Geçimini kâtiplik yaparak sağlayan Sun’î, Âşık Çelebi’ye göre Gelibolu gümrüğünde görevli idi. 941/1533/34 senesinde öldü. Divan sahibi şairin Sultan Murad’ın savaşlarını nazmeden bir eserinin bulunduğu da kaydedilmektedir. Ayrıca 16. yüzyılda yazılan nazire mecmualarında da şiirleri yer almaktadır (Köksal, 2013).

Şem’î

Pirezen’de doğduğu bilinen şairin doğum tarihi ve asıl adına dair kesin bir bilgi yoktur. Ailesi hakkında da elde bilgi bulunmayan şairin belli bir mesleği yoktur. Mevleviliğe intisap eden şair İstanbul’da vefat etmiştir. Mustafa Şem’î ile karıştırıldığı için Mesnevi, Hafız Divanı, Gülistan, Bostan, Pend-i Attat,

Sebhatü'l-ebrâr, Bahâristân, Tuhfetü'l-ahrâr, Mantıku't-tayr gibi eser şerhleri kendisine mal edilmiştir. Ancak bilinen tek eseri Divanı'dır (Karagözlü, 2013).

Şemsî

İsfendiyaroğulları'na mensup olan Şemsî'nin asıl adı Ahmed'tir. Bolu'da doğmuştur. Kesin doğum tarihi bilinmemekle birlikte 16. yy.'ın başlarında doğduğu tahmin edilmektedir. Enderun Hümayun'undan Avcıbaşılığa sonra da Anadolu ve Rumeli Beylerbeyliği görevlerine getirilmiştir. 1580 yılında vefat etmiştir. Şehnâme-i Sultan Murad, İ'tikadnâme, Tercüme-i Şürût-ı Salât, Vikâye Şerhi ve Divan eserleri arasındadır (Ördek, 2014).

Tâli'î

Tâli'î'nin asıl adı Sehî Tezkiresi'nde Mehmed, diğer kaynaklarda ise Mahmûd'dur. Kastamonulu ya da Âşık Çelebi'nin "Merhûm galiba Magnisa'dandır", tahminini benimseyenlere göre Manisalıdır. Ferâiz ilminde, hesap ve kitabette mahirdir. Fâtih Sultân Mehmed'in hizmetine girerek hazine kâtipliğine getirilmiştir. II. Bâyezîd'in oğlu Şehzâde Mahmûd Saruhan'da iken Necâtî Bey'le maiyetine katılmış ve defterdarı olmuştur. Tâli'î'nin ölüm tarihinin, Şâh İsmâîl'in Yavuz tarafından hezimete uğratılmasına tarih düşmek için yazdığı ve "Tâ ki âlemde ola bir târîh / Şâhı mât eyle gel piyâde ile" beytinin yer aldığı kıt'asına istinaden 3 Recep 920/24 Ağustos 1514'den sonra olduğu anlaşılmaktadır. Mezarı İstanbul'dadır (Köksal ve Kardaş, 2013).

Nüshası elde olmayan Târih/ Selim-nâmesi vardır. Farsça ve Türkçe Divanı vardır.

Ubeydî

Ubeydî'nin asıl adı Abdurrahman olup doğum tarihi bilinmemektedir. Edirne'de doğdu. Şairin babası, döneminde halkın, âlimlerin ve padişahın saygısını kazanmış veli bir vâiz olarak tanınmıştı. Eğitime küçük yaşlardan itibaren başlayan Ubeydî, devrin usulüne göre çeşitli ilimleri tahsil etmiş, Farsçayı iyi derecede öğrenmiş, musıkî ve muama ilimleriyle yakından ilgilenmiştir. Muamma ilmini, dönemi şairlerinden Emrî'den tahsil eden şair, muamma yazmada Emrî'yi takip etmiştir. Musıkî alanında, hem besteleriyle -özellikle bestelediği murabbalarıyla- hem de icrâlarıyla devrin önde gelen isimlerden biri olmuştur. Hasan Çelebi, Ubeydî'nin Zağra kadısı iken hacca gittiğini ve Mekke'de, 980/1572 tarihinde öldüğünü; Beyânî ise Zağra'da kadılık yaparken (980/1572'de) vefat ettiğini belirtir. Mustafa Âlî ve Hıbrî de Hasan Çelebi ve Beyânî gibi Ubeydî'nin 980 yılında vefat ettiğini belirtirken Riyâzî ve Fâizî ise şairin ölüm tarihini 981/1573 olarak kaydetmişlerdir. Fâizî ise hem şairin ölüm tarihinin 981/1573 olduğunu ifade etmiş hem de söz konusu tarihe "Âh fevt oldı muharremde Ubeydî Çelebi" mısraını tarih düşürmüştür. Tuhfe-i Nâilî'de şairin ölüm tarihinin 981/1573 olduğu belirtilerek Hasan Çelebi, Mustafa Âlî, Beyânî ve Hıbrî'nin verdikleri tarihlerin yanlış olduğu ifade edilmiştir. Ubeydî'nin bilinen ve elde bulunan tek eseri Divanı'dır. Ubeydî Divanı'nın tespit edilen üç nüshası vardır (Şanlı, 2014).

Vâlihî

“Vâlihî” mahlaslı beş şair tespit edilmiştir. Mecmuadaki şiire rastlanamadığından şairin kimliği kesinleştirilememiştir.

Yahyâ Beg

Doğum tarihi ve yeri tam olarak bilinmeyen Yahyâ, bizzat belirttiği üzere Arnavut asıllı olup ünlü Dukagin ailesine mensuptur. Ailesinden dolayı Dukaginzâde, geldiği yerden hareketle ise Taşlıcalı diye anılan şair, Kuzey Arnavutluk’tan devşirilerek İstanbul’a getirilmiş ve Acemi Oğlanları Ocağı’nda eğitilmiştir. Defterdâr İskender Çelebi, İbrahim Paşa, Güzelce Kasım Paşa gibi birçok devlet adamına medhiyeler yazan Yahyâ, düğünü vesilesiyle sunduğu bir kasîdesiyle, aynı zamanda padişahın damadı olan Rüstem Paşa’nın da gönlünü kazanmış ve paşa, şaire sefer esnasında Eyüp tevliyetini, seferden dönüşte ise sırasıyla Kapluca, Sultan Orhan, Bolayır ve Yıldırım Bayezid tevliyetlerini vermiştir. Yahyâ’nın, Şehzâde Mustafa’nın 960/1553’te katli üzerine yazdığı mersiyesinde, şehzâdenin suçsuzluğu yanında padişahın kandırıldığını ve bunda rolü olduğunu belirterek Rüstem Paşa’yı itham etmesi, paşanın azline sebep olmuş, bu durum paşanın şaire olan ilgisini sona erdirmiştir. Gerek Kanunî’den, gerekse diğer devlet büyüklerinden umduğu ilgiyi göremeyişinin de yol açtığı üzüntü ve kırgınlık içinde Rumeli serhaddine giderek akıncı ocağına katılan Yahyâ Bey, bir daha İstanbul’a dönmemiş, son kasîdesini Zigetvar seferi sırasında Kanunî’ye sunmuş ve yaşının seksene ulaştığını belirtmek suretiyle padişahı çocuklarını kapıya alıp himâye etmesini talep etmiştir. Son yıllarında Gülşenî Şeyhi Üryânî Mehmed Dede’ye bağlanarak kendisini tamamen tasavvufa veren şair, hayatının geri kalanını sâkin bir şekilde geçirmiş; kaynakların çoğunda belirtildiği üzere, 990/1582 yılında, yaşı doksanı aşmış bir hâlde iken vefat etmiştir. Mezarı, günümüzde Sırbistan sınırları içindedir (Kaya, 2013).

Hamse sahibidir. Divan, İstanbul Şehrengizi ve Edirne Şehrengizi diğer eserleridir.

Zârî

Latîfî’ye hariç diğer kaynaklar İstanbul’da doğduğunu söyler. Latîfî Mudurnu’da doğduğunu söylüyor. Asıl adı bilinmeyen şairin mahlası Zârî’dir. Terzilik yaparak geçimini sağladı. Mesleğine nispetle Sûzenî veya Zârî-i Sûzenî adıyla tanındı. İçkiye düşkün olduğu nakledilmekle birlikte terzilikte çok maharetli olduğu söylenir. Vefat tarihini Hasan Çelebi 960/1553, Âşık Çelebi ise 970/1663 yılı olarak söyler (Gönel, 2014).

Zâtî

16. asır şairlerinden olan Zâtî, 876/1471 yılında Karesi Vilayetine bağlı Balıkesir kasabasında doğmuştur. İri yarı, hantal, çirkin, kulakları ağır işiten ve son zamanlarında gözlük de kullanan şair, Zâtî ismini mahlas olarak kullandı. Asıl isminin ne olduğu hususunda ihtilaf vardır. Sehî Bey ve Latîfî tezkirelerinde Bahşî, Âşık Çelebi’de ise Satılmıştır. Çelebi’ye göre Zâtî mahlası da bu ismin

bozulmuş şekli olan Satı'dan ilhamla alınmıştır. Âşık Çelebi ayrıca şairin kendisine asıl adının Ivaz olduğunu, bu ismin ebcetteki karşılığının doğum tarihine tekabül ettiğini (h. 876) söylediğini tezkiresinde yazar. Zâtî, ikbal günlerinden sonra 11 sene fakirlik ve sıkıntı ile mücadele ettikten sonra 954/1546 yılının Kasım ayında vefat etmiştir (Kurtoğlu, 2013).

Mektup, Letâyif, Edirne Şehrengizi, Şem ü Pervâne ve Divan eserleridir.

3.3. Mecmuanın Muhteva Özellikleri

Mecmua içerisinde Arapça ve Farsça şiirler de bulunmaktadır. Farsça gazeller, müfredler ve kıt'alar vardır. Arapça ise kıt'a ve müfredler vardır. Bu şiirlerden iki tanesine Gazel-i Musanna' başlığı verilmiştir. 21b yüzündeki bu başlığı taşıyan şiirlerden biri Nihānî'ye aittir ancak mecmuda mahlası bulunmamaktadır. Diğerinde ise Belâyî isimli bir şairin mahlası vardır. Belâyî'nin gazeline dört beyitin ilk mısraı Farsçadır. Son beyitin iki mısraı da Türkçedir. Diğer gazel Türkçedir fakat her mısrada hece sayısı farklılık göstermektedir. Musanna' gazel Turgut KOÇOĞLU'nun³ makalesinde “gazel ender gazel” olarak geçmektedir. Makalede Emrî'nin bir mecmuadan alınan şiiri musanna' gazele örnek olarak gösterilmektedir. Ancak orada gazelin altında numaralandırmalar vardır ve bu numaralara göre şiir yeniden düzenlendiğinde yine aynı aruz kalıbı çıkmaktadır. Fakat Mecmua'da aynı başlıktaki bu şiirlerde bu şekilde bir numaralandırmaya rastlanmamıştır.

Mecmuanın muhtevası hakkında diğer bilgiler ise şu şekildedir:

- Mecmuada en çok gazel ve kıt'a nazım biçimi kullanılmıştır.
- Mecmuada Mesîhî'ye ait Edirne Şehrengizi de yer almaktadır.
- Mecmualarda pek sık rastlamadığımız isim ve meyve falları bulunmaktadır.
- Görsel şiirler bulunmaktadır.
- Başlıklar altın renkli hatla yazılmıştır.
- Fallar kıt'a şeklinde yazılmıştır. Her birinin üzerine kırmızı ile numara verilmiştir. Mecmuada üç tane isim falı, bir tane de meyve falı bulunmaktadır. İsim falları otuz kıtadan oluşmaktadır. Meyve falı ise on beş kıtadan oluşmaktadır.

³ (Koçoğlu, 2016)

Mustafa AÇA⁴ makalesinde; “bu meyve, yemiş ve çiçek isimlerinin beş grup halinde yazıldığı, bu grupların başında sırasıyla 1, 2, 4, 8 ve on altı rakamlarının bulunduğu görülmektedir. Falına baktıracak kişi, aklında bir meyve, yemiş veya çiçek ismi tutacak, fala bakacak kişi de sırayla bu isimleri okuyacaktır. Fal sahibinin tuttuğu nesne ismi hangi grupta geçiyorsa işaretlenecek ve o grupların üzerindeki rakamlar toplanacaktır. Elde edilen sayı tutulan nesne ismi ile ilgili şiirin numarasını vermektedir.” şeklinde bu fallara nasıl bakılacağını açıklamıştır. Ayrıca bu türde eserlerde yer alacak olan meyve, yemiş ve çiçeklerin seçilmesinde bu nesnelerin fiziki özelliklerinin, halk inançlarındaki yerlerinin ve rüya tabirlerindeki benzer soyut anlamların etkili olup olmadığı meselesi ayrı bir çalışmanın konusu olabilecektir. Zira bazı halk inanışları ile bazı rüya tabirlerinde kimi meyvelere atfedilen özelliklerle manzumedeki benzerlikler dikkat çekicidir (Aça, 2011, s. 320).

- Mecmuada 17. sayfadan 18. sayfaya geçerken Mihri Hatun’un tahmisinin son bendi Rahmî’nin tahmisinin ise ilk iki bendi yazılmamıştır. Bu bendlere diğer varaklarda da rastlanmadığından müstensih bir karışıklık yapmış olabilir.
- 35a yüzündeki Terci-i bendde Hayâlî başlığı yazılmış ancak mahlas Hayâtî’ye aittir. Şiire Hayâlî Bey Divanı’nda rastlanmamıştır.
- 40a yüzündeki şiirde “Terci-i Bend” başlığı vardır. Ancak şiir terakib-i bend nazım şekliyle yazılmıştır.
- 53a yüzünde İshâk Çelebi’nin mahlasının bulunduğu ve Divanı’nda da bulabildiğimiz şiirin başlığını müstensih “Fakîrî Fermâyet” başlığı altında vermiştir. İshâk Çelebi’nin böyle bir mahlası yoktur. Müstensih burada bir yanlış yapmış olabilir.
- Mecmuada 25a yüzünde “Tahmîs-i (...) Gâzel-i Necâtî” başlıklı şiirde başlıktaki tahmis yapanın mahlası okunamamaktadır. Son bendde ise yalnızca Hayâlî mahlası geçmektedir. Böyle bir gazel Necati Bey Divanı’nda bulunmamaktadır. Şiir ne tahmis ne de muhammes olarak Hayali Bey Divanı’nda da bulunmamaktadır. TEİS’de Abdülkerim-zâde Hayâlî isimli bir şaire ait ve mecmuadakiyle birebir aynı bir gazel bulunmaktadır (KÖKSAL M. , 2013). Mecmuada şiirin son bendinde muhammes ibaresi geçtiği için şiirin 16. yy. şairlerinden Abdülkerim-zâde

⁴ (Aça, 2011, s. 319)

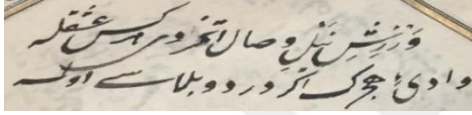
Ḥayālî'ye ait olduğu ve şairin kendi gazeline ekleme yaparak muhammes şeklinde yazmış olabileceği düşünülmektedir.

- Mecmuada Ahmed Paşa, Sârbân Ahmed, Dukakinzâde Ahmed Bey, Ahmedî ve Ahmed-i Dâ'î gibi şairlerin hepsi “Ahmed ya da Ahmedî” başlığıyla verilmiştir.

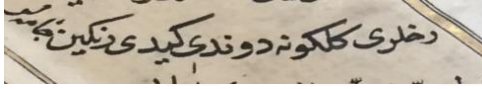
3.4. Mecmuanın İmlâ Özellikleri

Mecmuada imlâ özellikleri büyük ölçüde tutarlılık göstermektedir.

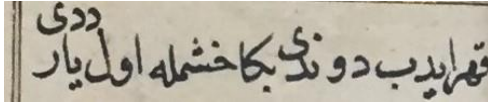
- Tamlamalar ye “ی” ile gösterilmiştir.
- Bazı kısımlarda kelimelerde hareke kullanılmıştır. Bazı kelimelerde de tamamında hareke kullanılmayıp yalnızca bir ya da birkaç harfte kullanılmıştır. Ör:

Resim 3.1. Mecmuada hareke kullanımı

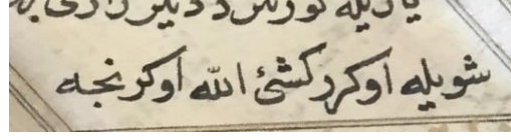
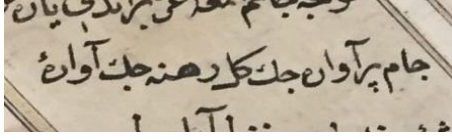

Resim 3.2. Mecmuada birkaç harfte hareke kullanımı

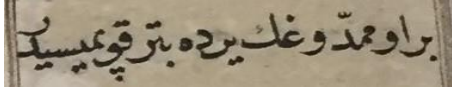
Resim 3.3. Mecmuada yer alan yazım örnekleri

- Mecmuayı derleyen yanlış yazdığı ya da değiştirmek istediği kelimelerin üzerini çizerek altına/üstüne yerine koymak istediği kelimeyi yazmıştır.
- Birkaç yerde harfler eksik yazılmıştır. Ör: 2b yüzünde Necâtî'nin kasidesi 25. beyitte “münkesir” kelimesi mecmuada “münker” olarak yazılmıştır.
- Belirtme hali eki hemze “ء” ile gösterilmiştir.

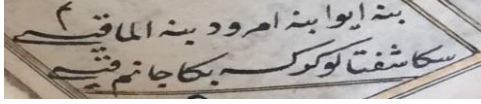
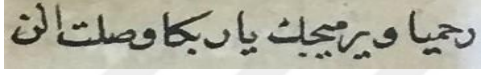
Resim 3.4. Mecnuada hemzenin kullanımı

- “eyyâm, ummaduğun, muhabbet” gibi kelimelerdeki şeddelerin hepsi hareke ile gösterilmiştir.

Resim 3.5. Mecnuada yan yana aynı ünsüzün yazımı

- “Bana, sana” gibi kelimeler yazılırken birçok yerde “be” den sonra “elif” kullanılmıştır. Bazı yerlerde “be” den sonra “elif” kullanılmamıştır. Ör:

Resim 3.6. Mecnuanın imla özelliklerinden örnekler

3.5. Mecnuada Tespit Edilen Bilinmeyen Şiirler

Mecnua’da Bâkî mahlaslı “beklerüz” redifli gazele Bâkî Divanı⁵ ve taranan Hasan KAPLAN⁶, Beyhan KESİK⁷, M. Fatih KÖKSAL⁸, S. Cem BAHADIR⁹, Kübra KACAR¹⁰, G. Aysel YILMAZ¹¹’ın makaleleri içinde rastlanamamıştır.

⁵ a.g.e. (Küçük, 1994)

⁶ a.g.e. (Kaplan H. , 2018)

⁷ a.g.e. (Kesik, 2016), (Kesik, 2012), (Kesik, 2012), (Kesik, 2012)

⁸ a.g.e. (Köksal M. F., 2013)

⁹ a.g.e. (Bahadır, 2013)

¹⁰ a.g.e. (Kacar, 2020)

¹¹ a.g.e. (Yılmaz, 2017)

- 1 Revnâk-ı ahkâm diyen şer‘-i şer‘at beklerüz¹²
Maẓhar-ı faẓl-ı ĥudâ pîri ẓarîkât beklerüz
- 2 Girmişüz meydân-ı ‘aşka gözlerüz dîdârını
Sâlik-i dergâh olup râh-ı ĥaĥîkat beklerüz
- 3 Ĥaĥ didük râh-ı fenâd[a] dönmezüz îkrârdan
Meskenetde sâkinüz mihr-i muĥabbet beklerüz
- 4 İtmişüz kâlûbelâda ‘ahdle îkrâr-ı ‘aşk
‘Ahd-i peymân-ile muĥkem istiĥâmet beklerüz
- 5 Fârîğüz işğâl-i keşretten ‘alâyıkdan biri
Lîk ma‘nide bu keşret içre vaĥdet beklerüz
- 6 Zâd-ı ĥamdan arınup rûĥ-ı ĥîdâya kâbilüz
‘Âlem-i ma‘nide çün keşf-i kerâmet beklerüz
- 7 Şâd u ĥurrem derd ü ĥam ‘âşıkıların bâzârıdur
Düş-[i]le bâzâr-ı ‘aşk içre melâmet beklerüz
- 8 Nefsimüz bir mâr-ı keşretdür hezâr derd-i seri
İntîzâruz katline Ĥaĥ’dan bidayet beklerüz
- 9 Almazuz biz mâzi-i müstaĥbeli bir zerreye
İbn-i vaĥtüz bel bu dem kâr-ı ferâĥat beklerüz
- 10 Bilimüze bağlayup zünnâr-ı ‘aşkı yârdan
‘Abdâllaruz aĥ olmuı luĥf-ı ‘inâyet beklerüz
- 11 Terk idüp dünyâyı dünı itmezüz mihrin ĥabûl
Ĥâĥâh-ı künc-i ‘uzletde ĥanâ‘at beklerüz
- 12 Ehl-i ‘aşkıñ ĥüş-mâlin dutmazuz kim ‘aşkıdan
Cân ĥulâĥına nidâ irdi arârat beklerüz
- 13 Ĥarman-ı ‘ömri savurduk dâneyi dermekdeyüz
Bir degirmendür felek biz dâĥı nevbet beklerüz
- 14 Baş açuk Ferĥâdum firĥatde âĥ u zârıla
Yâr işigin yaştınup (?) **Bâkı** sa‘âdet beklerüz

‘Ubeydî mahlaslı altı şiir ‘Ubeydî Dîvânı içinde bulunmamaktadır.

¹² 96a

I¹³

- 1 Ağladu görmez demini ey gül-i ra'ncığım
- 2 Tıfl-ı eşküm yire çalma kâmeti tûbâcığım
- 3 Ol yetime acı merdüm-zâdedir zîbâcığım
- 4 Kâmeti tûbâcığım [hem] tal'atı garrâcığım
- 5 Ruhları alum Muḥammed şâhum aḳ babacığım

II

- 1 Dil-berâ gazzâz olaldan sen meh-i mihr ü vefâ
- 2 Çarḥ-ı pür-encüm dekânuñda yir idinse n'ola
- 3 Düğme-i zerle tolu bir şişe olmuşdur saña
- 4 Kâmeti tûbâcığım tal'atı zîbâcığım
- 5 Ruhları alum Muḥammed şâhum aḳ babacığım

III

- 1 Niçe yıllardur 'Ubeydîveş senüñ pā-māl kim
- 2 Şun leb-i şîrîñüñi bir 'âşık-ı nâşâd kim
- 3 Raḥm idüp âtâlıg it rüsvâ-yı mâder zâd kim
- 4 Kâmeti tûbâcığım tal'atı zîbâcığım
- 5 Ruhları alum Muḥammed şâhum aḳ babacığım

I¹⁴

- 1 Ol ḥusrev-i şîrîñ-zebân kim la'l-i şeker-bârdur
- 2 Tatlu dili-ile 'âlemüñ göñlin alur dildârdur
- 3 Biñ cân virüp bir büsesin almaḳ ucuz bâzârdur
- 4 Şîrîñ-zebânumdur benüm şekker dehânumdur benüm
- 5 Ḥelvâcî-zâde bir lebi şehd ü şeker-güftârdur

II

- 1 Gerdün dükânında o mâhuñ çarḥ-ı zer garrâsını
- 2 Beñzetdi şemse[y]i seyr idenler şemse-i ḥelvâsını
- 3 Luṭf itse gâhîler gibi emsem lebi ḥamrâsını
- 4 Şîrîñ-zebânumdur benüm şekker dehânumdur benüm
- 5 Ḥelvâcî-zâde bir lebi şehd ü şeker-güftârdur

¹³ 74b

¹⁴ 75a

III

- 1 Helvāsını güftarı gibi eyleyelden sükkeri
- 2 Her çeşm-i bādāmuñ ‘**Ubeydi** anda kıldı sükkeri
- 3 Lezzetde ta‘n eyler gülācı ol lebi şırın teri
- 4 Şırın-zebānumdur benüm sükker dehānumdur benüm
- 5 Helvācı-zāde bir lebi şehd ü şeker-güftārdur

I¹⁵

- 1 Kākül-i bend eyleyüp her qahramānı Hamzanuñ
- 2 Ğamzesi kırdı niçe şāhib-kırānı Hamzanuñ
- 3 Halkı egdi kendüye qaşı kemānı Hamzanuñ
- 4 Ğamze-i fettānla ‘askeri müjgānla
- 5 Aldı dil mülkini çeşm qahramānı Hamzanuñ

II

- 1 Ağlamakdan nice görsün çeşm-i ‘ayn-ı rüşenüm
- 2 ‘Ömrü vāvı gibi ayrılmaz yanumdan düşmenüm
- 3 Kulle-i Kāf-ı meşakḳat olmasun mı meskenüm
- 4 Ğamze-i fettānla ‘askeri müjgānla
- 5 Aldı dil mülkini çeşm qahramānı Hamzanuñ

III

- 1 Şanmañ ancaḳ jāl-i gerdūnı idipdür ser-nigün
- 2 Pençe-i qahrı niçe Rüstemleri kıldı zebün
- 3 Tiğ-ı ‘aşkından ‘**Ubeydi** bağrum oldı ğarḳ-ı hūn
- 4 Ğamze-i fettānla ‘askeri müjgānla
- 5 Aldı dil mülkini çeşm qahrāmanı Hamzanuñ

I¹⁶

- 1 Ta‘alluḳ ideliden sen dürr-i pāke dil ü cānum
- 2 Cihān güherlerin gözden çıkardı çeşm-i giryānum
- 3 Saña vāşıl olanlar gence mālīk oldı sulṭānum
- 4 Şeh-i şimīn-bedensin sen güzelsin sen ḥasensin sen

¹⁵ 75b

¹⁶ 76b

5 Һәsen Bālīcīgim zergercīgim āşūb-ı devrānum

II

- 1 Dehānı hātem-i la'ı ü lebi Yāķūb-ı Һamrāsın
- 2 Melāḥat kāmı dūnyālar digər şūḥ u dil-ārāsın
- 3 Cihānı kendüye mālīk iden bir şīm-i şīmāsın
- 4 Şeh-i şīmın bendesin sen güzelsin sen Һasensin sen
- 5 Һәsen Bālīcīgim zergercīgim āşūb-ı devrānum

III

- 1 ‘Ubeydī’nüñ yaşından rişte-i āl eyleyüp her-bār
- 2 Terāzūyı zer itdüñ rüy-ı zerden leb-i dürr-i yār
- 3 Şararmış şınesin mihrüñle itdüñ şemse-i zer-kār
- 4 Şeh-i şīmın bendesin sen güzelsin sen Һasensin sen
- 5 Һәsen Bālīcīgim zergercīgim āşūb-ı devrānum

I¹⁷

- 1 Ey gönçe-leb vechi Һәsen sultān-ı hūbānum Һüseyn
- 2 Dil-teşnedür āb-ı zülāl la'lüne hānum Һüseyn
- 3 Ƙoçmağa bilek kılca Ƙalmışdur benüm cānum Һüseyn
- 4 Zībācığım ğarrācığım ğarrā-yı bı-hemtācığım
- 5 Mūy-ı t̄āb-zāde mū miyānum şāh-ı hūbānum Һüseyn

II

- 1 Mū gibi inceldüp teni zār-ı ne zār Һasretüñ
- 2 Bükdi ğam ile Ƙaddümi derd ü belā firķatüñ
- 3 Bir kıl Ƙadar yokdur şehā ben nātüvāna rağbetüñ
- 4 Zībācığım ğarrācığım ğarrā-yı bı-hem-tācığım
- 5 Mūy-ı t̄āb-zāde mū miyānum şāh-ı hūbānum Һüseyn

III

- 1 Ğam hāñķāhında ‘Ubeydī oldı abdāluñ senüñ
- 2 Zeyn eyledi cismini dāĝ-ı ‘aşķla hālūñ senüñ
- 3 Sevdā-zedeñdür yaraşur giyse şaluñ senüñ
- 4 Zībācığım ğarrācığım ğarrā-yı bı-hem-tācığım

¹⁷ 77a

5 Mūy-ı řāb-zāde mū miyānum řāh-ı hūbānum Hüseyn

I¹⁸

- 1 Göñlüm aldı bir gözi mekkāre bilmem n'eyleyüm
- 2 Olmuşam dil-ḥaste vü āvāre bilmem n'eyleyüm
- 3 Mübtelā-yı derd-i 'aşķam çāre bilmem n'eyleyüm
- 4

II

- 1 Dostlar ben nātüvāna merḥamet kılmaz mısız
- 2 Acıyup çeşmümden akan yaşımı silmez misiz
- 3 Hey meded öldüm baña hiçbir devā bilmez misiz
- 4 Mübtelā-yı derd-i 'aşķum çare bilmem n'eyleyüm

III

- 1 Göz uciyla merḥabālar gāh olur itmezlenür
- 2 Gözüümüñ kanlı yaşını gāh siler silmezlenür
- 3 'Aşık-ı şeydāsı olduğım bilür bilmezlenür
- 4 Mübtelā-yı derd-i 'aşķum çare bilmem n'eyleyüm

IV

- 1 Ol ḥasen şüret beni 'aşķıyla bīmār eyledi
- 2 Miḥnet ü derd ü ğam u 'aşķla giriftār eyledi
- 3 Tiğ-ı miḥnetle 'Ubeydī göñlümi zār eyledi
- 4 Mübtelā-yı derd-i 'aşķum çare bilmem n'eyleyüm

Harîmî mahlası bulunan şiire Harîmî Dîvânı içinde rastlanamamıştır.

- 1 4 müselmān ile 5 kāfir meger
- 2 dil-ber gördiler yüzi kamer
- 2 1 'Arap 3 Rūm 1 Hindî bile
- 1 gün 2 gice řoḥbet kıldılar
- 3 2 meh-rū 3 siyeh-rū 1 melek
- 7 řaķallu daḥı 3 püser (?)

¹⁸ 78a

- 4 1 kara yüzlü rakīb igvā kılup
Eylediler birbirine kaşd-ı ser
- 5 Ey **Harimi** hile budur anla kim
‘Add idüp tokuzda bir tarh ideler

Mecmuada bulunan iki elifnameden birinin mahlası Nişânî'ye aittir. Devamındaki “Velehü eyzen” başlıklı, mahlas bulunmayan ikinci elifnamenin ise Nişânî'ye ait olması muhtemeldir. Elde bir Nişânî Divanı bulunmadığından ve bu şiirlere tezkirelerde rastlanmadığından hangi Nişânî'ye ait olduğu bilinmemektedir.

- 1 [Elif] ol kākül-i miskiñüñe cân oldı şikār¹⁹
Dilerem kim özini eyleyesin zülfüñe dār
- 2 [Be] Baña gönderigör gamzelerüñ oklarını
Sınemi [ben] aña siper kılam ey lāle-‘izār
- 3 [Te] Temāşā kılalıdan berü gülzār-ruhuñ
Ney şıfat nāle kıılır bülbül-i cân leyl ü nehār
- 4 [Şe] şenālar iderüm Allāha ben haste dilüñ
Raħm idüp hālüme bir dem nazar eyleye nigār
- 5 [Cim]-i cân gözgüsi içre görelı şüretüñi
Dil-i gam-h‘ār ider şām u seher āhla zār
- 6 [Ha] haķıķat bu gülistān-ı cihānda bilürüm
Olmaya gül ki miyānında anuñ olmaya hār
- 7 [Ha] hayāl-i şeb-i zülfüñ olalı dilde muķım
Eylemez cân u gönül zerrece bir yirde qarār
- 8 [Dal] derdüme benim kimse devā eyleyemez
Bir nefes zaħmuma ger irmez ise merhem yār
- 9 [Zel]-i zülfine nigāruñ nazar eylemez ise
Tutuşup dil-berüñ āteş-i aşķına yanar
- 10 [Re] revān eylemişem gözlerimüñ yaşlarını
Tā kılam ol güzelüñ ayağı tozına nişār

19 16b

- 11 [Ze] zamānuñda şehā seni bu hüsñ-ile görüp
Ki dimiş kâmetüñe ehl-i nazar serv [ü] çenār
- 12 [Sin] serîr-i dile sultān-ı hayālüñ şanemā
Pādişāh olalıdan mihrle cān oldı nişār
- 13 [Şın] şarāb-ı gamuñ nüş iden ey merhem-i ruḥ
Yürir āşüfteleyin gözlemeyüp ḥilm ü vaḳār
- 14 [Şad] şafā kesb iderüm cev̄r ü cefāsından anuñ
Añmazam mihr ü vefāsını zemistān u bahār
- 15 [Zad] zarūrî kişi yārından olur ise cüdā
Görinür milket-i dünyā kim anuñ gözine ṭār
- 16 [Tı] ṭolaldan berü deryā-yı gamuña ‘aşk-ı dil
Ne nihāyet bulabildi vü ne ḥod-i ḥadd-i kenār
- 17 [Zı] zuhūr olalı la‘lünde senüñ āb u hayāt
Niçe bir kapuña geldi koyuban mülk ü diyar
- 18 ‘Ayn ‘ālemde şehā vuşlatuña irmekçün
N’ola işār ider isem yoluña her ne ki var
- 19 [Ġayn] Ġonçe-dehenüñ vaşfını şerḥ eyleyemez
Ne ḳadar diḳḳaṭ ider ise sıġār ile kibār
- 20 [Fe] firāḳuñ baña kār eyledi illā ki benüm
Āh u feryād u fiġānu saña ḥiç itmedi kār
- 21 [Ḳaf] ḳamerveş ruḥuñ üstinde görüp zülfin ucun
Mesken itmiş didiler Ka‘benüñ eṭrāfını mār
- 22 [Kef]-i kūyuñı ṭavāf eyledüğüm Ka‘beleyin
Bu ki ḥaḳ eylemiş ‘āşıḳları kūyuñı medār
- 23 [Lam] la‘le nice nisbet ideyin la‘lüñi kim
Dünyede ḳıymetine la‘lüñüñ olmaya şümār
- 24 [Mim] mestāne gözüñ görelî ey lāle-şıfat
Düşmişem kūşe-i ġamda oluban mest ü ḥumār
- 25 [Nun] nigārā dilerem zātuñı vaşf eylemege
Rüz u şeb isterem ol ola baña şan‘at u kār

- 26 [Vav] vaşluña heves eyleyen ey şāh-ı cihan
Yalıñuz ben degülüm ola benim gibi hezār
- 27 [He] hemişe işigüñ yüzine tozına sürüp
Eylemişem gözimüñ yaşını yoluñda biḥār
- 28 [Lām-elif] lāle-ruḥın görse-idim ol gonçe-lebüñ
Cān u bāşumı kılurdum izi tozına nişār
- 29 [Ye] yazılan başuña çünki **Nişānı** geliser
Ne devādur ki ola āyıne-i dilde ğubār
- 1 [Elif] ey kāmetslū dil-ber ey melek şüretlū yār²⁰
[Be] belālardan emīn kılsun seni Perverdigār
- 2 [Te] temennā kıldıgum Ḥaḳ’dan budur her rüz u şeb
[Şe] şevāb ehlinden olam ey ḥabīb-i gül-‘izār
- 3 [Cim] cemālūñ āyetin her kim görürse bir nazar
[Ḥa] ḥayātı gider anuñ ‘aqlı olur tār u mār
- 4 [Ḥı] ḥayālūñ ḥānesidür işbu göñlüm meskeni
[Dal] delālet eyledi işbu delīle āşikār
- 5 [Zel] zelīl itdi beni ‘aşkuñ yolında ey şanem
[Ra] raḥ[i]m eyle güzellik böyle kalmaz pāyidār
- 6 [Ze] zamāne ḥūblarında şimdi sensin bı-naẓır
[Sin] serīr-i salṭanat taḥtında olduñ istivār
- 7 [Şın] şefī‘ ola saña yārın Muḥammed Muştafā
[Şad] şafā üzre geçer ‘ömrüñ kıla leyl ü nehār
- 8 [Zad] za‘īf oldum melālet içre kaldum ben ğarīb
[Tı] ṭarīkat ehlinüñ yanında oldum şerm-sār
- 9 [Zı] zāhir oldı sevdügüm seni ‘ālemlere
[‘Ayn] ‘ināyet eyle yollaruñda kaldum intizār
- 10 [Ġayn] ğamuñdan görünür çeşmimde yir yir ṯāğ var
[Fe] firākuñ ḥasretinden ağlaram ben zār u zār

²⁰ 17b

- 11 [Kaf] kıyâmet kaddüni ansam kıyâmetler kopar
[Kef] kerâmet zâhir oldu lebleründen bı-şümâr
- 12 [Lam] luţfuñdan gele ben bendeñe raḥm eylegil
[Mim] melâmet guşşasından ‘aynım aḡlar zâr zâr
- 13 [Nun] ne lâzım söylemek ben ḡasteñe raḥm eyleye
[Vav] vaşluñ şerbetiyle tırmasuñ kılsuñ tımâr
- 14 [He] hilâl kaşlaruñ kavsiyle dil murḡına at
Lâm-elif lâyıḡ budur kim idesin anı şikâr
- 15 [Ye] yüzüñ rengin görelden ey perî-peyker melek
‘Aḡlı çâk oldu orada kaşlaruñ kıldı qarâr

3.6. Mecmuada Yer Alan Şiirlerin Diğer Mecmualardaki Varlığı

Mecmuada bulunan şiirlerin önemli mecmualardan *Câmiü'n-Nezâ'ir*, *Pervâne Bey Mecmuası* ve *Mecma'u'n-Nezâ'ir*'deki varlığını karşılaştırarak aşağıda vereceğimiz tabloyu elde ettik:

Mecmuada bulunan şiir	Mecma'u'n-Nezâ'ir	Pervâne Bey Mecmuası	Câmiü'n-Nezâ'ir
7a/ Figânî	3441. gazel	-	-
18b/ Sârbân Ahmed	-	-	-
20a/ İshâk Çelebi	-	-	-
20a/ Ahmed-i Dâ'î	-	-	910.şiir
20b/ Muhibbî	-	-	-
20a/ Velehü	-	-	-
21a/ Muhibbî	-	988. gazel	-
21b/ Gazel-i Musanna'	-	-	-
21b/ Belâyî	-	-	-
22a/ İshâk Çelebi	-	-	-
22a/ İshâk Çelebi	-	-	-
22b/ İshâk Çelebi	5431. gazel	8013. gazel	-
23a/ İshâk Çelebi	5247. gazel	8153. gazel	-
23a/ İshâk Çelebi	-	-	-
23b/ İshâk Çelebi	4376. gazel	6165. gazel	-
33a/ Fakîrî	-	-	-
33a/ Kadı	-	-	-
33b/ İshâk Çelebi	5055. gazel	7544. gazel	-
33b/ İshâk Çelebi	4463. gazel	6215. gazel	-
34a/ Bahârî	-	-	-
34a/ Fakîrî	-	-	-
34b/ 'Amrî	-	-	-
34b/ Velehü	-	-	-
46a/ Zâtî	3194. gazel	5049. gazel	-
46a/ Zâtî	3195. gazel	-	-
46b/ Nizâmî	3049. gazel	4913. gazel	-
46b/ Halîlî	-	-	2215.şiir
47a/ Mesîhî	-	6420.gazel	-

47a/ Kâmî	1416. gazel	-	-
47b/ Sun'î	1418.gazel	-	-
47b/ 'Atâ	1406. gazel	-	-
48a/ 'Amrî	1407.gazel	-	-
48a/ Velehü	-	-	-
48b/ Velehü	-	-	-
48b/ Nizâmî	-	-	-
49a/ Nizâmî	1.gazel	97.gazel	-
49a/ 'Ahdî	-	7125.gazel	-
49b/ Cem	-	-	-
50a/ Muhibbî	3180.gazel	5173.gazel	-
50b/ Velehü	-	7195.gazel	-
50b/ Muhibbî	-	-	-
51a/ Ca'fer	1184.gazel	1643.gazel	-
51a/ Zâtî	1143.gazel	1592.gazel	-
51b/ Necâtî	1137.gazel	1585.gazel	734.şiir
51b/ Zâtî	1188.gazel	1655.gazel	-
52a/ Emrî	-	-	-
52a/ Yahyâ	-	-	-
53a/ İshâk	-	8074.gazel	-
53a/ İshâk	-	-	-
53b/ Revânî	-	-	-
53b/ Mesîhî	3199.gazel	5046.gazel	-
54a/ Şem'î	-	4113.gazel	-
54a/ Hayretî	-	4138.gazel	-
54b/ Rahmî	-	4107.gazel	-
55a/ Hayâlî	-	4111.gazel	-
55a/ Behîştî	-	4116.gazel	-
55b/ Helâkî	-	4130.gazel	-
55b/ Zâtî	3183.gazel	5168.gazel	-
56a/ Necâtî	-	-	-
56a/ Mesîhî	1205.gazel	1661.gazel	-
56b/ Şemsî	5159.gazel	-	-
56b/ İshâk	1265.gazel	1809.gazel	-
57a/ Ahmedî	-	-	-
57a/ Ahmed	-	-	-
57b/ Zâtî	4112.gazel	6099.gazel	-
57b/ Zâtî	-	-	-
58a/ İshâk	1863.gazel	2973.gazel	-
58a/ İshâk	-	-	-
58b/ Mesîhî	2837.gazel	4668.gazel	-
58b/ Mesîhî	-	-	-
59a/ Mesîhî	-	-	-
59a/ İshâk	-	1633.gazel	-
59b/ Revânî	-	-	-
59b/ 'Aşkî	-	-	-
60a/ Mesîhî	5306.gazel	7504.gazel	-
60a/ 'Aşkî	-	-	-
60b/ İshâk	-	-	-
60b/ Necâtî	-	-	-
61a/ Hayretî	-	-	-
61a/ Âhî	-	-	-
61b/ İshâk	-	-	-
61b/ Fahrî	-	-	-
62a/ Hayretî	-	-	-
62a/ Şemsî	-	-	-
62b/ Revânî	-	-	-

62b/ Mu‘îdî	-	-	-
63a/ Zâtî	3097.gazel	4990.gazel	-
63a/ Revânî	-	-	-
63b/ Ahmed	-	-	2076.gazel
63b/ Mesîhî	-	-	-
64a/ Zârî	-	-	-
64a/ Necâtî	1397.gazel	-	-
64b/ Necâtî	1720.gazel	2507.gazel	-
64b/ Tâli‘î	1722.gazel	2510.gazel	-
65a/ Zâtî	1723.gazel	2508.gazel	-
65a/ Necâtî	2073.gazel	3441.gazel	-
65b/ Zâtî	2076.gazel	3440.gazel	-
94b/ Emrî	-	-	-
95a/ Velehü	-	-	-
95a/ Necâtî	-	-	-
95b/ ‘İydî	-	-	-
96a/ Bâkî	-	-	-
96b/ Zârî	-	-	-
96b/ Lâmi‘î	2474.gazel	4423.gazel	-
97a/ Muhibbî	-	3157.gazel	-
97a/ Yahyâ	-	-	-
97b/ Nağmî	-	-	-
97b/ Keyfî	-	-	-
98b/ ?	-	-	-
99a/ ‘Adnî	-	-	-
99a/ ‘Adnî	1438.gazel	1485.gazel	718.şîir
99b/ Hayâlî	-	-	-
100a/ Harîmî	-	-	-
101a/ Hayâlî	4094.gazel	-	-
101a/ Hayâlî	-	-	-
102b/ ‘Abdî	-	-	-

Tablo 3.7. Mecmuada bulunan şiirlerin diğer mecmualardaki varlığı

Tabloda yalnızca gazellere yer verilmiştir. Farklı nazım şekillerinin bulunduğu *Câmiü’n-Nezâ’ir’de* ise mecmuada bulunan Sâdî’nin muaşşerinin 1951. şiir içinde, Duâyî’nin muaşşerinin ise 1950. şiir içinde olduğu tespit edilmiştir.

Mecmuada bulunan şiirlerden 62 tanesi üç mecmua içinde de yer almamaktadır.

4. ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437 NUMARADA KAYITLI ŞİİR MECMUASININ METNİ

4.1. Metin Kuruluşunda İzlenen Yöntem

1. Mecmuada sayfa ve beyit numaraları Arap rakamlarıyla, bend numaraları Roma rakamlarıyla gösterilmiştir.
2. Divan’da bulunan şiirler karşılaştırılırken dipnotta kelimenin önce mecmuadaki şekli, sonra “:” işareti koyularak Divan’daki hali gösterilmiştir. Bir mısrada farklılık içeren birden çok kelime varsa kelimeler “/” işareti ile ayrılarak aynı dipnotta gösterilmiştir.
3. Mecmuada bulunan Arapça ve Farsça şiirler orijinal şekliyle ve varak numaralarının bulunduğu yere metin kısmına eklenmiştir.
4. Metne yapılan eklemeler “[]” işareti içinde gösterilmiştir.
5. Metinde okunamayan kelimeler “()” işareti ile ya da orijinal halleri eklenerek gösterilmiştir.
6. Metinde okunuşundan emin olunamayan kelimeler “(?)” işareti ile gösterilmiştir.
7. Metnin dil özelliklerine sadık kalınmıştır.
8. Döneme göre “‘aşk” ve “‘ışk” gibi iki kullanımı bulunan kelime metinde bütünlük oluşturmak açısından “‘aşk” şeklinde okunmuştur.
9. Vezni bozuk olan mısralar dipnotlarda belirtilmiştir.
10. Vâv-ı ma’dûle “~” işareti ile gösterilmiştir.
11. Kelime ve eklerin yazımında Prof. Dr. İsmail ÜNVER’in makalesine dikkat edilmeye çalışılmıştır.²¹

²¹ (Ünver, 2008)

4.2. Mecmuanın Metni

[1]²²

Dūlāb

[mefāʿilün mefāʿilün feʿülün]

- 1 Nedür ol kim anuñ çok gözleri var
Velikin tırmaz aķar yaşı her-bār
- 2 Yidir bir gör anı ögünce her dem
Bunuñ gibi ʿacāʿib yokdur ey yār

[2]²³

Muʿammā-yı Kār

[mefāʿilün mefāʿilün feʿülün]

- 1 Nedür ol kim taş ı ağ içi kārā
Şovukdur gerçi beñzer fiʿli nāra
- 2 Kātı kuvvetlidür hem nātüvāndur
Teʿemmül kıl ki gün gibi ʿayāndur²⁴

[3]²⁵

[feʿilātün feʿilātün feʿilün]

- 1 Her ki bu ismi çıkarursa tamām
Ol şeh olsun ben aña kemter gulām
- 2 İki hā vü iki cım ü iki lām
İki mīm-ile dahı olur tām

1 1b

2 1b

²⁴ kıl: kıla MC.

3 1b

[4]²⁶

Dülâb

[fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün]

- 1 Ol nedür kim elli altmış gözi var
Gice gündüz çağırur ol zâr zâr
- 2 Çarh-ı gamla çenber itmiş bilini
Tutamaz kimse gözinüñ seylini

[5]²⁷

[mef‘ülü mefâ‘ilü mefâ‘ilü fe‘ülün]

- 1 Gülşende re‘îs olmağa ezhâra benefşe
Demdür ki kadem-rence kıla vara benefşe
- 2 Bağdâd-ı cemende ide da‘vâ-yı hılâfet
‘Abbâs ‘alemler dike gülzâra benefşe²⁸
- 3 Dem geldi ki gül şevkine her hâr ayağına
Yüzün süre boynın büke yalvara benefşe²⁹
- 4 Âhı tütünü yir yüzünü göge boyamış
Alındı meger bir yüzi gülzâra benefşe³⁰
- 5 Bu luţfla kim kıldı çemen şahnını Çîn’i
Ta’n itse n’ola nâfe-i Tâtâr’a benefşe
- 6 Hindü-peçe-i micmere gerdân-ı cemenden³¹
Rağbet komadı tabla-i aţţâra benefşe
- 7 ‘İşî nitekim süzen-[i]le çıkdı semâya
O resme çıkar kulle-i kuhsâra benefşe
- 8 Vaşl itmedi gülzâr-ı cihân beñzedügiçün
Ma‘şûka gül ü ‘âşık-ı gam-hâra benefşe

4 1b

5 2b

NBD. 22. kaside içindedir.

²⁸ ‘Abbâs: ‘abbâsî NBD.

²⁹ büke: çeke NBD.

³⁰ gülzâr: gül-nâr NBD.

³¹ Hindü-peçe: Hindü-beçe NBD.

- 9 Gel 'ayş idelüm leyl ü nehār-ile ki döndi
Rūza semen-i tāze vü şeb-tāra benefşe
- 10 Pervāne gibi bāl ü peri kabkara yanmış
Dīvāne gibi pıreheni pāre benefşe
- 11 Tā maḥşer-i gülşende şunuldu kara defter
Maḥzūn oluban döndi günehkāra benefşe
- 12 Bildi ki vefā bulısardur devr-i zamānda
Giydi siyehi bakmadı hiç ağa benefşe
- 13 Gömmiş beline deñlü yire ki ide siyāset
N'eyledi 'aceb çarḥ-ı sitemkāra benefşe
- 14 Deste işüdü lıkin ucuz olmamağ-içün
Bir kez gelür eyyāmda bāzāra benefşe
- 15 Ḥar-güş gibi gözi açuk uyḥuya varmış
İrmezse ne tañ devlet-i bıdāra benefşe
- 16 Ditrer eli bir ḥarf elifi toğrı çekemez
Uğradı meger gūşe-i ḥammāra benefşe
- 17 Leylī saçuñuñ 'aşkı-[ı]la tağlara düşmiş
Mecnūn gibi āşüft[e] vü āvāre benefşe
- 18 Gülzāra varup göñlümüz eglense olurdu
Sünbüllerüñe beñzese bir pāre benefşe
- 19 Bir ummaduğūñ yirde biter kıopmayasıdur³²
Kara saçuña kıorqaram el kara benefşe³³
- 20 Āh eyledi kim çıkdı dütüni dipesinden
Yanup cigeri bencileyin nāra benefşe³⁴
- 21 Dün ḥüznle olmışdı kara yire ber-ā-ber
Bugün neden irişdi bu miqdāra benefşe
- 22 Kadr-ile şeref buldı yitişdi göge başı
Şāh ışigine süreli ruḥsāra benefşe
- 23 Maḥmūd cevān baḥt u cihān-baḥş ki anuñ
Ḥulḳ-ile virür ḥār gül ü cāna benefşe

³² ummaduğūñ: ekmedüğün NBD.

³³ kıorqaram: kıorqarın NBD.

³⁴ Yanup: Yaḳup NBD.

- 24 Tōb eyleyip eflākı öñinde kodı takdır
Şol resmle kim yār şunar yāra benefşe
- 25 Düşmen 'alemi gibi gelür şāh işigine
Başı aşğa münke[si]r ü kara benefşe
- 26 'Adlünle ider dehr mizācın felek ıslāh
Sükkerle virür fāide bīmāra benefşe³⁵
- 27 'Ahdünde hacil oldu vü nūrı yire düşdi³⁶
Girdügi-içün kisvet ü küffāra benefşe³⁷
- 28 Gülzāra güzer eyler[i]se sarsar-ı kahruñ
Gül āteş olup dūd ola hemvāre benefşe
- 29 Egmezdi boyun olmasa hükümüñ yeli çavuş
Ol sancağ-ı jengārı-[i] rüzgāra benefşe³⁸
- 30 Uğrı gibi bağlu getürürler nazaruña
Yire bakuban giydigiçün kara benefşe
- 31 Gülzār-ı sarāyuñda zihī dār-ı sa'ādet
Kim oldu lağab çarh-ı perestāre benefşe
- 32 Şol vechledür kaşr-ı refi'ün kim ider fahr
Öykündüğine sāye-i dīvāre benefşe
- 33 Rif 'atde kaçan kapuña mānend ola gerdün
Hem-esr ola mı günbed-i devvāra benefşe
- 34 Bir hāme-ile kāğıd-ı rengin ider ihzār
Evşāfuñ-[i]le nazm olan eş'āra benefşe
- 35 Vaşfuñ çemeninde yaraşur jāle yirine
Müstagrağ ola lü'lü'-yi şehvāra benefşe³⁹
- 36 Bu şi'r-i dil-āviz[i] **Necātī** yaraşur kim
Hall-ile bize şafha-i jengāra benefşe
- 37 Şāhā bu siyeh-baht kuluña nazar it kim
Bağmağla cilālar virür ebşāra benefşe

³⁵ Sükkerle: Şekkerle NBD.

³⁶ nūrı yire: yüzi yirlere NBD.

³⁷ kisvet: kısmet NBD.

³⁸ rüzgār: zer-kār: NBD.

³⁹ şehvāra: servāra NBD.

38 Hâk'dan dilerem devlet-i 'ömrüñ ola cāvīd
Nice kim ola pış-rev ezhāra benefşe

[6]⁴⁰

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Şubh-dem alup 'Uṭārid destine zerrin kalem
Defter-i şim-āb-gün-ı ṭāreme çekdi raqam
- 2 Emr-i şāhı yazdı bildürdi emir-i çarha kim
Cem' ola Kerrūbiyān h'ānında şāhuñ bış ü kem
- 3 Sūr-ı şāha okımağa encüm-i seyyareyi
Tevsen-i gerdūna bindi şāh-ı hāver şubh-dem
- 4 Aṭlas-ı gerdün kat kat eyleyüp yıgdi Zuhal
Hāk-i pāy-ı rahş-ı şāha itmege ferş-i qadem
- 5 Altun üsküflü güneş der-bān-ı sūr-ı şāhdı
Virdi şancaq kal'a-i minā-nümāyı lā-cerem
- 6 Qahramān-şavlet Ferīdūn-şafvet İskender-şifat⁴¹
Sencer ü Dārā-şalābet Keykubād u Cem-ḥaşem
- 7 Zıll-i Yezdān dāver-i devrān Süleymān-ı zamān
Husrev-i ĩrān u Tūrān vāli-i vālā-himem
- 8 'Arşayı ḥālī bulup yilmiş yüpürmiş bādveş
Rüstem ü İsfendiyār u Zāl ü Sām u Müstehem⁴²
- 9 Midḥat-i tiğüñ şehā lā seyff[e] illā zü'l-fikār
Vaşf-ı şān-ı tır ü kavsuñ āyet-i nūn ve'l-kalem
- 10 Hādīm-i kemter kapuñda Mısr sulṭānı şehā
Āsitānuñ kullaruñdan husrev-i mülk-i 'Acem
- 11 Salṭanat gülzārınuñ nev-res nihāl-i servisin
Gonçe-āsā baş açup eyler du'ā bunca ümem
- 12 Şol Süleymānsın ki İbrāhim olupdur Āşafuñ
Enbiyānuñ himmeti üstüñde ḥāzır dem-be-dem

- 13 Muştafānuñ sünneti devründe cārīdür şehā
Ehl-i İslāma du‘ā-yı devletüñ farz u ehem
- 14 Şıyt-i nāyuñ sūrda şūr-i Sirāfīl olmasa
Dirilüp bir yire gelmezdi şehā bunca ümem
- 15 Nāy-ı rübünüñ şadāsı gūşına kılmaz eşer
Eyledi kūs u nefīrūñ gūlgulı hālkı aşam
- 16 ‘Arş-āsā kurduguñ her hayme At Meydānına
Sābeyān-ı çarh-ı atlas aña nisbet pest ü kem
- 17 Başka başka cümle maḥlūkı konaqladuñ şehā
Oldılar ḥānuñda envā‘-ı ni‘amdan muğtemem
- 18 Mihr ü meh kurş oldu nuḳl encüm simātu heft çarḥ
Yayılupdur yimege sūruñda envā‘-ı ni‘am
- 19 Şöyle seyr itdüñ cihān ḥalkın nefāisden şehā⁴³
İştihāya aş yirerdi mā‘ideñde her şikem
- 20 Cümle maḥlukāta sofrāndan nevāle ḳasm olur
Ger nemek olsa yakışmaz maṭbaḥuñda heft yem
- 21 Ḳatre-i şebnemçe gelmez rüz-ı sūruñda şehā
Çeşme-[i] mihr olsa şerbet kāseler eflāk hem
- 22 Nīze-i zerrīn elinde ḥusrev-i evren-i çarḥ
Şīre-bāz olmuş öñüñde ey şeh-i gerdün-ḥaşem
- 23 Dikdi bir zerrīn ḳabaḳ meydān-ı gerdūna nişān⁴⁴
Tīr atar yir yir şehāb idüp kemān-ı çarḥı ḥam
- 24 Ṭaḳınup Mısrī kılıç ḳullaruñ itse cündlik
Pes olurlar ol rezmd e şīr-i jiyān bebr-i dijem
- 25 Ḥusrevā bezmüñ neşātından zebān-ı ḥālle
Sāzlar her sū naḡam-sāz olup iderler naḡam
- 26 Mūmdur yanmaḡa bezmüñ gicesi şem‘-i ḳamer
Şem‘dān-ı na‘ra kevkebdür sipihr-i pūr-direm
- 27 Şöyle rūşen eyledi mehtāb şām-ı tārı kim
Şāh-ı ḥāverden gürizān oldu şān cünd-i ḳulem

⁴³ nefāisden: simātuñdan FD.

⁴⁴ Dikdi: Çün dikdi FD.

- 28 Od şaçarken dem-be-dem ağzından ey şāh-ı cihān
Cānı yokdur ejdehānuñ kim ura öñüñde dem
- 29 Şāh-ı hāver havfdan kaçdı hisār-ı çāruma
Āsumānīler burūc-ı çarha dikdiler ‘alem
- 30 Zīn-i zerrīn-i hilāli mīr-i āhūr-ı kazā
Hing-i çarha urdı koşmağa koşuñdı şubh-dem
- 31 Kan kaşanur tevsen-i gerdūn anı şanma şafāk
Heybetinden rahşuñuñ ey husrev-i mülk-i himem
- 32 ‘Arşa-i nazm içre şāh ögdül virürse baña ger
Rahş-ı tab‘um eyleye iki cihānı bir qadem
- 33 Yaşam āh-ı āteşinümle sipihrüñ dāmenin
Dest-i miñnetden **Figānī** ger alınmazsa yaşam
- 34 Bağrunı biñ pare kıldı fāka şemşiri şehā
Gözlerüm yaşı anuñçün bağladı reng-i baqam
- 35 Bu meşel meşhūrdur ellerde manşib dest-māl
Birini eyle ‘ināyet gözlerüm yaşın silem
- 36 Yiter aqladuñ yaşıñdan mācerā ma‘lūmdur
Destüñi qaldur du‘āya cümleden olur ehem
- 37 Nice kim burc-ı kıl‘a-ı tārem üstinde ola
Şehriyār-ı çār-bāliş şāhib-i tabl ü ‘alem
- 38 Eyle ol şāha du‘ā kim cümle eylerler du‘ā
Zāhidā eknāf-ı Ka‘be sākin-i şaħn-ı Harem
- 39 Sūrlar ile şafā sür dünya turdukça şehā
Āsitānuñ beklesün elṭāf-ı dādār-ı kıdem

[7]⁴⁵

Āgehī Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Çekdirüp firqatañı benden ırāğ olduñ sen
Baħr-i firqatde niçe furtunalaruñ çekdüm ben⁴⁶

- 2 Sen yıkarsın bu yaçalarda gönüller şehrin
Dil ü cān mülkini yağma idici sensin sen
- 3 Yār-ı ‘aşkuñ alavand eyledi şabrum gemisin⁴⁷
Alavand olındı gönül tıflı senüñ derdüñden⁴⁸
- 4 Bārbāriçañ siyeh atlasdan olalı şehā⁴⁹
Gemici neftilerün ‘āşık-ı zār itdüñ sen
- 5 Seyr iden yüzüñi deryāda irişür Hızır’a
Kadre uğrar seni bir kerre kadirgāda gören
- 6 Baħr-i ‘aşk içre yürirsem n’ola yelken tırıda
Bir ħarāmi bakıcı yāre esir oldum ben
- 7 Yār ağıyār-ile seyrāna çıkar deryāya⁵⁰
‘Āşık-ı şadık olan volta urur giñ yaķadan⁵¹
- 8 Dūd-ı āhum direk oldu bu zemīn keştidür
Bir yeñi yelken olupdur aña gerdün-ı köhen
- 9 Cānda şugurya yitür derd ü belā renc-i ‘anā⁵²
Oldum āşüfte gönül manķaları miħnetden⁵³
- 10 Geldi çatdı dil ü cān zevraķına derd ü elem⁵⁴
Bizi çignetmege bu fülk-i felek tutdı dümen
- 11 Rūzgār oldu muħālif başuma üşdi belā
Başladı geldi [ķarıntı] yine başdan ķıçdan
- 12 Baħr-i ‘aşķa düşeli oldu muħālif çenber
Korķum oldur ki gele bād-ı belā yapraķdan
- 13 Eger olduñsa maħabbet deñizinde mellāħ
Pusula şevķ gerek ħarti ħam u derd ü miħen

⁴⁷ Yār: Bād (Tietze, 2014)

⁴⁸ Alavand: İlevend (Tietze, 2014)

⁴⁹ olalı şehā: olaldan cānā (Tietze, 2014)

⁵⁰ deryāya: seyrāna (Tietze, 2014)

⁵¹ ‘Āşık-ı şadık olan volta urur giñ yaķadan: Ehl-i dil ‘āşık olan volta urur ħen yaķadan (Tietze, 2014)

⁵² yitür: durur (Tietze, 2014)

⁵³ Oldum āşüfte: İstifā oldu (Tietze, 2014)

⁵⁴ derd ü elem: bād-ı belā (Tietze, 2014)

- 14 ‘Aşk deryāsına şalduñsa göñül zevrakını
Bulımazsın bu yaçalarda dilā sen mesken
- 15 Hūblar forsa kaçup saña kenār olmazsa
Olma anlardan alarğa bir iki gün қatlan
- 16 Baħr-i ‘aşk içre olan ‘āşıkā pend ey zāhid
Қaradan ālet oñarmaқ gibidür giñ yaқadan⁵⁵
- 17 Götür irğalyañı olma baçariz ey aғыār⁵⁶
Yār ben baħr kenārında kenār eylerken
- 18 Ey göñül niçe yatarsın bu limān-ı tende
Himmetüñ lengerin al mevsimidür aç yelken
- 19 Қōrsān ol ҳāşılı dünyādan alarğa olı-gör
Bu ҳayırsuz adada тұрма dilā ise seren⁵⁷
- 20 Himmetüñ göncügin aldın şalıverme zinhār
Keşti-yi şabruñı şakla alavanda olmaқdan
- 21 Alamarğa-yla yüri yoғsa yel yelkenden
Çünkü ‘āşık olımazsın hele bāri yelten
- 22 Қulzüm-i ‘aşқа sefer itmege ‘azm eyle dilā⁵⁸
Rūzgār ola yüri tenta forā sōk yelken
- 23 İtmek isterseñ eger bāğ-ı cinānda manca
‘Amel ü zühd қomanyasını vāfir yüklen
- 24 Olmadın lenger-i ten baħr-i fenāda fonda
Pupa ālātla cān firқatesin қullan⁵⁹
- 25 Ey dirіğā bizi gāfille zebūn itdi hevā
Geldi çatdı demür üstinde yaturken düşmen
- 26 Yā ilāhı beni girdāb-ı hevādan қurtar⁶⁰
Bize yol vir varalum bir ilimana irken

⁵⁵ giñ: geñ (Tietze, 2014)

⁵⁶ irğalyañı: irğalyayı (Tietze, 2014)

⁵⁷ ise: iso (Tietze, 2014)

⁵⁸ sefer itmege ‘azm eyle dilā: sefer eylemege ‘azm eyle (Tietze, 2014)

⁵⁹ firқatesin: қalyetasın (Tietze, 2014). Vezin eksiktir.

⁶⁰ beni: bizi (Tietze, 2014)

27 Olsa deryā kumı mıkdar[1] kayurmaz derdüñ
Şā‘ati var geçer ey **Āgehi** şabr it kıatlan

[8]⁶¹

Fiğāñi Fermāyed

[mef‘ülü fā‘ilātü mefa‘lü fā‘ilün]

- 1 Ağzuñ hadiŝine açımaz zerrece dehān
Esrār-ı ğayba vākıf olan ŧab‘-ı nükte-dān⁶²
- 2 Ey serv-i hoş-hırām şakın yoluña gelür
Her suya şu gibi gel akıtma yaşum revān
- 3 Gözden çıkalı gelmedi hiç ‘aynuma yaşum
Merdüm gibi ki eyleye kendü yirinde kıan
- 4 Cām-ı şafāyı şun ŧolu ey pır-i deyr kim
Her laḫza devrüñ acılığın unudam hemān
- 5 Kaldum ayakda miḫnet-ile al elüm meded
Ey şeh-süvār ma‘reke-yi āhirü’z-zamān
- 6 Meddāḫ olalı saña eyā ma‘şer-i cenāb
Oldı **Fiğāñi** ‘arşa-i nazm içre pehlüvān

[9]⁶³

Mu‘aşşer-i Sa‘dî Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Cilveler eyler ‘izāruñda bu zülfi ‘anberin
- 2 Şanasın ŧāvüsdur yā şeh-peri rūḫu’l-emīn
- 3 Kūyuñuñ her kūşesidür ravza-i ḫuld-i berin
- 4 Ḥāk-i pāyuñ ŧütiyā eyler gözine ḫūr u ‘in

8 7a

FD. 61. gazel içinde ve aynı zamanda 3. kasidenin tegazzül bölümünde yer almaktadır. 4. beyit FD. ile farklılık göstermektedir. Ayrıca FD. ‘de gazel 5 beyittir.

⁶² nükte-dān: hurdedān FD.

9 7a

- 5 Şerbetine la'lüñüñ dil-teşnedür mā-i ma'ın
- 6 Būy-ı zülfüñden mu'aṭṭardur zaman-ile zemīn
- 7 Bir benī ḥurşid-ṭal'at dil-rübāsın meh-cebīn
- 8 Haddüñi kim görse iydür yā semendür yāsemīn
- 9 Gülşen-i ḥüsnüñ görüp dir bülbul-i gūyā hemīn
- 10 Ey gül-i bāğ-ı leṭāfet şad-hezārān āferīn

II

- 1 Gün gibi 'ālemde kandīl-i ruḥuñ tābendedür
- 2 Anuñ-içün pertevīnüñ tābına meh bendedür
- 3 Gūş idelden nazm-ı dendānuñ düşüpdür bendedür
- 4 Zülfüñüñ būyına 'anber boynı bağı bendedür
- 5 Şevk-i ruḥsāruñ ḥayālī şīne-i sūzındadur
- 6 Gūyiyā bir şeh-durur kim meskeni kül-ḥandadur
- 7 Şu'le-i şem'-i ruḥuñdan mihr ü meh şermendedür
- 8 Teşne-dillikden ben oldum kand-i la'lüñ kandedür
- 9 Tūṭi-yi cān bezm-i ḥüsnüñde senüñ kūyındadur
- 10 Ey gül-i bāğ-ı leṭāfet şad-hezārān āferīn

III

- 1 Sünbülü miskīnüñüñ her tārı mār olmuş durur
- 2 Bu sebeptendür ki 'aqlum tār u mār olmuş durur
- 3 Eşk-i çeşmüm pāyuña gevher-nişār olmuş durur
- 4 Başumuz 'aşkuñ şarābından ḥumār olmuş durur
- 5 Gūşuña bu ḥalka meh-i gūşvār olmuş durur
- 6 Zülf-i şeh-bāzına cān murğı şikār olmuş durur
- 7 Mülk-i cān içinde 'aşkı şehryār olmuş durur
- 8 Zülf-i dil manşūrını aşmağa dār olmuş durur
- 9 Gülşen-i 'ālem cemālüñden bahār olmuş durur
- 10 Ey gül-i bāğ-ı leṭāfet şad-hezārān āferīn

IV

- 1 Dişleri dürden lebi yāḫūt-ı aḥmerden laṭīf
- 2 La'l-i nābı şerbet-i kand-i mükerrerden laṭīf
- 3 Ḥüsn-i ḥulḫ içinde yok ol māh-ı peykerden laṭīf
- 4 Rūşen oldı nūr-ı ḥaddi şem'-i ḥāverden laṭīf
- 5 Būy-ı cān virür nesīm-i zülf micmerden laṭīf

- 6 Lebleri senbūsesi pālūde-i terden laṭif
- 7 Olmaya ‘ālemde lezzet cevri dil-berden laṭif
- 8 ‘Āşıka kūyuñ ṭavāfi ḥacc-ı ekberden laṭif
- 9 Nūş iden cām-ı lebüñ dir āb-ı kevşerden laṭif
- 10 Ey gül-i bāğ-ı leṭāfet şad-hezārān āferin

V

- 1 Ḥaddi üstinde ḥaṭı naḳş-ı nigār-ı Çin ider
- 2 Hey ne kāfirdür kamer devrinde ḳasd-ı dīn ider
- 3 Rengini zer yüzümüñ bu sâid-i sımın ider
- 4 Ḥasret-i māh-ı cemālūñ yaşumı pervin ider
- 5 N’eylerüm kim cānumı almağa ğamzeñ kın ider
- 6 Dil ser-i kūyuñda yatur her gice nefrin ider
- 7 Yoldaşı ğam yol taşını şubha dek bālın (?) ider
- 8 Ḥusrevā Sa‘dī lebüñ vaşfın iñen şirin ider
- 9 Rūh-ı ḳudsi işidüp her dem aña taḥşin ider
- 10 Ey gül-i bāğ-ı leṭāfet şad-hezārān āferin

[10]⁶⁴

Nazire

Du‘āyi Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Ḳaddūñ üzre bādla oynar bu zūlf-i ‘anberin
- 2 Şanki eyler cilverler ṭāvūs-ı Firdevs-i berin
- 3 Ders-i ḥüsn okur cemālūñ āyetinden ḥūr u ‘in
- 4 La‘lūñi Kevşer diyu taḥrīr ider mā-i ma‘in
- 5 Bilmedi sırr-ı dehānuñ hiç ‘aql-ı ḥurde-bın
- 6 Ḥoḳḳa-i dūr-bār mı yā ḥātem-i gevher-nigin
- 7 Sen Süleymān-ı zamānuñ bendesidür kemterin
- 8 Ḳande kim var bir büt-i ḥurşid-i rüy-ı zemīn⁶⁵
- 9 Seyr-i bāğ itseñ seher dir servināz ey nāzenin

10 Bi'llāh ey gül bu ne hüsñ olur hezārān āferīn

II

- 1 Tā kemend-i zülf-i şirīnūñle kim meh bendedür
- 2 Tır-i müjgānuñla mihr-i āsumān efkendedür
- 3 Pāyuña ser terk idenler tā ebed peyvendedür
- 4 Küşte-i şimşir-i aşkuñ cāvidānı bendedür
- 5 Şol leb-i cān-perverūñ yākūt-ı sükker-ḥandedür
- 6 Māh-manzarsın velī kanı naẓirūñ ḳandedür
- 7 Zerre-i tāb-ı cemālūñle güneş tābendedür
- 8 Kime kim manẓūr olursañ ṭālī'ī ferḥundedür
- 9 Ravza-i medhūñde ālem bülbül-i gūyendedür
- 10 Bi'llāh ey gül bu ne hüsñ olur hezārān āferīn

III

- 1 Dil esīr-i ḥalka-i gīsū-yı yār olmuş durur
- 2 Cān dahı aşufte-i çeşm-i nigār olmuş durur
- 3 Bāde-i sihr-ile çeşmūñ pūr-ḥumār olmuş durur
- 4 Ğamzeñ-ile nergis-i mest intizār olmuş durur
- 5 Bezm içinde sünbülūñ anber-niśār olmuş durur
- 6 Bu neşim-i şubḥ-dem hoş müşg-bār olmuş durur
- 7 Ḳaddūñe cūyında serv-i lālezār olmuş durur
- 8 Ḥaddūñe ḳarşu çemende lāle zār olmuş durur
- 9 Bāğ-ı cān devr-i ruḥuñda nev-bahār olmuş durur
- 10 Bi'llāh ey gül buna hüsñ olur hezārān āferīn

IV

- 1 Ārizuñdur yāsemīn ü verd-i aḥmerden laṭīf
- 2 Ğonçeñ-ile nergisūñ bādām u sükkerden laṭīf
- 3 Boyı ar'ardan dil-ārā būy-ı anberden laṭīf
- 4 Zülf-i sünbül den muṭarrā aynı abhardan laṭīf
- 5 Lü'lü'-yi lālā dişün olalı gevherden laṭīf
- 6 Üş yaşum dürden muşaffādır yüzüm zerden laṭīf
- 7 Rüşen oldur şem'-i ḥaddi māh-ı enverden laṭīf
- 8 Ṭal'atuñdur āfitāb-ı nūr-perverden laṭīf
- 9 Gelmedi bir ḥūb sen serv-i semenberden laṭīf
- 10 Bi'llāh ey gül buna hüsñ olur hezārān āferīn

- 1 Dem-be-dem hālũñ ki meyl-i kākũl-i miskĩn ider
- 2 H̱āce-i Hindũ gibi ‘azm-i diyār-ı Çĩn ider
- 3 Hicr-i zũlfũñ giceler bu göñlümi ğamġĩn ider
- 4 Hasret-i māh-ı cemālũñ yaşumi pervĩn ider
- 5 H̱āk-i pāyuñ ḏide-i ħurşĩdi rüşen-bĩn ider
- 6 ‘Aks-i ruhsāruñ ‘izārı lāle[y]i rengĩn ider
- 7 Çeşm-i ħũnĩnũñ egerçi kaşd-ı cān u dĩn ider
- 8 Bu Du‘āyĩ la‘lũñũñ vaşfĩn iñen şĩrĩn ider
- 9 Luţfuñ-ile ħulkuña ħalk-ı cihān taħşĩn ider
- 10 Bi’llāh ey gül bu ne ħũsn olur hezārān āferĩn

[11]⁶⁶

Taħmĩs-i Miħrĩ Ġazel-i Necātĩ

[mefā‘ĩlũn mefā‘ĩlũn mefā‘ĩlũn mefā‘ĩlũn]

I

- 1 Bugũn bir ħũsn şāhĩnuñ yũz urdum āsitānına
- 2 Ġrişdi ‘andelĩb-i dil cemālĩ gül-sitānına
- 3 Şafālar virdi ‘uşşākuñ yine rũĥ-ı revānına
- 4 Getürmiş ‘anberĩn ħālĩn ħũmāyũn zũlfĩ yāyına
- 5 Nice şehbāz olur gör kim beg iltür āşiyānına

II

- 1 Yũri rind-i ħarābāta iñen ta‘n eyleme zāhid⁶⁷
- 2 Sen öz başuñ kayur ħalkuñ ġünāhĩn aġlama zāhid⁶⁸
- 3 Ġünāhĩ kimsenũñ senden şorılmaz söyleme zāhid
- 4 Şarāb-ı la‘l-i dil-berden beni men‘ eyleme zāhid
- 5 Saña ne her kişi her ne iderse kendũ cānına

III

- 1 Yüzüñ envârı şevkinden olupdur zîneti şem‘üñ
- 2 Ki her dem nūr-ı nār itmek olup mâhiyyeti anuñ⁶⁹
- 3 Dili kesilmek olmışdur anuñçün ‘âdeti şem‘üñ
- 4 Yüzüñe beñzedüm dirmiş ‘acebdür hâleti şem‘üñ⁷⁰
- 5 Baş ortaya koyup söyler ne kim gelse zebânına

IV

- 1 Çü gördi dâğ-ı hicründe beni yakduğunu ey cān⁷¹
- 2 Özi göyündi dâğ urdı özine lāle-i nu‘mān
- 3 Görüp ağıyarı yanuñda iderüm zârlar he rān
- 4 Yanaram bezm-i ‘aşkuñda gönül handān gözüm pür-kan⁷²
- 5 Hemān şol şem‘e döndi kim güler dāim ziyânına⁷³

V

- 1 Döşenmiş bāğ-ı hüsnünde ruhuñ üzre gül evrākuñ
- 2 Dimāğın ‘anberin bûy-ı mu‘aṭṭar kıldı āfākuñ
- 3 Sürer yüzine gözine rakıbuñ sâ‘id-i sâkuñ⁷⁴
- 4 Alur dildârı yanına söger ardınca ‘uşşākuñ
- 5 Ögünsün düşmen ögünsün eger kalursa yanına

[12]⁷⁵

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

I

- 1 Çeşmüñe ehl-i nazar nergis-i şehlä didiler
- 2 Mîm[e] beñzer diyicek la‘lüñe zıbā didiler
- 3 Cîme teşbîh idicek kākülünü lā didiler⁷⁶

⁶⁹ nūr-ı nār itmek; nārı nūr itmek MHD.

⁷⁰ beñzedüm: beñzerem MHD.

⁷¹ dâğ-ı hicr: nār-ı hicr MHD.

⁷² bezm-i ‘aşkuñda gönül handān gözüm pür-kan: bezm-i şevkünde gözüm ağılar gönül handān MHD.

⁷³ döndi kim: döndüm kim MHD.

⁷⁴ sâ‘id-i sâkuñ: sâ‘id ü sâkuñ MHD.

12 11a

MC.’de şiirin ilk bendi eksiktir.

BRD. 26. tahmis içindedir.

⁷⁶ kākülünü: zülfünü BRD.

- 4 Ki elif kâmetüñ-ile kaşuñā rā didiler
- 5 Beni kim egleye ʿālemde bu rādan ğayrı

II

- 1 N'eylerüm pertev-i ħurşīdi cemālūñ varken
- 2 Bakmazam māh-ı neve iki hilālūñ varken
- 3 Ğayrı aġyār durur dilde ħayālūñ varken
- 4 Ne ümīd eyleye ʿuşşāk-ı visālūñ varken
- 5 Ne ğaraż idene bīmār-ı devādan ğayrı

III

- 1 **Raḥmiyā** vormeyecek yār baña vuşlať elin⁷⁷
- 2 Vormeye şāhid-i maķşūd bize devlet elin
- 3 Āh u zār ile urup bir birine ħasret elin
- 4 Yüzine ursa **Necāti** n'ola ger ħaclet elin
- 5 Nesi var yüze gelür dest-i duʿādan ğayrı

[13]⁷⁸

Murabbaʿ-ı Melūlī Fermāyed

[feʿilātūn feʿilātūn feʿilātūn feʿilūn]

I

- 1 Ben umardum gele ol yüzi güneş anlı kamer
- 2 Maţlaʿından çıķa seyrān iderek işbu seher
- 3 Tāliʿüm gör bugün ol mehden alınmadı ħaber
- 4 Aġla ey gözlerüm aġla ne gelür var ne gider

II

- 1 Yine göstere umardum bu seher kendüzünü
- 2 Kuĥl-i dīde idünem dir idüm izi tozını
- 3 ʿAndelīb-i dile ʿarz eylemedi gül yüzünü
- 4 Aġla ey gözlerüm aġla ne gelür var ne gider

⁷⁷ baña: bize BRD.

III

- 1 Gele diyu vardum geçdügi yollar başına
- 2 Dem-be-dem kendümi ğark eyleyüben gözyaşına
- 3 Demidür sen-daği başuñı döküp yol taşına
- 4 Ağla ey gözlerüm ağla ne gelür var ne gider

IV

- 1 Gelmedi gitdi bu ben ‘aşığı firkatde koyup
- 2 Nazarından beni dūd eyledi ağyāre uyup
- 3 Yārliq vakti durur sende baña hem-dem olup
- 4 Ağla ey gözlerüm ağla ne gelür var ne gider

V

- 1 Qodı hasretle beni gelmedi ol yār gidüp
- 2 Yüregüm yāğını ‘aşk āteşi-ile eridüp
- 3 Hüzle sen de **Melūlī** gibi kan yaş akıdup
- 4 Ağla ey gözlerüm ağla ne gelür var ne gider

[14]⁷⁹

Tahmīs-i Rahmī Ğazel-i Necātī

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Vaqt-i gülzār irdi bülbul oldı güya bir yaña
- 2 Şālinur ra‘nālanup her serv-i bālā bir yaña
- 3 Ehl-i diller kıldılar gül-geşt-i şahrā bir yaña
- 4 Halk-ı ‘ālem bir yaña bî-çāre tenhā bir yaña
- 5 Gülşen-i kūyuñ komazam olsa dünyā bir yaña

II

- 1 Boynuma zincir-i zülfin ideli o yār bend
- 2 Halka halka dūd-ı āhum çarha şalmışdur kemend
- 3 Fāide itmez ne lāzımdur dil-i şeydāya pend⁸⁰

14 11b

BRD. 27. tahsis içindedir. BRD. 3. bend mecmuada 2. , 2. bend mecmuada 3. bend olarak yer almaktadır.

⁸⁰lāzımdur: lāzım bu/pend: bend BRÇD.

- 4 ‘Aşka māni‘ olmayan zāhid kelām-ı hoşmend⁸¹
- 5 Kimse karşı тұрмай[a] ger aqsa deryā bir yana

III

- 1 Gülşene ‘arz eyleyelden dil-berā dīdāruñi⁸²
- 2 Lāle hacletden kızardı göricek ruhsāruñı
- 3 Gonçeler dem-beste kaldı işidüp güftāruñı
- 4 Bulımadılar arayup şive-i reftāruñı
- 5 Gitdi Tūbā bir yaña serv-i dil-ārā bir yaña

IV

- 1 Ehl-i düyānuñ dilā gūş itme kıl ü kālını
- 2 Gel qalender ol bulup bir Rūm ili abdālını
- 3 Kār u bārı terk idüp bürün melālet şalını
- 4 Ehl-i dünyā böyle şerh eyler tecerrüd hālını⁸³
- 5 Yırde Qārūn bir yaña gökde Meşihā bir yaña

V

- 1 Āh **Rahmiden** n’ola gerdūn olursa bī-qarār
- 2 Gerd-i miḥnet kıldı çün mir’āt-ı qalbin pür-gubār
- 3 ‘Ārızında zāhir olaldan bu ḥaṭṭ-ı müşg-bār⁸⁴
- 4 Cānına oldı **Necātınūñ** havāle ‘aşk-ı yār
- 5 Ey ecel sende gelüp itme tekāzā bir yaña

[15]⁸⁵

Tahmīs-i Şabūhī Gazel-i Necātī

[mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün]

I

- 1 Derd-i belā-yı firqati sensin iden baña
- 2 Ey baht-ı ser-nigün bu belālar neden baña

⁸¹karşı тұрмай[a]: māni‘ olmaz BRÇD.

⁸²eyleyelden: ideliden BRÇD.

⁸³şerh eyler: ‘arz eyler BRÇD.

⁸⁴‘Ārızında zāhir olaldan bu ḥaṭṭ-ı müşg-bār: Niçe bir bu derd ile ben inleyen zār u nizār BRÇD.

- 3 ābil midür ki yār ola bir ül-beden baña
- 4 Mümkün midür ki şarıla bir sım ü ten baña⁸⁶
- 5 Ölem gidem meger ki şaralar kefen baña

II

- 1 Yanup firāk odına gönülden ki çıkdı dūd
- 2 Oldı bu derdle felegüñ çevresi kebūd
- 3 Mülk-i cihāna sūz-ı derūnum şalmasun mı od
- 4 Cevr-ile sevdigümden ayırdı beni asūd
- 5 Sevdüklerinde bulsun efendi iden baña

III

- 1 Virdüm metā^c-i zülfüñe bu nad-i cānı hep
- 2 Aldum belāyı başuma çekdüm nie ta^cb
- 3 Bunca fiğān u nāle vü āha budur sebep
- 4 El götürüben eyleridüm derdüñi alep
- 5 Kendü elümle itmişüm ey māh ben baña

IV

- 1 Ger mübtelā-yı asret iderseñde rāzıyuz
- 2 Yā behremend-i vuşlat iderseñde rāzıyuz
- 3 Geh luţf u gāh miħnet iderseñde rāzıyuz
- 4 Cānā cihānı kısmet iderseñde rāzıyuz
- 5 Dünyā bütün sa^cādetile saña sen baña

V

- 1 Bezmüñde bu **abūħi** uluñı idüp nedim
- 2 İħsāna mazhar eyle anı ey şeh-i kerim
- 3 Oldur ün āsitānuña bir bende-i adim
- 4 Cānā **Necātı** ile gel āğız bir eyle kim⁸⁷
- 5 Saña şeker-dehen dine şırın-suħan bana

⁸⁶ şaralar: şarıla NBD.

⁸⁷ kim: ki NBD.

[16]⁸⁸

Ahmedî Fermāyed

[mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün]

I

- 1 Bülbul gibi 'aşk ehli fiğān eylemek olmaz
- 2 Esrār-ı sözün halka beyān eylemek olmaz
- 3 Gencine-i 'uşşāka ziyān eylemek olmaz
- 4 Ser virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

II

- 1 Hicr āteşine cānumı cānāna yakarsa
- 2 Bāzār-ı gama şem' gibi iletüp aşarsa
- 3 Mıkrāş-ı belāyile başum [dahı] keserse
- 4 Ser virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

III

- 1 Cānāne için hançer-i berrāna düşersem
- 2 Dürdāne gibi lücce-i 'ummāna düşersem
- 3 Pervāne gibi āteş-i sūzāna düşersem
- 4 Ser virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

IV

- 1 Eyyüb gibi derdle bīmār ider olsa⁸⁹
- 2 Bülbul gibi ol gönçe bizi zār ider olsa
- 3 Manşūr gibi zülfine ber-dār ider olsa
- 4 Ser virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

V

- 1 Kassām-ı ezel derd ü belā kıldı naşībüm
- 2 Dil derdine oldur yine 'ālemde şabībüm
- 3 Her pāremi eylerse kulağumca habībüm
- 4 Ser virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

16 13a

SAD, 3. murabba içindedir. 10 ve 12. Bendler SAD, ile tamamen farklıdır.

⁸⁹ Bīmār: bahār SAD.

VI

- 1 Cevr itse n'ola cānuma maḥbūb-ı zamāne
- 2 Dest-i sitemi ḳaddūmi eylerse kemāne
- 3 Tır-i ḳılına seylūmi eylerse niṣāne⁹⁰
- 4 Ser virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

VII

- 1 Seng-i ḡam-ıla āhen-i ḳalbūmi çıkarsa
- 2 Ḳāv gibi beni āteş-i sūzāna yaḳarsa⁹¹
- 3 Cercis gibi cānumı biñ kerre yaḳarsa⁹²
- 4 Ser virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

VIII

- 1 Çün 'arz-ı cemāl itdi bize luṭfla ol yār⁹³
- 2 Bizden ne umarsın yūri ey zāhid-i ḥūşyār
- 3 Maḥrem idünūpdür bizi esrārına ol yār
- 4 Sır virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

IX

- 1 Zāhid sözümi ḳışsa-i efsāne mi şanduñ
- 2 Dil-ḥānesini bir ḳurı vırāne mi şanduñ
- 3 Bizden ne umarsın bizi mestāne mi şanduñ⁹⁴
- 4 Ser virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

X

- 1 Şūfı bize ṭa'n eylemeyince ölimezsın
- 2 Gençine-i esrāra 'aceb yol bulımazsın
- 3 Hiç bilmezem bize ne virdüñ alımazsın
- 4 Sır virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

⁹⁰ Tır-i ḳılına seylūmi: tır-i mihene cānumı SAD.

⁹¹ Ḳāv: Ḳor SAD.

⁹² yaḳarsa: çıkarsa SAD.

⁹³ ol yār: dildār SAD.

⁹⁴ bizi mestāne: yūri divāne SAD.

XI

- 1 Mıkrāş-ı ğamuñ bağrumı biñ kerre dilerse
- 2 Tekrār dönüben süzen-i vaşl-ıla ilerse⁹⁵
- 3 Ben rāzıyam itsün baña düşmen ne iderse
- 4 Ser virmek olur sırrı ‘ayān eylemek olmaz

XII

- 1 Zāhid bizi sen ālet-i hengāme mi şanduñ
- 2 Fısk ehli gibi sākin-i mey-ḥāne mi şanduñ
- 3 Var ağzumuzu arama mestāne mi şanduñ
- 4 Ser virmek olur sırrı ‘ayān eylemek olmaz

XIII

- 1 Ser tır-i müjeñ şinemüzi çāk ider olsa⁹⁶
- 2 Zülf-i hevesüñ göñlümi ğamnāk ider olsa⁹⁷
- 3 Ser-tā-ser ecel seyli beni ḥāk ider olsa⁹⁸
- 4 Ser virmek olur sırrı ‘ayān eylemek olmaz

VX

- 1 **Aḥmed** saçı zencirine dıvāne geçerse
- 2 Bezm-i ğama ser-ḥalka-i rindāne geçerse
- 3 Terk-i dil ü cān olmada merdāne geçerse⁹⁹
- 4 Ser virmek olur sırrı ‘ayān eylemek olmaz

[17]¹⁰⁰

Livāyi Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Elif Allāh’ı seven olmadı ‘ālemde zelil
[Be] beķāsına anuñ oldı kemāl ile delil

⁹⁵ dönüben süzen-i vaşl-ıla ilerse: dönüp süzen-i ğamze ile idse SAD.

⁹⁶ Ser tır-i müjeñ: Şol tır-ı müzen SAD.

⁹⁷ Zülf-i hevesüñ: Zülfüñ hevesi SAD.

⁹⁸ seyli: yılı SAD.

⁹⁹ olmada: itmede SAD.

17 14a

LD. Kasideler bölümü 2. kadise içinde Kışıde-i ḥurūf-ı tehciyet başlığı altında yer almaktadır.

- 2 [Te] tecerrüd-ile irenler irer ol ‘İşi-deme
Eyleme şūfî riyâyıla yûri cismüñi kı̇l
- 3 [Şe] şenâyile irer ṫalib olan şāf olıcağ
Ṫaleb eyle ki Celîle olasın sen de ḣalîl
- 4 [Cim] cemāline ḣağğūñ ister-[i]señ kurb u vişāl¹⁰¹
Fırkatinde yolına gözyaşını eyle sebîl¹⁰²
- 5 [Hā] ḣarām it gözūñe uyğuyı ṫā şubha degin
Giceler saña ḣelāl olmağ-[i]çün ecr-i cezîl
- 6 [Hı] ḣarāb olalı göṅlüm evi ābād oldı
Genc vırānda idüğine budur remz ü delîl
- 7 [Dal] devlet mi degül rûy-ı siyāhum baña kim
Ağarur karası çok kimselerūñ olsa zelîl
- 8 [Zel] zevkūñle görünmez iki ‘ālem gözūme
‘Ālem-i ğayba şehādet idemez şey’-i kalîl
- 9 [Rā] reh-i Ḣağğ’da fenā mülkini terk eyler iseñ¹⁰³
Bî-cihet dār-ı bekāda göresin ḣüsn-i cemîl
- 10 [Ze] zamānuñ yüzūñe güldüğini şanma hayāt
Bağma dir gördüğine āhır odur gine katîl¹⁰⁴
- 11 [Sin] severseñ Ḣağğ’ı pervāne gibi odlara yan
Dili şem‘ eyle yürek yağı yiter cān fetîl
- 12 [Şın] şifā isteriseñ şerbet-i la‘linden eger
Şağlığı terk idüp ol derdle bî-çāre ‘alîl
- 13 [Şad] şabr etegini koma elüñden seri vir
Kūşe-i künc-i tevekkülde otur eyle sebîl¹⁰⁵
- 14 [Dat] za‘f-ile gözüm yaşın irürdüm kapuña
Ĝarğ ider yir ü gögi gözlerimūñ yaşını sil

¹⁰¹ ḣağğūñ: anuñ LD.

¹⁰² fırkatinde: deme nemdür LD.

¹⁰³ fenā mülkini: cihān mihrini LD.

¹⁰⁴ Bağma dir: Bağmadın LD.

¹⁰⁵ eyle sebîl: ay-ile yıl LD.

- 15 [Tı] tahāret idegör içüñi ihlāşla sen
Kılma birüne nazar her ne dir ise disün il
- 16 [Zı] zuhūr eyleyeli mihr-i muḥabbetde başum¹⁰⁶
Sel olup turmaz aḳar şām-ı seḫer niteki Nıl
- 17 ‘Ayn ‘ibret mi degül ru’yetüñ ey nūr-ı başar
Sensin ol rüz-ı ezel rāzık u rezzāk u kefiḷ¹⁰⁷
- 18 [Ġayn] ġafletden uyar ḫufte gözüñ ġayrı unut¹⁰⁸
Ġayret it ‘ākil-iseñ ‘ārif olup ḫālūñi bil
- 19 [Fe] ferāġat yiridür dār-ı fenā bākı degül
Giçegör göçmedin andan tiz ezer rüz-ı raḫıl
- 20 [Kaf] kuvvetinde ḳanā‘at eyledin başa çıkar¹⁰⁹
Neye dir ise irer kimse dimez källe kıl
- 21 [Kāf] keşretde niçe bir ḳalasın zāyi‘ olup
Sırr-ı tevḫidle var rūḫuñı kıl nefse vekıl
- 22 [Lam] **Livāyi** ide bir gün şeh işigine sefer
Şine tabl u ‘alemi āḫ u fiġānı ola zıl
- 23 [Mim] merd olmasa merdüm yidi yirde yiri yok
Yidi deryāyı şanur gözlerine bir iki mıl
- 24 [Nün] nār-ile benüm cismümi pür-nūr eyle¹¹⁰
Şerḫa şerḫa yüregüm yāreleyüp baġrumı dil¹¹¹
- 25 [Vāv] vāy-ile irürdüñ felege āhumuzı¹¹²
Göklere irdi o bu eşk-i revān yirlere sil
- 26 [He] hevā leşkerini şāḫa sezādur dimegil¹¹³
Alıgör eskimedin sırr-ı Ḥudādan yeñi ol¹¹⁴

¹⁰⁶ başum: yaşum LD.

¹⁰⁷ rezzāk u kefiḷ: rezzāk-ı vekıl LD.

¹⁰⁸ ḫufte gözüñ: gözlerüñi LD.

¹⁰⁹ eyledin: eleden LD.

¹¹⁰ cismümi: şadrum LD.

¹¹¹ yāreleyüp: pāreleyüp LD.

¹¹² vāy-ile: vāḫ-ile LD.

¹¹³ dimegil: dime kim LD.

¹¹⁴ yeñi ol: yeñi dil LD.

27 [Ye] yemîninde yesârında kuluñ kim ola şâh
Yeñmez ol şâhı iki at-[i]le bir ferzle fîl¹¹⁵

[18]¹¹⁶

Nişancı Beg Fermâyed

[fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün]

- 1 [Elif] ol kākül-i miskînüñe cân oldu şikâr
Dilerem kim özini eylesin zülfüñe dâr
- 2 [Be] Baña gönderigör gamzelerüñ oklarını
Sînemi [ben] aña siper kılam ey lâle-‘izâr
- 3 [Te] Temâşâ kılalıdan berü gülzâr-ruhuñ
Ney şîfat nâle kılar bülbül-i cân leyl ü nehâr
- 4 [Şe] şenâlar iderüm Allâh’a ben haste dilüñ
Raħm idüp hâlüme bir dem nazâr eyleye nigâr
- 5 [Cim]-i cân gözgüsi içre görelî şüretüñi
Dil-i gam-h‘âr ider şâm u seher âhla zâr
- 6 [Ha] haķıķat bu gülistân-ı cihânda bilürüm
Olmaya gül ki miyânında anuñ olmaya hâr
- 7 [Ha] hayâl-i şeb-i zülfüñ olalı dilde muķım
Eylemez cân u gönül zerrece bir yirde qarâr
- 8 [Dal] derdüme benim kimse devâ eyleyemez
Bir nefes zaħmuma ger irmez ise merhem yâr
- 9 [Zel]-i zülfine nigâruñ nazâr eylemez ise
Tutuşup dil-berüñ âteş-i ‘aşķına yanar
- 10 [Re] revân eylemişem gözlerimüñ yaşlarını
Tâ kılam ol güzelüñ ayağı tozına nişâr
- 11 [Ze] zamânuñda şehâ seni bu hüsni-ile görüp
Ki dimiş ķâmetüñe ehl-i nazâr serv [ü] çenâr

¹¹⁵ şâhı: rûhı/ ferzle: ferd-ile LD.

- 12 [Sin] serîr-i dile sultân-ı hayâlün şanemâ
Pâdişâh olalıdan mihrle cân oldı nişâr
- 13 [Şın] şarâb-ı gamuñ nûş iden ey merhem-i ruh
Yürir âşüfteleyin gözlemeyüp hilm ü vaqâr
- 14 [Şad] şafâ kesb iderüm cevır ü cefâsından anuñ
Añmazam mihr ü vefâsını zemistân u bahâr
- 15 [Zad] zarûrî kişi yârından olur ise cüdâ
Görinür milket-i dünyâ kim anuñ gözine tār
- 16 [Tı] tolaldan berü deryâ-yı gamuña ‘aşk-ı dil
Ne nihâyet bulabildi vü ne hüd-i hadd-i kenâr
- 17 [Zı] zühûr olalı la‘lünde senüñ âb u hayât
Niçe bir kapuña geldi koyuban mülk ü diyâr
- 18 ‘Ayn ‘âlemde şehâ vuşlatuña irmekçün
N’ola iûâr ider isem yoluña her ne ki var
- 19 [Gayn] gönçe-dehenüñ vaşfını şerh eyleyemez
Ne kadar diğkaç ider ise sığâr ile kibâr
- 20 [Fe] firâkuñ baña kâr eyledi illâ ki benüm
Âh u feryâd u figânu saña hiç itmedi kâr
- 21 [Kaf] kamerveş ruhuñ üstinde görüp zülfin ucun
Mesken itmiş didiler Ka‘benüñ eţrâfını mâr
- 22 [Kef]-i küyuñı tavâf eyledüğüm Ka‘beleyin
Bu ki hağ eylemiş ‘âşıqları küyuñı medâr
- 23 [Lam] la‘le nice nisbet ideyin la‘lüñi kim
Dünyede kıymetine la‘lüñüñ olmaya şümâr
- 24 [Mim] mestâne gözüñ görelî ey lâle-şîfat
Düşmişem küşe-i gamda oluban mest ü humâr
- 25 [Nun] nigârâ dilerem zâtuñı vaşf eylemege
Rûz u şeb isterem ol ola baña şan‘at u kâr
- 26 [Vav] vaşluña heves eyleyen ey şâh-ı cihan
Yalıñuz ben degülüm ola benim gibi hezâr

- 27 [He] hemiſe iſigüñ yüzine tozına sürüp
Eylemiſem gözimüñ yaſını yoluñda bihār
- 28 [Lām-elif] lāle-ruhın görse-idim ol gonçe-lebüñ
Cān u bāşumı kılurdum izi tozına niſār
- 29 [Ye] yazılan başuña çünki **Niſānı** geliser
Ne devādur ki ola āyine-i dilde ğubār

[19]¹¹⁷

Velehü Eyzen

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 [Elif] ey kāmetslü dil-ber ey melek şüretlü yār
[Be] belālardan emiñ kılsun seni Perverdigār
- 2 [Te] temennā kıldıgum Hāk’dan budur her rüz u ſeb
[Şe] ſevāb ehlinden olam ey habīb-i gül-‘izār
- 3 [Cim] cemālün āyetin her kim görürse bir nazār
[Ha] hayātı gider anuñ ‘aklı olur tār u mār
- 4 [Hı] hayālün hānesidür işbu göñlüm meskeni
[Dal] delālet eyledi işbu delīle āşikār
- 5 [Zel] zeli itdi beni ‘aşkuñ yolında ey ſanem
[Ra] rah[i]m eyle güzellik böyle kılmaz pāyidār
- 6 [Ze] zamāne hūblarında ſimdi sensin bı-naẓır
[Sin] serir-i salţanat tahtında olduñ istivār
- 7 [Şın] ſefi‘ ola saña yārın Muḥammed Muşţafā
[Şad] şafā üzre geçer ‘ömrün kıla leyl ü nehār
- 8 [Zad] za‘if oldum melālet içre kıldum ben ğarīb
[Tı] tarikat ehlinün yanında oldum şermsār
- 9 [Zı] zāhir oldı sevdüğüm seni ‘ālemlere
[‘Ayn] ‘ināyet eyle yollaruñda kıldum intizār
- 10 [Gayn] ğamuñdan görünür çeşmimde yir yir tåg var
[Fe] firākuñ ḥasretinden ağlaram ben zār u zār

- 11 [Kaf] kıyāmet kaddüni anam kıyāmetler kopar
[Kef] kerāmet zāhir oldı leblerüñden bı-şümār
- 12 [Lam] luṭfuñdan gele ben bendeñe raḥm eylegil
[Mim] melāmet guşşasından ‘aynım ağlar zār zār
- 13 [Nun] ne lāzım söylemek ben ḥasteñe raḥm eyleye
[Vav] vaşluñ şerbetiyle tırmasuñ kılısuñ tımār
- 14 [He] hilāl kaşlaruñ kavsiyle dil murğına at
Lām-elif lāyık budur kim idesin anı şikār
- 15 [Ye] yüzüñ rengin görelden ey peri-peyker melek
‘Aklı çāk oldı orada kaşlaruñ kıldı qarār

[20]¹¹⁸

Meşrebî Fermāyed

[mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün]

I

- 1 Sevdüm yine bir gül-ruḥı kim tāze cevāndır
- 2 Gonçe-dehen ü lāle-ḥad ü serv-i revāndır
- 3 Sırr-ı ğam-ı ‘aşkı dil-i bülbülde nihāndır
- 4 Adın dimezem ya‘ni fülān ibn-i fülāndır

II

- 1 Adın dir isem her kişi olur aña şeydā
- 2 Biñ düşmen olur cānuma her küşede peydā
- 3 Qahr-ile keserlerse eger başımı kaṭ‘ā
- 4 Adın dimezem ya‘ni fülān ibn-i fülāndır

III

- 1 Kıldıkda ruḥı vaşfını dil levḥine mersūm
- 2 İtdim deheni gibi dilā ismini ma‘dūm
- 3 Tā ol yüzi gül olmaya her ṭalibe ma‘lūm
- 4 Adın dimezem ya‘ni fülān ibn-i fülāndır

- 1 Çün dil-berümüñ nāmıdur esrār-ı nihānı
- 2 Lāl itdüm anuñ nükte yādında zebānı
- 3 Ben **Meşrebi'nüñ** meşrebidür şaklamak anı
- 4 Adın dimezem ya'ni fülān ibn-i fülāndır

[21]¹¹⁹

Ahmedî Fermāyed

[mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün]

- 1 Cehd eyle bugün kesb ide gör 'aşk-ı hākikī
Keşf ola saña kılmadı 'ālemde dākikī
- 2 Bir zerre ruḥuñ şemsi eger düşse cihāna¹²⁰
Ḥübān-ı cihan cümle diye şadd-ı kākikī
- 3 La'lin lebiñüñ şevk-ile dide-i ḥün-bār
Şān mülk-i Yemen'dür ki döker Rūm'a 'ākikī
- 4 Deryā-yı vücūdında durur dürr-i yetimi¹²¹
'Ummān-ı ḥakāyıkda n'ider rüz-ı kākikī¹²²
- 5 Ger saña naşib oldı-ise bāde-i vahdet
Var señg-i melāmetle uvat cām-ı cemīkī¹²³
- 6 Sen meclis-i rindān ḳadeḥin nüş ide gör ki¹²⁴
Raḥkār-ı ḥakārah raḥakārāh-ı hākikī
- 7 Tesbīḥini gūş eyle vü ḥūş-ile tıyuruñ
Caḳkā caḳaḳā caḳ cakakā caḳka caḳikī
- 8 Fehm eyle kebūter didügi baḳka baḳūy-i
Baḳkā baḳaḳā baḳ baḳaḳā baḳka baḳikī

21 18b

DABD.'da 249. gazel içindedir.

¹²⁰ şemsi: şa'şā'ası DABD.

¹²¹ durur: bulan DABD.

¹²² rüz-ı kākikī: zekḳa zekikī DABD.

¹²³ uvat: ufat DABD.

¹²⁴ meclis-i rindān ḳadeḥin: meclis-i rindānda ḳadeḥ DABD.

- 9 Gel ‘ārif-[i]señ diñle nedür bāng-i ħurūsı
Kukri kuḳakā kukri kuḳā kūkiri kīkī
- 10 Gör ku[r]bağayı şuda olup Ḥaḳḳ’a ūenā-gūy
Vakḳā vaḳakā vaḳ vaḳakā vakḳa vakīkī
- 11 Gel kışşasını diñle ki İbrāhim-i Edhem
İrişdi nidā didi uyān aña refīkī
- 12 Tahtından inüp girdi fenā yolına gel gör
Yektā oluban kılmadı ‘ālemde refīkī
- 13 Yā yelli yelā yelli yelā bā tene deri
‘Aşḳ ehli didiler aña kim ‘ilm-i musīkī¹²⁵
- 14 ‘Aşḳ ehlinüñ ‘atşānını def‘ eyleyübilmez
Bir kezden eger nūş ide biñ baḥr-i ‘amīkī
- 15 ‘Āşık n’ola ger cūş idüben dişe ana el-Ḥaḳ
Ḥaḳḳā ḥaḳḳā ḥaḳ ḥaḳḳā ḥaḳ ḥaḳīkī
- 16 Barmāğı-yıla kıldı Muḥammed çün işaret
Bedr-i āyı ikiye böl-di vü şaḳḳa vü şaḳīkī
- 17 Kuş dilini bilmege Süleymān gerek **Aḥmed**
Laḳḳā laḳḳā laḳ laḳḳā laḳḳa laḳīkī

[22]¹²⁶

Velehü Eyzen

¹²⁵ ‘Aşḳ ehli didiler aña kim: Tennī tene dūr nā didi gör DABD.

[23]¹²⁷

Ahmedî

[mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün]

- 1 Eyā hürşid-i meh-peyker cemālūñ Müşteri-manzar
Ne manzar manzar-ı t̤ālī' ne t̤ālī' t̤ālī'-i enver
- 2 Cemālūñden cihān rūşen yañağūñ gonçe-i gülşen¹²⁸
Ne gülşen gülşen-i cennet ne cennet [cennet-i] kevşer
- 3 Yüzüñdür āyet-i rahmet özüñdür mazhar-ı kıdret
Ne kıdret kıdret-i şānī' ne şānī' şānī'-i ekber
- 4 Felek şatıracını utduñ sa'adet mülkini tıtduñ
Ne mülket mülket-i devlet ne devlet devlet-i Kayşer

23 20a

AHD. 302. gazel içindedir.

¹²⁸ gonçe-i gülşen: gonçesi gülşen AHD.

- 5 Süleymān şireti sende Sikender şūreti sende
Ne şūret şūret-i Yūsuf ne Yūsuf Yūsuf-ı server
- 6 Mu‘anber saçlarıñ dil-keş münevver tal‘atuñ mehveş
Ne mehveş mehveş-i cādū ne cādū cādū-yı dil-ber
- 7 Egerçi kullaruñ bî-ḥadd ü bî-miktār kuluñ Aḥmed¹²⁹
Ne Aḥmed **Aḥmed-i Dā‘ī** ne Dā‘ī Dā‘ī-yi kemter¹³⁰

[24]¹³¹

İshāk Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Yine bir pādişāhuñ kulu kuluñ kulyuz
İşiginde itiyüz şimdi be-ğāyet uliyuz
- 2 Ser-nigūn çāha bakup şöyle tehī görme beni¹³²
Eşk-i hūnīnle peymāne gibi toptoliyuz
- 3 Dār-ı dünyāda nemüz kaldı götürdük ayağı
Zülfüñüñ dārına Manşūr gibi aşılyuz
- 4 Ne işüñ var kapumda diyü gel sürme bizi
Ayağıñ tozun alup cān gözine sürmeliyüz
- 5 İşigüñde itine öykünüp ādem geçerüz
Bizde **İshāk** [‘aceb] kendüyi bilmez deliyüz

¹²⁹ bî-miktār: velî kemter AHD.

¹³⁰ kemter: çāker

24 **20a**

İÇD. 104. gazel içindedir.

¹³² çāha: bahta / beni: bizi İÇD.

Muhibbî Fermāyed

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Neşāṭum ‘işretüm bezmüm çerāğum yanarum şem‘üm¹³⁴
Turuncum nazlu nārencüm benüm şem‘üm şebistānum¹³⁵
- 2 Nebātum sükkerüm gencüm bu ‘ālem içre bî-rencüm¹³⁶
‘Azîzüm Yūsufum varum gönül Mısrındaki cānum¹³⁷
- 3 ‘Abîrüm gevherüm varum habîbüm mäh-ı tābānum¹³⁸
Enişüm maḥrem-i rāzum güzeller şāhı sulṭānum
- 4 Ḥayātum ḥāşılum ‘ömrüm şarābum kevşerüm ‘aynum¹³⁹
Bahārum behcetüm rūzum gülüm ey verd-i ḥandānum
- 5 Çenārum serv-i seyrānum gülistān-ile büstānum¹⁴⁰
Merāmum dürr-i şehvārum şabāḥum şoḥbetüm şānum
- 6 Ḥiredmendüm Ḥudāvend’üm nihānum zāhirüm pendüm
Ḳubādum ḥusrev-i mîrüm cihān iklimine şāhum
- 7 Sitanbül’um Ḳaramān’um diyar-ı mülket-i Rüm’um
Bedeḥşān’um u Ḳıfcağ’um Ḥorāsān’um u Bağdād’um
- 8 Şacı dārum kaşı yayum gözi pür-fitne bîmārum
Ölürsem boynuña kanum meded hey nā-müselmānum
- 9 Kapuñda çünki meddāḥum seni medḥ iderem her dem
Yürek pür-ğam gözüm pür-nem **Muhibbîyem** hoş-elḥānum

25 20b

MD. 2317. gazel içindedir. MD. 1. beyit MC.’de 5. beyit, 2. beyit ise 6. beyitle yer değiştirilmiştir.

¹³⁴ yanarum: neyyirüm MD.

¹³⁵ nazlu: nār u MD.

¹³⁶ sükkerüm: şekkerüm MD.

¹³⁷ cānum: ḥānum MD.

¹³⁸ gevherüm: ‘anberüm MD.

¹³⁹ ‘aynum: ‘adnüm MD.

¹⁴⁰ seyrānum: şîrābum MD.

[26]¹⁴¹

Velehü Eyzen

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Nigārum dil-berüm yārum enişüm mūnisüm cānum
Refīküm hem-demüm ‘ömrüm revānum derde dermānum
- 2 Şehüm māhum dil-ārāmum hayātum dirliğüm rūhum
Mehüm maşşūdum ü cānum murādum fikrüm elhānum
- 3 Kāmer çeħrüm perī-rūyum zarīfüm şenliküm şūhum
[S]emen-būyum gül-endāmum zihī serv-i gülistānum
- 4 Za‘ifüm nāziküm hūbum habībüm tuħfe maħbūbum
Hicāz’um Ka‘be ü Tūr’um behiştüm hūr u rız(d)vānum
- 5 Gülüm reyħānum eşcārum ‘abīrüm ‘anberüm ūdum
Dirüm mürvādum ü kārüm ‘aķķüm la‘l ü mercānum¹⁴²
- 6 Dil-efrūzum vefādārum ciger-sūzum cefākārum
Hudāvend’üm cihāndārum emīrüm pāküm ü cānum
- 7 Çerāğum şem‘üm ü nūrum ziyām u yıldızum şemsüm
Revānum bülbulüm kebgüm nesīm ü yahşi elhānum

[27]¹⁴³

Muħibbī Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Olmışam cām-ı lebūñden ben senüñ ey yār mest
Nitekim būy-ı gül ile bülbul-i gülzār mest
- 2 Her kişi cām-ı mey ile mest olur illā ki ben¹⁴⁴
İçeli ‘aşķuñ şarābın oluram her-bār mest

26 21a

¹⁴² MC.’de “mürvād” olarak geçen kelime sözlüklerde inci anlamına gelen “mürvārīd” olarak geçmektedir.

27 21a

MD. 293. gazel içindedir.

¹⁴⁴ mey: mül MD.

- 3 ‘Aşķımı fāş ider ise gözyaşı ‘ayb olmasun¹⁴⁵
Çün olagelmişdür eyler sırrını izhār mest
- 4 La‘lūñi añdum feraħdan yok yire ķān aēladum
Gāh olur kim meclis iēre yok yire aēlar mest¹⁴⁶
- 5 Gōzleri tārāca virdi yine bu dil ŗehrini
Ŗōyle beñzer kim **Muħibbi** olmuş ol ‘ayyār mest¹⁴⁷

[28]¹⁴⁸

Ėazel-i Muşanna‘

[mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün]

- 1 Tā [kim] ṭal‘atuñı göreliden ey yüzi ķamrā
[Iрмақ] gibi çeşmümden aķan ŗām u seher mā
- 2 [Em] virdi leb-i la‘lūñe derdüñe didi merg
[Ger] olma igen bendeñi öldürmege yārā
- 3 [Ārā-yı] cihāndur yüzüñ ey dil-ber-i cān-keş
[Ŗekk] itme ki oldur saña her dem ser ü Dārā
- 4 [Aradı] gōñül bulmadı senüñ gibi bir ŗūħ
[Hoş] ĥūb u ķadd ü serv ü ķaşı yā¹⁴⁹
- 5 [Ay] yüzlülerüñ medħi iēün ŗi‘ir gibi sen ey
[Yā] nūn u elif hāyile nūn ķalb ķıl inŗa

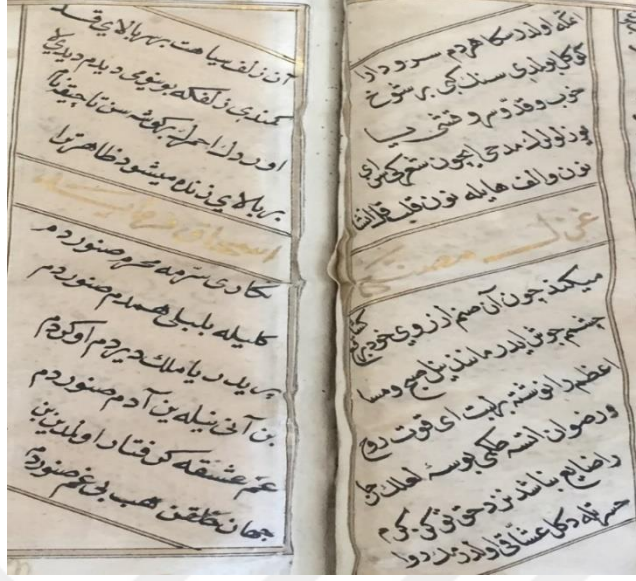
¹⁴⁵ ‘aşķımı: sırr-ı ‘aşķı / ‘ayb olmasun: olmaz ‘aceb MD.

¹⁴⁶ kim meclis iēre: meclis iēinde MD.

¹⁴⁷ ‘ayyār: güftār MD.

¹⁴⁹ ĥūb u ķadd ü serv ü ķaşı yā: Hoş ĥūr-ķad ü verd-ħad ü zülf ü ķaşı yā (Sungurhan, 2017)

[29]¹⁵⁰

[30]¹⁵¹

İshāk Fermāyed

[mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün]

- 1 Nigārı sırruma mahrem şanurdum
Gül-ile bülbülü hem-dem şanurdum
- 2 Perîdür yâ melek dirdüm ögerdüm
Ben anı n'eyleyin âdem şanurdum¹⁵²
- 3 Ğam-ı aşka giriftâr olmadın ben
Cihân hâlkın[ı] hep bî-ğam şanurdum¹⁵³
- 4 Sürûd itdükçe göñlin 'andelîbüñ
Gül-i sürî gibi hurrem şanurdum
- 5 Yanan pervānenüñ şem'i fitilin
Yüregi zaḥmına merhem şanurdum

29 21b

Vezni bulunamamıştır.

30 22a

İÇD. 179. gazel içindedir.

¹⁵² n'eyleyin: ne bilin İÇD.

¹⁵³ hâlkın: hâlkını İÇD.

- 6 Dil-i ğam cānumı yıkmazdan evvel¹⁵⁴
Binā-yı ‘ahdüñi muḥkem şanurdum
- 7 Cüdālîk n’idügin bilmezdin **İshāk**¹⁵⁵
Ölüm gibi anı bir dem şanurdum

[31]¹⁵⁶

İshāk Fermāyed

[mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün]

- 1 İlāhi dīnden imāndan ayırma
Beni ol nā-müselmāndan ayırma
- 2 Çıkarma ḥaṭṭınuñ mihrin göñülden
Ölüm vaḳtinde Ḳur‘ān’dan ayırma
- 3 Tenüm cāndan ırağ olsun kayurmaz
Hemān tek cānumı andan ayırma
- 4 Ölince guşşasın dilden giderme
Esirge derdi dermāndan ayırma
- 5 Nişān olsun günāhum defterine
Ölürsem dāğ-ı hicrāndan ayırma
- 6 Helāk itme mürüvvet eyle ey ğam
Beni ol kân-ı iḥsāndan ayırma
- 7 Ğamından göñlümi dūr itme **İshāk**
Beni ol sevgülü cāndan ayırma

¹⁵⁴ cānumı: ḥānemüz / yıkmazdan: yılmazdan İÇD.

¹⁵⁵ bilmezdin: bilmezdüm İÇD.

31 22a

İÇD. 237. gazel içindedir.

[32]¹⁵⁷

İshāk Fermāyed

[mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün]

- 1 Beyāna şıǵmaya hüsñüñ maķāli
Te‘ālā Şānehü ‘an kıl ü ķāli
- 2 Görine sırr-ı ‘ālem cān gözine
Muķābil olsa mir’āt-ı cemāli
- 3 Men ü vuşlat kücā heyhāt heyhāt
Elā fı ba‘de ba‘d[in] ‘an vişāli¹⁵⁸
- 4 Çi dāni şūriş-i dil teşnegān-rā¹⁵⁹
Tu ki ser-çeşme-i āb-ı zülāli
- 5 Sebepdür raḥmete mektüb olursa
Günāhum defterine ḥaṭṭ u ḥālī
- 6 Ve hāzā’ş-şi‘r[u] māzā lest(?) tedri¹⁶⁰
E naẓmü’d-dürri em neşrü’l-la’ālī
- 7 Ne diyem saña söz tarzında İshāk
Kemāl ehli bilür ehl-i kemāli

[33]¹⁶¹

İshāk Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Yārla ola didüm olmadı vuşlat bākī¹⁶²
Kime oldu ki baña ola bu devlet bākī

32 22b

İÇD. 316. gazel içindedir.

¹⁵⁸ ‘an: min İÇD.

¹⁵⁹ şūriş: sūziş/ teşnegān: ḥastegān İÇD.

¹⁶⁰ Lest: kunte İÇD.

33 23a

İÇD. 307. gazel içindedir.

¹⁶² Yārla: Yār ile İÇD.

- 2 ‘Āşık öldürmek-[i]le hüsnuñe gelmez noksân¹⁶³
Saltanat resmin ider ‘adl ü siyâset bâķi
- 3 Mâ-ḥazer hûn-ı cigerdür gele ey ğam yiyelüm¹⁶⁴
Şoñra ger ölmezisek girü ziyâfet bâķi
- 4 Sünbül-i yâre hevâdâr olalı bād-ı şabâ
Gitmedi kaldı aramızda bürüdet bâķi
- 5 Nakd-i ‘ömrüm ğam-ı ‘aşkuñ telef itdiyse ne var
Sınede mihrüñ-[i]le mihr ü maḥabbet bâķi
- 6 Şöyle öpdüm leb-i şirînüñi seyrümde gice
Daḥı el-ân dehânımda o lezzet bâķi
- 7 Furşat el virmiş-[i]ken götür ayağı **İshāk**
Diyelüm bezm-i fenâ ehline şöḥbet bâķi

[34]¹⁶⁵

İshāk Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Dostlar Edirne şehrinde bir âfet kıpdı
Cân u dilden yolına ölmege raġbet kıpdı
- 2 Şehrümüzde bugün öldürmedük âdem kımadı
Çok yaşasın ne ‘aceb ehl-i mürüvvet kıpdı
- 3 Kadd ü bālâsı-ile tır yirinden nâ-gâh¹⁶⁶
Ḥayret aldı beni şandum ki kıyâmet kıpdı
- 4 Toġrılup geldüg[i]çün sıneme ey kaşı kemân
Tırüñe yine derūnumda maḥabbet kıpdı
- 5 Bir nazarda görelî yâr cemâlin **İshāk**
Ġayrıdan her ne ki var ise ferâgat kıpdı

¹⁶³ noksân: naķsân İÇD.

¹⁶⁴ cigerdür: ciger var İÇD.

34 **23a**

İÇD. 306. gazel içindedir.

¹⁶⁶ tır: tırdı İÇD.

[35]¹⁶⁷

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Yār luṭfuyla gelüp külb-e-i aḥzānumuza
Bir nazar eylemedi ḥāl-i perişānumuza
- 2 Yiter ağlat beni cānā demidür dostluk it
Gülmeye tā ki ‘adū dıde-i giryānumuza
- 3 Bizi öldürmek için gayrılara buse virür
Teşnedür ol şanemün la‘l-i lebi kânumuza
- 4 Ğamzeden incine şanma bizi ey kaşı kemân
Biz müjeñ tırini minnet bilürüz cānumuza
- 5 Hañçerinden ölelüm çün bir ölümdür āḥir¹⁶⁸
İy ecel gel kerem it girme bizim kânumuza
- 6 Ey şabā Mekke ḥaḳḳı Ka‘be şevābın bulasın
İşigüñde irgürürseñ bizi cānānumuza¹⁶⁹
- 7 Kim var İshāk cihānda şi‘ir-i silkinde¹⁷⁰
Kim nazıire diye bu nazm-ı der-efşānumuza¹⁷¹

[36]¹⁷²

[mef‘ülü fā‘ilātü mefa‘lū fā‘ilün]

I

- 1 Hüsñüñ ziyāsı ‘āleme ey dil-rübā yiter
- 2 La‘lün şafāsı cānuma her dem ğidā yiter
- 3 Ḥālid-i ruḥ bu şinede dāğ-ı cefā yiter
- 4 Dil kişverine zülf-i siyāhuñ belā yiter

35 23b

İÇD. 251. gazel içindedir.

¹⁶⁸ Hañçerinden: Hañçerinde İÇD.

¹⁶⁹ irgürürseñ: añar isen İÇD.

¹⁷⁰ Kim var: Kimdür/ şi‘ir: şu‘ara İÇD.

¹⁷¹ Kim: Ki İÇD.

36 24a

NBD. 108. gazel içindedir. MC. 3. bendde bulunan beyit NBD.’de 6. beyittir. MC. 4. bendde bulunan beyit NBD. 5. beyittir.

5 Yakmağa bu vilāyeti bir ejdehā yiter¹⁷³

II

- 1 Ağyāra uyuben beni ey kaşları kemān
- 2 Atma yabāna oğ gibi gögsün gerüp hemān
- 3 Hicr āteşine yaķalı bu çarḥ bî-amān
- 4 Geh yaş gelür gözümnden ü geh yaş yirine ķān
- 5 Derd-i derūnı bilmege bu mā-cerā yiter

III

- 1 İzün tozı [ki] ger ola-idi başuma tāc
- 2 Olmaz[i]düm bu vechle ḥalk ortasında āc
- 3 Mu‘tād olalı derde devā istemez mirāc
- 4 Bîmār-ı ‘aşķa şerbet[i]le eyleme ‘ilāc
- 5 Var ey ṭabîb ķo beni derdüm baña yiter

IV

- 1 Geldüm bu fāni ‘āleme hiç sürmedim şafā
- 2 Çekdüm belā ü derdle biñ dürlü ben cefā
- 3 Dil-ber yolında bildüğim oldu ķamu hebā
- 4 Ey çarḥ sende yār gibi olma bî-vefā
- 5 Zîrā bu deñlü ‘āleme bir bî-vefā yiter

V

- 1 Kimse yetimi dünyede bî-‘izzet olmasun
- 2 ‘Ālem içinde müflis-i bî-‘illet olmasun
- 3 Ac ol cihānda minnet-ile ni‘met olmasun
- 4 Tek yirde gökde zerre ķadar minnet olmasun
- 5 Örtü döşek **Necātiye** bir būriyā yiter

¹⁷³ Yakmağa: Yıkmağa NBD.

[37]¹⁷⁴

Tahmīs-i Keşfi Ğazel-i Hayālī

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Pîr-i ‘aşkuñ cāna tedbîr eyledüm irşādını
- 2 Bir meh-i nā-mihrüñ itdüm dilde muhkem yārını
- 3 Kılmağa varlık diyārınıñ harāb-ābādını
- 4 Şalduğımda hāne-i ‘aşkuñ ezel bünyādını
- 5 Taşa kullandım belā iklîminüñ Ferhād’ını

II

- 1 Āh kim bî-çāre dil bîmār derd ü qahrken
- 2 Cāna tiryāk eyledüm düşnāmı telh-i zehrken
- 3 Gör beni kim dil-rübālar hep meh-i nā-mihrken
- 4 Bir nihāl-i tāze sevdüm bāğ-bān dehrken
- 5 Gülşenüñ āzād kıldım servini şimşādını

III

- 1 Mihr idelden ol kamer ruḡ Müşteri-ṭal‘at baña
- 2 Şöyle şeydāyam ki qalır her gören ḥālüm taña
- 3 ‘Aşka şākird oluban ḥayrān gözüken her yaña
- 4 ‘Ālem-i ervāḥda Mecnūn du‘ā eyler baña¹⁷⁵
- 5 Ḥayrla yād eylemek yegdür kişi üstādını¹⁷⁶

IV

- 1 Ğuşşa vü derd ü belā miḥneti-ile nātüvān
- 2 Ey viren her Ḥusrev [ü] Şîrîn yādına cān¹⁷⁷
- 3 ‘Aşk erine ehl-i derd içre bu yitmez mi nişān
- 4 Ḥākinüñ her zerresi Ferhād’uñ eylermiş figān
- 5 Bî-sütünda bir kişi çağırsa Şîrîn adını

37 24b

HBD. 623. gazel içindedir.

¹⁷⁵ ervāḥda: ervāḥdan HBD.

¹⁷⁶ Ḥayrla: Ḥayr ile HBD.

¹⁷⁷ Mısraın vezni kusurlu.

V

- 1 Kibr ü ‘ucbı(?) kendüye kâr itse zâhid ٲañ degül
- 2 ‘Āşık-ı rüsvâydan ‘ār itse zâhid ٲañ degül
- 3 **Keşfiyâ** cehlini izhâr itse zâhid ٲañ degül
- 4 Ey **Hayâlî** ‘aşka inkâr itse zâhid ٲañ degül
- 5 Hayli müşküldür kişi terk eylemek mu‘tādını

[38]¹⁷⁸

Tahmîs-i (...) Ėazel-i Necâtî

[fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün]

I

- 1 Bir kemân-ebrû bugün tîr urdı bağrum başına
- 2 Rağm kılmaz çeşmümün her demde kanlu yaşına
- 3 Çâr-ı deh sâla(?) meh-iken irdi on beş yaşına
- 4 Hayret alur ‘aqlımı bağsam gözine kaşına
- 5 Şad hezârân âferin ol sûretün nağkâşına

II

- 1 Mest-i ‘aşk olanları zâhid melâmet şanmañuz
- 2 ‘Āşıkuñ âh itdugin her dem nedâmet şanmañuz
- 3 Râh-ı rüy-ı ‘aşk olan ehl-i selâmet şanmañuz
- 4 Meşhedi ٲaşını Mecnûn’uñ ‘alâmet şanmañuz
- 5 Seng-i miñnetdür ki yağdurdı zamâne başına

III

- 1 Lâleler kim bitdi üstümde mürûr-ı sâlla
- 2 Bu şühûd-ı ‘aşkıñuñ kabrin ٲonatdı âlla
- 3 Ben neler çekdüm şehâ Ėamdan dinilmez kâlla
- 4 Başumuñ üstinde şerĖ eyler zebân-ı hâlla
- 5 Cevrle cân virdüğüm baĖsuñ mezârum ٲaşına

IV

- 1 Bağrumı biñ pâre kıldı ٲığla bir nev-tırâş
- 2 Çeşmesinden çeşmimün akar de-mâ-dem kanlu yaş

- 3 ‘Āşık-ı ser-bāz olup virdüm öñünde çünki baş
- 4 İşidüp benden rumûz-ı ‘aşkı Mecnûn itdi fâş
- 5 Sırrını olmaz-imiş açmak kişi yoldaşına

V

- 1 Bu ruhuñ bahrine kim yokdur cihānda hiç kenār
- 2 Sözlerüm içinde oldu şānki dürr-i şāhvār
- 3 Bu muhammes oğuya olduğıçün yādigār
- 4 Varını kıldı **Hayālî** şāh ayağına nişār
- 5 Āferin şad āferin bu tab‘-ı gevher başına

[39]¹⁷⁹

Tahmîs- i ‘Ubeydî Gâzel-i Muhibbî

[fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün]

I

- 1 Her dem elden kımayup bir ruh-ı gül-nār etegin¹⁸⁰
- 2 Tuta gör āb-ı revān gibi çemenzār etegin
- 3 Tütme zāhid gibi zühdüñ hele zinhār etegin
- 4 Pend gūş itme dilā alma ele ‘ār etegin
- 5 Kõ ne dirlerse disünler duta gör yār etegin

II

- 1 Rāh-ı ‘aşkıñda nigāruñ şu kadar çekdüm elem
- 2 Kāl[ma]dı görmedüüm guşsa vü endüh u sitem
- 3 Kana ğarķ olsa gözüm yaşı ‘aceb mi her dem
- 4 Baña her demde gelür derd ü belā miḥnet ü ğam¹⁸¹
- 5 Müşkil işdür kişi kim tuta sitemkār etegin

III

- 1 İtmege gülşen-i ‘ālemde dilā ‘ayş u ṭarab¹⁸²
- 2 Bulmadum bir gül-i bî-ḥār idüp sa‘y u ṭaleb

39 25b

UD. 2. tahmîs içindedir. MD. 2705. gazel içindedir.

¹⁸⁰ Her dem: Bir dem UD.

¹⁸¹ miḥnet ü ğam: guşsa vü ğam UD.

¹⁸² ṭarab: ṭarāb UD.

- 3 Ben çeküp derd ü hezār u ğam u endūh [u] ʔaʕab¹⁸³
4 Müddeʕi dāmen-i dildāra irişse ne ʕaceb
5 Kānde kim gül açıla ʔutar anuñ ħār etegin¹⁸⁴

IV

- 1 Ğam-ı ebrūsı ile ʔaddūñ eger olsa hilāl
2 ʔākatūñ ʔāk oluben zaʕf seni itse ħayāl
3 ʕArz-ı ħāl eylemege ʔalmasa ğüftāra mecāl
4 Ĥābda yāri görüp fırsat [i]le būsese al
5 Uyanup ħışma gelürse ʔoma inkār etegin

V

- 1 Ey ʕ**Ubeydi** dil-i pür-ğamda şafā ʔalmadı ħıç
2 Çekmedüğüm bu cihān içre belā ʔalmadı ħıç
3 Ol perı itmedügi cevır ü cefā ʔalmadı ħıç
4 Ey **Muhibbi** benı ādemde vefā ʔalmadı ħıç
5 Sende Mecnūn-şıfat ʔut yūri ʔağlar etegin

[40]¹⁸⁵

Tahmīs-i Firāḳı Ğazel-i ʕAmrı

[feʕilātün feʕilātün feʕilātün feʕilün]

I

- 1 Kūy-ı keşretde ne var menzil-i vaḥdetden eyü
2 ʔālib-i Ḥaḳ ne bulur ħaḳla zilletden eyü
3 Bu ħarım içre ne var ādeme ħürmetden eyü
4 ʕAşıḳa kūşe mi [var] genc-i ferāğatden eyü
5 Sālike tūşe mi var künc-i ʔanāʕatden eyü

II

- 1 Her geh iʕlāyı ʔoyup esef-[i]le eyler ʔapusın
2 Yapmaz ol ʕālem-i ʕulvıde saʕādet yapusın
3 ʔılmaya mezraʕa-i dehr-i dūnıññ ʔapusın
4 Cānib-i Ḥaḳḳ'ı bilen bilmege şehler ʔapusın

¹⁸³ hezār: belā UD.

¹⁸⁴ kim: bir UD.

5 Kānı bir şāh mı var ḥāzret-i ʿizzetden eyü

III

- 1 Gāh Yunānī çıkup ḥikmete loḵmān aradum
- 2 Zülmet-i ğamda gehi çeşme-i ḥayvān aradum
- 3 Geh şifā içre bu ḵānūnı firāvān aradum
- 4 Maʿşiyet derdüne her niyyete dermān aradum
- 5 Bir devā bulmadum aña ki nedāmetden eyü

IV

- 1 Niçe gülşende idüp güller-ile bezm-i bahār
- 2 Niçe bülbüller-ile didük işidüñ çü hezār
- 3 Delükanlılığımış cümlesine istiġfār
- 4 Cümle keyfiyyeti gördük mey-i ney her ne ki var
- 5 Ḥaṭīrin anlamaduḵ mihr ü muḥabbetden eyü

V

- 1 Ey **Firākī** niçe bir bāde-i ğaflet içelüm
- 2 Yüz şuyın cürʿa gibi yā niçe ḥāke şaçalum
- 3 Gel ayak kalduralum dār-ı fenādan kaçalum
- 4 ʿ**Amriyā** olmadın el göz yumuben geç geçelüm
- 5 Dār-ı dünyāda ne var küşe-i ğafletden eyü

[41]¹⁸⁶

Tahmīs-i Keşfi Ğazel-i [Başiri]

[fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün]

I

- 1 Şekerin laʿlün gibi ağzumda ḵandüm var-[i]ken
- 2 Zülf-i miskünün gibi boynumda bendüm var-iken
- 3 Bu deli vırāne gibi derd ü mendüm var-[i]ken
- 4 Ḷande varum sāye-i serv-i bülendüm var-iken
- 5 Kime ḵul olam senün gibi efendüm var-iken

II

- 1 Miḥnet-i derd ü ğamuñla ‘aşka el bir ideyin
- 2 Cem‘ idüp ‘aqlumı ben dıvāna tedbır ideyin
- 3 Halkasını zülfüñüñ boynuma zencır ideyin
- 4 Şerḥ-i derd-i ‘aşkı āḥir kime takrır ideyin
- 5 Bir göñül adlu muşāḥib derdmendüm var-iken

III

- 1 Tır-i ğamzeñ ey kemān-ebrū idüp bağrumı ḥūn
- 2 Eyledi rā kaşları rā-yı elif kaddümi nūn
- 3 Her ne denlü zecr ü kahr eylerse bu gerdün-ı dūn
- 4 Pend-i nāşuḥla ne mümkün kim bulam terk-i cūnun
- 5 ‘Aşk pıründen benüm gūşumda pendüm var-iken

IV

- 1 Olalı sen ḥüsne ey māḥ şehir içre ‘alem
- 2 ‘Asker-i derdüñ vücūdım mülkini kıldı ‘adem
- 3 ‘Anberin zülfüñden ururken dil-i āvāre dem
- 4 Ey perı-peyker rakıḥ dıv şerrinden ne ğam
- 5 Ḥāl-i ruḥsāruñ gibi oddan sipendüm var-iken

V

- 1 Akıduben firkatüñle gözlerümden kanlu yaş
- 2 Ben ölürsem ğam degül Ḥaḳ sen hümāya vire yaş
- 3 Sırr-ı ‘aşkı **Keşfiyā** ‘ālemde āhum kaldı fāş
- 4 Gülşen-i ‘ālemde her giz egmeyen bir serde baş
- 5 Ey **Başıri** kāmēt-i serv-i bülendüm var-iken

[42]¹⁸⁷

Tahmīs-i Ḥasan Ğazel-i Revānī

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

I

- 1 Sākisi bezmüñüñ ey dil saña yār olmayıcak
- 2 Daḡı ol meclise kūyında hezār olmayıcak

- 3 Seyr-i şahrâlar-ile geşt-i kenâr olmayıcak
- 4 Lâleveş alma ele şâgarı yâr olmayıcak
- 5 Kılma şöhet hevesin tâze bahâr olmayıcak

II

- 1 Ceyş-i gam mülk-i vücûdum benüm eylerse harâb
- 2 Kâmetüm târ-ı seresüñ-ile (?) ger olursa rebâb
- 3 Murğ-ı cân olsa eger şine tenûrında kebâb
- 4 Didi bir pîr baña içme güzellerle şarâb
- 5 Her tolu başına bir bûse kenâr olmayıcak

III

- 1 Jeng-i gamdan gönül âyînesini açmayayın
- 2 Nakd-i ‘ömrümi varup meykedede saçmayayın
- 3 Der-i mey-hâne öñünden dir-[i]se geçmeyeyin
- 4 Zâhidâ tevbeler olsun dahı mey içmeyeyin
- 5 Sâki bir gonçe-dehen lâle-‘izâr olmayıcak

IV

- 1 Sînesin tiğ-ı belâ açmalıdır şol kişinüñ
- 2 Cânına tîr-i kazâ geçmelidür şol kişinüñ
- 3 Cübbe-i cismin egen biçmelidür şol kişinüñ
- 4 Kanını mey yirine içmelidür şol kişinüñ
- 5 Heves-i şöhet ider sâki nigâr olmayıcak

V

- 1 Ey **Hasan** göstereli çehre-i hûbın o nigâr
- 2 Fikr-i zülf ü ruhı egler gönüli leyl ü nehâr
- 3 İderüm bir gün olup başum ele terk-i diyar
- 4 Yâr gönlümde **Revânî** komadı şabr u qarâr
- 5 ‘Âşık olan nicedir şabr u qarâr olmayıcak

[43]¹⁸⁸

Tahmīs-i Siyāhī Ğazel-i İshāk
[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Genc-i ‘aşkuñ dostlar ben baħrini (?) vırānıyam
- 2 Ğuşsa vü derd ü belā vü miħnetüñ yārānıyam
- 3 Hālime bakmañ benüm taħt-ı melāmet şāhıyam
- 4 Ger gedā-isem n’ola ğam mülkinüñ sultānıyam
- 5 Bir kemān-ebrū nigāruñ kuluıyam kurbānıyam

II

- 1 N’ola şehrüñ dil-ber-i zıbāsı iseñ dōstum
- 2 ‘Ālemüñ mihr-i cihān-ārāsı iseñ dōstum
- 3 Gülşenüñ bir serv-i kadd-i bālāsı iseñ dōstum
- 4 Bāğ-ı hüsnüñ sen gül-i ra‘nāsı iseñ dōstum
- 5 Bende ğam gülzārınuñ bir bülbul-i nālānıyam

III

- 1 ‘Āşık-idüm būy-ı mūy-ı sünbülü zülfine ben
- 2 Kim dahı eglememişdi ‘anber ü misk-i Hoten
- 3 Boynuma rüz-ı elestde zülfi taķmışdur resen
- 4 Ey ğam-ı dildāra çokdan mı esır olduñ diyen
- 5 Dünyede kendüm bilelden vālih ü hayrānıyam

IV

- 1 Geçdi ‘ömrüm āh kim hicr ile firķat hānede
- 2 Eyledi gülmek müyesser baña vuşlat hānede
- 3 Zārı zārı iñlerüm derd ile ğurbet hānede
- 4 Bir iki gün ‘ömrüm olduķa bu miħnet hānede
- 5 Hūn-ı ğamdur yidüğüm derd ü belā miħmānıyam

V

- 1 Firķat-i yāre **Siyāhī** şabr kılmaz sen gibi
- 2 Hicr ile kân ağlayup her dem yañılmaz sen gibi

- 3 Eşk-i çeşmüñ dāmen-i şabr-ile silmez sen gibi
- 4 Şabr didüğüñ nedir **İshāk** bilmez sen gibi
- 5 Kim nenüñ gibi nigāruñ zār u ser-gerdānyam

[44]¹⁸⁹

Tahmīs-i Feyzī Ğazel-i Ca‘fer Çelebi

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Ol mehüñ gün yüzini gördükçe artar hayretüm
- 2 Cüş ider deryā-yı çeşmümde sirişk-i firkatüm
- 3 Tālīb olduğu budur çākümde dāğ-ı hasretüm
- 4 Söylemek kaçd itdügümce yāra derd ü hasretüm
- 5 Ağlamak tutar beni güftāra kalmaz kudretüm

II

- 1 Baña dirseñ bāde-i ‘aşkum saña içürmeyem
- 2 Ğuşsa vü gamdan ölürseñ şādiye irgürmeyem
- 3 Öldürürseñ zecrl senden yüzüm döndürmeyem
- 4 Ben n’içün sen şem‘-i tībāna revān cān virmeyem¹⁹⁰
- 5 Yok midur ‘ālemde bir pervāne deñlü gayretüm

III

- 1 Didüler gelmiş ruh-ı dildāra haṭṭ-ı müşk-i bū
- 2 Gitdi dilden şādlık gördüm hemān-dem hāl-i bū
- 3 Zār u gamgīn menziline vardum itdüm cüst-i cū
- 4 Görmedüm ol māhı çok [bakdum] aşāğa yukaru
- 5 Yirde gökde yılduzum yokdur düşübdür devletüm¹⁹¹

IV

- 1 Şem‘veş yanardı cismüm āh-ı āteşnākden
- 2 Ğarķ-ı hūn oldum dilā bu dīde-i nemnākden
- 3 Sāye şaldı mihr-i devlet gerdiş-i eflākden

44 28b

Gazel TCÇD, 136 numaralı şiir içindedir.

¹⁹⁰ niçün: nice TCÇD.

¹⁹¹ düşübdür: gidüpdür TCÇD.

- 4 Kūyına iltūp götürdi ben ğubārı ḥākdan¹⁹²
- 5 Var durur yirden göge bād-ı şabāya minnetüm

V

- 1 Nāme-i ḥüsninde **Feyzi** okıdum a‘mālūmi
- 2 La‘l-i nābı vaşfi şırın eylemiş aḳvālūmi
- 3 Bende çekmiş leyl-i zülfüñ dil-i abdālūmi
- 4 Rūz-ı maḥşerde diyem Mecnūn’a **Ca‘fer** ḥālūmi
- 5 Kim dilūmi ol bilür ancak [ol] añlar ḥāletüm

[45]¹⁹³

Tahmīs-i Remzi Ğazel-i Ca‘fer

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Derdümi çeksün dimiş her kim dilerse vuşlatum
- 2 Arturan oldur hemān ‘ālemde derd ü firḳatüm
- 3 Ğālib olduğı budur her laḥza benüm ḥayretüm
- 4 Söylemek ḳaşd itdükçe yāra derd ü ḥasretüm
- 5 Ağlamak tutar beni ğüftāra ḳalmaz ḳudretüm

II

- 1 Dāimā dirsın seni şānır mısın öldürmeyem
- 2 Biñ kez öldürseñ beni bir ğün yüzüm döndürmeyem
- 3 Ḳorḳaram kim firḳat öldüre o ğüne ırmeyem
- 4 Ben n’içün sen şem‘-i tābāna revān cān virmeyem¹⁹⁴
- 5 Yok mıdur ‘ālemde bir pervāne deñlü ğayretüm

III

- 1 Zülf-i dil-ber ḥātırım bir gice itdi ḳayğulu
- 2 Nāzır oldum ğöñlümde ğördüm hemān-dem ḥāl bu
- 3 Menzil-i kūy-ı buñāra vardım itdüm cüst ü cū
- 4 Ğörmedüm ol māhı çok [baḳdum] aşığa yuḳaru

¹⁹² Kūyına: Kapuña TCÇD.

45 29a

¹⁹⁴ niçün: nice TCÇD.

5 Yirde gökde yıldızum yokdur düşübdür devletüm¹⁹⁵

IV

- 1 Dāmenüm dūrlerle tolar dīde-i nemnākden
- 2 Bu kadar devlet baña yitmez mi ‘aşk-ı pākden
- 3 Eyledi tā’şır-i devlet gerdiş-i eflākden
- 4 Kūyına iltūp götürdi ben ğubārı hākdan¹⁹⁶
- 5 Var durur yirden göge bād-ı şabāya minnetüm

V

- 1 Şavt-ı şī’irüm **Remziyā** eş’ār idüp a‘mālūmi
- 2 Dil-rübālar hūsni vaşfi hūb ider aqvālūmi
- 3 Leyli-i zülfi hevāsında olan āmālūmi
- 4 Rūz-ı maḥşerde diyem Mecnūn’a **Ca’ferī** hālūmi
- 5 Kim dilūmi ol bilür ancak ol añlar hāletüm

[46]¹⁹⁷

Taḥmīs-i Ḥatāyī Ğazel-i Enverī

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

I

- 1 Ey gözüm ağla ki bir ğonçe-i ḥandānum yok
- 2 Yüzüme güle bakar nergis-i mestānum yok
- 3 Gülp açılmağa bir tāze gülistānum yok
- 4 N’ideyin şahın-ı çemen seyrini cānānum yok
- 5 Bir yanumca şalınur serv-i hırāmānum yok

II

- 1 Vereyin ağzına cān baña zebānlar virene
- 2 Vereyin ağzına cān baña zebānlar virene
- 3 Ağlarum va‘de-i vaşluna zamānlar virene
- 4 Emdürür gerçi lebin vaşlına cānlar virene
- 5 Leb-i cān-baḥşını emsem dimege cānum yok

¹⁹⁵ düşübdür: gidüpdür TCÇD.

¹⁹⁶ Kūyına: Kapuña TCÇD.

III

- 1 Sū-be-sū gözyaşı benden saña ey serv aķalı
- 2 Güldi bu baĥt-ı siyeh boynuma zülfüñ ıaķalı
- 3 Toldı ķān-ile gözüm yüzüme cānā baķalı
- 4 Bağrumuñ başına yiter ğamuñ odlar yaķalı
- 5 Kaldum ayaķda ķara başuma dermānum yok

IV

- 1 Reşķ ider mır-i felek cām-ı mey-i şoĥbetüme
- 2 Sāķi-i devr-i zamān ķāil olur ĥürmetüme
- 3 Āh kim irmedüm ol serv-i seĥi ķāmetüme
- 4 Nice da‘vet ideyin sen perī ĥalvetüme
- 5 Ĥātem-i la‘li gibi mühr-i Süleymān‘um yok

V

- 1 Būse-i lebleri cān üstine cān[lar] eyler
- 2 Kim anı şatun alanlar ne ziyān[lar] eyler
- 3 Gel göre eşķ-i **Ĥaṭāyi** nicesi ķān eyler
- 4 **Enveri** gülşen-i kūyuñda efġān eyler
- 5 Dime ey ġonçe-dehen bülbul-i nālānum yok

[47]¹⁹⁸

Taĥmīs-i Celālī Ėazel-i Necātī

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Pādişāh-ı miĥnetem dil reh-numūnumdür benüm
- 2 Derd ü ġam iki ĥakīm-i zū-fünūnumdur benüm
- 3 ‘Ālemi ġarķ iden eşķ-i lāle-ġūnumdur benüm¹⁹⁹
- 4 Ĥırmen-i māhı yaķan āh-ı derūnumdur benüm
- 5 Ėarķı-ı ser-keş dostlar şimdi zebūnumdur benüm

47 30a

MCBD. 3. tahmistir. NBD. 356. gazel içindedir.

¹⁹⁹ lāle-ġūnumdur: niĥl-ġūnumdur MCBD.

II

- 1 Cāme ḥ^ʷabuñda seher sünbül açılmış gül gibi²⁰⁰
- 2 Gözlerüm qarardı kāfuruñ görüp fülful gibi
- 3 ‘Aqlumı zülfüñ perişān eyledi sünbül gibi
- 4 Gül yüzüñ tağıtdı şabrum naḫdini bülbül gibi²⁰¹
- 5 Nev-bahār eyyāmı hengām-ı cünūnumdur benüm²⁰²

III

- 1 Ol şeh-i ḥüsnüñ nişār itdüm yolında başumı
- 2 Ḥākle yeksān görüp bu la^l-i gevher yaşumı²⁰³
- 3 Cāna başa ḫalmamaḫda bulmadum yoldaşumı
- 4 ‘Aşḫ meydānında yārüñ bir yalıñuz başumı²⁰⁴
- 5 Zülfi çevgānında tūb itmek oyunumdur benüm

IV

- 1 Tutar ebrin ḥüsnine görse beni ol āfitāb
- 2 Ya^ʿni kim ben bī-sitāre zerreden eyler ḫicāb
- 3 Ğayrıdan bu vechle ḫılmaz o meh-r[ū] ictināb
- 4 Şem^ʿ-i ruḥsārına iden zülf-i şeb-rengin niḫāb
- 5 Bilürem baḫt-ı siyāh-ı ser-nigūnumdur benüm

V

- 1 Bir peri-rūdur **Celālī** baña efsūn eyleyen
- 2 Bir saçı Leylā durur adumı Mecnūn eyleyen
- 3 Ol gözi āhu ḡamıdur baḡrumı ḥūn eyleyen
- 4 Ey **Necātī** ‘aşḫ şahrāsını gülgūn eyleyen
- 5 Bilmiş olasın ki eşk-i lāle-gūnumdur benüm

²⁰⁰ sünbül: şineñ MCBĐ.

²⁰¹ yüzüñ: yüzü NBD.

²⁰² eyyāmı: erişti NBD.

²⁰³ gevher yaşumı: gevher-pāşumı MCBĐ.

²⁰⁴ bir yalıñuz: yuvalañuz MCBĐ.

[48]²⁰⁵

[Taḥmīs-i Şun'î Ğazel-i Necâtî]

[fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün]

I

- 1 Mübtelâ oldı göñül ki gerçi ki (?) nâ-gâh saña
- 2 Gün gibi rûşen olup ḥâlümüz ey mâh saña
- 3 Söylemekden ne biter derdümi her gâh saña
- 4 Eşer itmez n'idelüm âh seḥergâh saña
- 5 Meger inşâf vire dostum Allâh saña

II

- 1 Kûyuñ özler bu göñül gözleri pür-âb olıcak
- 2 Gülşenüñ artuk olur zîneti tolâb olıcak
- 3 Yâdla kûşe-i gülşende mey-i nâb olıcak
- 4 Hoş gelür şoḥbet-i mey gicede meh-tâb olıcak²⁰⁶
- 5 Nûr saç meclise gel kim düşmez mâh saña²⁰⁷

III

- 1 Müşterî olalıdan sen meh dil görmedi mihr
- 2 Sevdüğim sen şanemi bildi kamu ille şehir
- 3 Bunça bir çarḥ-ı cefa-pişe bize eyleye kahr
- 4 N'idelüm devr şunarsa saña şerbet bize zehr
- 5 Bu cihân böyle olur gâh saña gâh baña²⁰⁸

IV

- 1 Lebûñüñ şerbetini başına görürse şeker
- 2 Dehenüñ âḥir anuñ birini tenüñ eyler
- 3 Her ne dil kim ide cānā reh-i kûyuña sefer
- 4 Gözyaşı yıldızını rehber idinmezse eger²⁰⁹
- 5 Şeb-i ğamda iremez 'âşık-ı güm-râh saña

48 30b

Tahmis GSD. içinde yoktur. NBD. 2. gazel içindedir.

²⁰⁶ gelür: olur NBD.

²⁰⁷ kim: ki NBD.

²⁰⁸ Bu cihân böyle olur gâh saña gâh baña: Bu cihân böyle olur gâh baña gâh saña NBD.

²⁰⁹ yıldızını: encümünü NBD.

V

- 1 Şun‘iyā sen şaķın olma yine nevmīd gibi
- 2 Gicemiz kadar olupdur günümüz ıyd gibi
- 3 Dürişe gör şaķın olma yine nevmīd gibi
- 4 Ey Necātī t̤āş[i]ken la‘l ide h̤urşīd gibi
- 5 Bir nażar eyler[i]se himmet[i]le Şāh saña

[49]²¹⁰

Tahmīs-i Fevri Ğazel-i İshāk

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

I

- 1 Niçe [bir] menzilümüz diye fenā eyleye[lü]m
- 2 Ceres-i nāle ile dehre cefā eyleyelüm
- 3 Dem durur ‘azm-i reh-i dār-ı beķā eyleyelüm
- 4 Yolına sen şanemüñ cānı fedā eyleyelüm
- 5 Turalum kavlimüze ‘ahde vefā eyleyelüm

II

- 1 Seg-i aġyāre Hudā derd ü belā rüz kıla
- 2 Ten-i bīmāruma ‘aşķuñla şifā rüz kıla
- 3 Bezm-i vaşluñda baña zevķ ü şafā rüz kıla
- 4 Sen cefākāra Hudā mihr ü vefā rüz kıla
- 5 Gele bu niyyete şıdķ-ile du‘ā eyleyelüm

III

- 1 Görelī sen şanemüñ cān-ı leb-i ‘unnābın
- 2 Meclis-i derde düşüp mest-i şarāb-nābın
- 3 Secdegāh idemedüm gerçi ki kaşruñ bābın
- 4 Görmeyeliden iki ay kaşuñ mihrābın
- 5 Ol geķen vakt namāzını kazā eyleyelüm

IV

- 1 Fikr-i zülfüñle nice ķāmetimüz cism idelüm
- 2 Eşķ-i ruhsāre-i mānend zer ü sīm idelüm

- 3 Hicrle cān virürüz diyu niçe bîm idelüm
- 4 Gel berü gel dil ü cān naḳdini teslîm idelüm
- 5 Ölmedin borcumuzı saña edā eyleyelüm

V

- 1 Çekilür mā'idesi server-i derd ü elemüñ
- 2 İçilür ṭoluları **Fevrî** o şāh-ı keremüñ
- 3 Kılletin söylemedi kimse deminde loḳumuñ
- 4 Kim baḳar ni'mete pāyānu mı var ḥ^vān-ı ḡamuñ
- 5 Cümle 'aşḳ ehline **İshāḳ** şalā eyleyelüm

[50]²¹¹

Tahmîs-i Belāyî Gâzel-i Yahyâ

[mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün]

I

- 1 Ḥumretle döker yaşı bu dîde-i giryānum
- 2 Bilsem ki yine iñler yâ sîne-i sūzānum
- 3 Meyl eylese bir laḥza ben bendeye ol ḥānum
- 4 Bu āhum ile yaşum bu nāle vü efgānum
- 5 Cānāna beyān eyler aḥvāl-i perişānum

II

- 1 Bu şem'-i ruḥuñ göñlüm olmuş yine ḥayrānı
- 2 Vaşlı deminüñ cānum olsa n'ola ḳurbānı
- 3 Egrilik ide ḥāşā yoluña viren cānı
- 4 Ṭoḡrulıḡıla sevdüm sen serv-i ḥırāmānı²¹²
- 5 Ağyāra ḳıyās itme ben bendeñi sulṭānum²¹³

III

- 1 Bu nār-ı firāḳ-ile yandırdı beni firḳat
- 2 Hicr ile helāk oldum irmezse baña vuşlat
- 3 Bî-mūnis-i bî-yārum ḥayretde ḳodı ḥasret

50 31b

YBD. 281. gazel içindedir. 3. Beyit YBD. ile tamamen farklılık göstermektedir.

²¹² Ṭoḡrulıḡıla: Ṭoḡrulıḡ ile YBD.

²¹³ bendeñi: ḳuluñı YBD.

- 4 Ey mihr-i cāndārum endūh u ğam u miḥnet²¹⁴
5 Her dem şeb-i hicrūñde olsa n'ola mihmānum

IV

- 1 Ben künc-i firākuñda çekdüm elem-i aşkuñ
2 Sürdürmedi vaşluñda biñ bir demi bir aşkuñ
3 Sildirmedi çeşmümden bu hūn nemi aşkuñ
4 Bir bir dimege halka esrār-ı ğam-ı aşkuñ²¹⁵
5 Gūyā dehen olmuştır bu çāk-i girībānum

V

- 1 Ey gülşen-i zībānuñ verd-i gül-i ḥandānı
2 Hüsnuñi görüp gönçe çāk itdi girībānı
3 Gördükçe **Belāyī** çün sen serv-i ḥirāmānı
4 Yaşı gibi **Yahyānuñ** karşıya çıkar cānı
5 Nāz ile kaçan gelse ol āfet-i devrānum²¹⁶

[51]²¹⁷

Tahmīs-i Şemsī Gazel-i [Muḥibbi]

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

I

- 1 Diñlesüñ şırın sözüñ 'ālemde eş'ār isteyen
2 Leblerüñ yād eylesün la'l durur bār isteyen²¹⁸
3 Rūyuña kılsun nazar şu gibi dīdār isteyen²¹⁹
4 Gül yüzüñ seyr eylesün 'ālemde gülzār isteyen
5 Dürr dişüñ fikr eylesün lü'lü³-yi şehvār isteyen

²¹⁴ Mısraın vezni kusurlu.

²¹⁵ ğam-ı kelimesi yazılırken MC.'da fazladan bir “ğ” harfi konulmuştur.

²¹⁶ ol āfet-i devranum: ey ḥusrev-i ḥübānum YBD.

51 32b

ŞPD. Muhammes başlığı içinde 3. şiirdir. Şiirin son bendi 35a yüzündedir. Ancak bütünlük sağlaması açısından burada alınmıştır. MD. 2707. gazel içindedir.

²¹⁸ Leblerüñ yād eylesün la'l durur bār isteyen: Leblerüñ görsün yiter la'l-i şeker-bār isteyen ŞPD. Mısra vezne uymamaktadır.

²¹⁹ Rūyuña: Hüsnuñe ŞPD.

II

- 1 Zülfüne bağıdı senün Leylā temāşāsın kılan²²⁰
- 2 Çeşm-i inşāf-ile bu dünyā temāşāsın kılan
- 3 Gördü ben Mecnūnı Leylā temāşāsın kılan²²¹
- 4 Yaşuma kılsun nażar deryā temāşāsın kılan
- 5 Külhen-i şınem tolu gelsün berü nār isteyen

III

- 1 Ta‘ne taşın başuma her yañadan a‘dā urup
- 2 Tas-[ı]la ben kân yudam iller şafāsını sürüp
- 3 Āsitān-ı dil-bere ‘arz itdüm ahvālüm turup
- 4 Sırr-ı ‘aşkı āşikār itdüm ser-i zülfin görüp
- 5 ‘Aşkla Manşūr olup geldüm benem dār isteyen²²²

IV

- 1 Seyr iderken gül-sitān içre bahāruñ faşlını
- 2 Būstānuñ cümleten ezberle bāb u faşlını²²³
- 3 ‘Aşkı-ı hālātin nedür bilmek dilerseñ aşlını
- 4 Harc kıl dil naqdini yāruñ dilerseñ vaşlını
- 5 Bil ki cān virmek gerek bu yolda dildār isteyen²²⁴

V

- 1 Şemsiyā dil-berler olursa n’ola karārsuz²²⁵
- 2 Koma elden dāmenin ‘aşığ gerekdür ‘ārsuz
- 3 Gonçe isterseñ bulunmaz gülşen içre hārsuz
- 4 Genc olur mı mārsuz yāhūd güzel ağıyārsuz²²⁶
- 5 Yārsuz kalur Muhibbi ‘aybsuz yār isteyen²²⁷

²²⁰ bağıdı: bağsun ŞPD.

²²¹ Leylā: şeydā ŞPD.

²²² ‘Aşkla Manşūr olup: ‘Aşk Manşūr’ı olup MD.

²²³ cümleten: bir varak ŞPD.

²²⁴ dildār: bāzār MD.

²²⁵ karārsuz: ikrārsuz ŞPD.

²²⁶ Genc olur mı mārsız yāhūd güzel ağıyārsuz: Genc bî-mār u gül bî-hār olmaz ey Muhibbi MD.

²²⁷ Yārsuz kalur Muhibbi ‘aybsuz yār isteyen: Yārsuz kalur cihānda ‘aybsuz yār isteyen MD.

[52]²²⁸

Fakıri Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 ‘Aks-i kıaddüñ dil-berā bu çeşm-i pür-ḥün-ābda
Pür-nihāl-i servdür güyā kenār-ı ābda
- 2 Baḥr-i eşkümde ḥayāl-i ḥālī oldur dānenüñ
Merdüm-i Hindüya beñzer kim kala girdābda
- 3 Dūd-ı āhından eşerdir nār-ı hicründe senüñ
Her ser-i mū (?) kim görünür şine-i aḥbābda
- 4 Jeng-i ğamdan pāk ider mir’āt-ı ḳalbin ‘ārifüñ
Ḥaḳ ne keyfiyyet ḳomış cām-ı şarābdan nābda
- 5 Ey **Fakıri** ḥaṭṭ u ḥaddi ol ḥam-ı ebrū ile
Güyyiā raḥl-ile bir muşḥaf durur miḥrābda

[53]²²⁹

Ḳādı Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Ey şabā her dem diyār-ı yāra varmaḳ yol mıdur
Her seḥer ‘azm eyleyüp gülzāra varmaḳ yol mıdur
- 2 Şūfi bunda bāğ-ı ḥüsn-i dil-rübāyı terk idüp
Āḥiretde cennet-i rızvāna varmaḳ yol mıdur
- 3 Dünyede bu zülf-i dil-ber gibi ḥoş-[bū] var iken
Çārsū-yı misk-i ‘anber ḥāma varmaḳ yol mıdur
- 4 Gül-sitān-ı ḥüsn-i yār içre ḥad-i terden geçüp
‘Andelībā ol gül-i pür-ḥāre varmaḳ yol mıdur
- 5 **Ḳādıyā** ol la‘l-i dil-ber gibi cevher var iken
Bir furūş-ı cevher-i nādāna varmaḳ yol mıdur

52 33a

Şiir MCN. ve PBMC.’de yoktur.

53 33a

Şiir MCN. ve PBMC.’de yoktur.

[54]²³⁰

İshāk Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Zînet itmiş kendüyi ol bî-vefâ dünyâ gibi
Giymiş altun üsküfün mihr-i cihân-ārâ gibi²³¹
- 2 Yaşı çok olsun ki unutmadı Hakk-ı şöhet
Olmaya bir yâr-ı hem-dem sāgar u şahbâ gibi
- 3 ‘Âşıka hadd yok velî ‘aşkuñla bu gönüm benüm
Cümleden mümtâzdur ol hüsni-i bî-hemtâ gibi
- 4 Jeng-i ğamdan hâtırı âyînesin pâk idemez²³²
Şol ki ser-tâ-pâ bürehne olmaya deryâ gibi
- 5 Ölice kilden giderme guşşasın İshāk kim
Yimege yolda gerekdür mâ-hâzer helvâ gibi

[55]²³³

İshāk Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Şarılıpdur bedenüm penbe-i dâğ-ı tenüme
Geymege zerrece yir kalmadı pîrâhenüme
- 2 Şoyunup ‘aşk-[i]le Mecnûn gibi ‘uryân oldum
Ki gelüp kimse yapışmaya benüm dâmenüme
- 3 Kande kim bir bâr-ı girân ğam u miñnet var ise²³⁴
Yâr-ı cânum gibi muhkem şarılur gerdenüme
- 4 ‘Âlemi dîde-i giryânuma hayrân itme
Gel gülünç itme beni dostuma düşmenüme

54 33b

İÇD. 303. gazel içindedir.

²³¹ altun üsküfün: âsumânîler İÇD.

²³² Jeng: Gerd İÇD.

55 33b

İÇD. 258. gazel içindedir.

²³⁴ Kande kim bir bâr-ı girân ğam u miñnet var ise: Kanda bir bâr-ı girân-ı ğam u miñnet varsa İÇD.

- 5 [Ş]abrimuñ hırmenidür şinede cānum **ishāk**²³⁵
Ah kim sūz-ı dil āteş birağur hırmenüme

[56]²³⁶

Bahārî Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Feraḥından şıgamaz cān tene cānān gelicek²³⁷
Sevinür dil tırılmaz bir nefes o cān gelicek
- 2 Dostlar hāzır oluñ kim göresiz dünyāda
Ne kıyāmet kopar ol āfet-i devrān gelicek
- 3 Bezm-i hecrüñde ne kân yutduğum inanmaz iseñ
Gözlerümden bilesin yaş yirine kân gelicek
- 4 Umaram sâkin ola yaşlarumuñ seyli birez
Bu göñül Mısrına ol Yūsuf-ı Ken‘ān gelicek
- 5 Vaşf-ı hüsnuñde **Bahārî** senüñ ey şāh-ı cihān
Ne didügin bilesin ortaya dıvān gelicek²³⁸

[57]²³⁹

Fakîrî Fermāyed

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Berāt-ı hüsnuñe çekmiş kaşuñ tuğrā-yı ‘unvānı
Sezādur luṭfla olsuñ melāḥāt mülkinüñ hānı
- 2 Neḥāruñ hüsni naqşını şu resme eyledim taḥrîr
Göreydi bir nazar ḥayrān olaydı hüsnuñe māñi
- 3 N’ola Ya‘kübveş kân ağlar-isem külbe-i ğamda
Cüdā düşmiş durur benden bugün ol Yūsuf-ı māñi

²³⁵ cānum: dāğum İÇD.

56 34a

BHD. 55. gazel içindedir.

²³⁷ şıgamaz: şafamuz BHD.

²³⁸ bilesin: göresin BHD.

57 34a

- 4 Harım-i bāğ-ı cennetde n'iderler şāh-ı tūbāyı
Görenler gülşen-i kūyında ol serv-i hırāmānı
- 5 Bugün ol husrev-i hūbān nazar kılsa Fakirî'ye
Kemāle irişürdi gül gibi her tāne dīvānı

[58]²⁴⁰

‘Amrî Fermāyed

[mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün]

- 1 Kim gördi senüñ gibi peri-zāda Süleymān
La‘l ola lebi kıddi gümüş serv-i hırāmān
- 2 Koltuğına girdi kaşuñuñ gözlerüñ ey dost
Fettānlıg-[i]le ilde ne dīn kaldı ne imān²⁴¹
- 3 Ğamzeñ dile gelse aña ta‘zīm iderem çün
İkrām gerek kāfir olursa dahı mihmān
- 4 Olsun dir-iseñ ‘āşık-ı dil-ħaste Ferħadın
Şirīn dehenüñden ide gör buseye dermān
- 5 Sen būs-ile gönlini ‘Amrî’nüñ algör
Ben ödeyeyin olur-[i]señ sonra peşimān

[59]²⁴²

Velehü Eyzen

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Yār derd ider beni bīmār iden
Gül ğamıdur ‘andelībi zār iden
- 2 ‘Aşk bāzārında biz rüsvālaruz
Uğramasun yanumuza ‘ār iden
- 3 Dost vaşlına behā çün cānmış
Cānını virüp kanı bāzār iden

58 34b

‘AMD. 89. gazel içindedir.

²⁴¹ ilde // aldı: ‘AMD.

59 34b

- 4 ‘Aşḳla ma‘şūḳ u ‘āşıḳ ḥāḷini
Nice bilsün ‘āşıḳa inkār iden
- 5 ‘Āşıḳuñ göñlünde ḳormuş bārgāḥ
Yir ile gögi yoğ-iken var iden

[60]²⁴³

Tercî‘i Bend Ḥayālî

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

I

- 1 Ḳalmışam bî-kes ü bî-şabr u firār u bî-dil
Ser-hevāyile ṭolu dest-i teḥî pādur gül
- 2 Ṭālî‘üm şüm (?) u sitārem kim baḥtım ḳara
Mihri yok dehrde ol yār-ise cevre māl
- 3 Ṭālî‘üm şöyledür olurdı şeb-i āyın tîre (?)
Burc-ı ḥurşîdi eger bir gün idinsem menzil
- 4 Mezra‘-ı ‘ömrümi ayıkladı derd ü guşşa
Ḥālümi bilmezem āḥir n’olısar ve’l-ḥāşıl
- 5 Bir yaña ḳahr-ı felek bir yaña zecr-i hicrān
‘Aşḳ ise bilmez amān şabr ise ġāyet müşkil
- 6 Bilmezin kim n’ideyin nic’edeyin n’eyleyeyim
Şuña ḳaldı ki hemān terk-i diyār eyleyeyin

II

- 1 Şorma aḥvālümi kim derd ü ġama ġāyet yok
Bir nefes söze gelüp söylemege ṭāḳat yok
- 2 Pisterüm derd ü belāsınuñ ‘anā (?) bāḷnüm
Şöyle eglendi ki bu evde baña rāḥat yok
- 3 Ḳaldum ayakda olup ḥāk-i mezelletde ġubār
Elümüzden ne gelür başda çün devlet yok²⁴⁴

- 4 Hūblar yolına cān nakdini harc eylemedi
Dil ise hātem-i tay elde ise vüs‘at yok
- 5 Başlar göz göz olupdur dil-i mecrūhumda²⁴⁵
Bu cihān içre başum görmediği miḥnet yok
- 6 Bilmezin kim n’ideyin nic’edeyin n’eyleyeyim
Şuḡa qaldı ki hemān terk-i diyār eyleyeyin

III

- 1 Bu cihān içre ne yār u ne eḥibbā buldum
Kimleri sezdim eḥibbā kamu a‘dā buldum
- 2 Ne açıldı gül-i maḥşūd-ı cihān bāğında
Ne dikensiz daḥı bir gonçe-i zibā buldum
- 3 Baṣ ḳoşup zāğ-ı zağanlar bu gülşende
Bile şalınmağa bir serv-i dil-ārā buldum
- 4 Ne benim gibi gözüm yaşlu ġaribi gördüm
Ne baḡa ġuşşa vü ġam çekmede hem-tā buldum
- 5 Tuymasun zārımı kimse diyu cehd itdükçe
Kendüzim daḥı biter ‘āleme rüsvā buldum
- 6 Bilmezin kim n’ideyin nic’edeyin n’eyleyeyim
Şuḡa qaldı ki hemān terk-i diyār eyleyeyin

IV

- 1 Niçe bir ağlaya bu dide-i giryān niçe bir
Niçe bir yārla aġyār ola ḥandān niçe bir
- 2 Niçe bir şoḥbetimüz telḥ olup ġam yiyevüz
Niçe bir içre göñlümi yir ne ḳān niçe bir
- 3 Kerem olup bir şevḳ ṭolusın içsem²⁴⁶
Zehr-i ġamla pür ider sāḳi-i devrān niçe bir
- 4 Ravza-i cennetde ta‘n eyler iken bāğ-ı cinān
Gözüme nār-ı ceḥim eyleye rızvān niçe bir

²⁴⁵ Mısraın vezni kusurludur.

²⁴⁶ Mısra eksiktir.

- 5 Niçe bir ‘ıyd –ı vişāline anuñ irmeyevüz
Niçe bir tūtıla bu rūze-i hicrān niçe bir
- 6 Bilmezin kim n’ideyin nic’edeyin n’eyleyeyim
Şuña qaldı ki hemān terk-i diyār eyleyeyin

V

- 1 Yā ilāhi beni bu guşşadan āzād eyle
Keremünden dil-i ğamġinimizi şād eyle
- 2 Ey hevā üzre tokuz kubbeye bünyād uran
Dest-i luţfuñla göñül hānesin ābād eyle
- 3 Qo muţluma meded senden irişür yā Rāb
Qaldum ol zālīm elinde baña sen dād eyle
- 4 Keremünden bu **Hayātī**yi belādan kırtar
Ye anı bād-ı belā çekmege mu’tād eyle
- 5 Bu du‘āyı umarum hāzret-i Hāq ide qabūl
Okuyup sen hele bu maţla‘ı evrād eyle
- 6 Bilmezin kim n’ideyin nic’edeyin n’eyleyeyim
Şuña qaldı ki hemān terk-i diyār eyleyeyin

[61]²⁴⁷

Tercī‘-i Bend

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

I

- 1 Gün yüzüñ görmeyeli ey meh-rū
Gözüme gülmez olupdur uyhu
- 2 Serv-i reftāruñı kānlu yaşum
Cüst ü cū eyleyüp arar her sū
- 3 Ğam-ı hicrūñ demüñe derd ise
Çeşmüm üstinde zebānum her mū

- 4 Sen göresin beni ağlar göricek
Hūblar içre bu meydür hep hū
- 5 Dil-rübālar yüzine ey yüzi gül
Dide bakmaduğına hükmet bu
- 6 Dün ü gün fikrüm ü yādum sensin
İki ‘ālemde murādum sensin

II

- 1 Deli göñlüm ğam u hicrān ister
Elümi kendüye yārān ister
- 2 ‘İyd vaşlı içün ol kaşı kemān
Cān mecrūhumı kurbān ister
- 3 Nev-bahār gül-i ḥasenini müdām
Gözlerüm yaşını bārān ister
- 4 Kandesin rūḥ-ı revānum ki seni²⁴⁸
Görmege dide-i giryān ister
- 5 Ne görünür gözime bu dünyā
Ne göñül seyr-i gülistān ister
- 6 Dün ü gün fikrüm ü yādum sensin
İki ‘ālemde murādum sensin

III

- 1 Sabr-ı (?) ğam cāna cefādur sensiz
Ağlasam baña revādur sensiz
- 2 Öleyin künc-i ğam-ı ‘aşk içre
Şağ[a]lık çünki ḥaṭādur sensiz
- 3 Haste-i ‘aşkuñ olaldan rūhum
Her devā cāna belādur sensiz
- 4 Nice kân ağlamasun iki gözüm
Derd ü ğam cümle bekādur sensiz

²⁴⁸ Kandesin: Kandesin ki MC.

- 5 Göl-i nev-rûzı cihân bağınuñ
Gözüme hâr u ‘anâdur sensiz
- 6 Dün ü gün fikrüm ü yâdum sensin
İki ‘âlemde murâdum sensin

IV

- 1 Her kaçan yüzüme baksuñ silerin
Gözümüñ kanlu yaşını silerin
- 2 Yine kûyuñdan esen geldi şabâ
Getürür mi ki vişâlüñ haberin
- 3 Dahı rahm itme misin ey hûnı
Niçe demdür ğam-ı hicrüñ çekerin
- 4 Yürüsem dilde hayâlüñ fikri
Söylesem vaşf-ı dehānuñ iderin
- 5 Çıkmadum başa ğam-ı zülfüñle
Gerçi çokdan bu hevāda eylerin
- 6 Dün ü gün fikrüm ü yâdum sensin
İki ‘âlemde murâdum sensin

V

- 1 Bir gice pister-i miñnetde maķām
Eylemişdüm gözüme geldi niyām
- 2 Nāgehān gördüm o māk-ı meh-rū
Gelüben virdi işaretle selām
- 3 Deheni nāzla reftāra gelüp
Didi ey ‘āşık-ı rüsvāyı yanām
- 4 Sezerin terk-i muħabbet itdüñ
Cām-ı ‘aşkı idüben cāna ħarām
- 5 Ağlayup düşdüm ayağına anuñ
Hāşa’Allāh didüm ey leylı ħırām
- 6 Dün ü gün fikrüm ü yâdum sensin
İki ‘âlemde murâdum sensin

Tercî-i Bend ‘Askerî

[fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün]

I

- 1 Kişver-i hüsnüñ bugün sultānsın ey şāh sen
Sende hatm oldı melāhat sendedür vech-i ḥasen
- 2 Leblerüñ mül ‘arızuñ gül ruḥlaruñ berg-i semen
Bende oldum kāmēt-i şimşāduña āzād iken
- 3 Gülşen-i ‘ālem görinmez ‘aynuma sensiz diken
‘Ar idüp ben ‘aşıq-ı dildāreden kaçmak neden
- 4 Nev-cevānsun sūz-ı āhumdan şaḥın ey sım-i ten
Baş açuk Ferḥād kim ey ḥusrev-i şirīn-suḥan
- 5 Yā irem vaşluña yā serden geçem çün gereken
Gerçi kapuñdan beni dūr itdi çarḥ-ı pīrezen
- 6 Tālīb olsam bulmayam mı sen büt-i ra‘nāyı ben
Bu meşeldür Teñrisin bulur nigārā isteyen

II

- 1 Cām-ı ‘aşkuñ nūş idelden bāde-i ḥamrā gibi
Başuma çıkdı firākuñ āteş-i şahbā gibi
- 2 Cānı med-hūş eyledi zülfüñ ser-i sevdā gibi
Çāk çāk oldı derūnum dāmen-i şahrā gibi
- 3 Çeşm-i giryānumdan eşküm mevc urur deryā gibi
Kūh-ı Kāf olsa mekānuñ ey perî ‘anḳā gibi
- 4 Cüst ü cūyuñla yılup Mecnūn-ı bî-pervā gibi
Gülşen-i kūyuñ tolanup bülbül-i gūyā gibi
- 5 Gice gündüz kapuñı geşt eyleyüp şeydā gibi
Gökde olsa menzilüñ mihr-i cihān-ārā gibi
- 6 Tālīb olsam bulmayam mı sen büt-i ra‘nāyı ben
Bu meşeldür Teñrisin bulur nigārā isteyen

III

- 1 Her kaçan olsañ semend-i nāza ey mihr ü süvār
Dir gören devr-i kamerde fitne olmuş āşikār
- 2 ‘Āleme āşūb göndermiş seni Perverdigār
Çehre-i zibāñı gördi göñlüm oldu bî-ķarār
- 3 Vaşluñı cān u göñüldeñ ārzū kılsam ne var
Gerçi sen benden kaçup ey meh ḥabībüm kılduñ ‘ār
- 4 Ben melāmet olmağı kıldum senüñçün ihtiyār
Pāy-mālūñ olmuşam tā ser olinca pāydār
- 5 İntizārum vaşluña tā el virince rūzgār
Baş açuk yalın ayak kūyuñ gezüp leyl ü nehār
- 6 Tālīb olsam bulmayam mı sen büt-i ra‘nāyı ben
Bu meşeldür Teñrisin bulur nigārā isteyen

IV

- 1 Rāstı bu şive-i reftārla ey dil-nüvāz
Bitmedi ķaddūñ gibi gülşende serv-i ser-firāz
- 2 Sen güzellerden melāḥat birle bulduñ imtiyāz
Merve ḥaķķı kıbledür kūyuñ ser-i kūyuñ ḥicāz
- 3 Kō ayağıña şafā birle yüz ursun ehl-i rāz
Ka‘bededürler ķabūl olur benim kıbleme namāz
- 4 İtme ķānūn-ı cefā kıldum yüzüm rengini sāz
Ġamda ‘uşşāķı muḥayyer eyle ey şeh itme nāz
- 5 ‘Āşık-ı şādık olanlardan gerekmez ihtirāz
Umarum vaşluñ naşīb ide Ḥudā ey kār-sāz
- 6 Tālīb olsam bulmayam mı sen büt-i ra‘nāyı ben
Bu meşeldür Teñrisin bulur nigārā isteyen

V

- 1 Ey dirigā bende senden yüz çevirdi ol ḥabīb
Yārı benden gör ne la‘b-ile cüdā kıldı rakīb
- 2 Şabra tākāt yok çeker boynuma tākup ‘aşķ-ı ip
Raḥm iderdi derdümü ‘arz eylesem ehl-i şalīb

- 3 ‘Aşka dermān var meded diyu sevāl itdüm ʔabīb
Didigüm şabr u sefer ‘aşka devādur ey ‘azīb
- 4 İrdi cānānum diyārından meşām-ı cāna ʔīb
Pend ü bend ile saña dermān bulunmaz ey edīb
- 5 ‘Askerī ‘aşk ehline Bağdād olur dirler ʔarīb
‘Azm-ı rāh it vaşl-ı dil-berden ger isterseñ naşīb
- 6 ʔalīb olsam bulmayam mı sen büt-i ra‘nāyı ben
Bu meşeldür Teñrisin bulur nigārā isteyen

[63]²⁵⁰

Mu‘aşşer-i Yahyā Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 ‘Ālemi seyr eylerüz mir’āt-ı İskender gibi
Hasbete[n] li’llāh gāzālar eyleyüp Haydar gibi
- 2 Haşmumuzdan dönmezüz dünyāda şır ü ner gibi
Dñümüzde kāmilüz aşhāb-ı Peyğamber gibi
- 3 Ehl-i dünyāya inen açılmazuz defter gibi
Göñlümüz dünyāya akmaz hāşılı Kevşer gibi
- 4 Sevmezüz dünyāyı biz rüy-ı Benī aşfar gibi²⁵¹
Sen bizi ey dil taşavvur itme gayrılar gibi
- 5 Hükmine rām olmazuz biz degme sultān oğlınūñ
Kuliyuz ʔurbānıyuz adıyla ‘Osmān oğlınūñ

II

- 1 Na‘ramuz ‘ayn-ı ‘adūdan dem-be-dem ʔān yağdurur
Ra‘da beñzer kim cihān mülkine bārān yağdurur
- 2 Yatağımız barḳ urduğınca nūr-ı imān yağdurur
Kavsümüz yağmur gibi a‘dāya peykān yağdurur

63 38b

YBD. Mu‘aşşer başlığı altında 11. mu‘aşşer içindedir. Mecmuada ilk iki mısra yer değiştirmiştir.

²⁵¹ dünyāyı: dinārı YBD.

- 3 Ma‘rifetde ağızumuz la‘l-i Bedaḥṣān yağdurur
Nitekim deryāya dürr-i ebr-i Nisān yağdurur
- 4 Şoḥbete sāḳı ṭoludan āb-ı ḥayvān yağdurur
Büseler virüp bize maḥbūblar cān yağdurur
- 5 Hükmine dām olmazuz biz degme sultān oğlunuñ
Kulıyuz ḳurbānıyuz ‘ālemde ‘Oṣmān oğlunuñ

III

- 1 Söylerüz ḥalk-ile ammā Ḥaḳ’dadur efkārumuz
Sālik-i ‘aşḳ olana ikrār olur inkārumuz
- 2 Lā-ubāli meşrebüz bı-kārluḳ kārumuz
Perde-i bid‘atde pinhāndur bizüm esrārumuz
- 3 Ehl-i ma‘nı olana ma‘lūmdur miḳdārumuz
Şüretā gerçi sipāḥı ṭavrıdur eṭvārumuz
- 4 Bir gülüz biz nıze vü tır ü teberdür ḥārumuz
Cān u dilden bu söze vardur bizim ikrārumuz
- 5 Hükmine dām olmazuz biz degme sultān oğlunuñ
Kulıyuz ḳurbānıyuz ‘ālemde ‘Oṣmān oğlunuñ

IV

- 1 Zıneti dünyāya aldanmañ didi Ḥayrū’l-beşer
Çār Yār-ile bizi Āl-i ‘Abā ‘ibret yiter
- 2 Ğam degül ten ‘ālemin cāmıyla zeyn itsek eger
Eylerüz fāḥir libāsa biz ḥaḳāretle naẓar
- 3 Sālike birdür palāsiyla libās-ı mu‘teber
Cānib-i Ḥaḳḳ’a libās-ı zāhirı olmaz siper
- 4 Bir kişi sultān iken derviş olmaḳdur hüner
Kāināt içre sipāḥılık bize virmez zarar
- 5 Hükmine dām olmazuz biz degme sultān oğlunuñ
Kulıyuz ḳurbānıyuz ‘ālemde ‘Oṣmān oğlunuñ

V

- 1 ‘Ālemüñ şāḥib-ḳırānıdur Süleymān Ḥānumuz
Yirden üstün ola her dem sāye-i Yezdānumuz

- 2 ‘Adlle meşhürdur ol şāh-ı ‘ālī şānımız
Kimse zulm itmez zamānında meger cānānumuz
- 3 Añılur ‘ālemde **Yahyā** gibi ad u şānumuz
Begligümüz var bizüm nazm-iledür ‘unvānumuz
- 4 Ölmezüz bir haşre dek тұrur bizüm dīvānumuz
Şıdkumuz gibi bütündür ‘ahdümüz peymānumuz
- 5 Hükmine dām olmazuz biz degme sulţān oğlınıñ
Kulıyuz kurbānıyuz ‘ālemde ‘Oşmān oğlınıñ

[64]²⁵²

Terci‘i Bend Fevrī

[fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün]

I

- 1 Dōstlar baña bir belā oldu
Ne belā niçe biñ қаzā oldu
- 2 Dil-i āvāre baħr-i ğamda iken
Bir nigār ile āşinā oldu
- 3 Görüp evvel nazarda taşvīrin
Cān virüp āla mübtelā oldu
- 4 Niçe demler nihān idüp ‘aşkın
Āsitānında pür-şafā oldu
- 5 Sidre kıaddi gibi çü şehir içre
Şöhret-i ‘aşkı müntehā oldu
- 6 Bir yañadan o bī-vefā işidüp
Artırup cevri-i pür-cefā oldu
- 7 Bir yañadan gönül huzūrından
Ta‘n-ı aġyār ile cüdā oldu
- 8 Şimdi kaldum meded firāk içre
Miħnet ü derd ü iştiyāk içre

II

- 1 Bir yañadan hevā-yı kākül-i yār
 Çomadı cān u dilde şabr u qarār
- 2 Bir yañadan belā-yı çeşmi beni
 Pister-i ğamda eyledi bīmār
- 3 Bir yañadan firāk-ı bāğ-ı ruḥı
 İtdi mügānumı bu çeşmüme ḥār
- 4 Bir yañadan ḥayāl-i ḥāk-i rehi
 Göñül āyinesine virdi ğubār
- 5 Kapusı iştıyākı bir yañadan
 İtdi nerd-i belāda göñlümi zār
- 6 Bir yaña şevk-i vuşlat-ı cānān
 Bir yaña derd-i ta'ne-i aġyār
- 7 Kaldum āvāre bunca derd içre
 Bilmezem ne olısar āḥir kār
- 8 İrgürür mi felek murāda beni
 Yoksa āhum virür mi bāde beni

III

- 1 Yine dil derdüni beyān ideyin
 ‘Aşkı ‘ālemde dāsītān ideyin
- 2 Sıne rāzını dehre kılmağa fāş
 Ney gibi nāle vü fiğān ideyin
- 3 Başda olan hevāyı söyleyeyin
 Dildeki rāzı hep ‘ayān ideyin
- 4 Tende la‘l-i rumūzını yāruñ
 Cān gibi niçe bir nihān ideyin
- 5 Zerre zerre dehānı nüktelerin
 Mihr-i enver gibi ‘ayān ideyin
- 6 Bilinüñ mū-be-mū cefālarını
 Ortada cümle der-meyān ideyin

- 7 ‘Aşk içinde olan ser-encāmı
Halka bir bir tıurup beyān ideyin
- 8 Tābla şevkümi hıvāş u ‘avām
Olayın ‘aşkla cihānda be-nām

IV

- 1 Gelüñ ey ehl-i dil du‘ā eyleñ
Cānib-i vācibe nidā eyleñ
- 2 İdüp ol bî-niyāza ‘arz-ı niyāz
Girye vü nāle vü nevā eyleñ
- 3 Dil-i bîmāruñ ol du‘ā birle
Derd-i ‘aşkına yā devā eyleñ
- 4 İrgürüp yā vişāl-i dildāra
Dil-i mecrūhı pür-şafā eyleñ
- 5 Yā belā-yı firāk-ı yār ile
Ögredüp derde āşinā eyleñ
- 6 Firkat-i gamze sende cānı yāhūd
Hançer-i ‘aşkla fedā eyleñ
- 7 Ehl-i hālūñ bilürsüz aḥvālin
Dil-i bî-hāli bir yaña eyleñ
- 8 Himmet eyleñ bi-Ḥakk-ı Rabb-i kadir
Beni bu derd içinde komañ esir

V

- 1 **Fevriyā** bezm-i ‘aşk içinde müdām
Ele al cām-ı bāde-i gül-fām
- 2 Fikr-i zülf-i ruḥuñda şām u seḥer
Şevk-i la‘l-i elüñde olsun cām
- 3 Mest-i medhūş-ı meclis-i ‘aşk ol
Eyle şabr u karar u hūşa selām
- 4 Vāz gelme bu ‘ayş u ‘işretten
Bezm-i ‘ömrüñ olunca tā ki tamām

- 5 Her ne deñlü gelürse derd ü elem²⁵³
Eyle şabr u taħammül ü ārām
- 6 Vaşl[1] terk eyle t̃alib-i hecr ol
H̃aşı̃l olsun der iseñ aşı̃l-ı merām
- 7 Ki h̃ilāf-ı murāduñ üzre olur
Dāim'üd-dehr-i gerdiş-i devrān
- 8 Umaruz vaşl olasın ol şāha
Göñül eyle tevekkül Allāha

[65]²⁵⁴

Müşemmen Ğamī Fermāyed

[fe'īlātün fe'īlātün fe'īlātün fe'īlün]

I

- 1 Dün görüp dil-beri olsun bire ğaddār didüm
2 Gelmedin yanuma gitdün ıanı ikrār didüm²⁵⁵
3 Ne revādur taķınaşun güli her hār didüm
4 İdesin cān u cihāndan beni bızār didüm
5 Bülbülüñ zārın işit ey gül-i gülzār didüm
6 'Ahd ü peymānuñı sen eyleme inkār didüm²⁵⁶
7 Meded Allāhı seversen meded ey yār didüm²⁵⁷
8 Va'de-i vaşla h̃ilāf eyleme her-bār didüm²⁵⁸

II

- 1 Ey lebi gül saçı sünbül yüzi gülzār didüm²⁵⁹
2 Başuma eyledi dünyāyı ğamuñ tār didüm²⁶⁰
3 Çekerüm çünkü senüñ cevruñı bisyār didüm²⁶¹

²⁵³ “Her ne deñlü gelürse” kısmını müellif şeklinde yazmış. Unutmuş ya da karıştırmış olabilir.

65 41b

²⁵⁵ Gelmedin: gelmedün (Bellibaş, 2014, s. 178)

²⁵⁶ sen: gel (Bellibaş, 2014, s. 179)

²⁵⁷ Allāhı seversen: ilāhı sürsün (Bellibaş, 2014, s. 179)

²⁵⁸ her-bār: yār (Bellibaş, 2014, s. 179)

²⁵⁹ gül: mül (Bellibaş, 2014, s. 179)

²⁶⁰ tār: dar (Bellibaş, 2014, s. 179)

²⁶¹ bisyār: yesār (Bellibaş, 2014, s. 179)

- 4 Hıdmetüñde kuluñum bir dilegüm var didüm
- 5 Hasetüñ eylemedin cân u dile kâr didüm
- 6 Merhem-i şineñe ben haste dili şar didüm
- 7 Meded Allāhı seversen meded ey yâr didüm
- 8 Va‘de-i vaşla hilâf eyleme her-bâr didüm

III

- 1 Kahr idüp döndi baña hışmla ol yâr didi²⁶²
- 2 Ben ne virdüñ alamazsın şu baña var didi
- 3 Senüñ içün baña çok ța‘n ider ağıyâr didi
- 4 Varalum hâneñe bir şeb yiter ol zâr didi²⁶³
- 5 Koyayın ağzuña hoş la‘l-i şeker-bâr didi²⁶⁴
- 6 Dehenüñden bu haber çıkmaya zinhâr didi
- 7 Meded Allāhı seversen meded ey yâr didüm
- 8 Va‘de-i vaşla hilâf eyleme her-bâr didüm

IV

- 1 Beni gerçek sever iseñ bire bî-kâr didi
- 2 Seg rakıbe dilüñ eyle yûri yalvar didi²⁶⁵
- 3 Göndere sâña beni şâyed o ber-dâr didi²⁶⁶
- 4 Yâhûd öldür ol iti sen seni kırtar didi
- 5 Göresin meyl ü vefâ kande ola yesâr didi
- 6 Nice şayd olurmuş ‘âşıka dildâr didi
- 7 Meded Allāhı seversen meded ey yâr didüm
- 8 Va‘de-i vaşla hilâf eyleme her-bâr didüm

V

- 1 Söylesem ‘aşkuñ-ile țañ mıdur eş‘âr didüm
- 2 ‘Âşıkuñ kârı degüldür güzelüm ‘âr didüm
- 3 Künc-i hasretde benüm derdle bîmâr didüm
- 4 Vaşlla eyler iseñ ben kula tîmâr didüm

²⁶² döndi baña hışmla: hışm ile döndi baña (Bellibaş, 2014, s. 179)

²⁶³ varalum: varayın (Bellibaş, 2014, s. 179)

²⁶⁴ Koyayın: Şunayın (Bellibaş, 2014, s. 179)

²⁶⁵ Seg rakıbe: Sür kapıya (Bellibaş, 2014, s. 180)

²⁶⁶ ber-dâr: murdâr (Bellibaş, 2014, s. 180)

- 5 Gelesin diyu katı cān seni umar didüm²⁶⁷
- 6 Gözlerüm her gice şubha degin bîdār didüm
- 7 Meded Allāhı seversen meded ey yār didüm
- 8 Va‘de-i vaşla hilāf eyleme her-bār didüm

VI

- 1 Yiter olduñ Ğamiyā hicrle ğamh‘ār didi
- 2 Hāne-i kalbūni yir itmesün efkār didi
- 3 Varuram bekleyesin sen der ü dîvār didi²⁶⁸
- 4 Bu gice ‘arz eyledüm çeşmüñe dîdār didi
- 5 Sırruñı söyleme tek kimseye zinhār didi
- 6 Şubha dek saña kılam vaşlumu îşār didi
- 7 Meded Allāhı seversen meded ey yār didüm
- 8 Va‘de-i vaşla hilāf eyleme her-bār didüm

[66]²⁶⁹

Fevri Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Cān çıksa kūy-ı firkatde ğam-ı dildārdan
- 2 Baş giderse ‘aşk içinde cünbüş-i aġyārdan
- 3 Cāme-i ten yansa nār-ı sîne-i bîmārdan
- 4 Tāc-ı ser düşse hevā-yı āh u āteş-bārdan
- 5 El çeküp hep cān u baş u cübbe [vü] destārdan
- 6 Geçmeyem her giz belā-yı derd-i ‘aşk-ı yārdan
- 7 Dönmeyem kālū belāda itdigüm ikrārdan

II

- 1 Nāzır isem nergise ol ğamzekārı terk idüp
- 2 Kāil isem serve ol kaddi çenārı terk idüp
- 3 Rāġıp-isem gülşene ol gül-‘izārı terk idüp
- 4 Tālîp-isem hūriye ol gam-güsārı terk idüp

²⁶⁷ Gelesin diyu katı cān seni: Gele deyü seni cān hāstesi (Bellibaş, 2014, s. 180)

²⁶⁸ sen der ü dîvār: dār ile dîvār (Bellibaş, 2014, s. 180)

- 5 Māil-isem Kevşere laʿl-i nigārı terk idüp
- 6 Kāniʿ-isem cennete ruhsār-ı yārı terk idüp
- 7 Rûz-ı maḥşer zâhidâ maḥrûm olam dîdârdan

III

- 1 Başda dâğ-ı ḥāl-i ruhsāruñ karanfil vardur
- 2 Dîdede çeşmüñ ḥayālî nergis-i bîmârdur
- 3 Tende zaḥm-ı tîr-i müjgānuñ gül-i bî-ḥârdur
- 4 Dilde fikr-i âteş-i laʿl-i lebüñ gül-nârdur
- 5 Bâğ-ı cānda naḥl-ḳaddüñ serv-i hoş-reftârdur
- 6 Çeşm-i müjgānuñ ruḥuñ ʿaksiyle bir gülzârdur
- 7 Kim anuñ eṭrāfına ḥavlı çekilmiş ḥârdan

IV

- 1 Ol şanem kūyına eylersek saʿâdetle sefer
- 2 Yoluñ izüñ açuk olsun lîk ey bād-ı seḥer
- 3 İşüğine yüz sürüp benden duʿâ itdükde ger
- 4 Deyr-i miḥnetde şorarsa çekdügüm gamdan ḥaber
- 5 Diyesin şimdi belâ-yı hicrle ey şîm-ber
- 6 Şöyledür zaʿfum ki bir dîvâra söykünsem eger
- 7 Peykerüm teşḥîş olunmaz şûret-i dîvârdan

V

- 1 Cān u dildür var u yoğı ʿāşıkuñ didüm añā
- 2 Virsem olmaz mı dehān-ı laʿlüne ey bî-vefā
- 3 Didi ancak anlara dünyā vü ʿuḳbādur behā
- 4 Ben tereddüd eyleyüp bakup ṭururken her yaña
- 5 Gûş-ı cāna irdi hâtıfdan bu beyt-i cān-fezā
- 6 İrmek isterseñ dehān-ı laʿl-i yāra **Fevriyā**
- 7 Geç iki ʿālemden el çek cümle yokdan vardan

[67]²⁷⁰

[mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün]

I

- 1 Dün gördüm ol nigārı ʔarabnāk-i ercümend
- 2 Kāfūr eliyle destelemiş 'anberin-kemend
- 3 Baḳdum şikenc-i ʔāzesine zār u müstemend
- 4 Bir şaḥş-ı nātüvān oturur gerdeninde bend
- 5 Kimdür bu miskin ol [ne] resendür didüm didi
- 6 Zülfüm kemendi ʔutduḡı cānuñ durur senüñ

II

- 1 Çekmiş kemāl-i ferrūd (?) mu'azzez ü cāhını
- 2 'Anberle ʔoldurup başa giymiş külāhını
- 3 Ebrin yüzünden āl diyu 'arz itdi māhını
- 4 Gördüm yüzinde dāne-i ḥāl-i siyāhını
- 5 Ol misk-i lāle üzre nedendür didüm didi
- 6 Cānuñda dāḡ-ı 'aks-i nihānuñ durur senüñ

III

- 1 La'l-i güher dişiyle yapışmış ʔutaḡına
- 2 Misk-i Ḥoten hevesden ulaşmış yañaḡına
- 3 Dürr-i necef hevesden aşılmış kulaḡına
- 4 Çok dāne dāne nesne düşüpdür ayaḡına
- 5 Hey hey bu ne 'aḳıḳ-i Yemendür didüm didi
- 6 Gözden aḳan cigerdeki ḳanuñ durur senüñ

IV

- 1 Başum yüridi şü gibi ol serv boyına
- 2 Göz baḳa ḳaldı ḥāl-i ḥaṭ-ı rüy-ı büyına
- 3 Pır[āne]-ser fedā göñül ol ḳadd-i boyına
- 4 Aldandı ʔıfl-ı dil anuñ ol reng-i rüyına
- 5 Bu ne ḥuceste ser ü semendür didüm didi
- 6 Baḥt-ı sa'ıd 'ömr-i cevānuñ durur senüñ

- 1 Göz gördüğ[in]ce gönlüm olur haste Nā'ili
- 2 Eyler delü perilik ile nice 'ākılı
- 3 Yüzinde sihr ider yine ol çāh-ı Bābili
- 4 Bend itmiş anda bir nice şāhib-naẓar dili
- 5 Çın söyle bu ne çāh-ı zekāndur didüm didi
- 6 Ey çoğ haṭālu kendi mekānuñ durur senüñ

[68]²⁷²

Müseddes-i Vālihi

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

I

- 1 'Āşık olana kapuñda 'izz ü cāh eksük degül
- 2 Da'vā-yı 'aşk idene her giz güvāh eksük degül
- 3 Pādişāh-ı ālem-ārāya sipāh eksük degül
- 4 Encüm-i bīdār-ı çeşme çünkü māh eksük degül
- 5 Böyledür ey dil bu 'ālem āh u vāh eksük degül
- 6 Kelle şāğ olsun cihānda bir külāh eksük degül

II

- 1 Ey göñül aḥvāl-i 'ālem guşşasından gam yime
- 2 Çünkü yazılmış durur bu nükteler cām-ı Cem'e
- 3 Her ki gelmişdür 'ademden zār la bu 'āleme
- 4 Nāyveş bağı delinür irişince hem-deme
- 5 Ağlamayınca irişmez kişi şād u hurreme
- 6 Kelle şāğ olsun cihānda bir külāh eksük degül

III

- 1 Ol ki kaldı dünyede bu nāle vü efgānla
- 2 'Ākıbet irdi murāda vuşlat-ı cānānla
- 3 Şanmasın ey dil ki şöyle kalasın hicrānla
- 4 Kalmamışdur 'ālem içre kimse bu hırmānla

- 5 ‘Ārif-iseñ bu demi hoş gör bugün yārānla
- 6 Kelle şāğ olsun cihānda bir külāh eksük degül

IV

- 1 Āh kim ol dil-rübā ‘āşıklarını zār ider
- 2 Baḳmayup bülbüllere gül gibi meyl hār ider
- 3 Haste hālde şormayup ḡayrılara tīmār ider
- 4 Göresin çeşmi anuñ ey dil seni bīmār ider
- 5 Anuñçün cān dahı bu sözleri tekrar ider
- 6 Kelle şāğ olsun cihānda bir külāh eksük degül

V

- 1 Baḳmaz oldı yüzümüze n’idem ol ḥüsn-i cemīl
- 2 Gözlerümüñ yaşı aḳarsa n’ola mānend-i nıl
- 3 Yolına cānumı ḳurbān ideyim cānum sebīl
- 4 Cān ḳulağı-ile diñle bu sözi sen şöyle bıl
- 5 Niçe kim şāğ ola kişi **Vālihı** olmaz zelīl
- 6 Kelle şāğ olsun cihānda bir külāh eksük degül

[69]²⁷³

Müseddes-i Yahyā

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

I

- 1 Şehri sāyirler-[i]le seyr ider ol māh meded
- 2 Mededüm yok ki varam kūyına her ḡāh meded
- 3 Olmadı derd-i dilümden benüm āḡāh meded
- 4 ‘Aḳlsa yār degül şabrsa kūtāh meded²⁷⁴
- 5 N’ideyin n’eyleyeyin āh meded vāh meded
- 6 Meded Allāh meded hey meded Allāh meded

69 44b

YBD. musammatlar bölümü 16. şiir içindedir. YBD.’de her bendin 5. mısraı değişiklik gösterirken MC.’de ilk benddeki gibi tekrar etmiştir.

²⁷⁴ şabrsa: ‘ömr ise YBD.

II

- 1 Dūd-ı āhum gibi bir yirde qarār idemizin
- 2 Gün gibi başum alup terk-i diyār idemizin
- 3 ‘Aşķla faķr iderin zerrece ‘ār idemizin
- 4 Gevher-i eşķümi pāyına nişār idemizin
- 5 N’ideyin n’eyleyeyin āh meded vāh meded
- 6 Meded Allāh meded hey meded Allāh meded

III

- 1 Gezdüğüm yirde dirigā nitekim ebr-i semā
- 2 Ağlamak oldu işüm ḥasret[i]le şubḥ u mesā
- 3 Tırmadı yağdı göz açdurmadı bārān-ı belā
- 4 Niçe gündür gözüme görünmez şems ü duḥā
- 5 N’ideyin n’eyleyeyin āh meded vāh meded
- 6 Meded Allāh meded hey meded Allāh meded

IV

- 1 Gāh olur āh-ı siyāh-ile cihanı bürürin
- 2 Gāh girdāb-ı ḡamı ḡuşşada dönüp tıururın
- 3 Yaşum ırmağı gibi boynumı burup yürürin
- 4 Her dem āyine-i dünyāda belālar görürin²⁷⁵
- 5 N’ideyin n’eyleyeyin āh meded vāh meded
- 6 Meded Allāh meded hey meded Allāh meded

V

- 1 Benligüm eyledi cānum gözine perde beni
- 2 Kendü kendüme ḥicāb eyleme her yirde beni
- 3 Ser-i aşķāb-ı şafā kıl der-i dil-berde beni
- 4 Mūnis eyle dil-i **Yahyā** gibi bu derde beni
- 5 N’ideyin n’eyleyeyin āh meded vāh meded
- 6 Meded Allāh meded hey meded vāh meded

²⁷⁵ āyine-i dünyāda belālar: āyine-i ‘ālemde elemeler YBD.

[70]²⁷⁶

Ḥayālī Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Cānuña āteş urur mihr-i dıraḥşānuñ mı var
- 2 Sînde dāğ-ı ğamından nār-ı sūzānuñ mı var
- 3 Şubḥveş şebnem dökensiz çeşm-i giryānuñ mı var
- 4 N’olduñ inlersin felek hercai cānānuñ mı var
- 5 Her maḳāmı seyr ider bir māh-tābānuñ mı var

II

- 1 Esmez iken āb-ı kākül üzre her giz bād-ı serd
- 2 Çekmez iken bülbulün ğonçeñden ālām-ile derd
- 3 Zînet eylerken seni geh lāle gāhı sürḥ-i verd²⁷⁷
- 4 Beñzüñi ey bû-sitān faşl-ı ḥazān mı itdi zerd
- 5 Yoḥsa başı taşra bir serv-i ḥırāmānuñ mı var

III

- 1 Güldüğüñ gülşende saña ağlamak oldu naşib²⁷⁸
- 2 Ğonçeñe yoksa raḳib-i ḥār mı oldu ḳarib
- 3 Derde mi düşdüñ ki dermān idemez saña ṭabib²⁷⁹
- 4 Dem-be-dem feryād idersin derd-ile ey ‘andelib²⁸⁰
- 5 [Ḥār ile hem-sāye olmuş verd-i ḥandānuñ mı var]

IV

- 1 Mürde iḥyā kılduğcün yâre ben ‘İsā didüm
- 2 Yokdur ey Hızr-ı Sikender-leb saña hem-tā didüm
- 3 Yoluma cān terkin itmezsın didi ḥāşā didüm
- 4 Yoluña cānım revān itsem gerek didüm
- 5 [Ḥışm ile baḳtı yüzüme didi kim cānuñ mı var]

70 45b

Şiirin son iki bendi 13a yüzünde bulunmaktadır. HBD, Muhammesler başlığı s. 82’dedir.

²⁷⁷ gāhı: gibi HBD.

²⁷⁸ Güldüğüñ: Gül güler / oldu: olmuş HBD.

²⁷⁹ saña: oña HBD.

²⁸⁰ Dem-be-dem: Ağlayıp HBD.

- 1 Ey **Ḥayālī** ‘aşka kul olalı sulṭānsın yine
- 2 Yāni bir ḥūrīveşüñ ḥüsnine ḥayrānsın yine
- 3 Bir melek şüretlinüñ derdiyle nālānsın yine
- 4 Zülfi dil-ber gibi ey **Zātī** peri-şānsın yine
- 5 [Cevri bî-ḥad yoksa bir yār-ı peri-şānuñ mı var]

[71]²⁸¹**Zātī Fermāyed****[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]**

- 1 Öliceḳ luṭf idüñ āb-ı yaḥla yuñ bedenüm
Sīnemüñ sūzi ile ṭutuşa şāyed bedenüm²⁸²
- 2 Ṭoludur āteş-i derd-ile derūnum yūri var
Od ṭutar ‘ālemi açdırma kerem kıl dehenüm
- 3 Yār-ı hecr-ile yanan vaşluma irür dirmiştir²⁸³
Bu sözi işideli cānuma od düştü benüm
- 4 N’ola ‘āşıklar içinde baña bir beñ (?) diseler
Dögüni dögüni taşlarla siyāh oldu tenüm
- 5 Yana yana dir-isem yār beni yakduğunu
Zātīyā od bırağur ḥırmınen-i dehre suḥanum

[72]²⁸⁴**Zātī Fermāyed****[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]**

- 1 Her dem ey ṭōb-ı elem gönlüme ṭoḳunma benüm
Taş mı şanduñ yüregüm ḳal‘a mı şanduñ bedenüm

71 46a

ZD. 943. gazel içindedir.

²⁸² bedenüm: kefenüm ZD.²⁸³ Yār-ı hecr-ile: Nār-ı hecrümle ZD.

72 46a

ZD. 944. gazel içindedir.

- 2 Nice sengin-dil [i]mişsin saña kār itmedi āh
Erirde od bigi ger mermere yazsam suḥanum²⁸⁵
- 3 Mūrlar gibi neye ḥayfa girer dōne dōne²⁸⁶
Çün ney-i nālemi işitmedi eflāk benüm
- 4 ‘Āşıkuñ gökde kim aydur güzelüm yıldızı yok
Āsitānuñda yir itdi benüm eşk-i perenüm
- 5 El yudum yārsuz ey **Zātī** cinān kaşrından
Āfitābem zer ü şım olsa eger kim legenüm

[73]²⁸⁷

Nizāmī Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Ey şacı sünbül yüzi gül zülf-i reyḥānum benüm
Yoluña olsun fedā ‘aql u ser ü cānum benüm
- 2 Kañmadın bu ḥaste cānum leblerüñüñ kañdine²⁸⁸
Öliserem ḥasret-ile boynuña kañum benüm²⁸⁹
- 3 Zār-ı giryān geçdi ‘ömrüm raḥm idüp bir kez baña
Dimedüñ kim nicesin ey zār-ı giryānum benüm
- 4 Zāhidā imān eger terk-i mey ü maḥbūb ola²⁹⁰
Kāfirem ger var [i]se sevdā-yı imānum benüm
- 5 Tolmadın peymāne ben peymāne[y]i terk itmezem
Böyledür peymāne ile ‘ahd ü peymānum benüm
- 6 Kullaruñı bī-günāh öldürmek-ise ‘ādetüñ
Pes **Nizāmī** bendeñüñ şuçı ne sulṭānum benüm²⁹¹

²⁸⁵ Erirde: Eride / bigi: gibi ZD.

²⁸⁶ Mūrlar gibi neye ḥayfa: Mevlevī gibi neye çarḥa ZD.

73 46b

KND. 74. gazel içindedir.

²⁸⁸ ḥaste cānum: teşne-ḥātır KND.

²⁸⁹ Öliserem ḥasret-ile: ḥasret ile ölür isem KND.

²⁹⁰ ola: ise KND.

²⁹¹ pes: bu / bendeñüñ: kuluñuñ KND.

[74]²⁹²

Ḥalīlī Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Yār çün ‘arz-ı cemāl eyleye bāzāra gele
Ḳamu şehir ehli fiğān eyleye vü zāra gele
- 2 Şaçı küfrinden eger ruḥları imān ide ‘arz
Dünyede ḳalmaya kāfir ḳamu ikrāra gele
- 3 Ḳıblesinden yüzüññ zāhid eger döndüre yüz
Sille-i dest-i felekden yüzi dīvāra gele
- 4 Bülbül-i dil nice feryād u fiğān itmeye kim
Baḳa bu ḳaş u gözi bu gül-i ruḥsāra gele
- 5 Dile didüm yüri zülfine ṭolaş didi nedür
Göz göre kim durur ol kim dehen-i mārā gele
- 6 Ğonçe ger lāf tekellüm ide āğzıyla anuñ
‘Āḳıbet dest-i şabādan yaḳasın pāre gele
- 7 Ölse derd ile **Ḥalīlī** leb-i şevḳ-ile anuñ
Çıḳmaya cānı hemān şöyle nefes vara gele

[75]²⁹³

Mesīḫī Fermāyed

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Edirne şehri şu resme müzeyyendür güzellerle²⁹⁴
Niçe ‘āḳılleri abdāl iderler bî-bedellerle²⁹⁵
- 2 Bu şehriñ gün gibi dil-berlerine ‘ādet olmuştur²⁹⁶
Öpüşmek Ğonçe-leblerle ḳocuşmaḳ ince bellerle

74 46b

(Kavaklıyazı, 2010, s. 454)

75 47a

MSD. 232. gazel içindedir.

²⁹⁴ Edirne şehri şu resme müzeyyendür güzellerle: Şu resme zeyn olupdur Edirne şehri güzellerle MSD.

²⁹⁵ Niçe: ki çok MSD.

²⁹⁶ gün gibi: şimdiki MSD.

- 3 İki gözüm Meriç ü Tunca gibi her yaña aqma
Koluñı boynuma Arda yiter şalınuñ ellerle
- 4 Benüm işüm kemān ebrūları pehlūya çekmekdür
Yatacaq yir bulam mı ki ‘aceb ben bu ‘amellerle
- 5 **Mesîhî** bir ğazel didi kimi Fārsî kimi Türki²⁹⁷
Murādı bu güzelleri şikār ide ğazellerle²⁹⁸

[76]²⁹⁹

Kāmî Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Tālib-i ‘aşq-ı mecāz olmadan ey dil ne biter
Çünki bir serve el irince senüñ saña yiter
- 2 Her perî çehre içün bencileyin dīvāne
Olma ey dil-i sözüm esle delüden uşlu haber
- 3 Tutma yüksekde katı kendüni ey tîr-i nigār
Tiz iner yire şu kim ğayrı kanād ile uçar
- 4 Ol kaşî yādan iren tîr-i cefā zaḥmından
Bî-ḥuzūr olma göñül [kim] elemi tîz geçer
- 5 Akıdup **Kāmî** göz[i] yaşını dölāb gibi
Gülşen-i kūyuña irince neler çekdi neler

[77]³⁰⁰

Şun‘î Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Lāle ruḥsāruña öykündüğü içün gül-i ter
Pāresin atdı kulağınca anuñ bād-ı seḥer³⁰¹

²⁹⁷ Mesîhî bir ğazel didi kimi Fārsî kimi Türki; Mesîhî şi‘r didüğü ğehî Türki ğehî Tāzî MSD.

²⁹⁸ bu güzelleri şikār ide ğazellerle: ol ğazālî avlamağ imiş ğazellerle MD.

76 47a

77 47b

GSD. 31. ğazel içindedir.

³⁰¹ atdı: itdi GSD.

- 2 Yārdan irdi bi-hamdli'llah esenlik haberi
Şimdi geldi ayağı tozu ile bād-ı seher
- 3 Ne 'aceb hāli var ey sāki şürāhünün kim
İl içre kanını ol kendü ziyânına güler³⁰²
- 4 Cān virürken ğam-ı 'aşkıyla añup dildārı
Geçemez dāhı hevādan bu göñül āh eyler
- 5 Şun'iyā pīrezen-i dehr seni aldamasun
Dost olmaz karı düşmen kişiye eyle hāzer³⁰³

[78]³⁰⁴

Velehü Eyzen

[fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün]

- 1 Göremez bād-ı seher āhı ğubārından eşer
Hāk-pāyına irişdüm diyu şavurur eser
- 2 Şöyle bay oldu ser-i zülfi yüzi devrinde
Genc-i hüsninde eli her neye isterse irer
- 3 Nażar-ı hüsnünü zāhid n[ey]çün men' eyler
Nażar-ı āyine kılmaz nażar ehline zarar³⁰⁵
- 4 Zāhidā dil yüzine tapdısa tap ta'n eyleye
Gördi zülfeyni ki ol oda tapar o da tapar
- 5 Ka[n]ıle çıkısa cigerden n'ola peykān[ı] 'Aṭā
Bedene cān neyile girdise anuñla çıkar

³⁰² ziyânına: zebânına GSD.

³⁰³ karı: kıızı GSD.

78 47b

ÜAD. 29. gazel içindedir.

³⁰⁵ nażar ehline zarar: çü nażar ehline zar ÜAD.

[79]³⁰⁶

‘Amrî Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Beñzüm-ile yaşum itdürmedi kūyuña güzër
Sefer üzre kişiyè düşmen imiş şimle zer
- 2 Ğam-ı ‘aşkuñla irişdi leb-i şirînüñe dil
Kafese girmeyicek tūtiye kim vire şeker
- 3 Her gülüñ yanına düşüp yelür (?) elbette rakīb³⁰⁷
N’idem ol hār-ı siyeh ekmedüğüñ yirde biter
- 4 H̄asret-i la‘lūñ[i]le cām-ı şarāb alsam ele
Sāki-i dīde pür eyler kadehe hūn-ı ciger
- 5 Kāmetüñ servi hevādār mıdur ‘Amrî gibi
Bāğ-ı kūyuñ tolanur peyk oluban bād-ı seher

[80]³⁰⁸

Velehü Eyzen

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Niçe guşşa niçe ğam niçe belā niçe elem
Yire geçdi gibi dünyāda felek luţf u kerem
- 2 İllere vaşl-ı şafāsı baña hicrān-ı eleme
Hep benimçün yār deldi gibi bu guşşa vü ğam
- 3 Kaçma benden yaña yār ol berü gel ey dil kim
Dünyede derd-i belā miḥnet-i ğam şimdi benim
- 4 Bir iki gün konuğun dünyede incitme felek
Beni şanma gidicek bir dahı bu yire gelem
- 5 Ne ölür ne dirilür çāresi yok ḥaste dilüñ
Bilmezem derd ü ğam-ile āḥir anı nic’dem

79 48a

‘AMD. 32. gazel içindedir.

³⁰⁷ yelür: yürür ‘AMD.

80 48a

[81]³⁰⁹

Velehü Eyzen

[mef'ülü fā'ilātü mefā'ülü fā'ilün]

- 1 Gözden bırağdı çeşm idüp āh ol güzel beni
Gözlerse vaqtidür n'ola çeşm-i ecel beni
- 2 Mecnün gibi hikāyet idüp ser-güzeştümi
Meclis-be-meclis eylesün iller meşel beni
- 3 Leyli-i zülf-i dil-bere dıvān olmağa
Mecnün birine virdi bu devrān bedel beni
- 4 Her-bār cevri-i yār ile denk olduğım bu kim
Bāri belāya gördi bu dünyā maḥal beni
- 5 Ser pā bürehneyem ğam-ı 'aşkuñda dil-berā
Barmaqla gösterür 'aceb midür el beni³¹⁰

[82]³¹¹

Nizāmî Fermāyed

[mef'ülü fā'ilātü mefā'ülü fā'ilün]

- 1 Qanum dökerse ğamzelerüñ ey peri-şifat
Şirîn lebüñden eyle mu'ayyen aña diyet
- 2 Ğamzeñ gelürse qaşduma ehlen ve merḥabā
La'lüñ içerse qanımı şıḥḥā vü 'āfiyet³¹²
- 3 Ten qaldı ğāret itmedügi gözlerüñ hemîn
Görince kara çölde qodı beni 'ākıbet
- 4 İrmez bisāt-ı qurba göñül kimse sa'y ile
Devlet anuñ ki ṭālî'i eyler mu'āvenet

81 48b

³¹⁰ Mısraın vezni kusurludur.

82 48b

KND. 4. gazel içindedir.

³¹² şıḥḥā: şaḥbā KND.

- 5 Eflāke irdi āhı **Nizāmī**’nün ey ‘aceb
N’içün işitmez ol meh-i hırşid-menzilet

[83]³¹³

Nizāmī Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Cān u dildür sen meh-i bedrün mekânı dā‘imā
Anuñ içün dirler ey dil-ber saña Bedrū’l-düca³¹⁴
- 2 Şefkat itdüğinden acır sāgar ü şahbā beni
İçi yandüğünden ağlar şem‘-i cem‘-ārā baña
- 3 Ağzuñı öpsem didüğümce emersin la‘lün³¹⁵
Yok yire ben hastenün cānına eylersin ceza³¹⁶
- 4 ‘Aşkuñ boynına kol şalmağ günehtir dir[i]señ
Sen günāhından kayurma tola benüm boynuma
- 5 Yaşuñuñ bārān komışlardur **Nizāmī**nün adını
Hağ dimişler nezzel’ül-esmāi min şavbi’s-semā³¹⁷

[84]³¹⁸

‘Ahdī Fermāyed

[mef‘ülü fā‘ilātün mef‘ülü fā‘ilātün]

- 1 Kesdüm varağ cigerden aldum elüme cāme³¹⁹
Yazmağ[i]çün nigāra bir iştiyāk-nāme
- 2 ‘Aşkuñ meyin içelden halka melāmet oldum
Yā tālībū’s-selāme fāhzer mine’s-selāme³²⁰

83 49a

KND. 1. gazel içindedir.

³¹⁴ Anuñ içün: Ol sebepden KND.

³¹⁵ didüğümce emersin: didükçe sen şorarsın KND.

³¹⁶ ceza: cefā KND.

³¹⁷ nezzel’ül-esmāi: tenzil’ül-esmāe KND.

84 49a

PBMC. 7125. gazel içindedir.

³¹⁹ cāme: hāme PBMC.

³²⁰ mine’s-selāme: mine’l-melāme PBMC

- 3 Dirler güzel sevenler halka melāmet olur
Vallāhi mā- ra'eyte min-ḥubbike'l-melāme
- 4 Bu kaddle kıyāmuñ mescidde görse vā'iz
Minber kaçup diyeydi kad kāmēti'l-kıyāme³²¹
- 5 'Ahdī ciger kebābın meclisde hāzır itdi
Hātü's-şabbūḥ heyevvā yā eyyühe'n-nedāme³²²

[85]³²³

Āhī Fermāyed

[mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün]

- 1 Ne naqş ider bizüm-[i]le nigārı gördüñ mi
Ne fitneler koparur rüzgārı gördüñ mi
- 2 Kaçup kaçup [da] ırakdan dönüp dönüp yüzüme
Kıya kıya bağan ol gamzekārı gördüñ mi
- 3 Direk direk dikilirken kapuñda dūd-ı dilüm
'Alem 'alem göge ağan şerārı gördüñ mi
- 4 Bu kanlu kanlu yaşumdan revān olup göz göz
Bu çeşme çeşme akan cūybārı gördüñ mi
- 5 Şorar irişdüğine Āhī gözyaşın döküp
Kābāyı sürhla ol şivekārı gördüñ mi³²⁴

³²¹ diyeydi: didi PBMC.

³²² heyevvā yā eyyühe'n-nedāme: heyū eyā eyyühe'l-müdāme PBMC.

85 49b

AD. 125. gazel içindedir.

³²⁴ Şive-kār: gül-'izār AD.

[86]³²⁵

Cem Fermāyed

[mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün]

- 1 Dün şaldı baña qarşu niķāb ol büt-i meh-rū
Āheste su'al itdüm ez-ān dil-ber-i hoş-bū³²⁶
- 2 Didüm bu ne yüzdür bu ne kaçdur bu ne gözdür
İder biri mü'min biri kāfir biri cāzū³²⁷
- 3 Didüm bu ne hadd ü bu ne kadd ü bu ne hāldür³²⁸
İder biri 'anber biri 'ar'ar biri Hindū³²⁹
- 4 Didüm kanı 'aqlum kanı cānum kanı gönlüm
İder biri hayrān biri pinhān biri bağlū³³⁰
- 5 Didüm bu ne nāz u ne 'itāb u ne cefādır
İder biri nāz u biri işve birisi hū³³¹
- 6 Didüm ki Cem'ün hāli n'ola cevri göz ile³³²
İder ne şorarsın ki odur āhla şayrū³³³

[87]³³⁴

Muhibbi Fermāyed

[fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün]

- 1 Geli başladı haṭuñ aña ne çāre güzelüm³³⁵
Giceyi güne katup şānki irişür ecelüm

86 49b

CSD. 263. gazel içindedir.

³²⁶ hoş-bū: hoş-hū CSD.

³²⁷ İder: Didi CSD.

³²⁸ ne hadd ü bu ne kadd ü bu ne hāldür: bu ne kaddür bu ne hāldür bu ne hātdur CSD.

³²⁹ İder: Didi CSD.

³³⁰ İder: Didi CSD.

³³¹ İder: Didi CSD.

³³² n'ola cevri göz ile: nedür çeşmün elinden CSD.

³³³ İder: Didi CSD.

87 50a

MD. 2369. gazel içindedir.

³³⁵ Geli: Gele MD.

- 2 Ne kadar cehd iderem Ka'be-i kūyına irem
Sa'y-ile olmaz imiş vaşl müyesser n'idelüm³³⁶
- 3 Heves ü fikr-i ruḥ-ı la'lüñ ucından şanemā
Kışşa-i Vāmık u Ferhāda dönüpdür meşelüm
- 3 Nitekim olmadı hemtā saña ḥüsn içre bugün³³⁷
Yok durur derd ü belā içre benümde mişlüm³³⁸
- 4 Mümkün olmaz ki şehā koyam elümden etegüñ
Ger elüm kaç' ideler қalur etegüñde elüm
- 5 Māh u sāl-ile irem zülfine anuñ dir idüm
Fāide kılmadı veh baña bu tül-ı emelüm³³⁹
- 6 Şi'rümüñ sūzı-y-ıla yansa 'aceb mi dil ü cān
Yanar odlara **Muḥibbi** kim okursa ğazelüm³⁴⁰

[88]³⁴¹

Velehü Eyzen

[fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün]

- 1 Nice toyunca görem sen gül-i nāzük-bedeni
Kendü kirpügüm olupdur baña gözüm diken
- 2 Çıkmasun āhum odı ağzumı açdurma benüm
Yaқmasun sūz-ı derūnum seni söyletme beni³⁴²
- 3 Düşmeyince ğam-ı aşkuña seni bilmedüm āh
N[e]-imişsin niye uğramışam eyvāh seni
- 4 Şerbet-i la'lüñ irişmezse eger ḥaste dile³⁴³
Döyemez cevruñe cānum seven ölsün mi seni³⁴⁴

³³⁶ vaşl: vaşla MD.

³³⁷ bugün: begüm MD.

³³⁸ mişlüm: bedelüm MD.

³³⁹ kılmadı: itmedi MD.

³⁴⁰ Yanar: Yana MD.

88 50b

Şiir PBMC. 7195. gazel içindedir.

³⁴² söyletme: öldürme PBMC.

³⁴³ Şerbet-i la'lüñ irişmezse eger ḥaste dile: Şerbet-i vaşluñ irişmezse olur ḥaste gönül PBMC.

³⁴⁴ cevruñe: hecrüñe PBMC.

- 5 Dest-gır ol beni sāyeñ gibi ayakda koma
Böyle hāk itme iñende yoluña cān vireni

[89]³⁴⁵

Muhibbi Fermāyed

[mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün]

- 1 Ol çeşm-i siyeh zülf-i perişān arasında
Nergis gibidür ki bite reyḥān arasında
- 2 Zülfine tolaşan dili kor çāh-ı zenaḥda
Qalur ebed ol bendle zindān arasında
- 3 Ğamzeñ okı cā itdügi bu cānum içinde
Yazılur elif qanda ise cān arasında
- 4 Bu nazm-ı dürer-bārı okursa n'ola dil-ber
Lü'lü' yaraşur la'l-i Bedeḥşān arasında
- 5 Pāyına revān eyle **Muhibbi** yine yaşuñ
Qaddüñ gibi gül bitmeye reyḥān arasında³⁴⁶

[90]³⁴⁷

Ca'feri Fermāyed

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Kātib-i eşküm düzüp kirpüklerümden ḥāmeler
Şafḥa-i ruḥsārum üzre yazdı firqat-nāmeler
- 2 Nev 'arūs-ı ḥüsnüñe reşk eyledi gülşende gül³⁴⁸
Ruḥları gülgüne döndi giydi rengin cāmeler³⁴⁹

89 50b

MD. 3078. gazel içindedir.

³⁴⁶ Qaddüñ gibi gül bitmeye reyḥān arasında: Qaddi gibi serv olmaya büstān arasında MD.

90 51a

TCÇD. 52. Gazel içindedir.

³⁴⁸ eyledi: eyleyüp TCÇD.

³⁴⁹ ruḥları: ruḥların / döndi: düzdi TCÇD.

- 3 Leblerüñ sırrını ğulām alğayup olan bilür³⁵⁰
Kim anı keşf itmede dil-tengdür ‘allāmeler
- 4 Tañlama zülfüñ görüp diller perişān olduĝın
‘Ādet oldur şeb irişse taĝılur hengāmeler
- 5 Ca‘ferā ol hıız-ħaţtuñ yazmaĝa vaşf-ı lebin
Āb-ı ĥayvāndan meded it ney-şekerden ĥāmeler³⁵¹

[91]³⁵²

Zātī Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Mihrüñ āteş urduĝıçün cānına meh-pāreler
Dest-i reşk-ile dem-ā-dem yüzini meh paralar
- 2 Tāze tāze daĝlar-[i]le ben nice cān kırtaram³⁵³
Çevre yānum aldılar bir niçe yüzi kıralar
- 3 Uçup uçup geldi tā murĝ-ı se-perler cismüme
Kuşca cānum almaĝa aĝız bir itdi yaralar
- 4 Cām-ı pür-āvāre çok gel rehne çek āvāreyi
Kūşe-i meyĥānelerdür menzil-i āvāreler
- 5 Uyma Zātī pāre pāre kılbüñüñ tahrikine
Ol kıatı çok başlıdur bī-ħaddür anda pareler

³⁵⁰ ğulām alğayup: ‘allāmü’l-guyüb TCÇD.

³⁵¹ meded: midād TCÇD.

91 51a

ZD. 182. gazel içindedir.

³⁵³ daĝlar[i]le: daĝlardan ZD.

[92]³⁵⁴

Necâtî Fermāyed

[fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'īlün]

- 1 Tūtalum zenbīlle gökden iner meh-pāreler³⁵⁵
A begüm yirden mi çıkdı 'āşık-ı bî-çāreler
- 2 İhtiyāṭ itmez misin andan ki aşhāb-ı niyāz
Baş açup zārî kılup yirden göge yalvaralar
- 3 Āfitābum yüzüñ aḳ alnuñ açuḳdur gerçi kim
Sāyeveş arduñcadur bir iki yüzi ḳaralar³⁵⁶
- 4 Cām-ı la'lüñle şarāb[-ı nāb] hem-reng olmasa³⁵⁷
Güvleyüp düşmezdi şāgar üstine āvāreler
- 5 Ey Necātî çıkma yoldan incinüp güzellere³⁵⁸
Şem' gibi şanma kim dāim öñüñce varalar

[93]³⁵⁹

Zātî Fermāyed

[fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'īlün]

- 1 Surḥ-[i]le yazıldı şanma saña firḳat-nāmeler
Aña odlar şaçdı āteşdān-ı dilden ḥāmeler
- 2 'Aşḳ odından ey beni yalın ḳoyan alsam seni³⁶⁰
Dest-i şevḳ-ile yaḳalar ḳāk iderler cāmeler
- 3 Ḳaḅḅı birin ideyüm saña ḥikāyet ḳışşamuñ
İderüm aḡyārla her gün begüm hengāmeler³⁶¹

92 51b

NBD. 139. gazel içindedir.

³⁵⁵ zenbīlle: zenbīl ile NBD.

³⁵⁶ Sāyeveş: Sāyevār/ iki: nice NBD.

³⁵⁷ şarāb: şarāb-ı nāb NBD.

³⁵⁸ incinüp: aldanup NBD.

93 51b

ZD. 420. gazel içindedir.

³⁶⁰ ḳoyan: ḳılan ZD.

³⁶¹ İderüm: Eylerem ZD.

- 4 Okıdı ‘aşkuñ kitābın mekteb-i ‘aşkuñda çün
Tıfl-ı dil öñünde ağız açamaz ‘allāmeler
- 5 Sözlerüm sūzından ol āteş ‘izāra yanmağa
Zātiyā bir pāre od olup gidüpdür nāmeler

[94]³⁶²

Emrî Fermāyed

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Haṭ-ı mūruñ gamıyla dil dönüpdür vādî-i nemle
Süleymānum teraḥḥüm kıl pür oldı gözlerüm nemle³⁶³
- 2 Nedür muşḥaf cemālūñde haṭ-ı mūr üzre ebrūlar
Yazılmış besmele şān iki yirde Sūre-i Nemle
- 3 Nigārā ayağūñ toprağına yüz sürmek ister mihr
Yüzün yursa ‘aceb midür seherde āb-ı şebnemle
- 4 Esîr-i mülk-i ‘aşqum merdüm-i çeşmüm sirişk-i al³⁶⁴
Deḥān-ı nār-ı āhumdan bişmedi bir yeşil şemle
- 5 ‘Aceb mi sırr-ı la‘lūñden dehan açmazsa gonçeler
Ezelde mühr urılmış ağızına bir la‘l-i ḥātemle
- 6 Göñül levḥinde yaz adın ḥazer ile raḳībinden³⁶⁵
Emîn ol diyu şerrinden sen **Emrî** ism-i a‘zāmla

[95]³⁶⁶

Yahyā Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Kalmasun noḳşānuma gün yüzlü māhum söylesün
Sevdügümden gayrı var ise günāhum söylesün

94 52a

ED. 474. gazel içindedir.

³⁶³ gözlerüm: çeşm-i ter ED.

³⁶⁴ ED.’de gazel beş beyittir ve mecmuadaki bu beyit bulunmamaktadır.

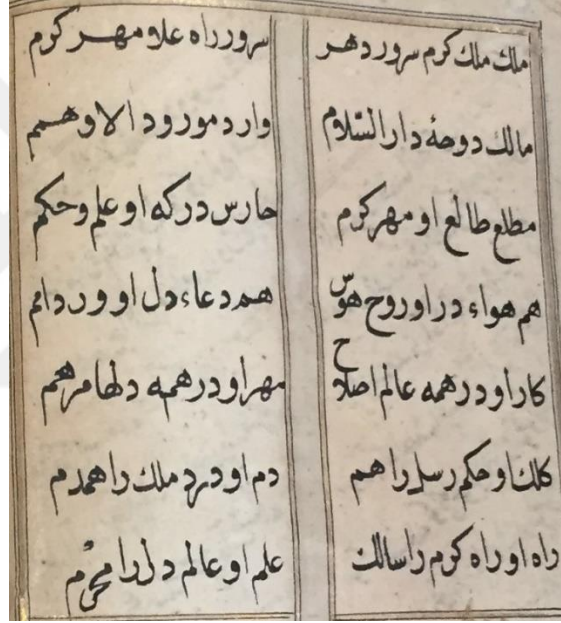
³⁶⁵ ḥazer ile raḳībinden: raḳībinden ḥazer kılma ED.

95 52a

YBD. 338. gazel içindedir.

- 2 Söylemezse şimdi āh demek zarūrīdür baña
Sevdüğüm luṭf eylesün almasun āhum söylesün
- 3 Sögmek-ile göñli hoş olursa sögsün kâyilem
Tek hemān ben kûlına bir pāre şāhum söylesün³⁶⁷
- 4 Leblerüñ her sözi gūyā āfitāb-ı gaybdur
Söylesün baña o kaşı kıblegāhum söylesün
- 5 Öldüğümden soñra ey **Yahyā** zeban-ı hāl[i]le
Hālūmi kabrümdeki cümle günāhum söylesün³⁶⁸

[96]³⁶⁹

³⁶⁷ Şāhum: ol pādīşāhum YBD.

³⁶⁸ günāhum: giyāhum YBD.

[97]³⁷⁰

[98]³⁷¹

Fakîrî Fermāyed

[mef'ulü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün]

- 1 Görüp yüzinde pertev-i nūr-ı Muḥammedî
Kāfirdür ol ki sevmeye gün yüzli Aḥmed'i
- 2 Tāb-ı ruḥ-ile yaqdı cihānı güneş gibi
Ol pāytaht-ı mülk-i cemālūñ ser-āmedi
- 3 Biñ kez başın şalarsa elif kāmetin görüp
Mecnūn bu mektebūñ olımañ tıfl-ı ebcedi
- 4 Çāk itse 'aşq tañ mı giribān-ı şabrumı
Dāmen-keşide gördüm o serv-i sehi-ḳadi
- 5 Düşdi 'aşāya za'f ile **ışḥāk** derdmend
Raḥm eyle ol fakîre ki yok gayrı mesnedi

97 52b

98 53a

Şiirde başlık Fakîrî mahlas ıṣḥāk olarak geçiyor.

İÇD. 298. gazel içindedir.

[99]³⁷²

İshāk Fermāyed

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Kişinüñ bir vefā ehli mülāyim dil-beri olsa
Belā vü derd-i ḥasretten bu ğamgün dil berī olsa
- 2 Seher vaktinde rindāna vefā ḥammāmına düşsek
Hemān tenhāca ḥalvetde ben olsam ol biri olsa³⁷³
- 3 Metā‘-ı vaşl-ı dildāra ḥarīdār olmağa n’eydi
Kişinüñ mey gibi elde muḳavvim cevheri olsa
- 4 Hevāyī düşdi dil tıflı kesilmez zülf-i dil-berden
Anı naḳd eylemek yegdür hemān bir müşterī olsa
- 5 Lebinden buse aldukça ḳo sögsin ağzuña **İshāk**
Ki senbuse leziz olur be-ġāyet sükkerī olsa

[100]³⁷⁴

Revānī Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 N’ola dirlerse baña ‘āşık-ı şeydādur bu³⁷⁵
Hele dirler saña da dil-ber-i ra‘nādur bu³⁷⁶
- 2 Her denünñ sözine uyma beni itme helāk
Olma maġrūr begüm ḥüsnüñe dünyādur bu
- 3 Baḳamaz kimse güneş yüzüñe gözler ḳamaşur
Görenüñ ‘aḳlı gider özge temāşādur bu³⁷⁷
- 4 Kimi ağlar kimi iñler kimi feryād eyler
Bilmezem kūy-ı ḥabībümde ne ğavgādur bu

99 53a

İÇD. 230. gazel içindedir.

³⁷³ biri: perī İÇD.

100 53b

RD. 316. gazel içindedir.

³⁷⁵ baña ‘āşık-ı şeydādur: saña dil-ber-i ra‘nādur RD.

³⁷⁶ saña da dil-ber-i ra‘nādur: baña da ‘āşık-ı şeydādur RD.

³⁷⁷ Görenüñ: Kişinüñ RD.

- 5 Vaşf-ı hüsnüñle gören şîr-i **Revānî**yi didi³⁷⁸
Bâğ-ı cennetde açılmış gül-i ra'cânâdır bu³⁷⁹

[101]³⁸⁰

Mesîhî Fermāyed

[fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün]

- 1 Eger efsûn-ı ecel bağlamaz ise dehenüm
Cân virürken lebüñüñ zîkri ola her şuhānum
- 2 Sen semen-çehre için ger beni devrân ide hāk
Yüzümün aklığına vire şehâdet kefenüm
- 3 Hāk-i kūyuñ bulnursa ayağumda ölice³⁸¹
Hūrîler süzen-i gamzeyle çıkara dikenüm
- 4 Şol kadar tōb u tūfeng urdı havādîş baña kim
Raḥneden kal'alaruñ burcına döndi bedenüm
- 5 Husrev-i Rūmî diye baña **Mesîhî** şeksüz
Ger ide gūş-ı Kemāle kelimāt-ı ḥasenüm

[102]³⁸²

Şem'î Fermāyed

[fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün]

- 1 Halka-i dūd-ı siyāhı bu dil-i maḥzūnuñ
Âşiyān oldu başumda nitekim Mecnūn'uhn³⁸³
- 2 Âh-ı Şebdîz gibi kimse ayakdaş ol[ı]maz
‘Aşk yolında semendine mey-i gülğūnuñ

³⁷⁸ hüsnüñle: haddünle RD.

³⁷⁹ gül-i ra'cânâ: gül-i zîbâ RD.

101 53b

MSD. 153. gazel içindedir.

³⁸¹ Hāk-i kūyuñ: Hār-ı kūyuñ MSD.

102 54a

ŞD. 99. gazel içindedir.

³⁸³ başumda: başında ŞD.

- 3 Ey Süleymān-ı zamān kande çeke mūr-ı za‘îf
Tāğ u t̤āş çekmez iken cev̤r yūkin gerdūnuñ
- 4 Sākī-i devr-i zamānuñ ne ‘aceb hāleti var
Cān virür dökmege kanın bu dil-i pūr-hūnuñ
- 5 Tolaşan gün gibi dünyāda nazırūñ göremez³⁸⁴
Mişl-i mānend mi var dünyede sen meh-rūnuñ
- 6 Şāf iden gön̤lümüzūñ nakdini ‘aşk āteşidür³⁸⁵
Kıymeti artuğ olur gire oda altunuñ
- 7 Maḥv olur yaşuñā **Şem‘i** göricek deryālar
Baḥrde cūş u ḥurūşı kesilür Ceyhūn’uñ³⁸⁶

[103]³⁸⁷

Ḥayretī Fermāyed

[fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilūn]

- 1 Eş̤k-i çeş̤m içre ten-i lāgarı [ben] maḥzūnuñ
Mūrdur ş̤anki düşūpdür içine Ceyhūn’uñ
- 2 Efser idindi sifāl iseñ Leylāyı bulup
Āş̤iyān ş̤anma başında görinen Mecnūn’uñ
- 3 ‘Aş̤k rāzını baña söyledi bir bir ne ise
‘Örf idüp kulağın burdum idi k̤anūnuñ
- 4 Ş̤uya k̤onmuş ş̤anasın bir gül-i terdür cānā
Eş̤k-i çeş̤mümde senūñ ‘aks-i ruḥ-ı gülgūnuñ
- 5 Ş̤āhsın **Ḥayretiyā** mülk-i k̤anā‘atde bugün
Mihr ile māh iki sikkesi yok altunuñ

³⁸⁴ dünyāda: dünyānın ŞD.

³⁸⁵ gön̤lümüzūñ: kalbümüzūñ ŞD.

³⁸⁶ Baḥrde cūş u ḥurūşı kesilür: Ne kadar cūşı ola baḥre iren ŞD.

[104]³⁸⁸

Raḥmī Fermā[yed]

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Māni‘ olmaz müjeler yaşına ben maḥzūnuñ
Ḥār u ḥaslar yolını bağlayamaz Ceyḥūn’uñ
- 2 Kūhsār içre degül lāleler ey leyli ḥırām³⁸⁹
Gözlerinden dökülen yaşlarıdur Mecnūn’uñ³⁹⁰
- 3 Ḥüsn meydānı içinde yaluñuz yügrekdür
Ḥaṭṭ-ı şeb-diz gele şimdi ruḥ-ı gülgūnuñ³⁹¹
- 4 Sınemi def idüben kāmētümi çeng itdüñ
Ḥūblar içre efendi bu mıdur kânūnuñ
- 5 **Raḥmī** ki şevküñ[i]le sinesine dāğ urdı
Sikke kodı güzelüm üstine şān altunuñ

[105]³⁹²

Ḥayālī Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Kāse kāse niçe zehrin içelüm gerdūnuñ
Bize tiryākini şun sāḳi mey-i gülgūnuñ
- 2 Leylinüñ yolına ḥāk olduğıçün ‘izzet ider
Götürür başda gubārını şabā Mecnūn’uñ
- 3 Müdde‘iler gözümüñ yaşına ḥāil olmaz
Ḥār u ḥaslar yolını kande şora Ceyḥūn’uñ³⁹³
- 4 Sım-i eşküm neme yarar naḫar itmez aña yār
Yire geçsün tūtalum genci imiş Ḳārūn’uñ

104 54b

BRD. 118. gazel içindedir.

³⁸⁹ leyli ḥırām: serv-i ḥırām BRD.

³⁹⁰ Gözlerinden dökülen yaşlarıdur Mecnūn’uñ: Dāğ-ı ḥasretle düşen yaşlarıdur Mecnūn’uñ BRD.

³⁹¹ Ḥaṭṭ-ı şeb-diz gele şimdi ruḥ-ı gülgūnuñ: Ḥaṭṭ-ı Şebdizüñ ile şimdi ḥad-i Gülgūnuñ BRD.

105 55a

HBD. 270. gazel içindedir.

³⁹³ kande şora: bağlayamaz HBD.

- 5 İltifâtını **Ḥayālî** kuluñuñ eyle ziyād
Aña çekdürme şehā ta‘nını her bir dūnuñ

[106]³⁹⁴

Behiştî Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Kān iden ta‘ne degül yaşını ben maḥzūnuñ
Ki bulanmaz şuyı taş atmağıla Ceyḥūn’uñ
- 2 Leyliye kūh-ı belāda görinen berg-i dıraḥt
Yüregin delmege peykānlar imiş Mecnūn’uñ
- 3 Sākīyā bülbül-i vaḳt itmede ehl-i bezmi
Bir ayağını çeker var mı mey-i gülgūnuñ
- 4 Deldigūñ dilleri her demde şifāsız kırsın
Bildūñ ey şāh-ı cihān neydüğini kânūnuñ
- 5 Kebkebūñ naḳş-ile rūy-ı **Behiştî** gören
Dir ki sermāyesi bir sikke imiş altunuñ

[107]³⁹⁵

Helākî Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Görelî Leylî-i zülfin o gözi āhūnuñ
Dil-i dīvāne unutturdu adın Mecnūn’uñ
- 2 Nergis ü lāle degül tağıla deşt içre biten
Gözinūñ nūrı ciger kūşesidir hāmūnuñ³⁹⁶
- 3 Gözden ırağ ide mi seyl-i sirişki müjgān
Ḥār u ḥas bağlaya mı yollarını Ceyḥūn’uñ

106 55a

BD. 294. gazel içindedir.

107 55b

HLD. 91. gazel içindedir.

³⁹⁶ Gözinūñ nūrı ciger: Gözi nūrı vü ciger HLD.

- 4 Zehr-i kahrın içemez her kişi tās-ı çarhuñ
Dürd-i derdin çekemez kimse ğam-ı gerdūnuñ³⁹⁷
- 5 Devletüñ var-ise başuñda **Helāki** gözüñ aç
Koma elden ayāğın cām-ı mey-i gülgūnuñ

[108]³⁹⁸

Zātī Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Sākiyā tā ki gönülde gide tül-i emelüm
Şāhid-i cām getür bezme tūdāğın emelüm³⁹⁹
- 2 Gün yüzüñi görüben haṭṭuñı ey meh didi dil
Giceyi gündüze kātup gelür eyvāh ecelüm
- 3 Beni yirden yire çaldı şalup ayaklara āh
Felegi zır ü zeber eyler idüm irse elüm
- 4 Şan‘atuñ ne didüm ey yār-ı cefā-pişe didi⁴⁰⁰
‘Aşıkā naḫşla taşnif-i cefādur ‘amelüm
- 5 **Zātiyā** sihrle cāzū gözi gönülüm alalı
Beni sehḥār şanur kim ki görürse ğazelüm

[109]⁴⁰¹

Necātī Fermāyed

[mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün]

- 1 Cām-ı şarāb-ı ‘aşkuñ[i]le cem degül miyüz
Bezm-i ğamuñ şafāsına hurrem degül miyüz
- 2 Bāğ-ı ruḥuñda dāne-i ḥālūñe ey perī
Meyl eylesüñ ‘aceb midür ādem degül miyüz

³⁹⁷ ğam-ı gerdūnuñ: hum-ı gerdūnuñ HLD.

108 55b

ZD. 941. gazel içindedir.

³⁹⁹ cām: cāmı ZD.

⁴⁰⁰ ey: ol ZD.

109 56a

NBD. 220. gazel içindedir.

- 3 Bezm-i neşāta n'ıçün iletmez bizi rakı̄b
Çeng-i ğamuñda nāyle hem-dem degül miyüz
- 4 Ger zerrevār itmesek ol āfitāba meyl
Bir zerreden bu yolda dahı kem degül miyüz
- 5 Dil-ber cemāli vaşfın idelden **Necātiyā**
Üslüb-ı nazm içinde müselleme degül miyüz

[110]⁴⁰²

Mesîhî Fermāyed

[fā'ılātün fā'ılātün fā'ılātün fā'ılün]

- 1 Bezmümüz yine müşerref eyledi cānāneler
Göklere çıkısa 'aceb mi na'ra-i mestāneler⁴⁰³
- 2 Ben şarāb-ı la'l-i dil-berden geçerdüm zāhidā
Korkaram şırlar sipāh-ı tövbemi cānāneler⁴⁰⁴
- 3 Şem'-i bezm[e] āhumuz şöyle harāret virdi kim
Bāl ü perden mirvaḥa yaptı aña pervāneler
- 4 Sākiyā karşı lebün öpdükleriyçün āl-ile
Ehl-i bezme gör ne kanlar yutdurur peymāneler
- 5 Dil-rübālar geldiler çıkısun **Mesîhî** cān u dil
Şoḥbet-i ḥās içre çün lāyık degül bigāneler

[111]⁴⁰⁵

Şemsi Fermāyed

[fe'ılātün fe'ılātün fe'ılātün fe'ılün]

- 1 Gice meclisde gören bir naẓar ol mähveşi
Toğrı bakmaz yüzine zerreye almaz güneşi⁴⁰⁶

110 56a

MSD. 64. gazel içindedir.

⁴⁰³ 'aceb mi: yeridür MSD.

⁴⁰⁴ sipāh-ı tövbe: salah-ı tövbe MSD.

111 56b

ŞPD. 388. gazel içindedir.

⁴⁰⁶ zerreye: 'aynına ŞPD.

- 2 Hey efendüm n'ola çok olsa yüzünde hālün
Rūmda tiz şatılı şimdi gulām-ı Habeş⁴⁰⁷
- 3 Tır-i müjgānla deldi kaşı yāsı cigerüm⁴⁰⁸
Hiç yeñilmez anuñçün gözümün kanlu yaşı
- 4 Ölmekiçün leb-i cān bahşini meclisde kadeh⁴⁰⁹
Kan akar gözlerinün yaşı tolaş tolaş⁴¹⁰
- 5 Şemsiyā karşı тұrursın ne 'aceb hūblara
Anlaruñ hōd müjesi tır olur yayı kaşı⁴¹¹

[112]⁴¹²

İshāk Fermāyed

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Seyre gelseñ gülşenün her kūşesi seyrān olur
Açılır güller ferahdan gonçeler hayrān olur
- 2 Bir vefā ehli güzel sevsem 'acebdür t̄ālī'üm
Sevdüğüm günden hemān bir āfet-i devrān olur
- 3 Ey kemān ebrū iñen 'uşşākdan incinme kim
Şağ olursa kamosı yoluña kurbān olur
- 4 Hamdüli'llāh yüzi ağı alnı açukdur t̄irinün⁴¹³
Kimseden pervāsı yok dilde n'icün pinhān olur
- 5 Bu gice İshāk düşümde beni öpdi dimiş
Vakt olur bir derdmende yok yire bühtān olur⁴¹⁴

⁴⁰⁷ şatılı: şatılır ŞPD.

⁴⁰⁸ kaşı yāsı: o kaşı yā ŞPD.

⁴⁰⁹ Ölmekiçün: Öpmek için ŞPD.

⁴¹⁰ Kan akar: Kan olur ŞPD.

⁴¹¹ tır olur: tır durur ŞPD.

112 56b

İÇD. 29. gazel içindedir.

⁴¹³ t̄irinün: t̄igünün İÇD.

⁴¹⁴ Vakt: Gāh İÇD.

[113]⁴¹⁵

Ahmedî Fermāyed

[meʿûlû fâʿilâtü mefâʿilü fâʿilün]

- 1 Serv-i bülend ü kâmet-i maʿşûk-ı dil-nüvâz
Olmuş nihâl-i gül gibi başdan ayağa nâz
- 2 Bülbül figânın işidüp âh itdigüm bu kim
Bir demde hoşdur itse iki ehl-i dil niyâz
- 3 Haṭṭın görürken açma dilâ zülfi kışşasın⁴¹⁶
Sıgmaz bu vaḳt-i nâzike ol kışşa-i dırâz
- 4 Yoğ olmuş idi pâye-i kaddüm zamānede⁴¹⁷
Sevdâ-yı kâmetüñ beni kılmasa ser-firâz
- 5 Âhından Ahmed'üñ şakın ey dost zülfüñi
Bu misk-i pây bād olur itmezseñ ihtirâz⁴¹⁸

[114]⁴¹⁹

Ahmed Fermāyed

[meʿûlû fâʿilâtün mefâʿilü fâʿilâtün]

- 1 Nûş it şarâb-ı ʿaşkı peymâne-i ezelden
Geç geç göñül ne bulduñ şol bî-vefâ güzelden
- 2 Derd ü firâkuñ-ile derd aña sâlu mâhî
Ağlayu ağlayu ben çıkmış durur güzelden
- 3 Çeşmüm devâtı her dem sürh-ile toptoludur
Senüñ cefâ-ile yâr bağrumızı ezelden
- 4 Dervîşe kûl olaldan sultân-ı ʿâlem olduñ
Göñül ferâgat eyle eşʿâr ile gazelden

113 57a

APD. 118. gazel içindedir.

⁴¹⁶ Haṭṭın görürken açma dilâ zülfi kışşasın: Ağzın görüben açma göñül zülf ü gussasın APD.

⁴¹⁷ Yoğ: Pest APD.

⁴¹⁸ misk-i pây bād olur: müşg-i nâbı bād alır APD.

114 57a

- 5 Bağrına başar **Ahmed** sen hūb-ı nāzenini
Taşvır-i dil-güşāñı levh-i dilde yazaldan⁴²⁰

[115]⁴²¹

Zātī Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Āteş-i ḥasret benüm kār itdüğini cānuma
Yana yana derd ile ‘arz eyleyem cānānuma
2 Bu dilüñ bir yanı biryān oldu bir yanı kebāb
‘Aşk odından yanayın saña gel e bir yanuma
3 Hem-demüm sāyemdürür aḥşam olıcaḳ ol daḥı
Okumazsam mūmla ol daḥı gelmez yānuma⁴²²
4 La‘lūñi emsem didüm içürdi tiğ-ı ābdār
Ey göñül ben teşne nice şuşadum gör ḳanuma
5 Eşk-i çeşmümden ter eyler cismine yanam deyu⁴²³
Ger nazar eyleyse **Zātī** defter [ü] dīvānuma

[116]⁴²⁴

Zātī Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Bir şanurdum ölmegi ey māh-rū ‘ālemde ben
Gün olur fürḳatde biñ kez ölürem bir demde ben
2 Sen benüm ey māh bir gün şaḳlamazsın ḥātırım
Bunca yıldur rāz-ı mihrüñ şaḳlaram şınemde ben
3 Ey şabā yārān şorarsa saña aḥvālüm benüm
Pādişāh-ı bī-nazīrem şimdi şehir-i ḡamda ben

⁴²⁰ Mısraın vezni kusurludur.

115 57b

ZD. 1261. gazel içindedir.

⁴²² ol daḥı: ey māh ZD.

⁴²³ çeşmümden: çeşminden / cismine: cismini ZD.

116 57b

ZD. 1050. gazel içindedir.

- 4 ʿĀlemüñde ol seni incitmezem var ey raķīb
Kimsenüñ yatur itin ƣaldurmazam ʿālemde ben
- 5 Ƙanlara ģarķ eyle gel luţf eyle **Zātī** maħremiñ⁴²⁵
Ola kim ģörem cemālūñ ol mübārek demde ben

[117]⁴²⁶

İşhāk Fermāyed

[feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿilün]

- 1 Nice hoş vaħdet idi gice ki cemʿiyyetümüz
Reşk-i Firdevs-i berīn olmuş idi şoħbetümüz⁴²⁷
- 2 İçelüm bādeyi ayılmadın ölüp gidelüm
Ayaģı ģötürelüm elde iken ģürmetümüz
- 3 Murģ-ı dil serv-i ser-efrāz hevāsında uçar
Ƙadrimüz gibi degüldür yücedür himmetümüz
- 4 İki gündür gelürüz gelmedi dükkānına yār
Elimüzden ne gelür işlemedi devletümüz
- 5 Bize şehrūñ güzeli nāz ider oldu **İşhāk**
Var gibi şimdi güzel sevmek-[i]le şöhretümüz

[118]⁴²⁸

İşhāk Fermāyed

[mefāʿilün mefāʿilün feʿülün]

- 1 Perī-şūret melek-şimā imişsin
Güzeller içre müsteʿnā imişsin
- 2 Behey āfet nedür bu ƣadd ü ƣāmet
İñen bī-ħadd ü bī-hemtā imişsin⁴²⁹

⁴²⁵ maħremiñ: mücrimi ZD.

117 58a

İÇD. 98. gazel içindedir.

⁴²⁷ Firdevs-i: Firdevş-i MC.

118 58a

İÇD. 214. gazel içindedir.

⁴²⁹ bī-ħadd: bī-mişl İÇD.

- 3 Göz uciyla nazar kıl ben fakîre⁴³⁰
Be-ğāyet dil-ber-i ra‘nā imişsin
- 4 Baña sögdüklerüñ hep tatlu geldi
Begüm sen sükkeri helvā imişsin
- 5 O gül ruhsārı hoş vaşf itdüñ **İshāk**
Be sen hod bülbül-i gūyā imişsin

[119]⁴³¹

Mesîhî Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 ‘Arızuñdan irdi āhir la‘lūñle zülf-i tavîl
İşidürüz müddet ile cān bulur şu içre kıl
- 2 Gözlerüñ bir buseñi biñ cāna virür ey şanem
Mest-i cömerd olduğına bu dahı yiter delîl
- 3 Zülfüñ ü la‘lūñ görüp girmiş [zalāma] āb-ı Hızır
Yād idüp la‘lūñi kendinden şovumış selsebîl⁴³²
- 4 Mısr-ı hüsnüñ çeşm-i giryāndan cüdā lāzım degül
Muttaşıldur Mışra çünkim dāimā deryā-yı Nîl
- 5 Ey **Mesîhî** şanma müjgāndur gözümde görinen
Dil-berüñ bili hayāliyle bitüpdür gözde kıl

[120]⁴³³

Mesîhî Fermāyed

[mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün]

- 1 Leb-i la‘lūñ gibi bir tūṭı-i şekker-feşānum yok
Ser-i zülfüñ siyāhuñ gibi ‘ömr-i cāvidānum yok

⁴³⁰ nazar kıl ben: nazar yok biz içD.

119 58b

MSD. 149. gazel içindedir.

⁴³² la‘lūñi: lafzuñı MSD.

120 58b

MSD. 123. gazel içindedir.

- 2 Ta‘accüb eylerem nice bulur firkat beni her dem⁴³⁴
Benim h d za‘fdan m lk-i v c d i re ni   n m yok
- 3 Nicesi  erms r olmayayın ben itler  nden kim
 l rsem anlara l yık ten mde  st     n m yok
- 4 Nice kez  ayret itd m kim fir     la ge e c n m⁴³⁵
Yine bir dem leb  nden ayru olma a c n m yok⁴³⁶
- 5 **Mes   ** bir g n ey meh-r   l r yolu da ger ekden
 nan vall  hi bill  hi   till  hi yalanum yok

[121]⁴³⁷

Mes    Ferm  yed

[mef  l  f  il t  mef   l  f  il n]

- 1 Eglence kim olurd  dil-i n t v n ma
Oturmayaydı  u  a v   am iki yanuma
- 2 Ben  lice   apu da cen zem get rmege
Cem  olup itler  n yapı a  st     n ma
- 3 Bir adım itd m iki cih n   mes fesin
Ta   n kim ki varıbil rse ni  n ma
- 4 H   -ı nig r g    me h ccet koyup didi
Art    ola ma  urre-i ‘anber-fe  n ma⁴³⁸
- 5 Ol y r  g rdi **Mes   ** s zin didi⁴³⁹
A send  ab -ı b lb  l-i h   -     n ma

⁴³⁴ fir at beni her dem: beni  am u mi net MSD.

⁴³⁵ c n m: ‘ mr m MSD.

⁴³⁶ olma a: dirilmege MSD.

121 59a

MSD. 239. gazel i indedir.

⁴³⁸ Art  : Ayru  MSD.

⁴³⁹ y r : g  l-    r  MSD.

[122]⁴⁴⁰

İshāk Fermāyed

[mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün]

- 1 İrdi bahār mevsimi açıldı lāleler
Bezm-i çemende devr ider oldu piyāleler
- 2 Gül şanmañ ol cemāl-i bedi'î beyān için
Sîmîn varaqlara yazılıpdur risāleler
- 3 Bir la'l-i ābdār şanur gonçeyi görüp
Lü'lü'-yi pākdür şadef-i gülde jāleler
- 4 Cān nağdin almağa yine sultān-ı 'aşqdan
Başladı gelmege baña her gün havāleler
- 5 Hüsnuñ bahārı ni'metinüñ şükri bu mıdur
Bîgāneye nevāleler ü İshāk'a nāleler

[123]⁴⁴¹

Revānî Fermāyed

[mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün]

- 1 Ruḥı cennet lebi Kevşer nigārum serv-ķāmetdür
Güzeller arasında ol kıyāmetden kıyāmetdür⁴⁴²
- 2 Kitāb-ı 'aşkı ey ḥ'āce çıkarmak ḥayli müşkildür
Hüdāya okumağ-ıla bilinmez bu hidāyetdür
- 3 Yıkıldı zulmle gönüm baña ḥün-ı cām 'adli kim
Ġarāz beglikden ey sāķi cihān içre 'adāletdür
- 4 Mey ü maḥbūbdan dāim beni men' itme ey zāhid
Şarāb içmek güzel sevmek behey şūfî zarāfetdür⁴⁴³

122 59a

İÇD. 32. gazel içindedir.

123 59b

RD. 121. gazel içindedir.

⁴⁴² kıyāmetden: kıyāmetdür RD.

⁴⁴³ zarāfetdür: nezāketdür RD.

- 5 N'ola nāzüklenüp dil-ber lebinden buse virmezse
Revānî nāzük olanuñ işi dāim zarāfetdür

[124]⁴⁴⁴

‘Aşkî Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Ağzı yarı n'ola virse leb-i cānāna şafā
Katre-i jāle virür gonçe-i handāna şafā
- 2 Mey-i nāb-ile lebüñ şun içelüm ey sākî⁴⁴⁵
İçelüm cām-ı muşaffā virelüm cāna şafā
- 3 Sākīyā zevk ü şafā vakti gül eyyāmıdur
Bāde şāfî ile gelsün berü meydāna şafā
- 4 Sensin ol Hızır-ı şafā-bağş luṭuf-ile virür
Cer‘a-i cām-ı lebüñ çeşme-i hayvāna şafā
- 5 Kana kana dil-i ‘Aşkîden içir āb-ı hayāt
Hey nice irmesün ol hañcer-i bürrāna şafā

[125]⁴⁴⁶

Mesîhî Fermāyed

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Kapuñda şol kadar aqdı gözümüñ kan-ile yaşı
Ki hep yāḳut u la‘l oldu işigüñ içi vü taşı
- 2 Egerçi çok belālar çekmişem ben dāğlardan lîk
Kime feryād idem çün kendi zaḥmumdur belā başı
- 3 Bizi koyup niçün Leylāyı sevdüñ diyu Mecnūn’a
Derilüp bir niçe ra‘nā güzeller urdılar taşı

124 59b

(Pala, 1983, s. 151) 5. gazel içindedir.

⁴⁴⁵ içelüm: demidür (Pala, 1983)

125 60a

MSD. 281. gazel içindedir.

- 4 Eger sehv eyleyüp öykünmeyeydi la'line hâtem
Kimesne var dimezdi gözi üstinde var kaşı⁴⁴⁷
- 5 **Mesîhi** bir sipâhiydi velîkin pâdişâh-ı 'aşk
Ayaklarda görüp itdi gözi yaşını şu başı

[126]⁴⁴⁸

'Aşkî Fermāyed

[fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün]

- 1 Her belâ kim irişür nefsüm belâsıdur baña
Bu kabâ-yı ten 'aceb miñnet belâsıdur baña⁴⁴⁹
- 2 Bunca ğamdan ey göñül incinme kim dahı henüz
İrişür âlâm-ı 'aşkuñ ibtidâsıdur baña
- 3 Yakdı dilde 'aşk kandîlin ümîd-i vaşl-ı yâr
Fer viren şimdi o kandîlüñ ziyâsıdur baña
- 4 Derd-i 'aşkuñdan beni şanma ki her giz incinem
Derdüñ ey cân hasta göñlümüñ devâsıdur baña
- 5 **'Aşkiyem** çekdüm ezel bezminde cām-ı 'aşkı ben
Bunca şevk ü zevk ol cāmuñ ziyâsıdur baña⁴⁵⁰

[127]⁴⁵¹

İshāk Fermāyed

[mef'ülü fâ'ilâtü mef'ülü fâ'ilün]

- 1 Bildüm seni ol âfet-i devrân degül misin
Şol bir didükleri gözi fettân degül misin
- 2 Bilmez miyüz seni iñen açılma dostum
Dil gülşeninde gönçe-i handân degül misin

⁴⁴⁷ var: aña MSD.

126 60a

(Pala, 1983, s. 153) 10. gazel içindedir.

⁴⁴⁹ belâsıdur: pelâsıdur (Pala, 1983)

⁴⁵⁰ ziyâsıdur: şafâsıdur (Pala, 1983)

127 60b

İÇD. 212. gazel içindedir.

- 3 Gel ‘izz ü nāzla geçe bülbül niyāzla
Billāh dehrüñ işine hayrān degül misin
- 4 Diḍār haḳḳı kūyını Firdevs’e virmez
Şūfî inanmaduñ be müselmān degül misin
- 5 N’içün kenāra çekmedüñ ol serv-ḳāmeti
İshāḳ toḡrı söyle peşimān degül misin

[128]⁴⁵²

Necātî Fermāyed

[mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün]

- 1 Yār-[i]le ḳoñ beni [beni] ol yār yeg bilür
Bî-çāre ‘andelîbini gûlzār yeg bilür
- 2 Zülf-i dırāzı derdini benden şor ey ṭabîb
Uzun gice belāsını bîmār yeg bilür
- 3 İzüñ tozın şabā yeli şatar direm direm
Misk ü ‘abîr ḳadrini ‘aṭṭār yeg bilür
- 4 Arturmaz adı nesne meger ki mezād-ı ‘aşḳ⁴⁵³
Her nesnenüñ behāsını bāzār yeg bilür
- 5 Ey gül bu ḡuşṣa ḳışṣasını şor Necātî’ye
K’ahvāl-i ‘aşḳı bülbül-i bîdār yeg bilür

[129]⁴⁵⁴

Hayretî Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Yād-ı la‘lün dil-i bîmāra şafālar getürür
Ey ṭabîb-i dil ü cān ya‘ni şifālar getürür

128 60b

NBD. 204. gazel içindedir.

⁴⁵³ adı nesne: âdemîyi NBD.

129 61a

HYD. 103. gazel içindedir.

- 2 Yānuma geldi gözüm yaşına rahm itdi rakıḅ
Başuma gör bu sitārem ne belālar getürür
- 3 Şūfiyā biz mey-i şāfı nicesi terk idelüm⁴⁵⁵
Ḳalbümüz şāf idüben rūḥa şafālar getürür⁴⁵⁶
- 4 Felege virme bu rāyı didi kūyında görüp
Didüm ey meh beni buraya bu rālar getürür
- 5 **Ḥayretī** gelmez eli boş ayağın toprağına
Mā-ḥazer tuḥfe du‘āyile šenālar getürür

[130]⁴⁵⁷

Āḥī Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Dostlarıñı ḥūb olupdur şimdi cānānum benüm
Anuñ için görmege toymaz anı cānum benüm
- 2 Bülbülüñ āvāzı çıkmaz oldu ey gül bāğda
İşidelden gülşen-i ḥüsnüñde efğānum benüm
- 3 Ka‘be ḥaḳḳı cānumı virsem vişālüñ ‘ıydına
Ey kemān-ebrū ḳabül olmaz mı ḳurbānum benüm
- 4 Bı-dili bı-çāreler ḥıdmetde taḳşır itdiyse
Cürmüni ‘afv eylegil devletlü sulṭānum benüm
- 5 Öldürürse derd-i ḥasret yāra irmeden beni
Ağlasunlar **Āḥiyā** üstüme yārānum benüm

⁴⁵⁵ nicesi terk idelüm: nice terk eyleyelüm HYD.

⁴⁵⁶ şāf idüben: şāf kılp HYD.

[131]⁴⁵⁸

İshāk Fermāyed

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Ölmez ol serv-i kabā-pūşı der-āgūş eyleyen
Tāze cān bulur çeküp cām-ı lebin nūş eyleyen
- 2 Sen degül misin efendüm sen degül misin begüm
Dün bizümle kavlı idüp bugün ferāmūş eyleyen
- 3 Hātır-ı mecrūhuma merhem gerekmez dostum
Merhametle bir nazardur gönlümi hoş eyleyen
- 4 Kimlerüñle içdigüñ bir bir didiler dostum⁴⁵⁹
Cānumı ol bādedür añdukça bî-hūş eyleyen
- 5 Derdmend İshāk ol vaktin göreydün hālünü
Kim saña rahm itmeyeydi nālünü gūş eyleyen

[132]⁴⁶⁰

Fahri Fermāyed

[fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün]

- 1 Didüm ol yāre ki sen cevruñ olur mı bedeli
Didi nāz ile ki dünyāda olur mı be deli
- 2 Sāki-i gül-ruh elinden yine tolu emeli
Kevşerüñ (?) gitdi dimāğında o tül-i emeli
- 3 Eşk-i cūşünümi (?) çeşmüm kara yire karalı
Şāldı gūyā yire bir nuṭkı kızılı karalı
- 4 N'ola kan yudar isem bağrumı cevruñ ezeli
Baña olmuş durur ol çünkü naşib-i ezeli
- 5 Fahriyā müy-ı miyānlar görüp ol ince beli
Kılca dahl eylemeyüp didiler ol yāre beli

131 61b

İÇD. 205. gazel içindedir.

⁴⁵⁹ dostum: baña İÇD.

132 61b

[133]⁴⁶¹

Ḥayretî Fermāyed

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Mey-i nābuñ nice olmayalum ölümlüsi biz
Bir iki gün bu fenā evde anuñ dirisiyüz
- 2 Bundan özge daḥı vuşlat nic’olur ‘ālemde⁴⁶²
Bir gök altındayuz ol mähla dāim ikimüz
- 3 Āşinālardan eger kimse şorarsa ḥālüm
Ağlamaḡdan gözinüñ yaşını baḥr itdi diñüz
- 4 Zāhidā gül gibi baş üzre tutarlar yir olur
Gelmezüz gerçi ki bir çöpçe senüñ gözüñe biz
- 5 Ḥayretî ḥaste-dile geldi ġamuñ yār oldı
Ḳomadı ġuşe-i miḥnetde ġaribi yalñuz

[134]⁴⁶³

Şemsî Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Tekye-i daḥı Mecnün’uñ ṭuraġı var-[ı]mı⁴⁶⁴
Sıne tennūrında yanar bir çerāġı var-[ı]mı⁴⁶⁴
- 2 İşidilmez bir ḥaber yokdır cihānda dōstum
Dāḥı şimdi añladum yirüñ kulaġı var-[ı]mı⁴⁶⁴
- 3 Ben şanurdum gülşen içre yārı tenhā seyr ider
Bilmedüm ol bülbulüñ yanında zāġı var-[ı]mı⁴⁶⁴
- 4 Bilmez idüm nāgehān çāk eyledi dāmānumı
İt raḡıbüñ kūy-ı dil-berde yatāġı var-[ı]mı⁴⁶⁴

133 62a

HYD. 131. gazel içindedir.

⁴⁶² Özge: artuk HYD.

134 62a

ŞPD. 158. gazel içindedir.

⁴⁶⁴ Tekye-i daḥı: Tekye-i miḥnede ŞPD. Mısraın vezni kusurludur.

- 5 Şemsi-i dil-ḥasteñe nā-ḥaḳ yire ḡulm eyleme
Şeh Süleymān'ıñ şaḳın yāvuz yaşağı var-[ı]mış

[135]⁴⁶⁵

Revānī Fermāyed

[fe'īlātūn fe'īlātūn fe'īlātūn fe'īlūn]

- 1 Nice mektūb-ı maḥabbet nice irsāl-i peyām
Dostluḳ ḥaḳḳın unutmuş ne selām ü ne kelām
- 2 Bir selām ile benüm göñlümi şād eylemedi
Gerçi ol ḥūr[i]-likā işigidü[r] dār-ı selām
- 3 Sög benüm şıneme tek kesme selāmuñ benden
Her ne dirlerse disünler güzelüm ḥās ile 'ām
- 4 'Ār ider ben ḳulına Tañrı selāmın virmez
Mü'min olanda şaḳın böyle gerekmez islām
- 5 Nāmı-ile nice 'arz ide **Revānī** ḥālın⁴⁶⁶
Yār ile mihr ü vefā işi tamām oldu tamām

[136]⁴⁶⁷

Mu'īdi Fermāyed

[fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlūn]

- 1 Derd ile öldüm inanmaz baña dil-berler meded
Naḳd-i cānum ḳapdılar imānum isterler meded
- 2 Göz ḳarardup ḳaşd-ı cān eyler ḥarāmi ḡamzeler⁴⁶⁸
Bir müselmāna ḳıyar şol iki kāfirler meded
- 3 Ger murāduñ cānsa gel saña teslīm ideyin
Çekmesün kirpiklerüñ üstüme ḥançerler meded⁴⁶⁹

135 62b

RD. 248. gazel içindedir.

⁴⁶⁶ Nāmı-ile: Nāme ile RD.

136 62b

MDD. 63. gazel içindedir.

⁴⁶⁸ ḡamzeler: gözlerüñ MDD.

⁴⁶⁹ kirpiklerüñ: şehlālaruñ MDD.

- 4 Bāl ü per n'olsun ki sözüm cümle 'âlemde bakar
İltemez mektûbum ol mâha kebûterler meded⁴⁷⁰
- 5 Dünyeden gitdi **Mu'iddi**-haste rahmet cânına
Žāyi' olmasun görüñ billāh defterler meded

[137]⁴⁷¹

Zātî Fermāyed

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Şāh-ı aşķum dūd-ı āhum sāybānumdur benüm
Eşk-i çeşmüm askerüm ṭablum fiğānumdur benüm⁴⁷²
- 2 Ra'd şanmañ kubbe-i eflāki güm [güm] gümleden
Yār elinden na'ra vü āh u fiğānumdur benüm
- 3 Çarḥ-ı a'zam bāğ-ı aşķuñ içre bir ṭolābdur
Anı gerdān eyleyen eşk-i revānumdur benüm
- 4 Ey ṭabīb cān u dil-i derdüm saña şerḥ itmege
Zaḥmumuñ ağzında peykānuñ zebānumdur benüm
- 5 Germ olup āhum ayıtdı kim felekler **Zātiyā**
Yakmağa kandil-i arşı nerdübānumdur benüm

[138]⁴⁷³

Revānî Fermāyed

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 'Aşķa seyr itmege bir kâmet-i bālā gerek
Şufiyā derviş olanuñ himmeti a'lā gerek
- 2 Gördüğüñ her bir kâmer-ruḥsāra meyl itme gönül
Gül gibi dil-ber güzeller içre müstešnā gerek

⁴⁷⁰ mâha: yâre MDD.

137 63a

ZD. 869. gazel içindedir.

⁴⁷² askerüm: leşkerüm ZD.

138 63a

RD. 209. gazel içindedir.

- 3 Ğāfil olma ey gönül ‘aşk yolına her kişi⁴⁷⁴
Nāle vü āşüfte vü şūrīde vü rüsvā gerek⁴⁷⁵
- 4 Cānum ağzuma gelür bir buseñ alınca didüm
Gül gibi geldi didi hāzır saña helvā gerek⁴⁷⁶
- 5 Sım ü zer ister **Revānī** şimdiki maḥbūblar
Hāṭır-ı ‘āşık gerekmez anlara dünyā gerek

[139]⁴⁷⁷

Aḥmed Fermāyed

[mefā‘lün mefā‘lün fe‘ülün]

- 1 Gönül zülfünde āh eyler kimerde⁴⁷⁸
Günüm günden siyāh eyler kimerde⁴⁷⁹
- 2 Severüm didüğüm ma‘zūr tut kim
Beşerdir kul günāh eyler kimerde
- 3 Vişālün gencinün māl-i ḥulyası
Gedāyı pādişāh eyler kimerde
- 4 Dehānuñ var mıdır yā yok mıdır hiç
Bu gönüm iştibāh eyler kimerde
- 5 Keremden bir naẓar kıl **Aḥmed**’e kim
Kulına şeh nigāh eyler kimerde

⁴⁷⁴ Ğāfil olma ey gönül ‘aşk yolına her kişi: ‘İşka uyma ey gönül kim ‘aşk yolında kişi RD.

⁴⁷⁵ Nāle: Vālih / rüsvā: şeydā RD.

⁴⁷⁶ Gül gibi geldi: Gül di dil-ber RD.

139 63b

APD. 265. gazel içindedir.

⁴⁷⁸ Gönül zülfünde: ‘Āşık APD.

⁴⁷⁹ Günüm günden siyāh: Felek fakrına rāh APD.

[140]⁴⁸⁰

Mesîhî Fermāyed

[mefā'îlün mefā'îlün fe'ülün]

- 1 Hālāvet kim leb-i dil-berde buldum
Dāhı ne şehd ü ne sükkerde buldum
- 2 Hele ben hāk-i pāyuñ kıymetini
Ne iksir ü ne hūd-cevherde buldum
- 3 Nice terk idem ol 'İsā-dehānı
Ki gökde istedügm yirde buldum
- 4 Koyam mı ey ṭabīb-i cān kapuñı
Şifā bu derde çün bu derde buldum
- 5 Tecelliyāt-ı vecdiden **Mesîhî**⁴⁸¹
Ne kim buldum ise sāğarda buldum

[141]⁴⁸²

Zārî Fermāyed

[mef'ülü mefā'îlü mefā'îlü fe'ülün]

- 1 Göz karasın eşkiyle yuyayın ağarınca
Tā kim nazarı pāk ola dīdāra varınca
- 2 Kirpiklerüñüñ cānuma geçdiklerin ey dost
Bir bir diyeyin igneden iplige varınca
- 2 Gördükde ḥaṭ-ı la'lüñi cān itdi şehādet
Yüz sürdüğine mühr-i Süleymāna ḫarınca
- 3 Rengin yaşı şanmañ gözimüñ derledi ḫanlar
Ġam lengerini dil deñizinden çıkarınca
- 4 Biñ yāre urur 'āşık-ı sergeşte diline
Dil-bendini biñ ḡamze ile şārınca⁴⁸³

140 63b

MSD. 155. gazel içindedir.

⁴⁸¹ vecdiden: vicdāndan MSD.

141 64a

⁴⁸³ Mısraın vezni kusurludur.

- 5 Dök şebnem-i eşküñ gözüm ol kākül-i sünbül
Nergislerini ḥʿāb-ı seḥerden uyarınca
- 6 Yār ile görenler didiler **Zārī**yi bir gün
Şöyle oñarur kişiyi Allāh oñarınca

[142]⁴⁸⁴

Necātī Fermāyed

[feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿilün]

- 1 Baña yāruñ yañağı vü leb ü ḳaddi yiter
Üzül ey gül açıl ey ḡonçe yaḳıl ey ʿarʿar
- 2 Baña ol ḳāmeti Ṭūbā leb-i ʿunnāb gerek
Nʿideyin görmek-[i]le serv-i ḡemenden ne biter
- 3 Bir iki gün daḡı sen māha irişmezse elüm
Yaşum u āhum ider yir ü göḡi zır ü zeber
- 4 Göricek derdle ḳan aḡladuḡımı ter olur
Ḳızarur ḡehre-i zıḡbāsı nitekim gül-i ter
- 5 Gice gündüz işidür āh u fiḡān eyledüḡüm⁴⁸⁵
Hiḡbir kerre dimez ḡaste **Necātī** nʿeyler⁴⁸⁶

[143]⁴⁸⁷

Necātī Fermāyed

[meʿʿülü fāʿilātü mefāʿilü fāʿilün]

- 1 Gerḡi güzeller ipini zülfüñ uzatdılar
Ḥaḡḡā ki boylarınca yazuḡlara batdılar
- 2 Yāruñ ayağı yüzine beñzer diyu bugün
Bāzār içinde ʿanberi Allāh ki şatdılar

142 64a

NBD. 72. gazel içindedir.

⁴⁸⁵ Gice gündüz işidür: işidürsin dün ü gün NBD.

⁴⁸⁶ dimez ḡaste: dimezsın ki NBD.

143 64b

NBD. 90. gazel içindedir.

- 3 Şimşād u serv irdüğine dek gelürdi lîk
Reftâr-ı yârı görelî bir pâre yatdılar
- 4 Bezm-i belâda bir kişi huşyâr kalmadı
Câm-ı mey-i muhabbete bilmem ne kıatdılar⁴⁸⁸
- 5 ‘İyd-ı vişālũñ istedüğüçün **Necâtî**’yi
Güzeller üşe geldiler öget ıonatdılar

[144]⁴⁸⁹

Naẓıre

[mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün]

- 1 İzũñ tozın egerçi ki biñ cāna şatdılar
Göz göre hayf aña ki yabanlara atdılar
- 2 Sen Yūsuf-ı cemāli bu gün Mısr-ı hüsnde
Birkaç ‘azizler dirilüp vāy ki şatdılar
- 3 Tābūtını cefāñ-[i]le hatm olmayanlaruñ
Allāh ki üşe gelüp hoş ıonatdılar⁴⁹⁰
- 4 Keskemek dilerdi hūblar ol zülf-i ser-keşi
Yā Rab bu hayr işi ya n’içün uzatdılar
- 5 Bî-çāre **Ṭālî** seni nāzük piserler āh
Cevr ü cefāyla haberũñ yok kıocatdılar

⁴⁸⁸ bilmem: sākî NBD.

144 64b

Şiir PBMC. 2510. gazel içindedir.

⁴⁹⁰ Mısraın vezni kusurludur. Allāh ki üşe gelüp hoş ıonatdılar: Allāhü ekber üşdiler öget ıonatdılar: PBMc.

[145]⁴⁹¹

Nazîre

[mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün]

- 1 Kirpiklerüñ ki bir okı biñ cāna şatdılar⁴⁹²
Biñ cāna giçecek okı yabāna atdılar
- 2 Müjgānuñ itdi okçılaruñ kāmetin kemān
Ebrūlaruñ kemānlara ʔa'n okın atdılar
- 3 Hiç kimse bilmez oklarıñuñ kande olduğın⁴⁹³
Bu şehr-i dilde geldiler ey şāh batdılar
- 4 Bir kaç 'aziz Mışr-ı melāḥatde Yūsufi
Beñzer cemāl-i yāra diyu [di]vay ki şatdılar
- 5 'Aşk odı içre Zātı'yi yalın görüp bugün
Dil-berler üşe geldiler ol dem ʔonatdılar⁴⁹⁴

[146]⁴⁹⁵

Necātī Fermāyed

[fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün]

- 1 Ḥāk-i pāyuñ tūtiyā-yı dide-i ḥūn-bār imiş
Ḥamdül'illāh kim görecek gözlerümüz var imiş
- 2 N'eylesün gülzārı 'aşıq olmayınca gül'izār
Gül-sitān-ı cennete şüret viren dīdār imiş⁴⁹⁶
- 3 Tıflken bir buseñi azırğanurdum cāna līk⁴⁹⁷
Ey dirīgā bilmedüm bāzār ilk bāzār imiş

145 65a

ZD. 152. gazel içindedir.

⁴⁹² biñ: yüz ZD.

⁴⁹³ Hiç kimse: Bir kimse ZD.

⁴⁹⁴ ol dem: öget ZD.

146 65a

NBD. 248. gazel içindedir.

⁴⁹⁶ Gül-sitān: Būstān NBD.

⁴⁹⁷ līk: ah NBD.

- 4 Bir sen iseñde gerekmez kimseye yār olduġuñ⁴⁹⁸
Ey gül-i pākize dāmen dimesünler yār imiş
- 5 Būseñi görmez **Necātī** kendüye lāyık velī
Ey lebi sükker ne çāre cāndur umar imiş

[147]⁴⁹⁹

Zātī Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilāün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Başuma taş yaġdıran ol gözleri sehḥārmış
Çok şükür devletlüler devletlü başı varmış
- 2 Didilerdi eşk-i çeşmüñ dem ola başdan aş⁵⁰⁰
Geldi ol dem başuma didüklerince varmış
- 3 Tatlu tatlu ağzuma her dem tutaġuñ sögmege
Kār idinmiş Ḥusrevā Allāh ki şırın kārmiş⁵⁰¹
- 4 Aldı yüz āl ile biñ aşḥāb-ı ālüñ ‘aqlını
‘Ārızuñ ey gül-‘izār āl ehli nāzük yārmış⁵⁰²
- 5 Şöyle şırın itmişem medḥ-i lebüñ kim ḥusrevā
İşidenler didiler **Zātī** şeker-güftārmış

[148]⁵⁰³

-

[mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün]

- 1 İlāhi ‘āciz ü zār u zebūnam
Giriftār-ı kemend-i nefis-i dūnam

⁴⁹⁸ sen: ben NBD.

147 65b

ZD. 605. gazel içindedir.

⁵⁰⁰ ola: gele ZD.

⁵⁰¹ şırın kārmiş: tatlu yār imiş ZD.

⁵⁰² ‘Ārızuñ: Ruḥlaruñ ZD.

148 66a

MSD. II. ŞEHRENGİZ der MEDH-İ CÜVÂNÂN-I EDİRNE başlığı altında bulunmaktadır.

- 2 Senüñ yoluñda dutmaz beni zincir
Yeder bir kıl ¼akup bu nefsi-şirrir
- 3 Cihānda var mı bir ben deñlü gümrah
Meger sürçem düşem kim diyem Allāh
- 4 Ne mümkün vird ü zikre söz kaçuram⁵⁰⁴
Meger tesbihi gönlümden geçürem
- 5 Beş on gün eyleyem ger şavma niyyet
Bozar ol niyyetümi 'id-i vuşlat
- 6 Elüm kaldırsam illerle du'āya
Şanuram kim uzatdum merhabāya⁵⁰⁵
- 7 Girüp bezm-i meye bu nefes-i şahı
Koyup beş vakti diñler penc-gāhı
- 8 Kıluram her gice maħbüb fikrin
Bu kara günlünüñ gör ħüb fikrin
- 9 Gözi āhū güzeller itmege şayd⁵⁰⁶
Seg-i nefsum idinmiş bir büyük kayd⁵⁰⁷
- 10 Görüp nāzını bir serv-i revānuñ
Düşürven sāyeveş yanına anuñ⁵⁰⁸
- 11 Hemān-dem kim görem bir māh-ruhsār
Nücüm-ı eşk olur çehremde bisyār⁵⁰⁹
- 12 Şu deñlü vāfir ağladum bu yüzden
Ki ağlamakla yaşum çıkdı gözden
- 13 Dür-i eşkümlerle çehrem zeyn olupdur
Yüzüm şan mecma'u'l-baħreyn olupdur

⁵⁰⁴ vird ü zikr: var ki zikre MSD.

⁵⁰⁵ kim: el MSD.

⁵⁰⁶ itmeye: eylemek MSD.

⁵⁰⁷ idinmiş bir büyük kayd: uş olur şir-i şerze MSD.

⁵⁰⁸ yanına: pāyına MSD.

⁵⁰⁹ bisyār: seyyār MSD.

- 15 Gözüm ‘arz idüp eşküm macerāsın⁵¹⁰
Deñizler yumaya yüzüm kıarasın⁵¹¹
- 16 Günāha itmişem şol deñlü ısrār⁵¹²
Ki raḥm iden baña olur günehkār
- 17 Budır kōrkum hemān artuk daḥı yok
Ki cürmüm raḥmet-i Ḥak’ dan gele çok
- 18 Bu şuçlarla beni tātarsa Raḥmān
Kırılır ‘arşa-i maḥşerde mizān
- 19 Benüm suçum şorılursa temāmet
Birine dāḥı degmez ırte nevbet
- 20 Niçe kāfir kūyı var içi is pas
Ki defterde yazılır beglige ḥāş⁵¹³
- 21 Ḥatā didüm ne var oldumsa ‘āşı
Umarum āḥir olam Tañrı ḥāşı⁵¹⁴
- 22 Ne deñlü çoğısa ben bendede ‘ayb
Anı bir nokṭaca raḥmet kılar ḡayb⁵¹⁵
- 23 Eger encüm kıadar olursa ‘işıyān
Gider çün mihr-i raḥmet ola raḥşān
- 24 Ḥudāyā baña ‘aşkı reh-nümā kııl
Bu gözsüz ‘āşıye luṭfuñ ‘aşā kııl⁵¹⁶
- 25 Yazup yañılup itdümse yavuz iş
Sen anı yazma yazılmaz çü yañlış
- 26 Bugün çün ötdin (?) sen nevāle⁵¹⁷
Yarın tāmı odın kıılma ḥavāle

⁵¹⁰ Gözüm: Ne dem/ idüp: idem MSD.

⁵¹¹ Deñizler yumaya: Yedi deryā yumaz MSD.

⁵¹² itmişem: eyledüm MSD.

⁵¹³ Ki defterde yazılır: Yazılır defter içre MSD.

⁵¹⁴ āḥir: yarın MSD.

⁵¹⁵ Anı bir nokṭaca raḥmet kılar: İder bir nokṭaca raḥmet anı MSD.

⁵¹⁶ ‘aşā: ‘atā MSD.

⁵¹⁷ Mısraın vezni kusurludur.

27 Çü kûy-ı yâr içinde virmedüñ cā
Vir anda cennetü'l-me'vāda me'vā

28 Bugün el virmedi ol serv-kāmet
Yarın tûbâyı sen eyle 'ināyet

29 Çü şunılmadı bunda la'l-i dil-ber
Şunasın yarın anda cām-ı Kevşer

30 İlāhi buldurup sözüme rağbet
Bu Şehr-engize vir şehr içre şöhet

31 Dimezven kim başıṭ-i ḥāke irgür
Melekler vaşfidur eflāke irgür

Şıfat-ı Şeb

32 Meger bir şeb bu tāk-ı pür-şanā'ı'
Müzehheb levḥasını itdi zā'i'

33 Anuñ yirine aldı deste kâğıd
Ki yaza ḥūblar vaşfin 'Uṭārid

34 Güzeller vaşfını yazsın diyu hep
Devāt-ı āsumān oldu mürekkep

35 Felek mihr eşrefisin eyledi güm
Anı bulunca göz yummadı encüm

36 Bırakdı Yūsufı şan çāha ihvān
Şafaḳdan gönlegine sürdiler ḳan

37 Kılup ṭolāb-ı çarḥ ol gice nāle
Gözinden şubḥa dek aḳıtdı jāle

38 Degül encüm görinenler semādan
Ki çarḥuñ gözi ağardı bükādan

39 Tütup işbu ḳara baḥtına mātem
Yüzün dürdi ḳara-puş oldu 'ālem

40 Şanasın şābit olsun diyu seyyār
Nücüm olmuşdı yir yir göge mismār

- 41 İhāṭa idüp eṭrāfı şeb-i ğam⁵¹⁸
Bu vech ile geçerken ḥāl-i ‘ālem
- 42 Görüp beytü’l-ḥazende āsumānı
Teraḥḥüm itdi aña şubḥ-ı şānı
- 43 Tefe’ül itdi ol dem çarḥ-ı pür-zecr
Açıldı ṭālī‘inden Sûre-i Fecr
- 44 Beşîr olup hemân şubḥ-ı cihân-bın
Didi Ya‘kûb-ı çarḥa gözün aydın
- 45 Seḥer çün virdi Yûsufdan nişâne
Başîret irdi pîr-i nâtüvâna
- 46 Bozup ve’l-leylisin başdan çıkardı
Yirine şems dülbendini şardı
- 47 Seḥer nakḳâşı altun ḥal ezerdi
Revân-ı şemse bir ḥoş-şemse yazdı⁵¹⁹
- 48 Görem cām-ı Sikender şandum anı
Ki gösterdi baña cümle cihânı
- 48 Ne şāhid-bāz olur gör pîr-i ḥāver
Ki ḥûba ağız ile gösterür zer
- 49 Zehî kudret ki virür ferd-i bî-çün
Ma‘āş-ı ḥalk için günde bir altun
- 50 Çü buldı Yûsufı Ya‘kûb-ı eflāk
Zalām-ı ğamdan oldu çehresi pāk
- 51 Cihāna şol kadar zer itdi iḥsân
Ki giydi taş ağıç altunlu kaftân
- 52 Cemāl-i mihri virdi dehre tezyîn
Döşendi saṭḥ-ı ḥāke ferş-i zerrîn⁵²⁰
- 53 Pes ol gün mu‘tedil gördi cihânı
Göçüp Şāh itdi tebdîl-i mekânı

⁵¹⁸ eṭrāfı: āfākı MSD.

⁵¹⁹ Revân-ı şemse bir ḥoş-şemse: Revāk-ı çarḥa bir ḥaş şemse MSD.

⁵²⁰ saṭḥ-ı ḥāke: saṭḥ-ı arza MSD.

- 54 Devām-ı devletlü bir iki yıl
İdindi Edirne şehrini menzil
- 55 ‘Aceb şehr ol ki anuñ bāğ u rāğı
Virür kişiye cennetden ferāğı
- 56 İçinde şuları mehzūn reftār
Bulutlar başı ucında hevādār
- 57 Temāşā eyleseñ her cūy-bāra
Dönüpdür serv-kāmet bir nigāra
- 58 Şoyunup Tuncaya girer güzeller
Açılur aq göğüsler ince beller
- 59 Siyeh futa kuşanur aq dil-ber
Olur şān gice vü gündüz ber-ā-ber
- 60 Futaya Tañrı virmiş sırr-ı ğaybı
Ki örter dāmeniyle görse ‘aybı
- 61 Şu içre bunlara kılsañ nigāhı
Görürsin burc-ı māhı içre māhı⁵²¹
- 62 Bulardan vaşl uman abdāla beñzer
Ki bunlar şuya düşmiş mālā beñzer⁵²²
- 63 Gözüñ yaşı Meriç olsa nazarda
Ne mümkün biri kul boynuña Arda
- 64 Gören bu şehri bu resme kıyāmet
Şānur bununla tokuz oldı cennet
- 65 Zihı cennet ki her yirde günehkār⁵²³
Görür ‘āşı vü ‘ābid anda dıdār
- 66 İçinde var anuñ bir kaç melekler
Ki mislin görmemiş anuñ felekler⁵²⁴

Ahmed

⁵²¹ burc-ı māhı: burc-ı ābı MSD.

⁵²² mālā beñzer: bala beñzer MSD.

⁵²³ Zihı cennet ki her yirde günehkār: Zihı cennet ki girer her günehkār MSD.

⁵²⁴ anuñ felekler: devr-i felekler MSD.

67 Bugün meydān-ı hüsni içre ser-āmed
Güzel dirseñ Naʿlbend-oğlu Aḥmed

68 Cemāli kıble-i aşḥāb olupdur
Dekānı naʿlden miḥrāb olupdur
Maḥmūd

69 Biri [şol] ṭālib-i ʿilm adı Maḥmūd
Yüzi mışbāḥ u zūʿdur vaşl-ı maḥşūd

70 Güzel ezberlemiş kanlış kitābın
İyü taḥşıl itmiş şive bābın

Yaʿkūb

71 Birisi dāḥı Ferrāş-oğlu Yaʿkūb
İşiginde müjem her laḥza cārūb

72 Söz açsam hüsniñ bir şişsesinden
Uzun olurdu Yūsuf kışşasından

ʿAli

73 Birisi Kız ʿAlidür ol semenber
Olupdur sükker-i pālūdeden ter

74 Şu kim biñ cān virüp zevkini sürdi
Bu kızlık da anı ucuz düşürdi

Şarrāf-zāde

75 Bir Şarraf-zādedür güher-pāş
Ki olmuş kalbi anuñ kıymet-i taş

76 Murādı ger zer ise yüzüm üzre
Dür ü gevher dilerse gözüm üzre

Caʿfer

77 Birisi Seyyid-oğlu adı Caʿfer
Ruḥ-ı rengin ile āl-i peyamber

78 Şaçı seyyidliğine dāl olmuş
O gül ruḥsār ḥayrūʿl-āl olmuş

79 Çün ol güzellerüñ oldı emiri
Yaraşur cān u dil olsa esiri

Yaşıl Melek

80 Biri Yaşıl Melek hüsñ aña muhtaş
Komiş Nesli diyu kendüye mahtaş

81 Bileydi olduğın bu nesl hāşıl
Kılurdı Ādeme secde ‘Azālil

Semerci-oğlı

82 Biri de şol Semerci-oğlı Āfet
Aña lāyık mıdur andan bu şan‘at

83 O yālñ yüzlü her kime ki baqdı
Karār u şabr u rahtın oda yaqdı

Hürmüz

84 Biri Hürmüzdür ebrūsı meh-i nev
Lebi Nüşirevān kendüsi Husrev

85 Bizi çün kūh-ı gāmda itdi Ferhād
Ne içün eylemez şırın lebin dād

Berber

86 Biri bir Sım-Sā‘id hūb berber
K’ña keskinlenür yeñiçeriler

87 Bizümle gerçi bir miqdār bilişdür
Velī yanınca şalınan kayışdur

Halil

88 Biriside Halil ol āfet-i cān
Gönüller idinür her gice mihmān

89 Ne sihr itmiş yüzinden zülf-i ser-keş
Ki gülşen olmış aña şahñ-ı āteş

Hayder

90 Biri bir dil-rübādır adı Hayder
Ruhi cennet lebi sāķi-i Kevşer

91 Çü çekmiş ğamzesinüñ Zülfekārın
İki itmiş gözinüñ zü'l-ḥumārın

Ꞑuyruklu Yıldız

92 Biri Ꞑuyruklu Yıldız ol Ꞑamerveş
Urur her gice göge yir yir âteş

93 Dahı toğmadın ol ḥurşid-pāye
Ye toğ yā ušta toğdum dirdi aya

Hızır

94 Biri Hızır ol ki yokdur aña şāni
Ṭudāğı olmuş āb-ı zindegāni

95 Şu kim anuñ-ile tatlu dirilür
İlüñ cānı acıduğın ne bilür

İsā

96 Biri bir māh-rūdur adı İsā
İdinmiş āsumān-ı ḥüsni me'vā

97 Lebiyle ölü dirildür o fettān
İşiden nice virmesün aña cān

Luṭfı

98 Biri Luṭfı durur ḳazzāz-ı ṭannāz
Bizi eyler çeker dāim idüp nāz

99 Başum tügme tenüm ibrişim itdi
Aceb baña ol itdügin kim itdi

100 Raḳıḳıbi dügmeden olmazsa dermān
İlikler gibi emsün anı yārān

Alemşāh

101 Birisi şol şeh-i ālem Alemşāh
Ki yanınca çekilür leşker-i āh

102 Ne güzel pādişāh olur be hey yār
Ki olmuş ğamzeler aña silahdār

Yūsuf

103 Biri Yūsuf durur ol şāh-ı hūbān
Olupdur Mısr-ı hūsn içinde sultān

104 Gören kūyında anuñ tutduğum yurd
Didi yir Yūsufı öñ soñra bu kurd

Muhammed

105 Muhammeddür biri ibn-i ‘abācı
Ayağı tozı halkuñ başı tacı

106 Güneş ‘aşıq olup her şubḥ ol aya
Girer derviş gibi ol aq ‘abāya

Hāfız Maḥmūd

107 Biri Hāfızdur olmış adı Maḥmūd
Hudā virmiş aña elhān-ı Dāvūd

108 Yüzi muşḥaf gibi olmuş mu‘aṭṭar⁵²⁵
‘Aceb mi başına and içe iller

Muhammed

109 Birisi de İmām-oğlı Muhammed
Kaşı mihrābdur ‘uşşāka ma‘bed

110 Yüzi çün secdegāh oldu imāma
Bu günden biz daḥı uyduḡ imāma

Hasan

111 Biri ‘aṭṭārlar içre Ḥasandur
Ki enfāsı anuñ misk-i Hutendür

112 Aqıdur kanlu yaşumı yaqımdan
Pür ideyin dükkânını baqımdan

Muṣṭafā

113 Birisi Tuzcı-oğlı Muṣṭafācık
Tuz itmek bilmeyici bî-vefācık

⁵²⁵ mu‘aṭṭar: muṭaḥḥar MSD.

114 Cemāli muşḥafıdır ġāyet-i ḥüsn
Ki anda ḥatm olupdur āyet-i ḥüsn

Ḥızır

115 Keçecilerde birisi Ḥızır dur
Ḳılur inşāf o kim şāḥib-naẓardur

116 Aña ṭa‘n itmesün kimse pusudan
Keçesin çıkarıbilür o şudan

‘Alî

117 ‘Alîdür birisi Ḳayşarlu-zāde
Doḳınur ġamzesi tiġın ġazāda

118 Dürüp ḳaşını ḥışm itse o dil-ber
Yıḳılur ṭāḳ-ı Kisrā ḳaşr-ı Ḳayşar

‘Abdî

119 Biri ‘Abdî ki ol serv-i bülendi
Gören dir bârek Allāh efendi

120 Ḳul olayum anuñ emrine münḳād
Şu ḳul-ıla ki hiç itmeye āzād

[Cevvār]

121 Biri Vālācı-oġlı adı Cevvār
Ki olmuş lebleri rengin-ġüftār

122 Yaḳasın ġönleginüñ şanma vālā
Giripdür ḳana ol şūḥ-ı dil-ārā

Ni‘met

123 Birisi Sārbānbaşı-oġlı Ni‘met
Ser-ā-ser iştiḥā virür leṭāfet

124 Zihî Ni‘met ki varup beyle bâġa
Elüm gireydi anuñla ḳanaġa

Ca‘fer

125 Biri Ca‘fer durur Sāzende-zāde
Zeneḥdānı ḳadeḥdür la‘li bāde

126 Beline t̃alib oldum c̃ān u dilden
Didi sende çalar mısın bu kıldan

‘Alī

127 Biriside ‘Alīdür Derzi şāgird
İşi öñdi iden ol gürzi şāgird

128 Elinde z̃ü’lfikār oldukça mikrāş
Seni iki biçerse itme i’rāz

Seydī

129 Birisi dahı şol bir Derzi Seydī
Libās-ı h̃üsni degdi kendü giydi

130 Temāşā itseñ ol ruhsār-ı rengi
Şanasın āl atlasdur firengi

Muştafā

131 Biri Taqyācı-zāde Muştafādur
İşin başa iletmiş dil-rübādur

132 Şu baş kim vaşlına t̃alib durur ol
Tabanca yimege k̃alib durur ol

Hasan

133 Nigāruñ biri Taqyācı Hasandur
Kıyāmet-vuşledür nāzūk-bedendür

134 T̃oludur şevki ile içü t̃aşum
Düşer taqyāsı düşdigi yirde başum⁵²⁶

Bahşī

135 Biri Hammāmcı-oğlu adı Bahşī
Anuñ hammāmlığı g̃āyetde yahşī

136 Od urup s̃inemi hammām itdi
Gözümnden aña iki cām itdi

‘Alī

⁵²⁶ düşdigi: düşdük MSD.

137 Biri Ser-maḥfilüñ oğlu ‘Alîdür
Ḥayālüm gice vü gündüz belidür

138 ‘Aceb mi eylese cānda qarārı
Kılıcıyla alupdur ol diyārı

Dilsüz Oğlu

139 Birisi Dilsüz-oğlu sözi nāzük
Gönülller almada çālāk ü çāpük

140 Nice sevmeyem ol gül yüzliyi çok
Ki gönçe gibi ağzı var dili yok

Ḥüseyin

141 Biri Ḥallāc k’olmuş Ḥüseyin-ism
Atılmış penbedür [şan] andağı cism

142 İgende āhumuz almasun ol yār
Od-ıla penbenüñ ne oyunu var

Şerbetçi Oğlu

143 Biri Şerbetci-oğlu sıb-ğabgab
Sözin cüllāb itmiş ol şeker-leb

144 İnanma göz iderse vuşlatını
Ki ben çok içdüm anuñ şerbetini

Pîrî

145 Biri Pîrî durur maḥbûb-ı şâtır
Zarûrî meyl ider gördükçe ḥâtır

146 O kâmet üzre ol ḥurşîd-şûret
Kıyâmet günü gibi pür-ḥarâret

Kaya Bālî

147 Kaya Bālî durur birisi ol yār
Be-ğâyet seng-dildür katı devvār⁵²⁷

⁵²⁷ devvār: cevvar MSD.

148 İşi ‘uṣṣākına dāim seḥādur
Bize geldükçe illā taş kayadur

‘Alī

149 Birisi ignecilerde[n] ‘Alīdür
Miyānı şanasın igne telidür

150 Anuñ bir ignesini eylemiş cer
Ki İdrīse vire ‘İsā Peyamber

Pīr Oğlu

151 Birisi Pīr ‘Alīdür ol cefākār
Kılur dāim cefā resmini tekrār

152 Yaşum seylābı taşduğınca her gāh
Görüp yükin yuḡar u yıḡar ol māh

Beñli Oğlu

153 Biri Beñli ‘Alīdür yār-ı mehveş
Bulınmaz Rūm ilinde aña beñdeş

154 Çü baḡd iden bu dāne kim degüldür
Buña meyl itmeyen ādem degüldür

Memī Şāh

155 Birisi Yaḡcı-oḡlıdur Memī Şāh
Perī-zāde dönüpdür zādehu’llāh

156 Beliyle cismine şerḥ itdi ‘ākıl
Şanasın şāye yaḡından çeker kıl

Hācı Bayrām

157 Birisi de nigāruñ Hācı Bayrām
Zer itdi beñzümi ol şim-endām

158 Oruc tutup kılurdın Hakk’a efgān
Ki anuñ ‘ıyd-ı vaşlın kıla ihsān

159 Ne var alçaḡda añıldıysa o dil-ber⁵²⁸
Deñiz dibinde olur çünki cevher

⁵²⁸ añıldıysa: añılsa MSD.

160 Behişt içre kılup her laḥza seyrān
Bular deñlü melek arasa Rızvān

161 Birinüñ mişlin itmeye temāşā
Sekiz uçmağı ger tokuz tolaşa

162 Biriyle itmek isterdüm muḥabbet
Yine anuñla kılmadum ḵanā‘at

163 Olup hercāi göñlüm pāre pāre
Yitişdi her birisi bir nigāra

164 Hudā[yā] sen beni iletme sine
Ki ḵamusın görem sīne-be-sīne

Münācāt

165 ilāhi her birin pāyende eyle
Çerāğ-ı ruḥların tābende eyle

166 Çün itdün [leblerini] çeşme-i cān
Buları ḥaşre dek sen zinde eyle

167 Cihān sultānlığın baña gerekmez
Beni bunlara tek sen bende eyle

168 Gice mey şoḥbetin itdiklerince
Dil-i nālānumı sāzende eyle

169 Mesīḥi medḥi bu deñlü becerdi
Begenmezseñ yūri var sen de eyle

[149]⁵²⁹

‘Ubeydi Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Ağladup görmez demini ey gül-i ra‘nācığım
- 2 Tıfl-ı eşküm yire çalma ḵāmeti tūbācığım
- 3 Ol yetiḡme acı merdüm-zādedir zībācığım

- 4 Kāmeti tūbācığım [hem] tal‘atı ğarrācığım
- 5 Ruḥları alum Muḥammed şāhum aḳ babacığım

II

- 1 Dil-berā ğazzāz olaldan sen meh-i mihr ü vefā
- 2 Çarḥ-ı pür-encüm dekānuñda yir idinse n’ola
- 3 Düğme-i zerle tolu bir şişe olmuşdur saña
- 4 Kāmeti tūbācığım tal‘atı zībācığım
- 5 Ruḥları alum Muḥammed şāhum aḳ babacığım

III

- 1 Niçe yıllardur ‘Ubeydīveş senüñ pā-māl kim
- 2 Şun leb-i şirīnünüñ bir ‘āşık-ı nāşād kim
- 3 Raḥm idüp ātālīg it rüsvā-yı māder zād kim
- 4 Kāmeti tūbācığım tal‘atı zībācığım
- 5 Ruḥları alum Muḥammed şāhum aḳ babacığım

[150]⁵³⁰

Ferd

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 ‘Ayn-ı rāḥatdur baña her dem cefālar itdügüñ
Tek senüñ görmeyeyin ğayra vefālar itdügüñ

[151]⁵³¹

Müfred

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Kıyāmet ‘arz idüp vā‘iz beni ḳorḳutma vallāhi
Kişi yārından ayrılrsa hemān ol dem kıyāmetdür

[152]⁵³²

Fedāyî Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Şabrumı yağmāya virdi bir meh-i nā-mihribān
- 2 Ğamze-i cellādı her giz ‘āşıkā virmez amān
- 3 Kim durur dirseñ dilā ol husrev-i şırın-zebān
- 4 Kāmeti bālā ile [hem] tal‘atı ğarrā ile
- 5 Şeyhî dirler nāmına bir pîr olası nev-cüvān

II

- 1 Ğonçe-i nevrestesin şalınma her bir hārla
- 2 ‘Andelīb-i gül-sitānuñ koma āh u zārla
- 3 Öldürürsin ‘āşıkı bu şive-i reftārla
- 4 Kāmeti bālā ile [hem] tal‘atı ğarrā ile
- 5 Şeyhî dirler nāmına bir pîr olası nev-cüvān

III

- 1 Yüz virür her yāda ol dil-ber beni yād eylemez
- 2 Bir selām ile dili maḥzūnumı şād eylemez
- 3 Bu **Fedāyî** bendesini ğamdan āzād eylemez
- 4 Kāmeti bālā ile [hem] tal‘atı ğarrā ile
- 5 Şeyhî dirler nāmına bir pîr olası nev-cüvān

[153]⁵³³

‘Ubeydî Fermāyed

[müstef‘ilün müstef‘ilün müstef‘ilün müstef‘ilün]

I

- 1 Ol husrev-i şırın-zebān kim la‘l-i şeker-bārdur
- 2 Tatlu dili-ile ‘ālemüñ göñlin alur dildārdur
- 3 Biñ cān virüp bir būsesin almaḥ ucuz bāzārdur

152 75a

153 75a

Şiir UD. İçinde yoktur.

- 4 Şîrîn-zebānumdur benüm şekker dehānumdur benüm
- 5 Helvācı-zāde bir lebi şehd ü şeker-güftārdur

II

- 1 Gerdün dükānında o māhuñ çarh-ı zer garrāsını
- 2 Beñzetdi şemse[y]i seyr idenler şemse-i helvāsını
- 3 Luţf itse gāhiler gibi emsem lebi hamrāsını
- 4 Şîrîn-zebānumdur benüm şekker dehānumdur benüm
- 5 Helvācı-zāde bir lebi şehd ü şeker-güftārdur

III

- 1 Helvāsını güftarı gibi eyleyelden sükkeri
- 2 Her çeşm-i bādāmuñ ‘Ubeydî anda kıldı sükkeri
- 3 Lezzetde ta‘n eyler gülācı ol lebi şîrîn teri
- 4 Şîrîn-zebānumdur benüm sükker dehānumdur benüm
- 5 Helvācı-zāde bir lebi şehd ü şeker-güftārdur

[154]⁵³⁴

‘Ubeydî Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Kākül-i bend eyleyüp her qahramānı Hamzanuñ
- 2 Ğamzesi kırdı niçe şāhib-kirānı Hamzanuñ
- 3 Halkı egdi kendüye kaşı kemānı Hamzanuñ
- 4 Ğamze-i fettānla ‘askeri müjgānla
- 5 Aldı dil mülkini çeşm qahramānı Hamzanuñ

II

- 1 Ağlamağdan nice görsün çeşm-i ‘ayn-ı rüşenüm
- 2 ‘Ömrü vāvı gibi ayrılmaz yanumdan düşmenüm
- 3 Kulle-i Kāf-ı meşakḳat olmasun mı meskenüm
- 4 Ğamze-i fettānla ‘askeri müjgānla
- 5 Aldı dil mülkini çeşm qahramānı Hamzanuñ

III

- 1 Şanmañ ancaḡ jāl-i gerdūnı idipdür ser-nigūn
- 2 Pençe-i ḡahrı niçe Rüstemleri kıldı zebūn
- 3 Tiğ-ı ‘aşḡından ‘Ubeydi bağrum oldı ḡarḡ-ı ḡūn
- 4 Ğamze-i fettānla ‘askeri müjgānla
- 5 Aldı dil mülkini çeşm ḡahrāmanı Ḥamzanuñ

[155]⁵³⁵

Fermāyed

[fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilūn]

I

- 1 Gün gibi evc-i felekde Ḥusrev-i Dārācıgım⁵³⁶
- 2 Sāye şāl ben ḡāke serv-i ḡāmet-i bālācıgım
- 3 Dil perişān eyleme ey kākūli Leylācıgım
- 4 ‘Āşık-ı bî-ḡāre kim rüz u şeb āvāre kim⁵³⁷
- 5 Gel benüm şāhin baḡışlu bağrı taş ḡayacıgım

II

- 1 Gerḡi kim(?) naḡşın görüp resmine evvel başlar⁵³⁸
- 2 Ḳalmayınca ḡaşd iderse yazmaya naḡḡāşlar⁵³⁹
- 3 İsmüñi yād eylesem aḡar gözümden yaşlar
- 4 ‘Āşık-ı bî-ḡāre kim rüz u şeb-i āvāre kim
- 5 Gel benüm şāhin baḡışlu bağrı taş ḡayacıgım

III

- 1 Luṭfla iḡsānuñ ile ḡulme būnyād eyleme
- 2 Ol ṡarīḡi gözleyüp kendüñi üstād eyleme
- 3 İşigüñde bir ḡulum luṭf ile āzād eyleme⁵⁴⁰
- 4 ‘Āşık-ı bî-ḡāre kim rüz u şeb-i āvāre kim

155 76a

UD. 14. muhammestir.

⁵³⁶ evc-i felekde: mihr-i felegün UD.

⁵³⁷ bî-ḡāre kim: bî-ḡāreyim/ āvāre kim: āvāreyim UD.

⁵³⁸ Mısra vezne uymamaktadır.

⁵³⁹ Ḳalmayınca: Kıl ḡalmayınca MC.

⁵⁴⁰ āzād: āzād UD.

5 Gel benüm şāhin bakışlu bağı taş kayacıgım

[156]⁵⁴¹

‘Ubeydī Fermāyed

[mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün]

I

- 1 Ta‘alluḡ ideliden sen dürr-i pāke dil ü cānum
- 2 Cihān güherlerin gözden çıkardı çeşm-i giryānum
- 3 Saña vāşıl olanlar gence mālīk oldı sulṭānum
- 4 Şeh-i şīmīn-bedensin sen güzelsin sen ḥasensin sen
- 5 Ḥasen Bālīcıgım zergercıgım āşūb-ı devrānum

II

- 1 Dehānı ḥātem-i la‘l ü lebi Yākūb-ı ḥamrāsın
- 2 Melāḥat kānı dünyālar diger şūḡ u dil-ārāsın
- 3 Cihānı kendüye mālīk iden bir şīm-i şīmāsın
- 4 Şeh-i şīmīn bendesin sen güzelsin sen ḥasensin sen
- 5 Ḥasen Bālīcıgım zergercıgım āşūb-ı devrānum

III

- 1 ‘Ubeydī’nüñ yaşından rişte-i āl eyleyüp her-bār
- 2 Terāzūyı zer itdüñ rüy-ı zerden leb-i dürr-i yār
- 3 Şararmış şīnesin mihrüñle itdüñ şemse-i zer-kār
- 4 Şeh-i şīmīn bendesin sen güzelsin sen ḥasensin sen
- 5 Ḥasen Bālīcıgım zergercıgım āşūb-ı devrānum

[157]⁵⁴²

Şādık Fermāyed

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Şol perî kim gün gibi mir‘āt-ı hüsni sâdedür
- 2 Seyl-i eşküm ayağına yüz sürer üftâdedür
- 3 Şaldı gerdân-ı ğama ‘uşşâkı meyli yâdedür
- 4 La‘l-i gevher-bâr ile bu lezzet-i güftâr ile
- 5 Baħrı hüsniñ şehryârı şimdi zevrâķ-zâdedür

II

- 1 Bâdbân-ı ebrûma nev-zevraķ-ı şimînidür
- 2 Devr-i (?) keştîbân güneş âyîne-i zerrînidür
- 3 Ğamzesinüñ ğâret-i dîñ eylemek âyînidür
- 4 ‘Askerî müjgânla bu hañçer-i bürrânla
- 5 Baħr-i hüsniñ şehryârı şimdi zevrâķ-zâdedür

III

- 1 Yile virdi hâşıl-ı ‘ömr-i ‘azîzi rûzgâr
- 2 Şādıkâ gitdi kenâre gelmedi ol gül-‘izâr
- 3 Kullarıdur hıdmet eyler ây u gün leyl ü nehâr
- 4 Kâmet-i bâlâ ile bu tal‘at-ı ğarrâ ile
- 5 Baħr-i hüsniñ şehryârı şimdi zevrâķ zâdedür

[158]⁵⁴³

‘Ubeydî Fermāyed

[müstef‘ilün müstef‘ilün müstef‘ilün müstef‘ilün]

I

- 1 Ey ğonçe-leb vechi ğasen sultân-ı hûbānum Hüseyn
- 2 Dil-teşnedür âb-ı zülâl la‘lüne hânım Hüseyn
- 3 Koçmağa bilek kılca kalmışdur benüm cānum Hüseyn

157 76b

158 77a

Şiir UD. İçinde yoktur.

- 4 Zîbâcığım ğarrâcığım ğarrâ-yı bî-hemtâcığım
- 5 Mûy-ı t̤âb-zâde mû miyânum şâh-ı hûbânum Hüseyn

II

- 1 Mû gibi inceldüp teni zâr-ı ne zâr hasretüñ
- 2 Bükdi ğam ile kıddümi derd ü belâ firkatüñ
- 3 Bir kıl kadar yokdur şehâ ben nâtüvâna raġbetüñ
- 4 Zîbâcığım ğarrâcığım ğarrâ-yı bî-hem-tâcığım
- 5 Mûy-ı t̤âb-zâde mû miyânum şâh-ı hûbânum Hüseyn

III

- 1 Ğam hânķâhında ‘Ubeydî oldı abdâluñ senüñ
- 2 Zeyn eyledi cismini dâġ-ı ‘aşķla hâlüñ senüñ
- 3 Sevdâ-zedeñdür yaraşur giyse şaluñ senüñ
- 4 Zîbâcığım ğarrâcığım ğarrâ-yı bî-hem-tâcığım
- 5 Mûy-ı t̤âb-zâde mû miyânum şâh-ı hûbânum Hüseyn

[159]⁵⁴⁴

Derûnî Fermâyed

[mefâ‘lün mefâ‘lün mefâ‘lün mefâ‘lün]

I

- 1 Nihâl-i kıddüñüñ serv-i kâmet oldı meyyâlî⁵⁴⁵
- 2 Hevâ-yı kâkülüñ ġâyet perişân itdi aĥvâlî
- 3 Begüñ biñ sihrle kul itdi her bir ruĥları alı
- 4 Benüm sultân-ı hûbânum benüm âşüb-ı devrânum
- 5 Benüm ‘ömrüm efendim cânımuñ cânı ‘Ömer-bâlî

II

- 1 N’ola şalsañ şeref Taķyâcılarda rûy-ı dükkâna⁵⁴⁶
- 2 Ser-âmed şeb-külâhı bir güzelsin şeh-levendâne
- 3 Nazîrüñ gelmemişdür gelmeyiser mülk-i ‘aşmâna
- 4 Benüm sultân-ı hûbânum benüm âşüb-ı devrânum

⁵⁴⁵ Mısra vezne uymamaktadır.

⁵⁴⁶ “Şeref” MC.’da “ş” ile yazılmıştır.

5 Benüm ‘ömrüm efendim cānımuñ cānı ‘Ömer-bālî

III

- 1 **Derūnî** bir gedāyîdür ki ‘ālem-i penāhuñdur
- 2 Kapuñda niçe niçe ehl-i diller hāk-i rāhuñdur
- 3 Felek üzre meh-i nev-şekl ‘aks-i şeb-külāhuñdur
- 4 Benüm sulṭān-ı hūbānum benüm āşüb-ı devrānum
- 5 Benüm ‘ömrüm efendim cānımuñ cānı ‘Ömer-bālî

[160]⁵⁴⁷

‘Ubeydî

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Gördi merdümler ğam-ı ğamzeñle giryān olduğum
- 2 Bildi iller zülfüñ ucından perişān olduğım
- 3 Añladı dil-ḥasteler derdüñle nālān olduğum
- 4 Ben helāk olsam n’ola ğam-[i]le hāk olsam n’ola
- 5 Yoluña cān virdüğüm tıyıldı ḳurbān olduğum

II

- 1 Eşk-i āhum dehre ifşā itmedük ğam ḳalmadı
- 2 [Rāz-ı dil söylemedük iklim-i ‘ālem ḳalmadı]
- 3 Derdmendüñ olduğum bilmez bir ādem ḳalmadı
- 4 Ben helāk olsam n’ola ğam-[i]le hāk olsam n’ola
- 5 Yoluña cān virdüğim tıyıldı ḳurbān olduğum

III

- 1 Ben **‘Ubeydî** şöyle şanurdum k’idem ‘aşķuñ nihān
- 2 Olmaya rāz-ı nihānı ‘āleme her giz ‘ıyān
- 3 Bildiler ölümlik olduğım ḳamu ḥalk-ı cihān
- 4 Ben helāk olsam n’ola ğam-[i]le hāk olsam n’ola
- 5 Yoluña cān virdüğim tıyıldı ḳurbān olduğum

[161]⁵⁴⁸

Fermāyed

[fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'īlün]

I

- 1 Göñlüm aldı bir gözi mekkāre bilmem n'eyleyüm
- 2 Olmuşam dil-ḥaste vü āvāre bilmem n'eyleyüm
- 3 Mübtelā-yı derd-i 'aşkam çāre bilmem n'eyleyüm
- 4

II

- 1 Dostlar ben nātüvāna merḥamet kılmaz mısız
- 2 Acıyup çeşmünden akan yaşımı silmez misiz
- 3 Hey meded öldüm baña hiçbir devā bilmez misiz
- 4 Mübtelā-yı derd-i 'aşkum çāre bilmem n'eyleyüm

III

- 1 Göz uciyla merḥabālar gāh olur itmezlenür
- 2 Gözüümüñ kanlu yaşını gāh siler silmezlenür
- 3 'Āşık-ı şeydāsı olduğım bilür bilmezlenür
- 4 Mübtelā-yı derd-i 'aşkum çāre bilmem n'eyleyüm

IV

- 1 Ol ḥasen şūret beni 'aşkıyla bīmār eyledi
- 2 Miḥnet ü derd ü ḡam u 'aşkla giriftār eyledi
- 3 Tiğ-ı miḥnetle 'Ubeydī göñlümi zār eyledi
- 4 Mübtelā-yı derd-i 'aşkum çāre bilmem n'eyleyüm

[162]⁵⁴⁹

Velehü

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Bir mehüñ mihr-i ğamıyla gāh hilāl eyler beni
- 2 Gāhi fikri mū miyāniyla ḥayāl eyler beni
- 3 Meyl-i pābūsiyle gāhi pāy-māl eyler beni
- 4 Kime yanup yakılam yā kime ḥālüm ağlayam⁵⁵⁰
- 5 Her zamān dil ‘aşkla āşüfte-ḥāl eyler beni
- 6 Āh elinden göñlümün feryād elinden göñlümün

II

- 1 Niçe yıllar bir perī ‘aşkıyla olup derdnāk
- 2 Sınemi derdi kıılır tiğ-ı ğam ile çāk çāk⁵⁵¹
- 3 Ugradup bir āfete āḥir beni eyler helāk⁵⁵²
- 4 Kime yanup yakılam yā kime ḥālüm ağlayam
- 5 Her zamān dil ‘aşkla āşüfte-ḥāl eyler beni
- 6 Āh elinden göñlümün feryād elinden göñlümün

[163]⁵⁵³

Derūnī

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

I

- 1 Dem-be-dem bu dīde-i giryānum için ağlaram
- 2 Dögünüp bu şine-i sūzānum için ağlaram
- 3 Bülbül-i şūrīdeyem nālānum için ağlaram
- 4 Ḥāre yār olmuş gül-i ḥandānum için ağlaram

162 78b

UD. Müseddesler başlığı 1. müseddes içindedir. Yalnızca ilk iki bendine yer verilmiştir.

⁵⁵⁰ yanup: yanam UD.

⁵⁵¹ derdi: derdā UD.

⁵⁵² Ugradup: Ugradum / āḥir: daḥı UD.

163 78b

II

- 1 Hüs-n-i halk-ile hüs-n ismi Hüse-yin olmuş velî⁵⁵⁴
- 2 Teş-neye Kevşer şunar şirîn lebi gūyā ‘Alî
- 3 Zehr-i hicr ile şehîd itdi bu ben haste dili
- 4 Kerbelā-yı miḥnet içre cānum içre aḡlaram

III

- 1 Ey **Derūnî** ol şehūñ ḡālî beni itdi ḡayāl (?)
- 2 Ža‘afla ḡaddūm bugūn ḡaşı gibi itdi ḡayāl (?)
- 3 Ey baña sen niçūn aḡlarsın diyu itdin suāl
- 4 Añduḡumca ol şeh- ḡūbānum içūn aḡlaram

[164]⁵⁵⁵

Ferd

[mefā‘ilūn mefā‘ilūn mefā‘ilūn mefā‘ilūn]

- 1 Nigārum sensin ey rūḡum benūm bu dār-ı dünyāda
Seni bulmaḡ[i]çūn geldūm bu deyr-i miḥnet-ābāda

[165]⁵⁵⁶

Ferd

[fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilūn]

- 1 Dāne dāne ḡül yüzüñde şol ‘araḡ n’eyler didūm
ḡül gibi geldi didi ḡüldür ḡül-āb andan çıkar

[166]⁵⁵⁷

Ferd

[fe‘ilātūn mefā‘ilūn fe‘ilūn]

- 1 Hiç bildūñ mi sen benūm nemsin
Nūr-ı dīdem sürūr-ı şīnemsin

⁵⁵⁴ Mısra vezne uymamaktadır.

164 79a

165 79a

166 79a

[167]⁵⁵⁸

Ferd

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Ey gül-i bāğ-ı leṭāfet her kişinüñ gözine
Baña zībā geldüğüñ gibi gelürseñ vā beni

[168]⁵⁵⁹

Ferd

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Nigārum sensin ey rūḥum benüm bu dār-ı dünyāda
Seni bulmağ[i]çün geldüm bu deyr-i miḥnet-ābāda

[169]⁵⁶⁰

Fermāyed

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

I

- 1 Bugün gülzār-ı ‘ālemde seni ey verd-i ḥandānum
- 2 Hezārān nāle vü āh-ile buldu bülbül-i cānum
- 3 Nigārum nāzeninüm nāz[ı] çok sultān-ı ḥübānum
- 4 Nihāl-i erguvānumsın benün āşūb-ı cānumsın
- 5 Giyāhi zāde ‘ömrüm ḥāşılı Muşlıcigim cānum

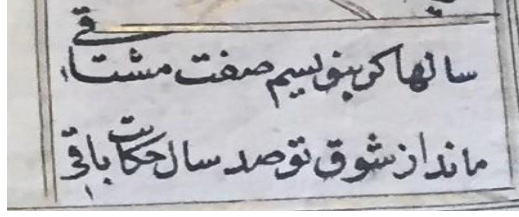
II

- 1 Cemālün Ka‘be-i kıbleme şaçuñ zıll-i ilāhümdür
- 2 Kaşuñ miḥrābı anuñçün qadīmī secdegāhumdur
- 3 Şu‘ā‘-i āfitāb-ı vech-i pāküñ mihr ü māhumdur
- 4 Nihāl-i erguvānumsın benüm āşūb cānumsın
- 5 Giyāhi zāde ‘ömrüm ḥāşılı Muşlıcigim cānum

167	79a
168	79a
169	79b

[170]⁵⁶¹

Ferd

[171]⁵⁶²

Fermāyed

[müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün]

I

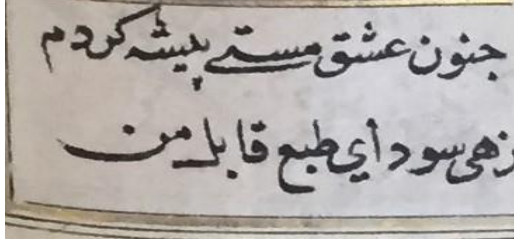
- 1 Bu kâmet-i bālā ile ey nahl-i gülzār-ı cinān
- 2 Nāz ile reftārın görüp kul oldı her serv-i revān
- 3 Hār-ı belāda niçe bir dil bülbüli itsün figān
- 4 Şirîn zebānumsın benüm āşüb-ı cānumsın benüm
- 5 Ey bāğ-ı hüsniñ gonçe-i hāndānı mîr-i 'āşıkān

II

- 1 Tūṭi-i cān kân ağladı la'l-i şeker bārın görüp
- 2 Ya'kūba döndi giryede mir'āt-ı ruhsārın görüp
- 3 'Arz it metā'-ı hüsniñ kaçma hāridārın görüp
- 4 Şirîn zebānumsın benüm āşüb-ı cānumsın benüm
- 5 Ey bāğ-ı hüsniñ gonçe-i hāndānı mîr-i 'āşıkān

[172]⁵⁶³

Ferd

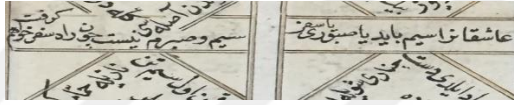
[173]⁵⁶⁴

El-müfredāt

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Çeşm-i mestüñ beste gördüm ḥaste mi cānā didüm
Didi ādemler helāk eyler anuñçün bağladum

[174]

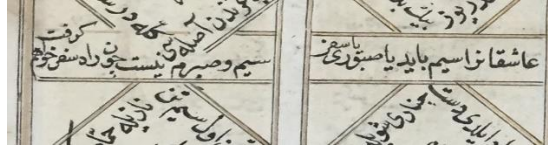
[175]

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 'Aşqdan eyleñ ḥudūd ey reh-i revān rāh-ı 'aşk
Bir ḥaṭır-ı rāhdur yüz biñ belā vü bendi var

172	79b
173	80a
174	80a
175	80a
176	80a
177	80a
178	80a

[176]⁵⁶⁵

[177]⁵⁶⁶

[fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlūn]

- 1 Pençe-i bād eyledi dest-i çenārı şöyle pest
Didi el arķası yirde dest bir bālā-yı dest

[178]⁵⁶⁷

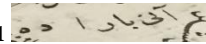
[179]⁵⁶⁸

[mef'ūlū mefā'īlū mefā'īlū fe'ūlūn]

- 1 Gözyaşı-ile dil der-i cānāne yitişdi
Hāşāk idi seyl-ābe-i 'ummāna yitişdi

[180]⁵⁶⁹

- 1 Leblerüñ dil-berüñ lezzet uğurlamış şeker (?)
Boğazından aşı komışlar anı

176 80a

177 80a

178 80a

179 80a

180 80a

[181]⁵⁷⁰

[mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ülü fâ'ilün]

- 1 Yâruñ peşine öykinür ise 'aceb degül
Bir boğazından aşılması kelledür şeker

[182]⁵⁷¹

[fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün]

- 1 Her kaçan ol şım-i ten nâz ile hammâma girer
Şarılur fevtâ sürilür kişi şâbün ezilür

[183]⁵⁷²

[fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün]

- 1 Şım ü zer virüp kocamaz 'âşık-ı bî-çâreler
Gör ne kâfirdür ki dellâk aqçasın alur kocar

[184]⁵⁷³

1

Elma
Yaş üzüm zerdâlü
Enâr fındık kuru üzüm
Ayvâ karpüz kirâs limon
Helvâ misk gül lâle

2

Emrüd
Yaş üzüm badem
Enâr fıstık kuru üzüm
Kayısı kirâs kavun karpuz
Pâlûde misk reyḥân
Lâle ireyḥân

181	80a
182	80a
183	80a
184	80b

4

Bâdem enâr
Leblebi zerdâlû
Kayısı kirās
Şeker helvā
Pālūd nergis
Benefşe erġuvān
İncir ayvā

6

Şeftālû
Limon kavun kapuz
Şeker helvā pālûde misk
Reyhān ‘anber lāle
Gül nergis benefşe
Erġuvān

8

Turunc
Fındık kuru üzüm fıstık
Leblebi zerdâlû kayısı
Kirās ‘anber gül lāle
Reyhān nergis benefşe
Erġuvān

[185]⁵⁷⁴

[fā‘ilatün fā‘ilātün fā‘ilün]

1

- 1 Çāzū gözüñe gönül alma dirüm
Eyle alur şānki ben alma dirüm
- 2 Ruĥlaruña iricek şāhum naẓar
Tutduġuñ adını ben alma dirüm

2

- 1 Devr sür gel t̤ali'-i mes'ūdla
Müstedām ol devlet-i maḥmūdla
- 2 T̤utduḡuñ al bize gel kim ḥūb olur
Dost dostā varıcaḡ emrūdla

3

- 1 Görelī z̤ibā cemālūñi gözüm
Görmez oldı senden ayruḡı gözüm
- 2 Dürlü yemişler içinde ey şanem
Ḥāṭır dilmişidür yaş üzüm

4

- 1 Her kaçan z̤ülfüñ ḥamı zencir ola
Bir kılna dü-cihān naḥcır ola
- 2 Baḡrumı la'lüñ hevāsı şaḡ ider
T̤utduḡuñuz var-[i]se incir ola

5

- 1 Ey semenber sevr-ḡad şimn-beden
Lāle-ḡadd ü ḡonçe-leb ābı zeḡan
- 2 Ḳoḡusundan bize b̤y-ı cān gelür
Ayvādur t̤utduḡuñ ey ḡulḡ-ı ḡasen

6

- 1 Sen perī-peyker nice ādem durur
Kim kimesne çākerüñ 'ālem durur
- 2 Gözlerüñden añladum t̤utduḡuñı
Kim añā beñzer begüm bādem durur

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

7

- 1 Kametüñ serv ruḥuñ gülnārdur
Vaşluñ āb-ı Hızr hicrūñ nārdur
- 2 Yüregümi yār mişlin göresin
Şol göñülde tutduḡuñ kim nārdur

8

- 1 Ey nigār-ı lāle-ḡadd ü gül-‘izār
Ḥaṭṭı ‘anber ṭurrası ‘ūd u ḡumār
- 2 Tutduḡuñ turuncla at ḡuluñı
Nitekim atdı Süheyl [ü] Nevbahār

9

- 1 Levḡ-i ḡudretdür yüzüñ turuncusı
Ḥaṭṭ-ı ḡālūñde oḡınur hicesi
- 2 Tutduḡuñı şaḡla düḡün
Tek mi çift mi oyna fındık gicesi

10

- 1 Sünbül-i terdür şaḡuñ zülfüñ semen
La‘lüñe teşne ‘aḡıḡ-ender-Yemen
- 2 Şol leb-i ḡandānuña beñzer şehā
Tutduḡuñ fisdıḡdur ey piste-dehen

11

- 1 Söyleseñ şol la‘l-i sükker bādla
Ṭūṭinüñ baḡrı ḡasedden yarıla
- 2 Ḥoş çerezdür o rütbede ḡuru üzüm
Bir araya irişiceḡ yārıla

12

- 1 Bir dem ol şāhum bizümle rû-be-rû
Yiter aķ şu gibi her dem şû-be-şû
- 2 Tutduġuñuñ piyeze şeleş evvelin
Dir ki leblābu gerekmez illā bu

[187]⁵⁷⁶

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

13

- 1 Düşdi dil sen dil-rübānuñ derdine
İtmedüñ bir raħm beñzüm zerdine
- 2 Āh kim zerdālū gibi zerd olup
İrmedüm itdügüñüñ ben gerdine

14

- 1 Gözlerüñ midür ħarāmı kıysıdur
Ėamzeñ oķın yine cān kıysıdur
- 2 Añladum göñlüñ zāmırın ey şanem
Kim tutaġuñ gibi şulu kıysıdur

15

- 1 Çün cemāliyle cihānı tıtduñuz
Ėüsñ nerdin oynayuben ütdüñüz
- 2 Kıllara en‘āmuñı ‘ām eylegil
Şol kirāsdan kim göñüldeñ tıtduñuz

16

- 1 Ey ki tıydı tıyuña(?) ins ü tıyūr
Bizi ĥānum ĥün-ı vaşluñla tıyur
- 2 Şol göñülde tıtduġuñ şeftālünüñ
Kıluña bir ikisin iħsāñ buyur

17

- 1 Ğamzelerüñ bağrumı yaḥşı diler
Dost oldur dostunı yaḥşı diler
- 2 Göñlüñüzde çünki limon tutduñuz
Mi‘deñüz beñzer begüm ekşi diler

[188]⁵⁷⁷

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

18

- 1 Niçe hicrüñ bıçağı bağrum dile
Vaşluñı eyle şefi‘ anı dile
- 2 Şararup tervende kāvun gibi dost
Düşmüşem şehründe bugün ben dile

19

- 1 Çünki dü-tā kıldı nālem sūzla
Sen dil-āhen hiç egilmez sözle
- 2 Olduğunca ‘aşkımuñ bāzārı germ
Serd kılduñ sen anı karpūzla

20

- 1 Dil ele getirmege dil-ber gerek
Terk-i ser kılmaklığa server gerek
- 2 Çünki Şirīn tutduñ ey Hüsrev-nişān
Bilürüm sen tūtiye sükker gerek

21

- 1 Göñlüm alan sen gözi şehlā durur
Kaşı fitne zülfi pür-sevdā durur
- 2 ‘Ayşumuz telḥ itmegil ey tatlu yār
Çün göñülde tutduğun helvā durur

22

- 1 Dil reh-i hicründe gerd-ālūdedür
Cân anuñçün haste vü ālūdedür
- 2 Gün gibi la‘lünü añup ditrerüm
Bu vücūdum şānki ter-pālūdedür

23

- 1 Sünbül-i Hindūlaruñ itdükde çın
Ay ki hüsünüñ hırmeninde hūşe-çın
- 2 Ğālibā bu saçuña her dem saçan
Tutduğunu şol misk pes āhū-yı Çın

[189]⁵⁷⁸

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

24

- 1 Görelî bu gözlerüm sen dil-beri
Cân u dil gayrıdan itdi dil beri
- 2 Ca‘d-ı miskîn üzre çünkim hūb olur
‘Üdla şol tutduğunuñuz ‘anberi

25

- 1 Yārlık resmi egerçi bu degül
Seni sevenüñ yüzine bāri gül
- 2 Bülbül-i bî-dilden itmegil diriğ
Çünki tutduñ sen gönülde tāze gül

26

- 1 Ay hüsünüñ şevkine hayrāndur
Gün yüzüñ mihr ile ser-gerdāndur
- 2 Tutduğunu bilürüm haṭṭuñ gibi
Gerd-i gülşende biten reyḥāndur

27

- 1 Kaşlaruñ peyveste ‘aynuñ aladur
Ālla her dem göñüller ala dur
- 2 Saña hūri o ferişte bendedür
Sebze-i haddüñde haţtuñ lāledür

28

- 1 Şubḥ-dem fāl-i mübārekdür yüzüñ
Haste cānlar rāḥatı şırın sözün
- 2 Leblerüñ ben ‘āşık-ı zār eyledi
Karşuma süzüleli nergis gözüñ

[190]⁵⁷⁹

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

29

- 1 Ey ‘Alī sen virme göñlüñ kimseye
‘Āqıl olan ‘aşk işine degmeye
- 2 Yok ḥatā didüm görüp güzelleri
Kim benefşe gibi boyun egmeye

30

- 1 Şüh-ı zālīm gözlerüñden el-amān
Kim dil-āver cān alur virmez amān
- 2 Gözüümüñ kan yaşına şāhid durur
Vādi-[y]i ḥasretde biten erguvān

[191]⁵⁸⁰

Müfred

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 ‘Ayn-ı rāḥatdur baña her dem cefālar itdüğüñ
Tek senüñ görmeyeyin ğayra vefālar itdüğüñ

[192]⁵⁸¹

Müfred

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Beni k̄or̄kutma vā‘iz ‘arz idüp kıyāmete billāh
Kişi yārından ayrıl̄sa hemān ol gün kıyāmetdür

[193]⁵⁸²

Müfred

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Dil-berā sen gitdüñ ammā gitmedi benden ğamuñ
Hey vefāsız cevri çok senden vefālıdur ğamuñ

[194]⁵⁸³

Müfred

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Ey göñül cehd eyle kim ‘ālemde olma yārsuz
Her kimüñ kim yārı yok bir hārdur gūlzārsuz

[195]⁵⁸⁴

Müfred

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Güneş gibi baña her gün görünmez k̄ande aḥşamlar
Şu māhum kim baña bir kez görünür hefte başında

192 83b

“Kıyāmete ‘arz idüp vā‘iz beni k̄or̄kutma billāh” Mecmuada bu şekilde olan mısra vezne uymadığı için takdim tehir yapılmıştır.

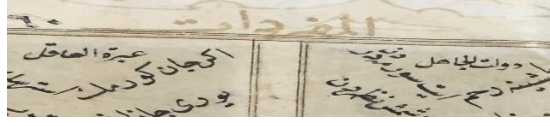
193 83b

194 83b

195 83b

El-Müfredāt

[196]⁵⁸⁵

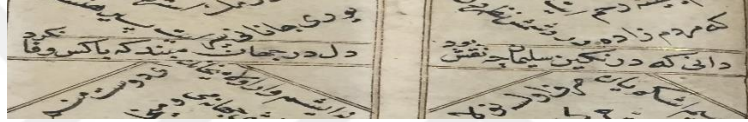

[197]⁵⁸⁶

[mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün]

- 1 Gözüm yaşına rahm it sürme derden
Ki merdüm zādedür düşmüş nazardan

[198]⁵⁸⁷

[199]⁵⁸⁸

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Şim-i eşküm yāre şarf olsa n'ola
Harcıdur elbette kendin gösterür

[200]⁵⁸⁹

196	84a
197	84a
198	84a
199	84a
200	84a

[201]⁵⁹⁰

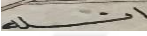
[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Ey benümle ‘ahd iden yār tırmaduñ ikrāruña
Yuf senüñ ‘ahdine vü yāhū senüñ ikrāruña

[202]⁵⁹¹

[203]⁵⁹²

- 1 Ni‘met-i hüsnüñi tenhā koma hayrānlar
Bir iki ögmede kaç güzeli āhir yanlar ile

[204]⁵⁹³

[205]⁵⁹⁴

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün]

- 1 Didüm dil-ber nedür hālūñ didi elhāmdüli’llāh
Didüm n’içün kocuľmazsın didi estāgfiru’llāh

[206]⁵⁹⁵

[mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün]

- 1 Eger cān görmek isterseñ bedensiz
Yüri cānānı seyr it pırehensiz

201	84a
202	84a
203	84a
204	84a
205	84a
206	84a

[207]⁵⁹⁶

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Ne işüm var ola mey-ḥānede ey dost menüm
Ki gözüm yaşı cihāna mey ü mey-ḥāne yiter

[208]⁵⁹⁷

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Bilmek isterseñ rumüz-ı ‘aşkı ben şeydāya şor
‘Aşkı Mecnūn’dan suāl it ḥikmeti loḡmāndan

[209]⁵⁹⁸

[mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün]

- 1 Sımurḡ u kīmiyā ṭalep it itmegil ṭalep
Sivāsīden diyānet ü ‘Osmānīden kerem

[210]⁵⁹⁹

[mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün]

- 1 Ḥalāş olmak ne mümkin bir göñül kim mübtelā olsa
Alınmaz ‘aşḡ alından iki ‘ālem bir yaña olsa

[211]⁶⁰⁰

1

Aḥmed

Muḥammed Muştafā

Ḥüseyn Ken‘an Nūrullāh

İskender Murād Ḥasan ‘Abdī

‘Alī İlyās Ca‘fer

İbrāhīm Yūsuf

207	84a
208	84a
209	84a
210	84a
211	84b

2

Ferhād

Maḥmūd Ḥusrev

Ḥasan Fāzıl Nūrullāh

Ḥalıl Ḥüseyn Murād Ḥayder

Kemāl İlyās İbrāhım

Ḳāsım Memi

4

Aḥmed Ḥusrev

Ḥasan Perı

İskender Ḥalıl

Ḥüseyn İshāk

‘Alı Kemāl İlyās Sefer

Yūsuf Ḳāsım Nūh

8

Ken‘ān Ferrūḥ

Fāzıl Nūrullāh

Pıri İskender Ḥalıl

Ḥüseyn Süleymān Ca‘fer

Memi İbrāhım Sefer

Yūsuf Ḳāsım

16

Süleymān

‘Abdı Ḥaydar Murād

Nūḥ ‘Alı Kemāl Fıkrı

İlyās Ca‘fer Memi İbrāhım

Sefer Yūsuf Ḳāsım

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

1

- 1 Ey leṭāfet mecma'-i baḥr-i vefā
Ve'y kerāmet menba'-ı kân-ı seḥā
- 2 Sem'ame iriṣdi hātıfıdan nidā
Kim göñülde tıttuğundur Muṣṭafā

2

- 1 Çeşm-i zālīm ğamzesi cellāddur
Şıve-i fennindeki üstāddur
- 2 Şimdi akşā-yı murāduñ Husrevā
Bir lebi şırın adı Ferhāddur

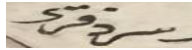
3

- 1 Ḥamdü'lillāh ṭālī'üñ mes'üddur
Kim yüzüñ āyine-i maḳşüddur
- 2 Zāhir itme vaşf-ı ḥüsnin ol mehüñ
Ḥüsnle meşhur olan Maḥmüddur

4

- 1 Halk-ı 'ālem görmege müştākdur
Ḥüsnle kim şehre-i āfākdur
- 2 Āsitān-ı kıble-i 'uşşākdur
Şol güzel kim ismle işhākdur

5

- 1 İşigidür ḥaste diller merhemi
Melek ḥüsnüñ oldurur
- 2 Āfitāb ḥüsnine idüp nazar
Kāfir olsun her ki sevmez Aḥmedi

6

- 1 Melek hüsünüñ şāhı vü āzādesi
Oldılar halk-ı ‘āşık u āvāresi
- 2 La‘l-i şirīnünüñ görüp Ferhādveş
Bende oldum Husrev’ünüñ üftādesi

[213]⁶⁰²

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

7

- 1 Gerçi tutduñ bir şanem göñlüñde sen
Servi boylı yüzi gül gönçe-dehen
- 2 Leyli kimdür diyeyin ol sım-i ten
Şivesi çok mihri yok ismi Hasan

8

- 1 Mihr ü meh gün yüzünüñ şermendesı
Cān u dil sūnbül şacı efkendesı
- 2 ‘Arz ider ‘āşıqlara bir dürlü nāz
Şive ile ferrūhuñ bir hāndesi

9

- 1 Taht-ı dilde serveri hūbāndur
Mısr-ı hūsne Yūsuf-ı Ken‘āndur
- 2 Āfitāb-ı ‘ālem-ārādur yüzi
Şol güzel kim ismle Ken‘āndur

10

- 1 Böyle gitsün böyle kārūm hāşılı
Hırmen-i hūsniñde ‘ömr-i hāşılı
- 2 Efzāl-i ‘ālem olan sensin bugün
Varsa ey dil tutduğıñdur Fāzlı

11

- 1 Cümle ‘ālem aña ‘özü-i ẖ‘āhdur
Leşkeri ‘uşşāka ẖākim şāhdur
- 2 Tañ mı rüşen olsa gönlüm ẖānesi
Sevdüğim şimdi ki Nūru’llāhdur

[214]⁶⁰³

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

12

- 1 Meskenüm çün zülfüñüñ zenciridür
Kara başuma ne gelse yiridür
- 2 Göreyin şā‘illāh kemāl pır ola
Ol şanem kim ismi anuñ Pırıdür

13

- 1 Nice sevmesüñler ol dil-bercigi
Mülk-i hüsnüñ kim oldur servercigi
- 2 Hātıruñda tutduğından añladum
Ey göñül sevmişsin İskendercigi

14

- 1 Didüm olsun yoluña cānum sebıl
Güldi didi ol dāhı şey-i kalıl
- 2 Ka‘be haqqıçün şafā-yı cāndur
Añduğumca göñlüme nām-ı Halıl

15

- 1 Olalı abdāl ‘aşkuñ şāh Hüseyn
Kerbelā-yı ğamda didüm vāh Hüseyn
- 2 Tekye-i ğamda bu tırüñ rağmına
Çekmişem sinemde şekli vā Hüseyn

16

- 1 Zülfüñ uc göster ruḥ-ı tābındaki
Rüşen eyle işbu ben efkenderi
- 2 Defter-i ‘uşşāka ‘unvān eyleyen
Sensin ey şāhum Fākiri bendeñi

17

- 1 Çeşm-i bīmār yine olma ḥaste dil
Virmek olmaz dostum bî-mihre dil
- 2 Lebleri dārü’ş-şifāsını görüp
Varsa ‘Abdî-[y]i sevmiş ḥaste dil

[215]⁶⁰⁴

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

18

- 1 ‘Aynuña getürme ğayrı dil-beri
Añma ol meh-rū ḳatında aḥteri
- 2 Üste sende yüri olğıl Çākeri
Ey göñül ger sevdüñise Ḥaydarı

19

- 1 Diyeyin göñlüñdekin ey ḥoş nihād
İşidüp rūḥ-ı revānuñ o meh-i şād
- 2 Ferr ü devlet ḥaşmeti olsun ziyād
Şol güzel kim ismidür anuñ Murād

20

- 1 Cān ‘āşık ğamze-i mecrūḥdur
La‘l-i nābı ḥaste diller rūḥdur
- 2 Seyl-i eşkümden beni iden ḥalāş
Sevdüğim ‘ömrüm efendim Nūḥdur

21

- 1 Tekye-i ‘aşkuñ dil abdālī gibi
Ğıll u ğışdan şimdi hep hālī gibi
- 2 Çekdi sīnem üzre şekl-i zū’l-fikār
Sevdüğüm şimdi ‘Alī bālī gibi

22⁶⁰⁵

- 1 Kadrle günden güne bulur kemāl
Mihr-i hüsnuñ görmesin her giz zevāl
- 2 Göñlüñ ortasına şular koydılar
Zāhir oldu aña itdüğüñ Kemāl

23

- 1 Künc-i ğamda göricek başum benüm
Derd ü ğamla tutdı il başum benüm⁶⁰⁶
- 2 Baħr-i ğamda fülk-i ten ğarķ olmadın
Gel Hızrlık eyle İlyās’um benüm

[216]⁶⁰⁷

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

24

- 1 Kim Selīmi kim Süleymānı sever
Her gedā bir şāh sulţānı sever
- 2 Hātıruñda tutduğıñdan añladum
Göñlümüz şimdi Süleymān’ı sever

25

- 1 Geçdi başuña sa‘ādet efseri
Mülk-i hüsnuñ şimdi sensin serveri
- 2 ‘Aynuña gülmez cihān dil-berleri
Var-[i]se sevmişsin ey dil Ca‘fer’i

⁶⁰⁵ “Mihr-i hüsnuñ görmesin her giz zevāl” bu mısraın üzeri kırmızı ile çizilmiştir.

⁶⁰⁶ MC.’de başum kelimesi yazılırken “س” ile yazılmıştır.

26

- 1 Leblerüñdür haste dillerüñ emi
Eşk-i çeşmümdür gözümüñ hem-demi
- 2 Leblerüñde hâl-i miskînüñ görüp
Tutduğunu aňladum Beñli Memi

27

- 1 Diyeyin gönlünde kını kimdür⁶⁰⁸
Hüsne meşhûr heft aqlumdur⁶⁰⁹
- 2 Kible haqqı yüzüne idüp nazar
Ka'be haqqı bildüm İbrâhîm'i

28

- 1 Bezm-i meyde gâh kadeh la'lüñ öper
Karşumuzda gâh kocur bilüñ kemer
- 2 Bu gam-ile kalmadı şabra mecâl
Çünkü gönlümde durur şimdi sefer

29

- 1 Kûy-ı gam bir âsitân-ı 'âlidür
Gönlümüz ol tekyenüñ abdâlıdur
- 2 Diyeyin gönüldekin kimdür 'azîz
Mısr hüsnüñ şâhı Yûsuf bâlidür

[217]⁶¹⁰

[fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün]

30

- 1 Tekye-i aşkuñ belâdur hâkimi
Nâr-ı âhın şem'i nâle kâimi

⁶⁰⁸ Mısraın vezni kusurludur.

⁶⁰⁹ Mısraın vezni kusurludur.

- 2 Kısmeti rûz-ı ezelde çāre ne
Göñlüm abdālına sevmek Kāsım'ı

[218]⁶¹¹

[mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün]

- 1 Şikāyet kıılma zulminden nazar kııl ol ḥad ü ḥāle
Ki bitmez bu çemende ḥārsız gül dāğsız lāle

[219]⁶¹²

[mef'ülü fā'ılātü mefā'ılı fā'ılün]

- 1 Şemşir-i firḳatüñle ciger çāk çākdür
Ölümlük olduğuma raḳıbüñ helākdür

[220]⁶¹³

[fā'ılātün fā'ılātün fā'ılātün fā'ılün]

- 1 Çarḥ abdāluñdur ey meh bende dāğ-efrūhte
Mihr bir pür-şevḳ-i bendeñdür çerāğ-efrūhte

[221]⁶¹⁴

[mef'ülü fā'ılātü mefā'ılı fā'ılün]

- 1 Mihr-i cihānı kim ki göñüldeñ ide tırāş
Engüşt-i māh n'ola felek ḳoya aña baş

[222]⁶¹⁵

[fe'ılātün fe'ılātün fe'ılātün fe'ılün]

- 1 Ḳatre-i jāle ile lā[le]leri hāmūnuñ
Bağrınuñ başı gözinüñ yaşıdur Mecnūn'uñ

218	87b
219	87b
220	87b
221	87b
222	87b

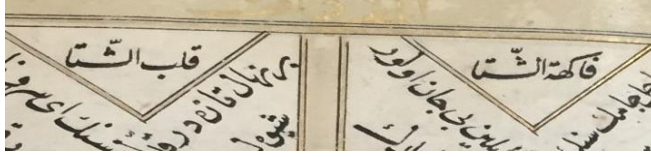
[223]⁶¹⁶

[mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün]

- 1 Yaşum binā-yı şabruma seyl-i fenā imiş
Bu dide göz degül baña 'ayn-ı belā imiş

El-Müfredāt

[224]⁶¹⁷

[225]⁶¹⁸

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Ey ecel cāmuñ senüñ nüş eyleyen bî-cān olur
Firḳat-i dil-ber mi ḳatduñ böyle ḳattāl eyledüñ

[226]⁶¹⁹

[mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün]

- 1 Dirin dir ki ki ki ki ki vü ki ki ki ayduña
Meşv-i ġāfil eger dārız luṭf-ı ḳahr olana (?)

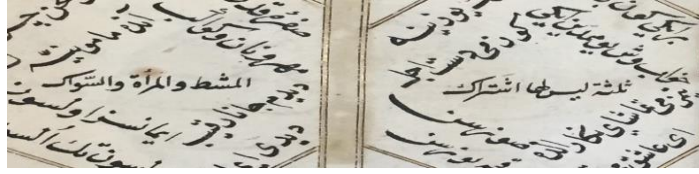
[227]⁶²⁰

[fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün]

- 1 Bir iki gün baḳayın ḳoñ beni yāruñ yüzine
Ḥ'ābveş yummadın iki gözümi dest-i ecel

223	87b
224	88a
225	88a
226	88a
227	88a

[228]⁶²¹

[229]⁶²²

[mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün]

- 1 Yitmez mi temāṣā-yı nigār elde şunarsın
Ey 'āşık-ı miḥnet-zede buldukça bunarsın

[230]⁶²³

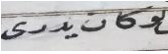

[231]⁶²⁴

[mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün]

- 1 Ḥayālūndür gönül tahtında sulṭān
Bu mülke bir dahı sulṭān gerekmez

[232]⁶²⁵

- 1 Kālemi elümi
 ṭol şevki kālemi

228	88a
229	88a
230	88a
231	88a
232	88a

[233]⁶²⁶

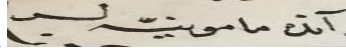
[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Bir nihāl-i tazedür kıddüñ senüñ ey serv-i nāz
Şıvelerden mivesi eksük degüldür kış u yaz

[234]⁶²⁷

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Şofra-i kıdründe bir çarh-ı şıhatdür şahn-ı çarh⁶²⁸
Meh-rū nān u kevākib anda

[235]⁶²⁹

[mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün]

- 1 Didüm cānā rakıḳ ḳmānsuz olsun
Didi ḳmānla olsun tek olsun

[236]⁶³⁰

[mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün]

- 1 Kātı elden ṭabanca bī-simḳn baş
Şanur bāzusın āhın muştını ṭaş

[237]⁶³¹

1

Muḳammed
Ḳasan Ya‘kūb
Ḳuseyin Kāsım İbrāḳım
Şeyḳi İlyās Memi
Ḳalıl Piri

233 88a

234 88a

⁶²⁸ Mc.’de “şıḳhat” kelimesi tek “ḳ” ile yazılmıştır.

235 88a

236 88a

237 88b

2

Muṣṭafā
Ḥasan Süleymān
Ḥüseyin Bāyezīd İbrāhīm
Ramazān ‘Abdī ‘Osmān
Hızır ‘Ömer İlyās Burhān
Ḥalīl Şa‘bān

4

Süleymān Ḥüseyin
Yahyā Ya‘kūb
Ramazān ‘İsī
Dāvud Şeyhī ‘Ömer İlyās
Peri Seydī Bālī Şa‘bān
Aḥmed Yūsuf

8

Maḥmūd
Kāsım İbrāhīm Bāyezīd
Yahyā Ya‘kūb Ramazān
‘İsā Ḥamza Memi Ḥalīl
Burhān Seydī Bālī
Peri Şa‘bān

16

‘Ömer
‘Alī
‘Osmān Kemāl Hızır
Dāvud Şeyhī İlyās
Burhān Ḥamzā Memi Ḥalīl
Seydī Bālī Peri
Şa‘bān

[238]⁶³²

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

1

- 1 Ey güzeller serveri fāl issi yār
‘Ömr ü devlet saña olsun pāyidār
- 2 Çünkü tutduñ sen Muḥammed adını
Cennetü’l-me’vā saña olsun nişār

2

- 1 Ey saḥāvet issi cānum merḥabā
Yüzüñe baḳan bulur dāim şafā
- 2 Dilegüm budur kıyāmetde daḥı
Hem-nişinüñ ola dāim Muştafā

3

- 1 Ḥusrev-i ḥübānsın ey şırın-dehen
Çākerüm tā ḥaşr olunca saña ben
- 2 Şol mübārek ismi kim fikr itdüñüz
Vat ise ol aduñ issidür Ḥasan

4

- 1 Ey begüm luṭfuñ inen bî-ḥadd durur
Ḥüsnüñüz ‘āşıkları bî-ḥadd durur
- 2 Ger şorarsañ tutduḡunuñ adını
Ol şeh-i sulṭān Rum Aḥmed durur

5

[mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün]

- 1 Güzeller kande olsa cānumuzdur
Zenehdānı çehi zindānumuzdur
- 2 Şu Yūsuf’uña senüñ ḳalbüñde geçdi
Bizüm daḥı bugün sulṭānumuzdur

[fā'īlātün fā'īlātün fā'īlün]

6

- 1 Ey Sikender-ṭālī' ü Cem Müşteri
Rüşen itdi ḳalbi yüzüñ enveri
- 2 Sen Süleymān-ı cihān olduñ meger
Hātemüñ emrindedür dıv ü perı

7

- 1 Ey ki düşdüm rüz u şeb-ender belā
Çarḫ elinden ḳıldı cānum mübtelā
- 2 Tutduḡuñ adı Hüseyn durur meger
Ki oldı ol şāh şehīd-i Kerbelā⁶³⁴

8

- 1 Cūd-ı iḥsānçün saña maḳşūd ola
Dest-girüñ rüz u şeb ma'būd ola
- 2 Bileyüm Allāh baña virse amān
Haṭıruñda tutduḡuñ Maḥmūd ola

9

- 1 Cān cemālüñ görmege 'āşık durur
Seni seven ḳulına şādık durur
- 2 Tutduḡuñ ad Ḳāsım olursa begüm
Devlet ü 'uzlet saña lāyık durur

10

- 1 Devlet-i 'ömrüñ senüñ olsun mezīd
.....⁶³⁵
- 2 Tutduḡuñ adı bileyüm dir-[i]señ
Ol durur sulṭān 'ālem Bāyezīd

⁶³⁴ Mısraın vezni kusurludur.

⁶³⁵ Mecmuada bu mısra eksiktir.

[240]⁶³⁶

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

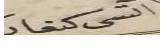
11

- 1 Bî-günāhum oda çün atduñ beni
N’ideyin saña şığındum yāğını
- 2 Adı İbrāhimdür ol tutduğunuñ
Kim yaqamaz Nemrūd’uñ odı anı

12

- 1 Ey nigārum kılduğñ sevdā mıdur
Yā bu ‘āşık göñline gavgā mıdur
- 2 Tutduğñ aduñ Hayāti haqqıçün
Dōstum söyleñ ki ol Yahyā mıdur

13

- 1 Yā Rab ol hüsñüñ ne hoş maḥbūbdur
Kim bu ‘ālem cismine merğūbdur
- 2 Tutduğñ ad ol Mısır sultānınıñ
 Ken‘ān gibi Ya‘kūbdur

14

- 1 El-amān yārum elinden el-amān
Kim dil ü cān almada virmez amān
- 2 Tutduğñ ad orucdur Ramażān gibi⁶³⁷
‘Ākil-[i]señ sözi fehmi eyle ‘ayān

15

- 1 Serv-i ḳaddüñ ey şanem ra‘nā durur
Haṭṭ u ḥālüñ ne ‘aceb zıbā durur
- 2 Tutduğñ adı eger bil dir-[i]señ
İdeyüm anı saña ‘İsā durur

[241]⁶³⁸

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

16

- 1 Kāmetüñ tōbı şaçuñdur ‘anberin
Yüzüñi gören kılur şad āferin
- 2 Tutduğün ada ‘Alı dirler şehā
Kim niçe biñ kāfirün kesdi serin

17

- 1 Ey mübārek t̄ālī‘-i ferhunde fāl
Devletün şemsine irmesün zevāl
- 2 Anı kim tutduñ Kemāl-ise begüm
Eyleme ayrık benümle kıl ü kāl

18

- 1 Ey hayā issi güzel hānum benüm
Bāğ u bāğçem gül ü reyhānum benüm
- 2 Tutduğün adı saña ‘arz eyleyem
Degül ol illā ki Oşmān’um benüm

19

- 1 Dünyede cān isteyen bı-cān gerek
‘Āşık u ma‘şūk hem ‘uryān gerek
- 2 Tutduğün ad Hızr ise bil⁶³⁹
Lebleründen şuşamış hayvān gerek

20

- 1 Eylegil sen nağme hoş āvāz ile
‘Ayş u ‘işret kıl çeng ü sāz ile⁶⁴⁰
- 2 Tutduğün Dāvud ise fikr eyleme
On günāh işler iseñ bir yazıla

241 90b

⁶³⁹ Mısra eksiktir.

⁶⁴⁰ Mısraın vezni kusurludur.

[242]⁶⁴¹

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

21

- 1 ‘Anberin zülfün ˘tolaşmış boynuña
Ey niçe ‘āşık-ı giriftār oynuña
- 2 ˘tutduğunu adı bilirüm Şeyhıdır
Ger yalan isem günāhum boynuña

22

- 1 Sen ‘adālet eyledün yārüm meger
Ger beşāret geldi fāluñla meger
- 2 ˘tutduğunu bileyüm ben uş daıı
Ger olur ise anuñ adı ‘Ömer

23

- 1 Bu felegün misli çün bir ˘tāsdur
Ki içilür yüz yürüñe pāsdur
- 2 Ger şorarsañ ˘tutduğunu aduñı⁶⁴²
Şübhesüz bilgil kim ol İlyāsdur

24

- 1 Ey begüm benümle işün ğamzedür
‘Āşıkuñ gönli nigārā remzedür
- 2 Şol gönülde ˘tutduğunu adını bil
Rūşen olsun saña dāim Ħamzadur

25

- 1 Nafḥa-[y]i ‘İsā mıdur yāruñ demi
Her şadāsı ḥastenün olur emi
- 2 ˘tutduğunu adı eger bil dir-[i]señ
Öldürür maḥbūblaruñ şāhı Memi

[243]⁶⁴³

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

26

- 1 Dest-girüñ çün senüñ raḥmāndur
Pes vücūduñ ‘ālemüñ sultāndur
- 2 Tutduğüñ adı eger bil dir-[i]señ
Ne viresin baña ol bir Ḥāndur

27

- 1 Ol benüm cānum cihānda şāhdur
Gözleri nergis cebini māhdur
- 2 Tutduğüñ adı bileyüm ben senüñ
Ḥayri bî-ḥadd ol Ḥalīlu’llāhdur

28

- 1 Gül kılalum şevk ü ‘işret ḥāliyā
Yiyüp içüp kıomayalum māliyā
- 2 Fāluñ ey cān şöyle gördüm ben senüñ
Gözüne sen ḥ‘ācesiydi bāliyā

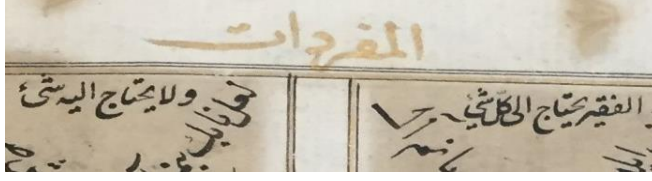
29

- 1 Cennet ü gılmān u māh u Müşteri
Sensin ey cān kamu ‘ālem serveri
- 2 Perr-ile uçmāğ içinde müdām
Yiyü banı içgil āb-ı Kevşer’i

30

- 1 Ḥaṭṭ-ı sebzüñ çün gül-i reyḥāndur
Gözlerüñ nergis lebüñ mercāndur
- 2 Tevbe kıl kıyma bu ‘āşık cānına
Tutduğüñ ad ḥakkı kim Şa‘bāndur

[244]⁶⁴⁴

[245]⁶⁴⁵

[mef'ulü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün]

- 1 Luṭf eyle ey ecel bu gice bekle yānum al
Hicr-i firāk-ı yārumı gösterme cānum al

[246]⁶⁴⁶

[

- 1 Yiter ü biter bir bir pır yiter ger
Ki pır yiter ger biter ü yiter tız gün

[247]⁶⁴⁷

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Ol şanem cevır ü cefā mecmu'asın ezber okur
Söyleseñ bilmez geçer meh-rū vefā destānını

[248]⁶⁴⁸

244 92a

245 92a

246 92a

Beyitin vezni kusurludur.

247 92a

248 92a

[249]⁶⁴⁹

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Elini gögsine koyup bu gün ol serv-i hırām
Göñül alçaqlığını eyleyüben virdi selām

[250]⁶⁵⁰

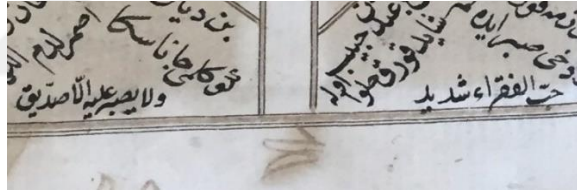

[251]⁶⁵¹

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Gözüme xoruk şadrimuz vaşl-ı bağından ceyb ola⁶⁵²
Biz dağı şabr idelüm şāyed xoruk helvā ola

[252]⁶⁵³

[253]⁶⁵⁴

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 La‘l-i nābuñ benüm ağzuma sögermiş şanma
Anı tenhāda nezāketle şakınsun emerüz

249 92a

250 92a

251 92a

⁶⁵² Mısraın vezni kusurludur.

252 92a

253 92a

[254]⁶⁵⁵

[mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün]

- 1 Zerd olsa n'ola kaçlarıñ ey ruhları gül-gün
Ser süreleri ekşer olur muşhaf-ı altun

[255]⁶⁵⁶

[mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün]

- 1 Vişāl kapısı bağlandı çäre yok fethe⁶⁵⁷
İnāyet eyle baña yā müfettiḥ-i ilā b'āb

[256]⁶⁵⁸

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Ben diyār-ı ğurbete gitdüm fiğān u āhla
Gönlümi cānā saña ısmarladum Allāhla

[257]⁶⁵⁹

1

Aḥmed
Seyyid Aḥmed Ca'fer
Ḥasan Ḥüseyn Süleymān
İbrāhīm
Sa'di

2

Maḥmūd
'Ali Süleymān
Ḥasan Ḥüseyn
Ca'fer Memi

254 92a

255 92a

⁶⁵⁷ Mısraın vezni kusurludur.

256 92a

257 92b

Sa‘di

3

Memi Seyyid Aḥmed

‘Ali Ḥasan

Ḥüseyin Ca‘fer

İbrāhîm Süleymān

Memi Seyyid Aḥmed

4

Muṣṭafā

Seyyid Aḥmed İsmā‘il

‘Ali Ḥasan Ca‘fer

İbrāhîm

Sa‘di

5

Yūsuf

Seyyid Aḥmed Ca‘fer

‘Ali Ḥüseyin Yahyā

İsmā‘il Sa‘di

[258]⁶⁶⁰

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

1

1 Tıtduḡuñ yā Rab o serv-i ḳad midür

Ol semen sıma vü lāle ḥad midür

2 Bir nazarda biñ dil ü cān ayıran

Gözleri fitne güzel Aḥmed midür

2

1 Ḥamdüli‘llāh ṭāli‘üñ mes‘üddur

İresin sen aña kim maḳşüddur

- 2 Cānla göñül içinde tutduğunu
Ol güzeller serveri Maḥmūddur

3

- 1 Gözleridür ḥaste diller merhemi
Lebleri cān derdmendiniñ emi
2 Göñlüni hoş tut ki geldi fāluña
Ol ṭabīb-i dil ü cān ya'ni Memi

4

- 1 Göñlümi şayd eyledi bir dil-rübā
Bir hilal ebrū yüzi gün meh-liḳā
2 Mürdeye cānlar bağışlar lebleri
Ḥüsn eyleyenüñ pādişāhı Muṣṭafā⁶⁶¹

5

- 1 Ol güzel 'āşıklarun cānı durur
Mihr-i ḥüsnün şimdi sultānı durur
2 Cān Ya'ḳūb'ını firḳatde koyan
Nūr didüm Yūsuf-ı šāni durur

[259]⁶⁶²

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

6

- 1 Tutduğunu meh-rūlarun ḥāni ola
Luṭf u iḥsān u kerem kāni ola
2 Bu zamān dil-berleri içre bî-naẓır⁶⁶³
Kişver-i ḥüsnün Süleymān'ı ola

⁶⁶¹ Mısraın vezni kusurludur.

259 93b

⁶⁶³ Mısraın vezni kusurludur.

7

- 1 Tutduğıñ ol gözleri şehlā imiş
Serv-i qadd ü qalb-i cān-ārā imiş
- 2 Kaşlaruñ yayına qurbān olduğum
Bildüm ol pır olası Yaḥyā imiş

8

- 1 Ol elif qadd kim dehānı mîmdür
Cānla dil ‘aşqına teslîmdür
- 2 Ka‘be-i vaşlın temennā itdüğüñ
Ey Ḥalîl’üm bildüm İbrāhîmdür

9

- 1 Ol melek ravzıyla Cebrā’îldür
Çeşm cellādı yağar re’îsdür
- 2 Vaşluñuñ ‘ıydına qurbān olduğum
Cān u dil maqşûdı İsmā‘îldür

10

- 1 Bir şanemdür tutduğıñ sîmin beden
Dil-rübā gül-çehre-i gönçe-dehen
- 2 Hüsni gibi ḥalkı gāyetde cemîl
Dirler ise yaraşur aña Ḥasan

[260]⁶⁶⁴

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

11

- 1 Ol sürūr sîneyi ol nūr-ı ‘ayn
Göñlümüñ vîrāne şehrin kıldı zeyn
- 2 Dil sefîrinde ne hoş sultāndur
Kışveri ḥüsnüñ emîri şāh Ḥüseyn

12

- 1 Tutduğıundur bu cihānuñ serveri
Bend iden göñlümi zülfinüñ ğamı
- 2 Haretinden yire yaşumdur yağan
Çağıran göklerde ra‘d-ı sa‘di⁶⁶⁵

13

- 1 Dil eşri oldu bir serv-i kadūñ
Bir semen şimā vü lāle hadūñ
- 2 Bendesiyem cān u dilden bendesi
Dil-rübālar serveri Seyyid Aḥmed’üñ⁶⁶⁶

14

- 1 Geldi bu fāluñda bir cennet gibi
Hüsnuñüñ şūrīdesi cān bülbüli
- 2 Zül-fikār-ı gamzesine kim didi
Düldül-i hüsne sevād olmuş ‘Ali

15

- 1 Bağlamışsın göñlüñi bir dil-bere
Bir şacı reyḥān u çeşmi ‘anbere
- 2 Meh-liḳālar bende olmuşdur kamu
Hūblar begler begisi Ca‘fer’e

[261]⁶⁶⁷

[mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘lū fā‘ilün]

- 1 Şandum ki girdi ebr-i siyāh içre mīm ü hā⁶⁶⁸
Meh şafḥasında müşgle yazdı çü hā vü tā

⁶⁶⁵ Mısraın vezni kusurludur.

⁶⁶⁶ Mısraın vezni kusurludur.

261 94b

ED. 7. gazel içindedir.

⁶⁶⁸ Şandum ki girdi: Gizlendi kaldı ED.

- 2 Hatt-ı siyāh haddüni koşturduğunu görüp⁶⁶⁹
İlan kuşandı reşkden ol zā vü lām [u] fā⁶⁷⁰
- 3 Zülf ü ruhuña sünbül-i gülzār beñzemez
Ey gül'izār gonçede yokdur o lām u bā
- 4 Leb açdı gonçeves kad ü ebrü vü ağzuñı⁶⁷¹
Vaşf eyledi didi elif ü mīm ü rā vü tā
- 5 Emri n'ider zamāne-i sensüz ferā ider
Çeşm ü dehān u kaşlaruña 'ayn u mīm ü rā⁶⁷²

[262]⁶⁷³

[mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün]

- 1 Şabr ideyin cefāña eyā cevri çok güzel
Yā ben ölem firākla yā sen uşanasın

[263]⁶⁷⁴

[fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün]

- 1 Çekme ğam fakruña şaķın derviş
Haķ te'ālī mücib-i mużtardur

[264]⁶⁷⁵

[mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün]

- 1 Şafā sürmekiçün devr-i zamānda
Yine bir araya cem' oldı yārān

⁶⁶⁹ koşturduğunu: kuşatduğun ED.

⁶⁷⁰ İlan: Yılan ED.

⁶⁷¹ gonçeves kad ü ebrü vü ağzuñı: kāmēt ü dehen ü kaşlaruñ gönül ED.

⁶⁷² kaşlaruña: kaşuñ içün ED.

262 94b

263 94b

264 94b

[265]⁶⁷⁶

[mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün]

- 1 Hābāb-ı mey kadehde göz göz olup
Seni gözler bu dem ey şāh-ı hūbān

[266]⁶⁷⁷

[mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün]

- 1 Müşerref olsa n'ola bende hāne
Varur derviş oyuna kāmi sultān

[267]⁶⁷⁸

[mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün]

- 1 Cihān muhtāc iken gün pertevine
Varur 'ār eylemez derviş oyuna

[268]⁶⁷⁹

[mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün]

- 1 Bu'd-ı 'usr çü yüsr buyurdı Hudā her gamuñ şādlığa reh-berdür⁶⁸⁰
Demi hoş gör çü ehl-i 'irfāna kahrla luṭf-ı Hāḳ ber-ā-berdür

[269]⁶⁸¹

[fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün]

- 1 İñlerüm her gice ben derdle Eyyüb muyum
Dökerüm göz yaşını cevri ile Ya'qūb muyum
- 2 Ana rahmine düşelden beni terk itmedi gam
Bilmezem yoḥsa gamuñ gözine mergūb muyum

265 94b

266 94b

267 94b

268 94b

⁶⁸⁰ Mısraın vezni kusurludur.

269 95a

- 3 Birbirinden günler oldu beni derd ü belā⁶⁸²
Anı bilsem ki ‘aceb bunlara maḥbūb muyum
- 4 Ey baña ṭālib olan derd-i belā bir sā‘at
Beni terk eylemeñ aḥı (?) ben size maṭlūb muyum
- 5 Ey lebi ḡonçe yetimi nice ḡān aḡlamasun
Dest-i cev̄ ile bükersin beni mektūb muyum

[270]⁶⁸³

[fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilātūn fe‘ilūn]

- 1 Ele girmez mi begüm aya ḡadar aḡ kāḡıd
Ḳaralansa n’ola ger bir iki yapraḡ kāḡıd⁶⁸⁴
- 2 Başladum leşker-i hicrānla ceng eylemege
‘Alemüm elde ḡalem oldu vü yapraḡ kāḡıd⁶⁸⁵
- 3 Oyuna ṭaldı kebūter ḡidemez nic’ola ḡāl
İl temāşāmuza baḡar uçurursak kāḡıd
- 4 Üstüḡ‘ānum seg-i kūyuña yiter nāme-i ‘arz
Kiçiden ‘ādet-[i]se uluya varmak kāḡıd
- 5 Bāri hiç olmaz ise bir iki kez aḡzuma söḡ
Dōstum ḡüç degül a ‘āşıḡa yazmak kāḡıd
- 6 Yazılup irmese pāyānuña dek nāme-i şevḡ
Hep aḡaçlar ḡalem olsa ḡamu yapraḡ kāḡıd
- 7 Sen şeker-lebden umar vaşl **Necāti**-[y]i za‘if
Ki şarılur eyü ḡalvālara alḡak kāḡıd

⁶⁸² Mısraın vezni kusurludur.

270 95a

NBD. 45. gazel içindedir.

⁶⁸⁴ Ḳaralansa n’ola ger bir iki yapraḡ: Ḳaralama n’ice ola idi iki parmak NBD.

⁶⁸⁵ yapraḡ: bayraḡ NBD.

[271]⁶⁸⁶

[mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün]

- 1 Ne gülzārem ne hārem men çe çizem men nemīdānem
Ne ma'dūmem ne mevcūdem çe çizem men nemīdānem
- 2 Ne ma'dūmem ne mevcūdum ne varum men ne mefķūdem
Ne maķbūlem ne merdūdem çe çizem men nemīdānem
- 3 Ne pinhānem ne peydāyem ne gizlū ne hüveydāyem
Ne 'aķlum var ne şeydāyem çe çizem men nemīdānem
- 4 Ne şāgem ben ne bīmārem ne çārem var ne nā-çārem
Ne der-h'ābem ne bīdārem çe çizem men nemīdānem
- 5 Ne vaşl-ı yāre şādānem ne hicr ile perişānem
Ne 'ıyđı gibi ķurbānem çe çizem men nemīdānem

[272]⁶⁸⁷

[fe'ılātün fe'ılātün fe'ılātün fe'ılün]

- 1 Bana eyvā bana emrūd bana elma ķayısı
Saña şeftālū gerekse baña cānum ķayısı

[273]⁶⁸⁸

[fā'ılātün fā'ılātün fā'ılātün fā'ılün]

- 1 Revnaķ-ı aķkām diyen şer'-i şeri'at beklerüz
Mażhar-ı fażl-ı ĥudā piri ţariķāt beklerüz
- 2 Girmişüz meydān-ı 'aşķa gözlerüz dīdārını
Sālik-i dergāh olup rāh-ı ĥaķıķat beklerüz
- 3 Ĥaķ didük rāh-ı fenād[a] dönmezüz iķrārdan
Meskenetde sākinüz mihr-i muĥabbet beklerüz
- 4 İtmişüz ķālūbelāda 'ahdle iķrār-ı 'aşķ
'Ahd-i peymān-ile muĥkem istiķāmet beklerüz

271 95b

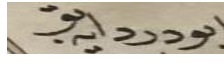
272 95b

273 96a

- 5 Fāriğüz işğāl-i keşretten ‘alāyıkdan biri
Lîk ma‘nide bu keşret içre vaḥdet beklerüz
- 6 Zād-ı ğamdan arınup rūḥ-ı ğıdāya qābilüz
‘Ālem-i ma‘nide çün keşf-i kerāmet beklerüz
- 7 Şād u ḥurrem derd ü ğam ‘aşıklaruñ bāzārıdur
Düş-[i]le bāzār-ı ‘aşk içre melāmet beklerüz
- 8 Nefsimüz bir mār-ı keşretdür hezār derd-i seri
İntizāruz katline Ḥaḳ’dan bidayet beklerüz
- 9 Almazuz biz māzî-i müstaḳbeli bir zerreye
İbn-i vaḳtüz bel bu dem kār-ı ferāğat beklerüz
- 10 Bilimüze bağlayup zünnār-ı ‘aşkı yārdan
‘Abdāllaruz aḳ olmuı luṭf-ı ‘ināyet beklerüz
- 11 Terk idüp dünyāyı dūnı itmezüz mihrin qabūl
Ḥākāh-ı künc-i ‘uzletde qanā‘at beklerüz
- 12 Ehl-i ‘aşquñ gūş-mālin dutmazuz kim ‘aşqdan
Cān qulāğına nidā irdi arārat beklerüz
- 13 Ḥarman-ı ‘ömri savurduḳ dāneyi dermekdeyüz
Bir degirmendür felek biz dāḥı nevbet beklerüz
- 14 Baş açuḳ Ferḥādum firqatde āh u zārıla
Yār işigin yaştanup (?) Bāḳı sa‘adet beklerüz

[274]⁶⁸⁹

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Seyr-i şun‘ullāh idem dirseñ ruḥı zıbāya baḳ
Kāküli sünbül gözi nergis qad-i bālāya baḳ
- 2 Qaşr-ı eyvān-ı fenā biñ pāya bālā olsa ger
Rūz senden qıl naḳar beyt baḳ
- 3 Nāzir olur nā-pāke fehmi itmek dilerseñ pākini
Bilmek isterseñ eger i‘lāndur ednāya baḳ

- 4 Ger şalāḥ içre gelürse ḳalbüne if‘āl-i bed
Cān göziyle ol nefīs şahrāyla deryāya baḳ
- 5 **Zāriyā** zerrāta idüp çeşm-i ‘ibretle nazar
Bu nücūm ile müzeyyen ḳubbe-i a‘lāya baḳ

[275]⁶⁹⁰

[fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilūn]

- 1 Bir gice ‘azm-i ṭavāf-i kūy-ı yār itsem gerek
İtler ile şubḥ olunca āḥ u zār itsem gerek
- 2 Āḥ kim şabr itmeyüp ḳıldum nazar naḳşına ben
Kim ḥayāline anuñ ḥānlar nişār itsem gerek
- 3 Nāfe gibi düşüben müşğīn saçı sevdāsına⁶⁹¹
Bir deriye şarılup terk-i diyār itsem gerek
- 4 Rūzgārūm şaldı ḥayret baḥrine dil fülkini
Ya‘ni bu ortada ol cānı kenār itsem gerek⁶⁹²
- 5 Yoluna cān virdüğüm dilden ḳabūl eylerse yār⁶⁹³
Yüz urup ayağına çok i‘tizār itsem gerek⁶⁹⁴
- 6 ‘Āḳıbet Leylā saçı derdi ile Mecnūn-vār
Ben bu ‘aḳluñ kārbanın tarmār itsem gerek⁶⁹⁵
- 7 Leblerinden ister iken **Lāmi‘i** āb-ı ḥayāt
Ḥākine yüz sürmek ile iftiḥār itsem gerek

275 96b

Şiir PBMC. 4423. gazel içindedir. Şiirin son üç beyiti 95a’dadır.

⁶⁹¹ saçı: saçuñ PBMC.

⁶⁹² kenār: nişār PBMC.

⁶⁹³ dilden ḳabūl eylerse: cāndan ḳabūl itmezse PBMC.

⁶⁹⁴ Yüz urup: Yüz sürüp PBMC.

⁶⁹⁵ kārbanın tarmār: kār u bārın tār u mār PBMC.

[276]⁶⁹⁶

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 İhtiyārı fakr iden dergāh [u] ‘unvān istemez⁶⁹⁷
Zād-ı ğamdan özge her giz kendüye nān istemez
- 2 Şol ki istiğna seririnde oturdu şāhvār
Ser-be-ser heft olmağa iqlīme sulţān istemez⁶⁹⁸
- 3 Şu‘le-i āyī kimüñ kim ‘āleme pertev şalar
Zerreze almaz günü ol māh-ı tābān istemez
- 4 Sīnesine her ki kesdi na‘l [ü] yaqdı tāze dāğ
Eylemez bāğa nazar seyr-i gülistān istemez
- 5 Ey Muḥibbī yār elinden bir kadeḥ nūş eyleyen⁶⁹⁹
Hızr elinden ger olursa āb-ı ḥayvān istemez⁷⁰⁰

[277]⁷⁰¹

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Bende-i fakr-ı fenā teklīf-i sulţān istemez
Emr-i ma‘rūfı Hudādan ğayrı fermān istemez
- 2 Halka-i zikre nigīn olan güzīn-i evliyā
‘Āleme ḥukm itmege mühr-i Süleymān istemez
- 3 Başına dīvāneveş halkı üşürmez dāimā
Pādişāh-ı ‘aşq dergāhında der-bān istemez⁷⁰²
- 4 Şarılup çiz-i (?) hümāyūnı örümcek ağına⁷⁰³
Künc-i ‘uzlet var-[i]ken eyvān-ı keyvān istemez

276 97a

MD. 1339. gazel içindedir.

⁶⁹⁷ dergāh [u] ‘unvān: dergāh u eyvān MD.

⁶⁹⁸ heft olmağa iqlīme: olmağa heft iqlīme MD.

⁶⁹⁹ Ey Muḥibbī yār elinden bir kadeḥ nūş eyleyen: Yār elinden iy Muḥibbī bir kadeḥ nūş eyleyen MD.

⁷⁰⁰ elinden: eliden MD.

277 97a

YBD. 150. gazel içindedir.

⁷⁰² dergāhında der-bān: olan ‘unvān-ı dīvān: YBD.

⁷⁰³ Şarılup çiz-i (?) hümāyūnı: Saymayan çetr-i hümāyūnı: YBD.

- 5 ‘Aşk-ı dil-ber şöyle istignā virür **Yahyā**’ya kim
Mevt-i Loḳmān derdine aṣlā ki dermān istemez⁷⁰⁴

[278]⁷⁰⁵

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Şehryār-ı şād-ı ḡam ḡavḡāyı dīvān istemez
Hāy sulṭānum berāt-ı ‘aşk ‘unvān istemez
- 2 Göñlini uçmaḡa virmez ‘āşık-ı şādık olan
Bülbül-i şeydā gibi seyr-i gülistān istemez
- 3 Āh ol aşüfteye maḡbül cānān olmaya
Vāy ol ḡul başına kim anı sulṭān istemez
- 4 ‘Ālem içre mālīk-i gencīne-i ‘aşk olmayan
Göñlünüñ ma‘mūresin her kim ki virān istemez
- 5 Başını ṭōp itmeyen çevgān-ı zülf-i dil-beri
‘Arşa-i ‘aşk içre **Naḡmī** gibi meydān istemez

[279]⁷⁰⁶

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Leb-i la‘lün şorayın bengle sükker yirine
Emeyin anı güzel ḡand-i mükerrer yirine
- 2 Egleyüp şām u seḡer bülbül-i āşüfte gibi
Baḡayın gül ruḡuña kırmızı güller yirine
- 3 Öleyin öldüreyin dāmenüñ elden ḡomayup
Seveyin sen güzeli ḡayrı güzeller yirine
- 4 Hüsünüñ Ka‘besine ḡarşu bu üftādeleri
Biri ḡurbān olıcaḡ biri muḡarrar yirine
- 5 Ḗandedür **Keyfī** leb-i la‘lūmi emsün dimiş āh
Deheni sükker aḡıtmış yine ballar yirine

⁷⁰⁴ Mevt-i Loḳmān: Ḥazret-i Loḳmān: YBD.

278 97b

279 97b

[280]⁷⁰⁷

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Her ki bu ismi çıkarırsa tamam
Ol şeh olsun ben aña kemter gulām
- 2 İki hā vü iki cüm ü iki lām
İki mīm ile daḥı olur tamam

[281]⁷⁰⁸

[282]⁷⁰⁹

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Görüben diş biler ağzını açup ḥün-ḥār enār
Gösterür düşmene turş-şüret şararur nılüfer
- 2 Hikmet içinde devādur dil-i bīmāra enār
Ne göñül virdi hevā odla ber-dāra enār
- 3 ‘Ūd gibi yakdı görüñ kamu nāra enār⁷¹⁰
Sebeb-i ḥaddüñ hevesinden aşılur dāra enār
- 4 Cigerin ḥasret ile eyledi şad pāre enār
Kim ki Ene’l-Ḥaḳ haberin söyledi aḡyāra enār
- 5 Bu hevā yüzinde⁷¹¹
Oldı boynın egüben ‘āşık-ı bî-çāre enār

280 98a

281 98a

282 98b

⁷¹⁰ Mısraın vezni hatalıdır.

⁷¹¹ Mısraın sonu eksiktir.

- 6 den ider şerm-i gül-ile enār⁷¹²
Ġam-ı sevdāñ-ile olmuş durur āvāre enār

[283]⁷¹³

[mefā‘lün mefā‘lün fe‘ülün]

- 1 Gözüm yaşına raḥm it sürme derden
Ki merdüm zādedür düşmiş nazardan
- 2 Şu āhūdur gözüñ kim bir nazarda
Dil ü cān şayd ider biñ şır-i nerden
- 3 Niçün men‘ itdi yāruñ tır-i zaḥmın
Ümizüm bu muydu benüm siperden
- 4 Dil ü cānāndan umma ey göñül raḥm
Ki bitmez verd-i ter her giz ḥacerden
- 5 Ḥayāl-i la‘l-i dürpüşuñla çeşmüm
Döker yāķūtla mercan güherden
- 6 Ben ol Zühre-cebine Müşteriyem
Ki elüme şuna ḥurşid ḳamerden
- 7 Yoluña dil-berüñ cān virmekçün
Eyā ‘Adnī ḥazer eyle ḥazirden

[284]⁷¹⁴

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Şekerüñ zehresini şehd-i lebüñ çāk eyler
Ḳamerüñ çehresini mihr ü ruḥuñ ḥāk eyler
- 2 Virmege lāyık olam diyu nişānın lebüñüñ
Dehen-i gönçe gülāb ile seḥer yāk eyler

⁷¹² Mısraın başı eksiktir.

283 **99a**

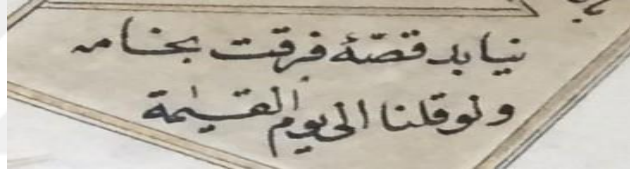
ADD. 29. gazel içindedir.

284 **99a**

ADD. 1. gazel içindedir.

- 3 Cüst ü cüda kıadd-i servünle başum çäpükdür⁷¹⁵
Rāstı çok hareket her dem çālāk eyler⁷¹⁶
- 4 Zülfün ef'isi dil ü cāna ne ğam ger ura niş
Ki lebün nüş anuñ zehrini tiryāk eyler
- 5 Degme ğāfil ne bilür gün yüzün mahiyetini⁷¹⁷
Tal'at-ı leyliyi Mecnūn olan idrāk eyler
- 6 Gözlerüm cūy-ı kenārında kıl ey serv-i karar
Nazar-ı āb-ı revān cān-ı ferāhnāk eyler
- 7 Ay yüzün şevkine ser-keşte olan zerre-mişāl
Gündüzün gün gibi tāk-ı ser-i eflāk eyler
- 8 Leb-i haddün ğam-ıla lāle vü gül 'Adnı gibi
Başına hāk koyup yaķasını çāk eyler

[285]⁷¹⁸

[286]⁷¹⁹

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Pır-i çarhuñ her şehir mihr aldıĝıçün yaşını
Devr içinde varmadan aħşama vir-di başını
- 2 Didi kim iki hilāl oldu şafaķda āşikār⁷²⁰
Sāĝar içinde mün'akis gördükçe dil-ber kaşını⁷²¹

⁷¹⁵ başum: yaşum ADD.

⁷¹⁶ her dem: merdümi ADD. Mısraın vezni bozuktur.

⁷¹⁷ Ğāfil: āķil ADD.

285 99b

286 99b

HBD. 638. gazel içindedir.

Son mısra eksiktir.

⁷²⁰ şafaķda: şafaķdan HBD.

⁷²¹ içinde: içer HBD. Mısraın vezni bozuktur.

- 3 Jāle-zır oldu hevā şanmañ şafağda çarḥ-ı dūn
Gül-sitān-ı ‘āleme yağıdurdı miḥnet taşını
- 4 Öldüğüm dem yār peykānın cigerde şaqlaram
Öldürür her kim sefer kılsa yarar yoldaşını⁷²²
- 5 Bu **Ḥayālī** oldu Erjeng-i Nigāristān-ı ÇİN⁷²³
[Mânîyi ko gör ma’âni hüsnünün nakkâşını]

[287]⁷²⁴

[mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün]

- 1 Virdüm dehān-ı dil-bere dil ġāyibāne ben
Mıkdār-ı zerre görmeden andan nişāne ben

[288]⁷²⁵

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 4 müselmān ile 5 kāfir meger
2 dil-ber gördiler yüzi kameran
- 2 1 ‘Arap 3 Rūm 1 Hindī bile
1 gün 2 gice şöḥbet kıldılar
- 3 2 meh-rū 3 siyeh-rū 1 melek
7 şakallu daḥı 3 püser (?)
- 4 1 kara yüzlü rakīb igvā kılup
Eylediler birbirine kaşd-ı ser
- 5 Ey **Ḥarīmī** ḥile budur anla kim
‘Add idüp tokuzda bir tarḥ ideler

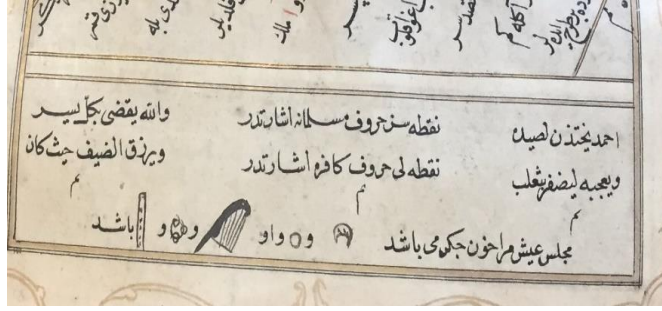
⁷²² Öldürür: Uydurur HBD.

⁷²³ ÇİN: nazm HBD.

287 99b

288 100a

[289]⁷²⁶

[290]⁷²⁷

[291]⁷²⁸

[mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün]

- 1 1 ben 2 sen 3 mey ü 4 puhte gügercin
5-6 tavuk 7-8 kaz şehir-i çin (?)
- 2 9 tabaka çardağ içinde senüñ ile
10 güne degin ide idük şöhet-i mül-çin

[292]⁷²⁹

[fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün]

- 1 Çār mīm [ü] çār elif [hem] çār med
[iki lāmuñ ortasında üç nükat]

289 100a

290 100b

291 100b

(Şenödeyici, 2012, s. 48)

292 100b

(Şenödeyici, 2012, s. 44)

- 2 İşbu hattı okuyana āferin
Bir avuç daruyu yirler iki bat

[293]⁷³⁰

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Gönlünü hurrem tutanlar lezzet-i dünyā ile
Beñzer ol eţfāle kim şādān olur helvā ile
2 Bir şafā kesb eyledüm kūy-ı harābāt içre kim
Zāhid ol şevki düşünde görmedi esmā ile⁷³¹
3 Gün gibi tutsañ cihānı terk idüp tecrid ol
Mihr ol tecrid için hem-sāyedür ‘İsā ile
4 ‘Āşık-ı dīvāne oldur ‘aşk bāzārında kim
Bu tokuz mināyı şır bir seng-i istignā ile
5 Ey **Hayālî** māder-i ‘aşkuñ bugün ferzendiye
Ümmehātından cihānuñ fārıgam ābā ile

[294]⁷³²

[mefā‘lün mefā‘lün fe‘ülün]

- 1 Düşürmek ister imiş beni düşmen
‘İnāyet eyler ise dost düşmen

[295]⁷³³

[mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün]

- 1 Nesim-āsā çeküp el bāğ-ı ‘ālemden güzār itdüm
Geçüp bñy-ı gülünden hār-ı hicrin ihtiyār itdüm⁷³⁴

293 101a

HBD. 483. Gazel içerisinde.

⁷³¹ şevki: zevki HBD.

294 101a

295 101a

HBD. 322. gazel içindedir.

⁷³⁴ Hicrin: hicrān HBD.

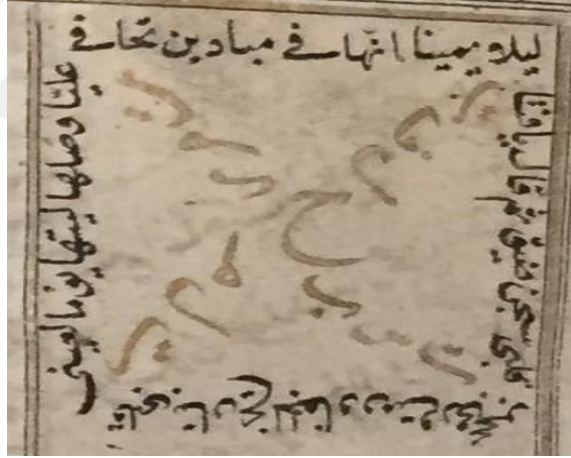
- 2 Binā-yı ‘aşka kim gördüm ẖalel virmiş geçüp serden
Geldiginde koyup bir taşu muhkem üstüvār itdüm⁷³⁵
- 3 Bitüp bir gül ‘alāmet olmağičün reng ü ḇyundan⁷³⁶
Bu sevdālarla cismüm rāh-ı ğamda ẖāksār itdüm
- 4 N’idermiş ‘aşk eri nām u nişānı diyu Ferhāduñ
Mezārın Bı-sütün dāğında buldum sengsār itdüm
- 5 **Ḥayālī** göñlümi gördüm ḥarābāt ehli bir mey-keş
Vücūdum ḥalvetinde zāhidi perhīzkār itdüm

[296]⁷³⁷

[mefā’lün mefā’lün mefā’lün mefā’lün]

- 1 Bugün ğam tekyegāhında fedā bir cānumuz vardur
Göñül abdāl-ı ‘aşk oldı gelüñ kurbānumuz vardur

[297]⁷³⁸

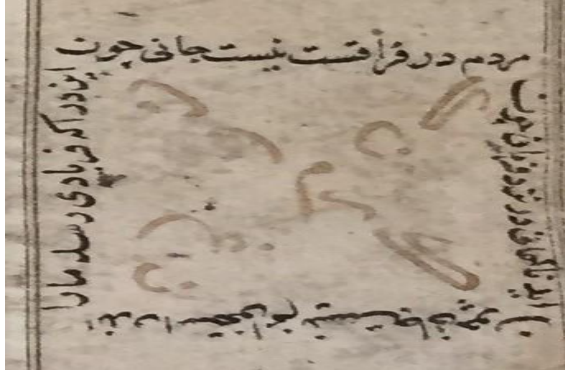
⁷³⁵ koyup: kodum HBD.

⁷³⁶ Olmağičün: bumağ içün HBD.

296 101a

297 101b

[298]⁷³⁹

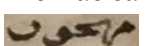
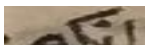
[299]⁷⁴⁰

[fā'īlātün fā'īlātün fā'īlün]

- 1 [Aç] niķābın hüsnuñüñ ey pāk-i zāt
[Hall] ola bu sırr-ı cümle müşkilāt
- 2 [Müb]telā 'aşkuñla cümle kâinat
Dille olmasa beyân işbu şifāt

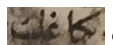
[300]⁷⁴¹

[mef'ülü mefā'ılün mefā'ılün]

- 1 'Älemde saña bir tek yok bir
 vü za'if ü 'āşık muḥabbet
- 2 menzilünde ṭālib ḥāki
Rūyuñla eyā şeh kapuña her dem

[301]⁷⁴²

[fā'īlātün fā'īlātün fā'īlün]

- 1 [Meş]reb-i cādur ṭuṭāguñ ey püser
[Hum]ret-i güldür 'ömr

298 101b

299 101b

300 101b

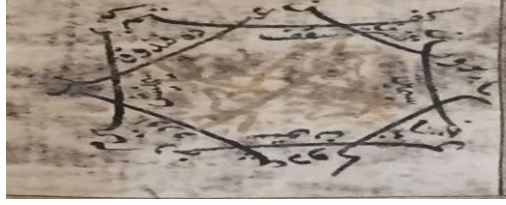
(Şenödeyici, 2012, s. 108)

301 101b

(Şenödeyici, 2012, s. 110)

- 2 [Mes]t olapdur gözlerüm kanum içer
Aña kim eylesün şūr u şer⁷⁴³

[302]⁷⁴⁴

[303]⁷⁴⁵

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

Ahmed

- 1 Bir elifle iki dāl ü dört yā
Sevdiğimün ismidür mīm iki bā

[304]⁷⁴⁶

[mefā‘lün mefā‘lün fe‘ülün]

Ahmed

- 1 Hamirün her kim içer içi ayağın
Yidirürler aña başın ayağın

[305]⁷⁴⁷

[mefā‘lün mefā‘lün fe‘ülün]

‘Osmān

- 1 Cevānuñ adını bilmeñ kolaydı
Sekiz okçıyla bir altun olaydı

⁷⁴³ Mısraın vezni bozuktur.

302 101b

303 102a

304 102a

305 102a

[306]⁷⁴⁸

[fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlūn]

Sa'īd

- 1 Kes müderris ayağını hem mu'īdūñ başını
Ço ayağın baş yirine tā bilesin oyunu

[307]⁷⁴⁹

[fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlūn]

Hüseyn

- 1 Āfitāb üzre ser-i zülfüñ ki devr irüp yıkar
Kim görüpdür gice olduğın güş-ı tībān iken

[308]⁷⁵⁰

[mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn]

- 1 Yirüm taş üstine bir göz komuşdur
Anı bir dil-berüñ onı dimişdür

[309]⁷⁵¹

Müfred (...)

[mef'ūlū fā'īlātū mefā'īlū fā'īlūn]

- 1 Didüm güzellerüñ nesi gāyet güzel gerek
Bir pır işitdi didi güzelde göz el gerek

[310]⁷⁵²

Ġazel-i 'Abdī

[fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlūn]

- 1 Kim severdi dil-beri mihr ü vefāsı olmasa
Kim içerdı bāde-i vefk ü şafāsı olmasa

306	102a
307	102a
308	102a
309	102b
310	102b

- 2 Dil-rübâlarda sevilmezdi eger kim ‘âşıkun
Cezbe-i nazâra hâlet-i fezâsı olmasa
- 3 Verziş-i (?) neyl-i vişâl itmezdi herkes ‘aşkla
Vâdi-i hicrûn añar derd ü belâsı olmasa
- 4 Haţţ iderdün bizde bir şûh-ı dil-ārâ sevmedin
Zevk idi ‘aşk-ı mecaz amma Hıţâsı olmasa
- 5 Ol şehi kim medh idüp meşhûr iderdi hüsne
‘Abdî-[y]i şâ‘ir gibi bir olmasa

[311]⁷⁵³

İsmâ‘îl

[fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün]

- 1 Diñle cānā ki ġariḃbūñ bu sene
Ḳodı yoluñda senüñ biñ ḥaste

[312]⁷⁵⁴

Müfred

[mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün fe‘ülün]

- 1 Benümle bir gicecik cāme ḥ‘āba girmemisin
Beni vebāle ḳoyup sen ševāba girmemisin

[313]⁷⁵⁵

Güfte-i Ṭālî‘î

[fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün]

- 1 Mest-i şevḳ itdi meşām-ı dehri bûy-ı nev-bahār
Oldı birer ġonçe pür-mey bir sebû-yı nev-bahār

311	102b
312	103a
313	103b

[314]⁷⁵⁶

Nazîre-i Fehîm

[fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün]

- 1 Ehl-i ‘aşkı bâğa çekdi ârzû-yı nev-bahâr
Oldı zencîr-i cünun gūyâ ki cūy-ı nev-bahâr

[315]⁷⁵⁷

Nazîre-i ‘Aşkı

[fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün]

- 1 Buldı ezhâr ile zînet çârsû-yı nev-bahâr
Döndi mirât-ı şafâya anda cūy-ı nev-bahâr

[316]⁷⁵⁸

Müfred

[fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün]

- 1 Saña kim der dil virüp bir Türk-i bî-iz‘ânı su
Suyuñ isterseñ hemân ‘âlemde şehr oğlânı su

[317]⁷⁵⁹

Nazîre-i ‘Abdî

[fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün]

- 1 Micmer-efrüz meşâm (?) olduqça bûy-ı nev-bahâr
Bâd-ı şubh oldı gül-âb efşân cūy-ı nev-bahâr

314 103b

315 103b

316 103b

317 104a

[318]⁷⁶⁰

Nazîre-i ‘Abdî

[fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün]

- 1 Ey şemîm-i zülfüne ülfete bûy-ı nev-bahâr
Kâkülün zencîrine âşüfte cûy-ı nev-bahâr

[319]⁷⁶¹

Mu‘ammâ-yı Be-nâm-ı ‘Alî vü ‘Ömer

[fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün]

- 1 Dil-i fir‘avn rakîb bedel-i hasteyi men
Hiç rûzı yek nazarı

[320]⁷⁶²

Kıt‘a

[fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün]

- 1 Diñle ey ‘arîf-i muḥabbet-i cûy
Bu söze her kim olsa kâtildür
- 2 Bir içüm şusa da yu andan elün
Sevdigün çünki ğayra mâildür

[321]⁷⁶³

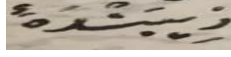
Der Tārîḫ Ḥaş Odabaşı Aḥmed Ağa

[fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün]

- 1 Menba‘-ı faẓl u hüner şāḥib-kemāl ü ma‘rifet
Meclis-i ārār şeh-i Cem fıtrat u ḥātem semāt
- 2 Aḥmed ağa kim ser-i kilāryān (?) Ḥaş iken
Ḥaş odabaşı olup şevkete itdi ihtilāt

318	104a
319	104a
320	104a
321	104b

3 Dil-nüvâz efendi ikbālũñ üzre dāimā?

Miķ'adı rif'at ola rüy-ı

4 Eş-şe'ât ẖazret-i şulṭān-ı Muḥammed ẖān eyle
Eylesün ṭab'-ı şerifũñ dem-be-dem kesb-i neşāt

5 Bendeñiz 'Abdĩ didi sulṭānum tārĩḥ idüp
H̱aş oda buldı vüçüduñla sümüvv-i inbāt (?)

(1062)

[322]⁷⁶⁴

Ġazel-i Şulḥĩ

[fā'ilātũn fā'ilātũn fā'ilātũn fā'ilũn]

1 Ḥamdülillāh bir meh-i tābāna düşdi göñlümüz
Ya'ni ẖübān içre bir bir sulṭāna düşdi [göñlümüz]

[323]⁷⁶⁵

Nazĩre-i 'Abdĩ

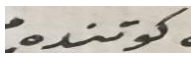
[fā'ilātũn fā'ilātũn fā'ilātũn fā'ilũn]

1 Āh kim la'l-i leb-i cānāna düşdi göñlümüz
Bülbül-āsā bir gül-i ḥandāna düşdi göñlümüz

[324]⁷⁶⁶

Manṭıķĩ Efendi Şolakzādeye Didiler Tārĩhdür

[

1 Yāydı bir ḥāne Şolakzāde mĩḥı
Bir direk olsa ḥāne olur tārĩḥı

322	105a
323	105a
324	105a

[325]⁷⁶⁷

ꞐıꞐ'a

[fe'ılātün fe'ılātün fe'ılün]

- 1 İktizāsı bu imiş ḥāşılı bu devrānuñ
Seni bir şāh-ı cihān itdi beni bir bende
- 2 İltifātıñı dirig eyleme İsmā'il şāhum
Bendeñ oldıysa ne var 'Abdi-[y]i ḥāk efkende

**5. ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE
HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ 437
NUMARADA KAYITLI ŞİİR MECMUASININ MESTAP'A
(MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ) GÖRE TASNİFİ**

Yer Nu.: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi HBV437								
Yp. nu.	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli	Beyit/ Bend sayısı	Nazım türü	Vezin	Açıklamalar
1b		Nedür ol kim anuñ çok gözleri var Velikin tırmaz akar yaşı her bār	Yidir bir gör anı ögünce her dem Bunuñ gibi 'acāib yokdur ey yār	Kıt'a	2	Lugaz	.---/.- --/..	Cevabı “dolap” tır.
1b		Nedür ol kim taşı ağ iç kara Şovukdur gerçi beñzer fi'li nāra	Ķatı kuvvetlidür hem nātüvāndur Te'amül kıla ki gün gibi 'ayāndur	Kıt'a	2	Lugaz	.---/.- --/..	Cevabı “kar”dır.
1b		Her ki bu ismi çıkarursa tamām Ol şeh olsun ben aña kemter gulām	İki hā vü iki cım ü iki lām İki mīm-ile daħı olur tām	Kıt'a	2	Lugaz	..--/..- -/..	
1b		Ol nedür kim elli altmış gözi var Gice gündüz çağırur ol zār zār	ÇarĶ-ı Ķamla çenber itmiş bilini Tutamaz kimse gözinüñ seylini	Kıt'a	2	Lugaz	-.--/.. --/..	Cevabı “çeşme”dir. (Çakıroğlu, 2014, s. 87)
2b	Necāti	Gülşende re'is olmağa ezhāra benefşe Demdür ki kadem-rence kıla vara benefşe	Bu şi'r-i dil-āviz[i] Necāti yaraşur kim Ķall-ile bize şafĶa-i jengāra benefşe	Kaside	38	Medhiyye	--./..- ./..- ./..-	NBD. s. 87-90 (Tarlan, 1992)
4b	FiĶāñi	ŞubĶ-dem alup 'UĶārid destine zerrin kıalem Defter-i şim-āb-gün-ı täreme çekdi raķam	Yaķam āh-ı āteşinümle sipihrüñ dāmenin Dest-i miĶnetden FiĶāñi ger alınmazsa yaķam	Kaside	39	Sūriyye	-.--/.. --/..- -/..-	FD. s. 6-10 (Karahan, 1966)
6a	ĶgeĶi	Çekdirüp firķatañı benden ırāĶ olduñ sen BaĶr-i firķatde niçe furtunalaruñ çekdüm ben	Olsa deryā kıumı miķdar[i] kıayurmaz derdüñ Şā'ati var geķer ey ĶgeĶi şabr it kıatlan	Kaside	27		..--/..- -/..- /..-	(Tietze, 2014, s. 114)
7a	FiĶāñi	AĶzuñ Ķadışine açılmaz zerrece dehān Esrār-ı Ķayba vāķif olan Ķab'-ı nükte-dān	MeddāĶ olalı saña eyā ma'şer-i cenāb Oldı FiĶāñi 'arşa-i nazm içre pehlüvān	Gazel	6	Ķşıkane	-.--/..- ./..- ./..-	FD. s. 91 (Karahan, 1966)

7a	Sa'di	Cilveler eyler 'izāruṇda bu zūlf-i 'anberin Şanasın tāvūsdur yā şeh-peri rūḥu'l-emīn Kūyuṇuñ her kūşesidür ravza-i ḥuld-i berin Ḥāk-i pāyuñ tūtiyā eyler gözine ḥūr u 'in Şerbetine la'lūñuñ dil-teşnedür mā-i ma'īn Būy-ı zūlfūñden mu'aṭṭardur zaman-ile zemīn Bir benī ḥurşid-ṭal'at dil-rübāsın meh-cebīn Ḥaddūñi kim görse iydür yā semendür yāsemīn Gülşen-i ḥüsnüñ görüp dir bülbul-i güyā hemīn Ey gül-i bağ-ı leṭāfet şad-hezārān āferīn	Ḥaddi üstinde ḥaṭı naḡş-ı nigār-ı Çin ider Hey ne kāfirdür kamer devrinde ḡasd-ı dīn ider Rengini zer yüzümüñ bu sâ'id-i sīmīn ider Ḥasret-i mäh-ı cemālūñ yaşumı pervīn ider N'eylerüm kim cānumı almaḡa ḡamzeñ kīn ider Dil ser-i kūyuṇda yatur her gice nefrīn ider Yoldaşı ḡam yol ṭaşını şubḡa dek bālīn (?) ider Ḥusrevā Sa'di lebüñ vaşfın iñen şirīn ider Rūḥ-ı ḡudsi işidüp her dem aña ṭaḡşın ider Ey gül-i bağ-ı leṭāfet şad-hezārān āferīn	Muaşşer	5	Nuniyye	---/- -/- -/-	
8a	Du'āyi	Ḳaddūñ üzre bādla oynar bu zūlf-i 'anberin Şanki eyler cilveler tāvūs-ı Firdevs-i berin Ders-i ḥüsn okur cemālūñ āyetinden ḥūr u 'in La'lūñi Kevşer diyu taḡrīr ider mā-i ma'īn Bilmedi sırr-ı dehānuñ ḥiç 'aḡl-ı ḥurde-bīn Ḥokḡa-i dūr-bār mı yā ḡatem-i gevher-niḡin Sen Süleymān-ı zamānuñ bendesidür kemterīn Ḳande kim var bir büt-i ḥurşid-i rūy-ı zemīn Seyr-i bağ itseñ seḡer dir servināz ey nāzenīn Bi'llāh ey gül bu ne ḥüsn olur hezārān āferīn	Dem-be-dem ḡālūñ ki meyl-i kākül-i miskīn ider Ḥ'āce-i Hindū gibi 'azm-i diyār-ı Çin ider Hicr-i zūlfūñ giceler bu ḡöñlümi ḡamḡin ider Ḥasret-i mäh-ı cemālūñ yaşumı pervīn ider Ḥāk-i pāyuñ diḡe-i ḥurşidi rūşen-bīn ider 'Aks-i ruḡsāruñ 'izārı lāle[y]i rengin ider Çeşm-i ḡününüñ eḡerçi ḡaşd-ı cān u dīn ider Bu Du'āyi la'lūñuñ vaşfın iñen şirīn ider Luṭfuñ-ile ḡulḡuña ḡalk-ı cihān ṭaḡşın ider Bi'llāh ey gül bu ne ḥüsn olur hezārān āferīn	Muaşşer	5	Nuniyye	---/- -/- -/-	
9a	Miḡri	Bugün bir ḡüsn şāḡınuñ yüz urdum āsitānına İrişdi 'andelīb-i dil cemāl-i gül-sitānına Şafālar virdi 'uşşāḡuñ yine rūḥ-ı revānına Getürmiş 'anberin ḡālīn ḡümāyūñ zūlfı yāyına Nice şehbāz olur gör kim beg iltūr āşiyānına	Döşenmiş bağ-ı ḡüsnüñde ruḡuñ üzre gül evrāḡuñ Dimāḡin 'anberin būy-ı mu'aṭṭar ḡıldı āfāḡuñ Sürer yüzine gözine raḡībūñ sâ'id-i sāḡuñ Alur dildārı yanına söḡer ardınca 'uşşāḡuñ Öḡünsün düşmen öḡünsün eḡer ḡalursa yanına	Tahmis	5	Âşıkane	---/- -/- /---	MHD. s. 175 (Arslan, 2018)

11a	Rahmî	Çeşmüne ehl-i nazar nergis-i şehlä didiler Mîm[e] beñzer diyicek la'lüne zîbâ didiler Cîme teşbîh idicek kâkülünü lâ didiler Ki elif kâmetün-ile kaşuñâ râ didiler Beni kim egleye 'âlemde bu râdan ğayrı	Rahmîyâ virmeyecek yâr baña vuşlať elin Virmeye şahid-i maķşûd bize devlet elin Âh u zâr ile urup bir birine ĥasret elin Yüzine ursa Necâtî n'ola ger ĥaclet elin Nesi var yüze gelür dest-i du'âdan ğayrı	Tahmis	3	Âşıkane	.../..- -/..- /..-	BRD. s. 132 (Erdoğan, 2017)
11a	Melûlî	Ben umardum gele ol yüzi güneş anlı kamer Maťla'ından çıķa seyrân iderek işbu seher Tâli'üm gör bugün ol mehden alınmadı haber Ağla ey gözlerüm ağla ne gelür var ne gider	Ėodi ĥasretle beni gelmedi ol yâr gidüp Yüregüm yâĝını 'aşķ âteşi-ile eridüp Ėüzle sen de Melûlî gibi kıan yaş akıdup Ağla ey gözlerüm ağla ne gelür var ne gider	Murabba	5	Âşıkane	.../..- -/..- /..-	
11b	Rahmî	Vaķt-i gülzâr irdi bûlbûl oldu ğüya bir yaña Şâlnur ra'nâlanup her serv-i bâlâ bir yaña Ehl-i diller kıldılar gül-geşt-i şahrâ bir yaña Ėalk-ı 'âlem bir yaña bî-ĥâre tenhâ bir yaña Gülşen-i küyuñ kıomazam olsa dünyâ bir yaña	Âh Rahmîden n'ola gerdün olursa bî-ķarâr Gerd-i miĥnet kıldı ĥün mir'ât-ı kıalbin pür-ĝubâr 'Ârızında zâhir olaldan bu ĥaťt-ı müşĝ-bâr Cânına oldu Necâtînün ĥavâle 'aşķ-ı yâr Ey ecel sende gelüp itme tekâzâ bir yaña	Tahmis	5	Âşıkane	...-/.. ...-/.. -/..-	BRD. s. 134 (Erdoğan, 2017)
12a	Şabûhî	Derd-i belâ-yı fırķati sensin iden baña Ey baĥt-ı ser-niĝün bu belâlar neden baña Ėâbil midür ki yâr ola bir gül-beden baña Mümkün midür ki şarıla bir şîm ü ten baña Ölem ĝidem meĝer ki şaralar kefen baña	Bezmünde bu Şabûhî kıuluñı idüp nedîm İĥsâna maźhar eyle anı ey şeh-i kerîm Oldur ĥün âsîtânuña bir bende-i kıadîm Cânâ Necâtî ile gel âĝız bir eyle kim Saña şeker-dehen dine şîrîn-suĥan baña	Tahmis	5	Âşıkane	...-/.. ./..- ./..-	
13a	Aĥmedî	Bûlbûl gibi 'aşķ ehli fiĝân eylemek olmaz Esrâr-ı sözin ĥalka beyân eylemek olmaz Ėencîne-i 'uşşâķa ziyân eylemek olmaz Ser virmek olur sırrı 'ayân eylemek olmaz	Aĥmed şaķı zencîrine dîvâne geķerse Bezm-i ĝama ser-ĥalka-i rindâne geķerse Terk-i dil ü cân olmada merdâne geķerse Ser virmek olur sırrı 'ayân eylemek olmaz	Murabba	14	Âşıkane	...-/.. ./..- ./..-	SAD. s. 354 (Kayabaşı, 1995)
14a	Livâyî	Elif Allâhı seven olmadı 'âlemde zelîl [Be] beķâsına anuñ oldu kemâl ile delîl	[Lam] Livâyî ide bir ĝün şeh işiĝine sefer Şîne ĥabl u 'alemi âh u fiĝâmı ola zîl	Kaside	27	Elifname	.../..- -/..- /..-	LD. s. 124 (Seyhan, 2002)
16b	Nişânî	[Elif] ol kâkül-i miskînüñe cân oldu şîķâr Dilerem kim özini eyleyesin zülfüne dâr	[Ye] yazılan başuñâ ĥünkü Nişânî geliser Ne devâdur ki ola âyiñe-i dilde ĝubâr	Kaside	29	Elifname	.../..- -/..- /..-	

17b		[Elif] ey kâmetlü dil-ber ey melek şüretlü yâr [Be] belâlardan emîn kılsun seni Perverdigâr	[Ye] yüzün rengin görelden ey perî-veyker melek ‘Aklı çâk oldu orada kaşların kıldı karar	Kaside	15	Elifname	---/- --/- -/-	
18b	Meşrebî	Sevdüm yine bir gül-ruhu kim taze cevandır Gönçe-dehen ü lâlê-had ü serv-i revândır Sırr-ı gam-ı aşkı dil-i bülbülde nihândır Adın dimezem ya’ni fülân ibn-i fülândır	Çün dil-berümüñ nâmidur esrâr-ı nihânı Lâl itdüm anuñ nükte yadında zebânı Ben Meşrebînüñ meşrebidür şaklamağ anı Adın dimezem ya’ni fülân ibn-i fülândır	Murabba	4	Âşıkane	---/- ./-- ./--	
18b	Ahmedî	Cehd eyle bugün kesb ide gör ‘aşk-ı haqîkî Keşf ola saña kılmadı ‘âlemde dakîkî	Kuş dilini bilmege Süleymân gerek Ahmed Lakka lakka lak lakka lakka lakikî	Gazel	14		---/- ./-- ./--	DABD. s. 345 (Süzen, 1994)
20a	Dâ‘î	Eyâ hurşîd-i meh-peyker cemâlün Müşteri- manzar Ne manzar manzar-ı tâlî‘ ne tâlî‘ tâlî‘-i enver	Egerçi kullarun bî-hadd ü bî-miktâr kuluñ Ahmed Ne Ahmed Ahmed-i Dâ‘î ne Dâ‘î Dâ‘î-yi kemter	Gazel	7	Âşıkane	---/- --/- /-	AHD. s. 255 (Özmen, 2017)
20a	İshâk	Yine bir pâdişahuñ kulu kuluñ kuliyuz İşiginde itiyüz şimdi be-gâyet uliyuz	İşigünde itine öykünüp âdem geçerüz Bizde İshâk [‘aceb] kendüyi bilmez deliyüz	Gazel	5	Âşıkane	---/- -/- /-	İÇD. s. 184 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
20b	Muhibbî	Neşâtum ‘işretüm bezmüm çerâğum yanarum şem‘üm Turuncum nazlu nârencüm benüm şem‘üm şebistânüm	Kapuñda çünki meddâhum seni medh iderem her dem Yürek pür-gam gözüm pür-nem Muhibbî hoş- elhânüm	Gazel	9	Âşıkane	---/- --/- /-	MD. s. 1189 (Yavuz ve Yavuz, 2016)
21a		Nigârüm dil-berüm yârum enîsüm münisüm cânüm Refîküm hem-demüm ‘ömrüm revânüm derde dermânüm	Çerâğum şem‘üm ü nûrum ziyâm u yıldızum şemsüm Revânüm bülbülüm kebgüm nesim ü yahşi elhânüm	Gazel	7	Âşıkane	---/- --/- /-	
21a	Muhibbî	Olmışam câm-ı lebünden ben senün ey yâr mest Nitekim büy-ı gül ile bülbül-i gülzâr mest	Gözleri târaca virdi yine bu dil şehrini Şöyle beñzer kim Muhibbî olmuş ol ‘ayyâr mest	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/-	MD. s. 261 (Yavuz ve Yavuz, 2016)

21b	[Nihānī]	Tā [kim] tal'atunı göreliden ey yüzi kāmra [İrmak] gibi çeşmümden akan şām u seher mā	[Ay] yüzlülerün medhi için şî'ir gibi sen ey [Yā] nūn u elif hāyile nūn kalb kıl inşā	Gazel	5	Âşıkane	--./-- ./-- ./--	
22a	İshāk	Nigāri sırruma mahrem şanurdum Gül-ile bülbülü hem-dem şanurdum	Cüdālīk n'idüğün bilmezdin İshāk Ölüm gibi anı bir dem şanurdum	Gazel	7	Âşıkane	.---/.- --/.	İÇD. s. 179 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
22a	İshāk	İlāhi dīnden imāndan ayırma Beni ol nā-müselmāndan ayırma	Ġamından gönümi dūr itme İshāk Beni ol sevgülü cāndan ayırma	Gazel	7	Âşıkane	.---/.- --/.	İÇD. s. 272-273 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
22b	İshāk	Beyāna şıgmaya hüsnuñ maķālī Te'ālā Şānehü 'an kıl ü kālī	Ne diyem saña söz tarzında İshāk Kemāl ehli bilür ehl-i kemālī	Gazel	7	Âşıkane	.---/.- --/.	İÇD. s. 324-325 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
23a	İshāk	Yārla ola didüm olmadı vuşlat bākī Kime oldu ki baña ola bu devlet bākī	Furşat el virmiş-[i]ken götür ayağı İshāk Diyelüm bezm-i fenā ehline şöhet bākī	Gazel	7	Âşıkane	.../..- -/..- /..-	İÇD. s. 319 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
23a	İshāk	Dostlar Edirne şehrinde bir āfet kōpdı Cān u dilden yolına ölmege ragbet kōpdı	Bir nazarda görelī yār cemālın İshāk Ġayrıdan her ne ki var ise ferāgat kōpdı	Gazel	5	Âşıkane	.../..- -/..- /..-	İÇD. s. 318 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
23b	İshāk	Yār lūtfuyla gelüp külbe-i aḡzānumuza Bir nazar eylemedi ḡāl-i perişānumuza	Kim var İshāk cihānda şî'ir-i silkinde Kim nazīre diye bu nazm-ı der-efşānumuza	Gazel	7	Âşıkane	.../..- -/..- /..-	İÇD. s. 281-282 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)

24a	Necâtî	Hüsnuñ ziyâsı ‘âleme ey dil-rübâ yiter La‘lün şafâsı cânuma her dem gıdâ yiter Hâlid-i ruḥ bu şinede dâğ-ı cefâ yiter Dil kişverine zülf-i siyâhuñ belâ yiter Yağmağa bu vilâyeti bir ejdehâ yiter	Kimse yetimi dünyede bî-‘izzet olmasun ‘Âlem içinde müflis-i bî-‘illet olmasun Ac ol cihânda minnet-ile ni‘met olmasun Tek yirde gökde zerre kadar minnet olmasun Örtü döşek Necâtiye bir büriyâ yiter	Muhammes	5	Âşıkane	--./-- ./-- ./--	NBD. s. 211. Yalnızca “Necâtî” mahlası olduğu için muhammes denilmiştir. NBD. musammatları içinde yoktur.
24b	Keşfî	Pîr-i ‘aşkuñ câna tedbîr eyledüm irşâdını Bir meh-i nâ-mihrüñ itdüm dilde muḥkem yârını Kılmağa varlık diyârınıñ ḥarâb-âbâdını Şalduğımda ḥâne-i ‘aşkuñ ezel bünyâdını Taşa kullandım belâ iklîminüñ Ferhâdını	Kibr ü ‘ucbı(?) kendüye kâr itse zâhid ṭaḥ degül ‘Âşık-ı rüsvâydan ‘âr itse zâhid ṭaḥ degül Keşfiyâ cehlîni izhâr itse zâhid ṭaḥ degül Ey Ḥayâlî ‘aşka inkâr itse zâhid ṭaḥ degül Ḥayli müşküldür kişi terk eylemek mu‘tâdını	Tahmis	5	Âşıkane	.-./- .-./- -/.-	
25a	Ḥayâlî	Bir kemân-ebrû bugün tîr urdı bağrum başına Raḥm kılmağ çeşmümün her demde kanlu yaşına Çâr-ı deh sâla (?) meh-iken irdi on beş yaşına Ḥayret alur ‘aqlumı baksam gözine kaşına Şad hezârân âferin ol sûretün naḳḳâşına	Bu ruḥuñ baḥrine kim yokdur cihânda hiç kenâr Sözlerüm içinde oldı şânki dürr-i şâhvâr Bu muḥammes oḥuya olduğuçün yâdigâr Varını kıldı Ḥayâlî şâh ayağına nişâr Âferin şad âferin bu ṭab‘-ı gevher başına	Muhammes	5	Âşıkane	.-./- .-./- -/.-	Başlıkta tahmis olarak geçiyor. Ancak muhammes ve HBD. içinde bulunmuyor.
25b	‘Ubeydî	Her dem elden kırmayup bir ruḥ-ı gül-nâr etegin Tuta gör âb-ı revân gibi çemenzâr etegin Tutma zâhid gibi zühdüñ hele zinhâr etegin Pend güş itme dilâ alma ele ‘âr etegin Qo ne dirlerse disünler duta gör yâr etegin	Ey ‘Ubeydî dil-i pür-gamda şafâ kalmadı hiç Çekmedüğüm bu cihân içre belâ kalmadı hiç Ol perî itmedüğü cevri ü cefâ kalmadı hiç Ey Muḥibbî benî âdemde vefâ kalmadı hiç Sende Mecnûn-şîfat tut yûri tağlar etegin	Tahmis	5	Âşıkane	.../..- -/..- /..-	UD. s. 263 (Arslan Ö. , 2013)

26a	Firākî	Küy-ı keşretde ne var menzil-i vahdetden eyü Tâlib-i Hâk ne bulur halkla zilletden eyü Bu harîm içre ne var âdeme hürmetden eyü ‘Âşıka küşe mi [var] genc-i ferâgatden eyü Sâlike tüşe mi var künc-i kanâ‘atden eyü	Ey Firākî niçe bir bâde-i ğaflet içelüm Yüz şuyın cür‘a gibi yâ niçe hâke şaçalum Gel ayak kalduralum dâr-ı fenâdan kaçalum ‘ Amriyâ olmadın el göz yumuben geç geçelüm Dâr-ı dünyâda ne var küşe-i ğafletden eyü	Tahmis	5	Âşıkane	../.- -/..- /..-	
26b	Keşfî	Şekerin la‘lün gibi ağzumda kandüm var-[i]ken Zülf-i miskînün gibi boynumda bendüm var-iken Bu deli vîrâne gibi derd ü mendüm var-[i]ken Kande varum sâye-i serv-i bülendüm var-iken Kime kıl olam senün gibi efendüm var-iken	Akıduben firkatünle gözlerümden kanlu yaş Ben ölürsem gam degül Hâk sen hümâya vire yaş Sırr-ı ‘aşkı Keşfiyâ ‘âlemde âhum kaldı fâş Gülşen-i ‘âlemde her giz egmeyen bir serde baş Ey Başîrî kâmet-i serv-i bülendüm var-iken	Tahmis	5	Âşıkane	.-./- .-./.- -/.-	
27a	Hasan	Sâkisi bezmünün ey dil saña yâr olmayıcak Dağı ol meclise küyında hezâr olmayıcak 3eyr-i şahrâlar-ile geşt-i kenâr olmayıcak Lâleveş alma ele şâgarı yâr olmayıcak Kılma şöbet hevesin tâze bahâr olmayıcak	Ey Hasan göstereli çehre-i hûbın o nigâr Fikr-i zülf ü ruḥı egler gönüli leyl ü nehâr İderüm bir gün olup başum ele terk-i diyar Yâr gönülümde Revânî komadı şabr u qarâr ‘Âşık olan nicedir şabr u qarâr olmayıcak	Tahmis	5	Âşıkane	../.- -/..- /..-	
27b	Siyâhî	Genc-i ‘aşkuñ dostlar ben baḥrini (?) vîrânıyam Ğuşşa vü derd ü belâ vü miḥnetün yârânıyam Hâlîme bakmañ benüm taht-ı melâmet şâhıyam Ger gedâ-isem n’ola gam mülkinün sultânıyam Bir kemân-ebrü nigârün kılıyam kurbânıyam	Firkat-i yâre Siyâhî şabr kılmaz sen gibi Hicr ile kân ağlayup her dem yañılmaz sen gibi Eşk-i çeşmün dâmen-i şabr-ile silmez sen gibi Şabr didüğün nedir İshâk bilmez sen gibi Kim nenün gibi nigârün zâr u ser-gerdânıyam	Tahmis	5	Âşıkane	.-./- .-./.- -/.-	
28b	Feyzî	Ol mehün gün yüzini gördükçe artar hayretüm Cüş ider deryâ-yı çeşmümde sirişk-i firkatüm Tâlib olduğu budur çäkümde dâg-ı ḥasretüm Söylemek kaşd itdügümce yâra derd ü ḥasretüm Ağlamak tutar beni güftâra kalmaz kudretüm	Nâme-i ḥüsünde Feyzî okıdum a‘mâlümü La‘l-i nâbı vaşfı şîrin eylemiş aqvâlümü Bende çekmiş leyli-i zülfün dil-i abdâlümü Rûz-ı maḥşerde diyem Mecnûn’a Ca‘fer hâlümü Kim dilümü ol bilür ancak [ol] añlar ḥâletüm	Tahmis	5	Âşıkane	.-./- .-./.- -/.-	

29a	Remzî	Derdümi çeksün dimiş her kim dilerse vuşlatum Arturan oldur hemân ‘âlemde derd ü firkatüm Ğâlib olduğı budur her lahzâ benüm hayretüm Söylemek kaçd itdükçe yâra derd ü hasretüm Ağlamak tutar beni güftâra kıalmaz kıudretüm	Şavt-ı şî‘irüm Remziyâ eş‘âr idüp a‘mâlümü Dil-rübâlar hüsni vaşfı hûb ider aqvâlümü Leyli-i zülfi hevâsında olan âmâlümü Rûz-ı mahşerde diyem Mecnûn’a Ca’ferî hâlümü Kim dilümü ol bilür ancak ol añlar hâletüm	Tahmis	5	Âşıkane	..--/- .-/-.- -/.-	
29b	Hatâyî	Ey gözüm ağla ki bir gönçe-i hândânum yok Yüzüme güle bakar nergis-i mestânüm yok Gülüp açılmağa bir tâze gülistânüm yok N’ideyin şahn-ı çemen seyrini cânânüm yok Bir yanumca şalınur serv-i hürâmânüm yok	Büse-i lebleri cân üstine cân[lar] eyler Kim anı şatun alanlar ne ziyân[lar] eyler Gel göre eşk-i Hatâyî nicesi kân eyler Enverî gülşen-i küyünda efgân eyler Dime ey gönçe-dehen bülbül-i nâlânüm yok	Tahmis	5	Âşıkane	..--/- -/..-- /..-	Hatâyî Divanı’nda şiir yoktur.
30a	Celâlî	Pâdişâh-ı miñnetem dil reh-numûnumdür benüm Derd ü gam iki hâkim-i zû-fünûnumdur benüm ‘Âlemi ğarķ iden eşk-i lâle-günûmdur benüm Hürmen-i mâhı yaķan âh-ı derûnumdur benüm Çarķ-ı ser-keş dostlar şimdi zebûnumdur benüm	Bir perî-rûdur Celâlî baña efsûn eyleyen Bir şacı Leylâ durur adımı Mecnûn eyleyen Ol gözi âhu gamıdur bağrumı hûn eyleyen Ey Necâtî ‘aşķ şahrâsını gülgün eyleyen Bilmiş olasın ki eşk-i lâle-günûmdur benüm	Tahmis	5	Âşıkane	..--/- .-/-.- -/.-	MCBD. s. 265 (Güneş, 2013)
30b	Şun‘î	Mübtelâ oldu gönül ki gerçi ki (?) nâ-gâh saña Gün gibi rûşen olup hâlûmüz ey mâh saña Söylemekden ne biter derdümi her gâh saña Eşer itmez n’idelüm âh sehergâh saña Meger inşâf vire dostum Allâh saña	Şun‘iyâ sen şaķın olma yine nevmîd gibi Gicemiz kadar olupdur günûmüz ‘ıyd gibi Dürîşe gör şaķın olma yine nevmîd gibi Ey Necâtî tâş[i]ken la‘l ide hürşîd gibi Bir nazar eyler[i]se himmet[i]le Şâh saña	Tahmis	5	Âşıkane	..--/- -/..-- /..-	Gelibolulu Sun‘î Divanı içinde yoktur.
31a	Fevrî	Niçe [bir] menzîlûmüz diye fenâ eyleye[lü]m Ceres-i nâle ile dehre cefâ eyleyelüm Dem durur ‘azm-i reh-i dâr-ı beķâ eyleyelüm Yolına sen şanemûn cânı fedâ eyleyelüm Turalum kıavlimûze ‘ahde vefâ eyleyelüm	Çekilür mâ’idesi server-i derd ü elemûn İçilür toluları Fevrî o şâh-ı keremûn Kılletin söylemedi kimse deminde loķumuñ Kim bakar ni‘mete pâyânı mı var h’ân-ı gamuñ Cümle ‘aşķ ehline İşhâķ şalâ eyleyelüm	Tahmis	5	Âşıkane	..--/- -/..-- /..-	

31b	Belāyī	Humretle döker yaşı bu dide-i giryānum Bilsem ki yine inler yā şine-i sūzānum Meyl eylese bir laḥza ben bendeye ol ḥānum Bu āhum ile yaşum bu nāle vü efgānum Cānāna beyān eyler aḥvāl-i perişānum	Ey gülşen-i zibānuñ verd-i gül-i ḥandānı Ḥüsnüñi görüp gonçe çāk itdi girībānı Gördükçe Belāyī çün sen serv-i ḥırāmānı Yaşı gibi Yahyānuñ karşıya çıkar cānı Nāz ile kaçan gelse ol āfet-i devrānum	Tahmis	5	Âşıkane	--./-- -/- ./---	
32b	Şemsi	Diñlesüñ şirīn sözün ‘ālemde eş‘ār isteyen Leblerün yād eylesün la‘l durur bār isteyen Rūyuña kılsun nazar şu gibi diḍār isteyen Gül yüzün seyr eylesün ‘ālemde gülzār isteyen Dürr dişün fikr eylesün lü‘lū’-yi şehvār isteyen	Şemsiyā dil-berler olursa n’ola qarārsuz Ḳoma elden dāmenin ‘āşık gerekdür ‘ārsuz Gonçe isterseñ bulunmaz gülşen içre ḥārsuz Genc olur mı mārşuz yāḥūd güzel agyārsuz Yārsuz kalur Muḥibbī ‘aybsuz yār isteyen	Tahmis	5	Âşıkane	---/- --/- -/-	ŞPD. s. 706 (Akkaya, 1992)
33a	Fakīrī	‘Aks-i ḳaddün dil-berā bu çeşm-i pür-ḥün-ābda Pür-nihāl-i servdür gūyā kenār-ı ābda	Ey Fakīrī ḥaṭṭ u ḥaddi ol ḥam-ı ebrū ile Gūyiyā raḥl-ile bir muşḥaf durur miḥrābda	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/-	
33a	Ḳāḍī	Ey şabā her dem diyār-ı yāra varmak yol mıdur Her seḥer ‘azm eyleyüp gülzāra varmak yol mıdur	Ḳāḍiyā ol la‘l-i dil-ber gibi cevher var iken Bir furūş-ı cevher-i nādāna varmak yol mıdur	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/-	
33b	İşḫāk	Zīnet itmiş kendüyi ol bī-vefā dünyā gibi Giymiş altun üsküfün mihr-i cihān-ārā gibi	Öliceḳ dilden giderme guşşasın İşḫāk kim Yımege yolda gerekdür mā-ḥazer ḥelwā gibi	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/-	İÇD. s. 316-317 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
33b	İşḫāk	Şarılıpdur bedenüm penbe-i dāğ-ı tenüme Geymege zerrece yir ḳalmadı pīrāhenüme	[Ş]abrımuñ ḥırmenidür şinede cānum İşḫāk Āh kim sūz-ı dil āteş biraḡur ḥırmenüme	Gazel	5	Âşıkane	---/- -/- /..	İÇD. s. 286 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
34a	Bahārī	Feraḥından şıgamaz cān tene cānān geliceḳ Sevinür dil tırılmaz bir nefes o cān geliceḳ	Vaşf-ı ḥüsnünde Bahārī senün ey şāh-ı cihān Ne diḍügin bilesin ortaya diḅvān geliceḳ	Gazel	5	Âşıkane	---/- -/- /..	BHD. s. 165 (Pomakoğlu, 2013)
34a	Fakīrī	Berāt-ı ḥüsnüne çekmiş ḳaşuñ tuḡrā-yı ‘unvānı Sezādur luṭfla oluñ melāḥāt mülkinün ḥanı	Bugün ol ḥusrev-i ḥübān nazar kılsa Fakīrī ’ye Kemāle irişürdi gül gibi her tāne diḅvānı	Gazel	5	Âşıkane	---/- -/- /---	

34b	‘Amrî	Kim gördi senüñ gibi perî-zâda Süleymân La’l ola lebi kıddi gümüş serv-i hırâmân	Sen bûs-ile gönîlîni ‘ Amrî ’nün alıgôr Ben ödeyeyin olur-[î]señ sonra peşîmân	Gazel	5	Âşıkane	--./-- ./-- ./--	‘AMD. s. 125 (Çavuşoğlu M. , 1979)
34b		Yâr derd ider beni bîmâr iden Gül ğamıdur ‘andelîbî zâr iden	‘Âşıkun gönîlünde kırmış bârgâh Yîr ile göğî yoğ-iken var iden	Gazel	5	Âşıkane	--./- .-/-	
35a	Hayâtî	Qalmışam bî-kes ü bî-şabr u firâr u bî-dîl Ser-hevâyile tolu dest-i tehî pādūr gül Tālî‘üm şüm (?) u sitārem kim bahtım kara Mihri yok dehrde ol yâr-ise cevre mālî Tālî‘üm şöyledür olurdu şeb-i āyîn tîre (?) Burc-î hırşîdi eger bir gün idinsem menzil Mezra‘-ı ‘ömrümi ayıkladı derd ü ğuşşa Hālümü bilmezem āhîr n’olısar ve’l-hāşıl Bir yaña kahr-ı felek bir yaña zecr-i hicrân ‘Aşk ise bilmez amân şabr ise ğāyet müşkil Bilmezim kim n’ideyin nic’edeyin n’eyleyeyim Şuña qaldı ki hemân terk-i diyār eyleyeyin	Yâ ilāhî beni bu ğuşşadan āzād eyle Keremünden dil-i ğamġinimizi şād eyle Ey hevā üzre toquz kıbbeye bünyād uran Dest-i luţfuñla gönül hānesin ābād eyle Qo muzluma meded senden irişür yâ Rāb Qaldum ol zālîm elinde baña sen dād eyle Keremünden bu Hayâtî yi belādan kırtar Ye anı bād-ı belā çekmege mu’tād eyle Bu du‘āyî umarum hāzret-i Hāq ide qabûl Okuyup sen hele bu maţla‘ı evrād eyle Bilmezim kim n’ideyin nic’edeyin n’eyleyeyim Şuña qaldı ki hemân terk-i diyār eyleyeyin	Terci-i bend	5	Âşıkane	..--/..- -/..- /..-	Mecmuada başlık “Hayālî” olarak geçiyor.
36a		Gün yüzün görmeyeli ey meh-rû Gözüme gülmez olupdur uyhu Serv-i reftāruñı kânlu yaşum Cüst ü cû eyleyüp arar her sū Ġam-ı hicrūñ demüñe derd ise Çeşmüm üstinde zebānum her mû Sen göresin beni aġlar göricek Hûblar içre bu meydür hep hû Dil-rübālar yüzine ey yüzî gül Dîde bakmaduġına hükmet bu Dün ü gün fikrüm ü yādum sensin İki ‘ālemde murādum sensin	Bir gice pister-i mişnetde maqām Eylemişdüm gözüme geldi niyām Nāgehān gördüm o mālî-ı meh-rû Gelüben virdi işaretle selām Deheni nāzla reftāra gelüp Didi ey ‘âşık-ı rûsvāyî yanām Sezerin terk-i muḥabbet itdün Cām-ı ‘aşkı idüben cāna hārām Aġlayup düşdüm ayaġına anuñ Hāşa’Allāh didüm ey leyli hırām Dün ü gün fikrüm ü yādum sensin İki ‘ālemde murādum sensin	Terci-i bend	5	Âşıkane	..--/..- -/..-	

37b	‘Askerî	Kişver-i hüsnüñ bugün sultānsın ey şāh sen Sende hatm oldı melāhat sendedür vech-i hasen Leblerüñ mül ‘ārızuñ gül ruḥlaruñ berg-i semen Bende oldum kāmēt-i şimşāduña āzād iken Gülşen-i ‘ālem görünmez ‘aynuma sensiz diken ‘Ār idüp ben ‘āşık-ı dildāreden kaçmak neden Nev-cevānsun sūz-ı āhumdan şakın ey şim-i ten Baş açık Ferḥād kim ey ḥusrev-i şirīn-suḥan Yā irem vaşluña yā serden geçem çün gereken Gerçi kapuñdan beni dūr itdi çarḥ-ı pīrezen Ṭālib olsam bulmayam mı sen büt-i ra’nāyı ben Bu meşeldür Teñrisin bulur nigārā isteyen	Ey dirigā bende senden yüz çevirdi ol ḥabīb Yārı benden gör ne la‘b-ile cüdā kıldı rakīb Şabra ṭākat yok çeker boynuma ṭakup ‘aşk-ı ip Raḥm iderdi derdümü ‘arz eylesem ehl-i şalīb ‘Aşka dermān var meded diyu sevāl itdüm ṭabīb Didigüm şabr u sefer ‘aşka devādur ey ‘azīb İrdi cānānum diyārından meşām-ı cāna ṭīb Pend ü bend ile saña dermān bulunmaz ey edīb ‘ Askerî ‘aşk ehline Bağdād olur dirler qarīb ‘Azm-ı rāh it vaşl-ı dil-berden ger isterseñ naşīb Ṭālib olsam bulmayam mı sen büt-i ra’nāyı ben Bu meşeldür Teñrisin bulur nigārā isteyen	Terci-i bend	5	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/-.-	
38b	Yahyā Bey	‘Ālemi seyr eylerüz mir’āt-ı İskender gibi Ḥasbete[n] lillāh ḡazālar eyleyüp Ḥaydar gibi Ḥaşmumuzdan dönmezüz dünyāda şir ü ner gibi Dīnümüzde kāmīlüz aşḥāb-ı Peyḡamber gibi 3Ehl-i dünyāya iñen açılmazuz defter gibi Göñlümüz dünyāya akmaz ḥāşılı Kevşer gibi Sevmezüz dünyāyı biz rüy-ı Benî aşfar gibi Sen bizi ey dil taşavvur itme ḡayrılar gibi Ḥükmine rām olmazuz biz degme sultān oḡlınıñ Ḳuliyuz ḡurbānıyuz adıyla ‘Oşmān oḡlınıñ	‘Ālemüñ şāḥib-i kıranıdır Süleymān ḥātemüz Yirden üstün ola her dem saye-i Yezdānumuz ‘Adlle meşhūrdur ol şāh-ı ‘ālī şānımız Kimse zulm itmen zamānında meger cānānumuz Añılur ‘ālemde Yahyā gibi ad u şānımız Begligimiz var bizim naẓm-iledür ‘unvānumuz Olmazuz bir ḥaşre dek ṭurur bizim dīvānumuz Şıdkın gibi bu tendür ‘ömrümüz peymānumuz Ḥükmine dām olmazuz biz degme sultān oḡlınıñ Ḳuliyuz ḡurbānıyuz ‘ālemde ‘Oşmān oḡlınıñ	Muaşşer	5	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/-.-	YBD. s. 174-176 (Çavuşoğlu M. , 1977)

40a	Fevri	Döstlar baña bir belâ oldı Ne belâ niçe biñ każâ oldı Dil-i âvâre baħr-i ğamda iken Bir nigâr ile âşinâ oldı Görüp evvel nazarda taşvîrin Cân virüp âla mübtelâ oldı Niçe demler nihân idüp ‘aşkın Âsitânında pür-şafâ oldı Sidre kıaddi gibi çü şehir içre Şöhret-i ‘aşkı müntehâ oldı Bir yañadan o bî-vefâ işidüp Artırup cevri-i pür-cefâ oldı Bir yañadan gönül huzûrından Ta’n-ı aġyâr ile cüdâ oldı Şimdi kıaldum meded firâķ içre Miħnet ü derd ü iştiyâķ içre	Fevriyâ bezm-i ‘aşķ içinde müdâm Ele al cām-ı bāde-i gül-fām Fikr-i zülf-i ruħuñda şām u seħer Şevķ-i la’l-i elüñde olsun cām Mest-i medhûş-ı meclis-i ‘aşķ ol Eyle şabr u kıarâr u hûşa selām Vâz gelme bu ‘ayş u ‘işretten Bezm-i ‘ömrüñ olunca tâ ki tamām Her ne deñlü gelürse derd ü elem Eyle şabr u taħammül ü ârām Vaşl[ı] terk eyle tãlib-i hecr ol Hâşıl olsun der iseñ aşl-ı merām Ki hîlâf-ı murâduñ üzre olur Dâim’üd-dehr-i gerdiş-i devrân Umaruz vaşl olasın ol şâha Gönül eyle tevekkül Allâha	Terkib-i bend	5	Âşıkane	..--/..- --/..-	(Tarlan, 1948, s. 60-62)
41b	Ġami	Dün görüp dil-beri olsun bire ġaddâr didüm Gelmedin yanuma ġitdün kıamı ikrâr didüm Ne revâdur taķınasun ġülü her hâr didüm İdesin cân u cihândan beni bîzâr didüm Bülbülün zârın işit ey ġül-i ġülzâr didüm ‘Ahd ü peymānuñ sen eyleme inkâr didüm Meded Allâhı seversen meded ey yâr didüm Va’de-i vaşla hîlâf eyleme her-bâr didüm	Yiter olduñ Ġamiyâ hicrle ġamh’âr didi Hâne-i kıalbüñi yir itmesün efķâr didi Varuram bekleyesin sen der ü dîvâr didi Bu gice ‘arz eyledüm çeşmüñe dîdâr didi Sırruñı söyleme tek kimseye zinhâr didi Şubħa dek saña kılam vaşlumı işâr didi Meded Allâhı seversen meded ey yâr didüm Va’de-i vaşla hîlâf eyleme her-bâr didüm	Terci-i bend	6	Âşıkane	..--/..- -/..- /..-	Mecmuada başlıġı “müsemmen” olarak verilmiştir.

42b	Fevri	Cân çıkşa küy-ı fırkatde ğam-ı dildardan Baş giderse ‘aşk içinde cünbüs-i ağıyardan Câme-i ten yansa nâr-ı sine-i bîmârdan Tâc-ı ser düşse hevâ-yı âh u âteş-bârdan El çeküp hep cân u baş u cübbe [vü] destârdan Geçmeyem her giz belâ-yı derd-i ‘aşk-ı yârdan Dönmeyem kâlû belâda itdigüm ikrârdan	Cân u dildür var u yoĝı ‘âşıkun didüm aña Virsem olmaz mı dehân-ı la‘lüne ey bî-vefâ Didi ancak anlara dünyâ vü ‘uqbâdur behâ Ben tereddüd eyleyüp bakup tûrurken her yaña Güş-ı câna irdi hâtıfdan bu beyt-i cân-fezâ İrmek isterseñ dehân-ı la‘l-i yâra Fevriyâ Geç iki ‘âlemden el çek cümle yokdan vardan	Müsebbâ	5	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/.-	
43b	[Nâ‘ilî]	Dün gördüm ol nigârî tarabnâk-i ercümend Kâfûr eliyle destelemiş ‘anberîn-kemend Bağdum şikenc-i tazesine zâr u müstemend Bir şahş-ı nâtüvân oturur gerdeninde bend Kimdür bu miskîn ol [ne] resendür didüm didi Zülfüm kemendi tutduĝı cânun durur senün	Göz gördüğ[in]ce gönüm olur haste Nâ‘ilî Eyler delü perilik ile nice ‘âkıllı Yüzinde sıhr ider yine ol câh-ı Bâbîli Bend itmiş anda bir nice şahib-nazar dili Çın söyle bu ne câh-ı zekandur didüm didi Ey çoĝ haşâlu kendi mekânunı durur senün	Müseddes	4	Âşıkane	--./.- ./.- ./.-	(Akar, 2011). Na‘il-i Kadîm Divanı içinde yoktur.
44a	Vâlihî	‘Âşık olana kapuñda ‘izz ü câh eksük degül Da‘vâ-yı ‘aşk idene her giz güvâh eksük degül Pâdişâh-ı âlem-ârâya sipâh eksük degül Encüm-i bîdâr-ı çeşme çünki mâh eksük degül Böyledür ey dil bu ‘âlem âh u vâh eksük degül Kelle şâĝ olsun cihânda bir külâh eksük degül	Bakmaz oldı yüzümüze n’idem ol hüsn-i cemîl Gözlerümüñ yaşı akarsa n’ola mânend-i nîl Yolına cânımı kurbân ideyim cânım sebîl Cân kulaĝı-ile diñle bu sözi sen şöyle bîl Niçe kim şâĝ ola kişi Vâlihî olmaz zelîl Kelle şâĝ olsun cihânda bir külâh eksük degül	Müseddes	5	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/.-	
44b	Yahyâ Bey	Şehri sayirler-[i]le seyr ider ol mâh meded Mededüm yok ki varam küyına her gâh meded Olmadı derd-i dilümden benüm âgâh meded ‘Ağlsa yâr degül şabrsa kütâh meded N’ideyin n’eyleyeyin âh meded vâh meded Meded Allâh meded hey meded Allâh meded	Benligüm eyledi cânım gözine perde beni Kendü kendüme hicâb eyleme her yirde beni Ser-i aşhâb-ı şafâ kıl der-i dil-berde beni Mûnis eyle dil-i Yahyâ gibi bu derde beni N’ideyin n’eyleyeyin âh meded vâh meded Meded Allâh meded hey meded vâh meded	Müseddes	5	Âşıkane	..--/..- -/..-- /..-	YBD. s. 185-186 (Çavuşoĝlu M. , 1977)

45b	Ḥayālī	Cānuña āteş urur mihr-i dıraḥşānuñ mı var Sīnede dāğ-ı ğamından nār-ı sūzānuñ mı var Şubḥveş şebnem dökersiz çeşm-i giryānuñ mı var N'olduñ inlersin felek hercai cānānuñ mı var Her maḳāmı seyr ider bir māh-tābānuñ mı var	Ey Ḥayālī 'aşka kul olalı sulṭānsın yine Yāni bir ḥūrīveşüñ ḥüsnine ḥayrānsın yine Bir melek şüretlinüñ derdiyle nālānsın yine Zülfi dil-ber gibi ey Zātī perī-şānsın yine [Cevri bī-ḥad yoksa bir yār-ı perī-şānuñ mı var]	Tahmis	5	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/.-	HBD. s. 82 (Tarlan, 1992)
46a	Zātī	Öliceḳ luṭf idüñ āb-ı yaḥla yuñ bedenüm Sīnemüñ sūzi ile tutuşa şāyed bedenüm	Yana yana dir-isem yār beni yaḳduḡını Zātiyā od bıraḡur ḥırmen-i dehre suḥanum	Gazel	5	Âşıkane	..-- /..-- /..-- /..-	ZD. s. 447 (Tarlan, 1968)
46a	Zātī	Her dem ey ṭōb-ı elem gönlüme ṭoḳunma benüm Taş mı şanduñ yüregüm ḳal'ā mı şanduñ bedenüm	El yudum yārsuz ey Zātī cinān ḳaşrından Āfitābem zer ü sīm olsa eger kim legenüm	Gazel	5	Âşıkane	..--/..- -/..-- /..-	ZD. s. 448 (Tarlan, 1968)
46b	Nizāmī	Ey şaḳı sūnbül yüzi gül zūlf-i reyḥānum benüm Yoluña olsun fedā 'aḳl u ser ü cānum benüm	Ḳullaruñ bī-günāḥ öldürmek-ise 'ādetüñ Pes Nizāmī bendeñüñ şuḳı ne sulṭānum benüm	Gazel	6	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/.-	KND. s. 178 (İpekten, 2020)
46b	Ḥalīlī	Yār çün 'arz-ı cemāl eyleye bāzāra gele Ḳamu şehr ehli fiḡān eyleye vü zāra gele	Ölse derd ile Ḥalīlī leb-i şevḳ-ile anuñ Çıkmaya cānı hemān şöyle nefes vara gele	Gazel	7	Âşıkane	..--/..- -/..-- /..-	(Kavaklıyazı, 2010, s. 454)
47a	Mesīḫī	Edirne şehri şu resme müzeyyendür güzellerle Niçe 'āḳılleri abdāl iderler bī-bedellerle	Mesīḫī bir ḡazel didi kimi Fārsī kimi Türḳī Murādı bu güzelleri şikār ide ḡazellerle	Gazel	5	Âşıkane	..--/- --/..-- /..--	MSD. s. 261 (Mengi, 2014)
47a	Kāmī	Ṭālib-i 'aşḳ-ı mecāz olmadan ey dil ne biter Çünki bir serve el irince senüñ saña yiter	Aḳıdup Kāmī göz[i] yaşını dölāb gibi Gülşen-i kūyuña irince neler çekdi neler	Gazel	5	Âşıkane	..--/ ..--/ ..--/ ..-	
47b	Şun'ī	Lāle ruḥsāruña öykündüğü içün gül-i ter Pāresin atdı ḳulaḡınca anuñ bād-ı şehir	Şun'iyā pīrezen-i dehr seni aldamasun Dost olmaz ḳarı düşme ḳişiye eyle ḥazer	Gazel	5	Âşıkane	..--/ ..--/ ..--/ ..-	GSD. s. 460 (Yakar, 2018)

47b	‘Aṭā	Göremez bād-ı seher rāhı ğubārından eṣer Ḥāk-pāyına iriṣdüm diyu şavurur eser	Ḳan[i]le çıksa cigerden nola peykān[i] ‘ Aṭā Bedene cān neyile girdise anuñla çıkar	Gazel	5	Âşıkane	..--/ ..--/ ..--/ ..-	ÜAD. s. 217 (Çağlar, 2013)
48a	‘Amrī	Beñzüm-ile yaşum itdürmedi kūyuña güzer Sefer üzre kişiyē düşmen imiş şimle zer	Ḳāmetüñ servi hevādār mıdur ‘ Amrī gibi Bāğ-ı kūyuñ tolanur peyk oluban bād-ı seher	Gazel	5	Âşıkane	..--/ ..--/ ..--/ ..-	AMD. s. 68 (Çavuşoğlu M. , 1979)
48a		Niçe ğuşşa niçe ğam niçe belā niçe elem Yire geçdi gibi dünyāda felek luṭf u kerem	Ne ölür ne dirilür çāresi yok ḥaste dilüñ Bilmezem derd ü ğam-ile āḥir anı nic’dem	Gazel	5	Âşıkane	..--/ ..--/ ..--/ ..-	
48b		Gözden bıraḳdı çeşm idüp āḥ ol güzel beni Gözlerse vaḳtidür n’ola çeşm-i ecel beni	Ser pā bürehneyem ğam-ı ‘aşḳuñda dil-berā Barmaḳla gösterür ‘aceb midür el beni	Gazel	5	Âşıkane	--./ - ./.- ./.-	
48b	Nizāmī	Ḳanum dokerse ğamzelerüñ ey perī-şıfat Şırın lebünden eyle mu‘ayyen aña diyet	Eflāke irdi āḥi Nizāmī ’nün ey ‘aceb N’içün işitmez ol meh-i ḥurşid-menzilet	Gazel	5	Âşıkane	--./.- ./.- ./.-	KND. s. 107 (İpekten, 2020)
49a	Nizāmī	Cān u dildür sen meh-i bedrüñ mekānı dā’imā Anuñ içün dirler ey dil-ber saña Bedrü’l-dücā	Yaşuñuñ bārān ḳomışlardur Nizāmī ’nün adını Ḥaḳ dimişler nezzel’ül-esmāi min şavbi’s-semā	Gazel	5	Âşıkane	--./- .-./- -/.-	KND. s. 104 (İpekten, 2020)
49a	‘Ahdī	Kesdüm varaḳ cigerden aldum elüme cāme Yazmağ[i]çün nigāra bir iştiyāk-nāme	‘ Ahdī ciger kebābın meclisde ḥāzır itdi Ḥātü’ş-şabbūḥ heyevvā yā eyyühe’n-nedāme	Gazel	5	Âşıkane	--./ - .-./ -- ./.-	
49b	Āḥī	Ne naḳş ider bizüm-[i]le nigāri gördüñ mi Ne fitneler ḳoparur rüzġarı gördüñ mi	Şorar iriṣdüġine Āḥī gözyaşın döküp Ḳabāyı sūrḥla ol şivekāri gördüñ mi	Gazel	5	Âşıkane	.-./.- -/.- /..-	AD. s. 199 (Sungur, 1994)

49b	Cem Şultân	Dün şaldı baña karşı niķâb ol büt-i meh-rû Âheste su'âl itdüm ez-ân dil-ber-i hoş-bû	Didüm ki Cem 'ün hâli nola cevr-i göz ile İder ne şorarsın ki odur âhla şayrû	Gazel	6	Âşıkane	--/ .- -./ .-- ./ .--	CSD. s. 189 (Ersoylu, 2013)
50a	Muhibbî	Geli başladı haţuñ aña ne çäre güzelüm Giceyi güne katup şanki irişür ecelüm	Şî'rimün süzi-y-ıla yansa 'aceb mi dil ü cân Yanar odlara Muhibbî kim okursa ğazelüm	Gazel	6	Âşıkane	---/..- -/..-- /..-	MD. s. 1213 (Yavuz ve Yavuz, 2016)
50b		Nice ıoyunca görem sen gül-i nâzûk-bedeni Kendü kirpügüm olupdur baña gözüm dikenî	Dest-gir ol beni sâyeñ gibi ayakda koma Böyle hâk itme inende yoluña cân vireni	Gazel	5	Âşıkane	---/..- -/..-- /..-	
50b	Muhibbî	Ol çeşm-i siyeh zülfi-perişân arasında Nergis gibidür ki bite reyhân arasında	Pâyına revân eyle Muhibbî yine yaşuñ Kaddün gibi gül bitmeye reyhân arasında	Gazel	5	Âşıkane	--/..- ./..- ./..-	MD. s. 1532 (Yavuz ve Yavuz, 2016)
51a	Ca'fer	Kâtib-i eşküm düzüp kirpüklerümden hâmeler Şafha-i ruhsârum üzre yazdı firķat-nâmeler	Ca'ferâ ol hıızr-haţtuñ yazmaĝa vaşf-ı lebin Âb-ı hayvândan meded it ney-şekerden hâmeler	Gazel	5	Âşıkane	---/- ..-/- -/-	TCÇD. s. 248 (Erünsal İ. , 1983)
51a	Zâtî	Mihruñ âteş urduĝıçün cânuma meh-pâreler Dest-i reşk-ile dem-â-dem yüzini meh paralar	Uyma Zâtî pâre pâre kalbünün tahrikine Ol katı çok başlıdur bî-haddür anda pâreler	Gazel	5	Âşıkane	---/- ..-/- -/-	ZD. s. 182 (Tarlan, 1968)
51b	Necâtî	İturalum zenbille gökden iner meh-pâreler A begüm yirden mi çıkdı 'âşık-ı bî-çâreler	Ey Necâtî çıkma yoldan incinüp güzellere Şem' gibi şanma kim dâim öñünce varalar	Gazel	5	Âşıkane	---/- ..-/- -/-	NBD. s. 230 (Tarlan, 1992)
51b	Zâtî	Surh-[i]le yazıldı şanma saña firķat-nâmeler Aña odlar şaçdı âteşdân-ı dilden hâmeler	Sözlerüm süzından ol âteş 'izâra yanmaĝa Zâtîyâ bir pâre od olup giripdür nâmeler	Gazel	5	Âşıkane	---/- ..-/- -/-	ZD. s. 420 (Tarlan, 1968)
52a	Emrî	Haţ-ı mûruñ ğamıyla dil dönüpdür vâdi-i nemle Süleymân'um terahhüm kıl pür oldı gözlerüm nemle	Gönül levhinde yaz adın hâzer ile rakîbinden Emîn ol diyu şerrinden sen Emrî ism-i a'zâmla	Gazel	6	Âşıkane	---/- --/..- /..-	ED. s. 254 (Saraç, 2002)

52a	Yahyā Bey	Qalmasun noqşānuma gün yüzli māhum söylesün Sevdüğümdeñ gayrı var ise günāhum söylesün	Öldüğümdeñ soñra ey Yahyā zeban-ı hāl[i]le Hālūmi qabrūmdeki cümle günāhum söylesün	Gazel	5	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/.-	YBD. s. 491 (Çavuşoğlu M. , 1977)
53a	İşhāk	Görüp yüzinde pertev-i nūr-ı Muḥammedi Kāfirdür ol ki sevmeye gün yüzli Aḥmedi	Düşdi ‘aşāya za‘f ile İşhāk derdmend Raḥm eyile ol faqīre ki yok gayrı mesnedi	Gazel	5	Âşıkane	--./.- ./.- ./.-	Mecmuada başlık “Fakīri” olarak geçiyor. İÇD. s. 313 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
53a	İşhāk	Kişinūñ bir vefā ehli mülāyim dil-beri olsa Belā vü derd-i ḥasretdeñ bu ğamġin dil berī olsa	Lebinden buse alduqça qo sögsin aġzuña İşhāk Ki senbuse leziz olur be-ġāyet sükkeri olsa	Gazel	5	Âşıkane	---./- --/--- ./---	İÇD. s. 267-268 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
53b	Revāñi	N’ola dirlerse baña ‘āşık-ı şeydādur bu Hele dirler saña da dil-ber-i ra’nādur bu	Vaşf-ı ḥüsnūñle gören şîr-i Revāñi yi didi Bāġ-ı cennetde açılmış gül-i ra’nādır bu	Gazel	5	Âşıkane	---/..- -/..-- /..-	RD. s. 361 (Avşar, 2017)
53b	Mesîḥi	Eger efsūn-ı ecel bağlamaz ise dehenüm Cān virürken lebūñūñ zikri ola her şuḥanum	Hüsrev-i Rūmî diye baña Mesîḥi şeksüz Ger ide ġuş-ı Kemāle kelimāt-ı ḥasenüm	Gazel	5	Âşıkane	---/..- -/..-- /..-	MSD. s. 211 (Mengi, 2014)
54a	Şem‘î	Halka-i dūd-ı siyāhı bu dil-i maḥzūñuñ Âşiyāñ oldu başumda nitekim Mecnūn’uñ	Maḥv olur yaşuña Şem‘î göricek deryālar Baḥrde cūş u ḥurūş kesilür Ceyhūn’uñ	Gazel	7	Âşıkane	---/..- -/..-- /..-	ŞD. s. 188 (Karavelioğlu, 2014)
54a	Ḥayreti	Eş-k-i çeşmüm içre ten lāġarı [ben] maḥzūñuñ Mürdur şanki düşüpdür içine Ceyhūn’uñ	Şāhsın Ḥayreti mülk-i qanā‘atde bugün Mihr ile mäh iki sikkesi yok altunūñ	Gazel	5	Âşıkane	---/..- -/..-- /..-	HYD. s. 266 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1981)
54b	Raḥmî	Māñi‘ olmaz müjeler yaşına ben maḥzūñuñ Ḥār u ḥaslar yolını bağlayamaz Ceyhūn’uñ	Raḥmî ki şevķūñ[i]le şinesine dāġ urdı Sikke qodı ġüzelüm üstine şāñ altunūñ	Gazel	5	Âşıkane	---/..- -/..-- /..-	BRD. s. 220 (Erdoğan, 2017)

55a	Hayālî	Kāse kâse niçe zehrin içelüm gerdünüñ Bize tiryâkıñı şun sâkı mey-i gülğünüñ	İltifâtını Hayālî kuluñuñ eyle ziyâd Aña çekdürme şehâ ta'nını her bir dünüñ	Gazel	5	Âşıkane	.../-.- -/..- /..-	HBD. s. 182 (Tarlan, 1992)
55a	Behiştî	Çan iden ta'ne degül yaşını ben mahzünüñ Ki bulanmaz şuyı taş atmağıla Ceyhün'ün	Kebkebün naşş-ile rüy-ı Behiştî gören Dir ki sermâyesi bir sikke imiş altunuñ	Gazel	5	Âşıkane	.../-.- -/..- /..-	BD. s. 267-268 (Aydemir, 2018)
55b	Helâkî	Görelî Leylî-i zülfin o gözi âhünüñ Dil-i dîvâne unutturdu adın Mecnün'ün	Devletün var-ise başuñda Helâkî gözüñ aç Çoma elden ayağın cām-ı mey-i gülğünüñ	Gazel	5	Âşıkane	.../-.- -/..- /..-	HLD. s. 131 (Çavuşoğlu M. , 1982)
55b	Zâtî	Sâkiyâ tâ ki gönülden gide tül-i emelüm Şâhid-i cām getür bezme tudağın emelüm	Zâtîyâ sihrle câzû gözi gönüm alalı Beni şehhâr şanur kim ki görürse gazelüm	Gazel	5	Âşıkane	.../-.- -/..- /..-	ZD. s. 445 (Tarlan, 1968)
56a	Necâtî	Cām-ı şarâb-ı aşkuñ[i]le cem degül miyüz Bezm-i gamuñ şafâsına hurrem degül miyüz	Dil-ber cemâli vaşfın idelden Necâtîyâ Üslûb-ı nazm içinde müselleme degül miyüz	Gazel	5	Âşıkane	..-/-.- ./.- ./.-	NBD. s. 280-281 (Tarlan, 1992)
56a	Mesîhî	Bezmümüz yine müşerref eyledi cânâneler Göklere çıksa aceb mi na'ra-i mestâneler	Dil-rübâlar geldiler çıksun Mesîhî cân u dil Şoğbet-i hâs içre çün lâyıq degül bigâneler	Gazel	5	Âşıkane	..-/-.- ..-/-.- -/..-	MSD. s. 152-153 (Mengi, 2014)
56b	Şemsi	Gice meclisde gören bir nazâr ol mâhveşi Toğrı bakmaz yüzine zerreye almaz güneşi	Şemsiyâ karşı tırursın ne aceb hūblara Anlaruñ hōd müjesi tır olur yayı kaşı	Gazel	5	Âşıkane	..-/-.- -/..- /..-	ŞPD. s. 606 (Akkaya, 1992)
56b	İshāk	Seyre gelseñ gülşenün her küşesi seyrân olur Açılır güller ferahdan gonçeler hayrân olur	Bu gice İshāk düşünme beni öpdi dimiş Vaqt olur bir derdmende yok yire bühtân olur	Gazel	5	Âşıkane	..-/-.- ..-/-.- -/..-	İÇD. s. 132 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
57a	Ahmedî	Serv-i bülend ü kâmet-i ma'sûk-ı dil-nüvâz Olmuş nihâl-i gül gibi başdan ayağa nâz	Âhından Ahmed ün şakın ey dost zülfünü Bu misk-i pây bād olur itmezseñ ihtirâz	Gazel	5	Âşıkane	..-/-.- ./.- ./.-	APD. s. 198-199 (Tarlan, 1966)

57a	Ahmed	Nüş it şarâb-ı ‘aşkı peymâne-i ezelden Geç geç göñül ne bulduñ şol bî-vefâ güzelden	Bağrına başar Ahmed sen hûb-ı nâzenini Taşvîr-i dil-güşânı levh-i dilde yazaldan	Gazel	5	Âşıkane	--./.- -/- ./.-	“Ahmed” mahlaslı şairlerin şiiirleri içinde yoktur.
57b	Zâtî	Âteş-i hasret benüm kâr itdüğünü cânuma Yana yana derd ile ‘arz eyleyem cânânuma	Eşk-i çeşmümden ter eyler cismine yanam diyu Ger nazar eylerse Zâtî defter [ü] dîvânuma	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/-	ZD. s. 163 (Çavuşoğlu ve Ali, 1987)
57b	Zâtî	Bir şanurdum ölmegi ey mâh-rû ‘âlemde ben Gün olur fırkatde biñ kez ölürem bir demde ben	Kanlara ğark eylegil lutf ile Zâtî mahremi Ola kim görem cemâlûñ ol mübârek demde ben	Gazel	5	Âşıkane	---/- .-/- -/-	ZD. s. 30-31 (Çavuşoğlu ve Ali, 1987)
58a	İshâk	Nice hoş vahdet idi gice ki cem‘iyyetümüz Reşk-i Firdevs-i berîn olmuş idi şöhetümüz	Bize şehriñ güzeli nâz ider oldı İshâk Var gibi şimdi güzel sevmek-[i]le şöhetümüz	Gazel	5	Âşıkane	---/- -/- /-	İÇD. s. 181 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
58a	İshâk	Perî-şûret melek-şimâ imişsin Güzeller içre müsteşnâ imişsin	O gül ruhsârı hoş vaşf itdün İshâk Be sen hod bülbül-i güyâ imişsin	Gazel	5	Âşıkane	---/- -/-	İÇD. s. 256 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
58b	Mesîhî	‘Ârızuñdan irdi âhîr la‘lûñle zülf-i tavîl İşidürüz müddet ile cân bulur şu içre kıl	Ey Mesîhî şanma müjgândur gözümde görinen Dil-berün bili hayâliyle bitüpdür gözde kıl	Gazel	5	Âşıkane	---/- -/- -/-	MSD. s. 209 (Mengi, 2014)
58b	Mesîhî	Leb-i la‘lûñ gibi bir tûti-i şekker-feşânum yok Ser-i zülfûñ siyâhuñ gibi ‘ömr-i câvidânum yok	Mesîhî bir gün ey meh-rû ölür yoluñda gerçekden İnan vallâhi billâhi ü tillâhi yalanum yok	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- /-	MSD. s. 193 (Mengi, 2014)
59a	Mesîhî	Eglence kim olurdu dil-i nâtüvânuma Oturmayaydı guşsa vü ğam iki yanuma	Ol yârı gördi Mesîhî sözün didi Ahsend tab‘-ı bülbül-i hûş-âşiyânuma	Gazel	5	Âşıkane	---/- ./.- ./.-	MSD. s. 267 (Mengi, 2014)
59a	İshâk	İrdi bahâr mevsimi açıldı lâleler Bezm-i çemende devr ider oldı piyâleler	Hüsniñ bahârı ni‘metinüñ şükri bu mudır Bigâneye nevâleler ü İshâk ’a nâleler	Gazel	5	Âşıkane	---/- ./.- ./.-	İÇD. s. 135 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)

59b	Revānî	Ruḥı cennet lebi Kevşer nigārum serv-kāmetdür Güzeller arasında ol kıyāmetden kıyāmetdür	N'ola nāzüklenüp dil-ber lebinden buse virmezse Revānî nāzük olanuñ işi dāim zarāfetdür	Gazel	5	Âşıkane	.---/- --/--- /---	RD. s. 246 (Avşar, 2017)
59b	‘Aşkı	Ağzı yarı n'ola virse leb-i cānāna şafā Katre-i jāle virür gönçe-i ḥandāna şafā	Çana çana dil-i ‘ Aşkiden içir āb-ı ḥayāt Hey nice irmesün ol ḥançer-i bürrāna şafā	Gazel	5	Âşıkane	.../- -/.. /..	(Pala, 1983, s. 151)
60a	Mesîḥî	Kapuñda şol kadar akdı gözümüñ kan-ile yaşı Ki hep yākut u la'l oldı işigüñ içi vü taşı	Mesîḥî bir sipāhiydi velikin pādişāh-ı ‘aşk Ayaklarda görüp itdi gözi yaşını şu başı	Gazel	5	Âşıkane	.---/- --/--- /---	MSD. s. 293 (Mengi, 2014)
60a	‘Aşkı	Her belā kim irişür nefsum belāsıdur baña Bu kabā-yı ten ‘aceb miḥnet belāsıdur baña	‘ Aşkiyem çekdüm ezel bezminde cām-ı ‘aşkı ben Bunca şevk ü zevk ol cāmuñ ziyāsıdur baña	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/..	(Pala, 1983, s. 153)
60b	İşhāk	Bildüm seni ol āfet-i devrān degül misin Şol bir didükleri gözi fettān degül misin	N'ıçün kenāra çekmedüñ ol serv-kāmeti İşhāk toğrı söyle peşimān degül misin	Gazel	5	Âşıkane	--/- ./-- ./.-	İÇD. s. 255 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)
60b	Necātî	Yār-[i]le koñ beni [beni] ol yār yeg bilür Bî-çāre ‘andelîbini gülzār yeg bilür	Ey gül bu guşsa kışsasını şor Necātî 'ye K'aḥvāl-i ‘aşkı bülbül-i bîdār yeg bilür	Gazel	5	Âşıkane	--/- ./-- ./.-	NBD. s. 272 (Tarlan, 1992)
61a	Ḥayretî	Yād-ı la'lüñ dil-i bīmāra şafālar getürür Ey ṭabîb-i dil ü cān ya'ni şifālar getürür	Ḥayretî gelmez eli boş ayağüñ toprağına Mā-ḥāzer tuḥfe du'āyile şenālar getürür	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/..	HYD. s. 200 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1981)
61a	Âḥî	Dostlaruñi ḥüb olupdur şimdi cānānum benüm Anuñ içün görmege toymaz anı cānum benüm	Öldürürse derd-i ḥasret yāra irmeden beni Ağlasunlar Âhiyā üstüme yārānum benüm	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/..	AD. içinde yoktur.
61b	İşhāk	Ölmez ol serv-i kabā-püşî der-āgüş eyleyen Tāze cān bulur çeküp cām-ı lebin nüş eyleyen	Dermend İşhāk ol vaktin göreydüñ ḥālünü Kim saña raḥm itmeyeydi nālünü güş eyleyen	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/..	İÇD. s. 250-251 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1989)

61b	Fahri	Didüm ol yâre ki sen cevruñ olur mı bedeli Didi nâz ile ki dünyâda olur mı bedeli	Fahriyâ müy-ı miyânlar görüp ol ince beli Kılca dañl eylemeyüp didiler ol yâre beli	Gazel	5	Âşıkane	.../..- -/..- /..-	
62a	Hayreti	Mey-i nâbuñ nice olmayalum ölümlüsi biz Bir iki gün bu fenâ evde anuñ dirisiyüz	Hayreti haste-dile geldi ğamuñ yâr oldı Komadı güşe-i miñnetde ğaribi yalñuz	Gazel	5	Âşıkane	.../..- -/..- /..-	HYD. s. 216 (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1981)
62a	Şemsi	Tekye-i dañl Mecnûn'uñ turağı var-[1]mıñ Sîne tennûrında yanar bir çerâğı var-[1]mıñ	Şemsi -i dil-hasteñe nâ-ħak yire zulm eyleme Şeyh Süleymân'uñ şaķın yâvuz yaşağı var-[1]mıñ	Gazel	5	Âşıkane	..-/- -/- -/- -/-	ŞPD. s. 376 (Akkaya, 1992)
62b	Revâni	Nice mektûb-ı maħabbet nice irsâl-i peyâm Dostluğ ħaķķın unutmuş ne selâm ü ne kelâm	Nâmı-ile nice 'arz ide Revâni hâlin Yâr ile mihr ü vefâ işi tamâm oldı tamâm	Gazel	5	Âşıkane	..-/- -/..- /..-	RD. s. 320 (Avşar, 2017)
62b	Mu'idi	Derd ile öldüm inanmaz baña dil-berler meded Nağd-i cânım kâpdılar imânum isterler meded	Dünyeden gitdi Mu'idi -haste rahmet cânına Zâyî' olmasun görüñ billâh defterler meded	Gazel	5	Âşıkane	..-/- -/- -/-	MDD. s. 89 (Tanrıbuyurdu, 2018)
63a	Zâtî	Şâh-ı 'aşkam düd-ı âhum saybânumdur benüm Eşk-i çeşmüm 'askerüm tıblum figânumdur benüm	Germ olup âhum ayıtdı kim felekler Zâtîyâ Yağmağa kâñdîl-i 'arşı nerdübânumdur benüm	Gazel	5	Âşıkane	..-/- -/- -/-	ZD. s. 373 (Tarlan, 1968)
63a	Revâni	'Âşika seyr itmege bir kâmet-i bâlâ gerek Şufiyâ derviş olanuñ himmeti a'lâ gerek	Şim ü zer ister Revâni şimdiki maħbûblar Hâtır-ı 'âşık gerekmez anlara dünyâ gerek	Gazel	5	Âşıkane	..-/- -/- -/-	RD. s. 297 (Avşar, 2017)
63b	Ahmed	Gönül zülfünde âh eyler kimerde Günüm günden siyâh eyler kimerde	Keremden bir nazar kıl Ahmed 'e kim Kulına şeh nigâh eyler kimerde	Gazel	5	Âşıkane	..-/- -/-	APD. s. 294-295 (Tarlan, 1966)
63b	Mesîhi	Halâvet kim leb-i dil-berde buldum Dâñi ne şehd ü ne sükkerde buldum	Tecelliyât-ı vecdiden Mesîhi Ne kim buldum ise sâğarda buldum	Gazel	5	Âşıkane	..-/- -/-	MSD. s. 213 (Mengi, 2014)
64a	Zârî	Göz karasın eşkiyle yuyayın aġarınca Tâ kim nazarı pâk ola dîdâra varınca	Yâr ile görenler didiler Zârî -i bir gün Şöyle oñarur kişiyi Allâh oñarınca	Gazel	6	Âşıkane	..-/..- ./..- ./..-	

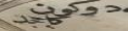
64a	Necâtî	Baňa yāruñ yañağı vü leb ü qaddi yiter Üzül ey gül açıl ey gönçe yaqıl ey ‘ar‘ar	Gice gündüz işidür âh u figân eyledüğüm Hiçbir kerre dimez hâste Necâtî n’eyler	Gazel	5	Âşıkane	.../-.- -/...- /..-	NBD. s. 190 (Tarlan, 1992)
64b	Necâtî	Gerçi güzeller ipini zülfün uzatdılar Hakkâ ki boylarınca yâzuqlara batdılar	‘İyd-ı vişâlün istediğiçün Necâtî ’yi Güzeller üşe geldiler öger ıtonatdılar	Gazel	5	Âşıkane	--./-.- ./.- ./-.-	NBD. s. 200-201 (Tarlan, 1992)
64b	Ṭālî‘î	İzün tozın egerçi ki biñ cāna şatdılar Göz göre hayf aña ki yabanlara atdılar	Bî-çāre Ṭālî‘î seni nāzük püserler âh Cevr ü cefâyla haberün yok ıconatdılar	Gazel	5	Âşıkane	--./-.- ./.- ./-.-	PBMC. s. 936 (Gınyas, 2017)
65a	Zâtî	Kirpiklerün ki bir okı biñ cāna şatdılar Biñ cāna giçecek okı yabāna atdılar	‘Aşk odı içre Zâtî ’yi yalın görüp bugün Dil-berler üşe geldiler ol dem ıtonatdılar	Gazel	5	Âşıkane	--./-.- ./.- ./-.-	ZD. s. 152 (Tarlan, 1968)
65a	Necâtî	Hâk-i pāyuñ tütüyā-yı dide-i hün-bār imiş Hamdülî‘llāh kim görececek gözlerümüz var imiş	Büseñi görmez Necâtî kendüye lāyık velî Ey lebi sükker ne çāre cāndır umar imiş	Gazel	5	Âşıkane	---/-.- --/-.- -/-.-	NBD. s. 297 (Tarlan, 1992)
65b	Zātî	Başuma taş yağdıran ol gözleri sehhārmiş Çok şükür devletlüler devletlü başı varmış	Şöyle şirîn itmişem medh-i lebün kim husrevā İşidenler didiler Zātî şeker-güftärmış	Gazel	5	Âşıkane	---/-.- --/-.- -/-.-	ZD. s. 109 (Tarlan, 1968)
66a	Mesîhî	İlāhi ‘āciz ü zār u zebūnam Giriftār-ı kemend-i nefsi-dūnam	Mesîhî medhî bu deñlü becerdi Begenmezseñ yûri var sen de eyle	Mesnevi	169	Şehrengiz	---/-.- --/-.-	MSD. s. 83-105 (Mengi, 2014)
74b	‘Ubeydî	Ağladup görmez demini ey gül-i ra‘nâcığım Ṭıfl-ı eşküm yire çalma kâmeti tûbâcığım Ol yetîme acı merdüm-zâdedir zîbâcığım Kâmeti tûbâcığım [hem] ṭal‘atı ğarrâcığım Ruḥları alum Muḥammed şāhum aḳ babacığım	Niçe yıllardır ‘Ubeydî veş senün pâ-māl kim Şun leb-i şirînünî bir ‘âşık-ı nâşād kim Raḥm idüp âtālîğ it rüsvā-yı mader-i zād kim Kâmeti tûbâcığım ṭal‘atı zîbâcığım Ruḥları alum Muḥammed şāhum aḳ babacığım	Muhammes	3		---/-.- --/-.- -/-.-	‘Ubeydî Divanı içinde yoktur.
74b		‘Ayn-ı rāḥatdur baňa her dem cefālar itdügün Tek senün görmeyeyin ğayra vefālar itdügün		Müfred	1	Âşıkane	---/-.- --/-.- -/-.-	

75b		Kıyâmet ‘arz idüp vâ’iz beni korkutma vallâhi Kişi yârından ayrılrsa hemân ol dem kıyâmetdür		Müfred	1	Âşıkane	---/- --/--- /---	
75a	Fedâyi	Şabrumı yağmâya virdi bir meh-i nâ-mihribân Ğamze-i cellâdı her giz ‘âşıka virmez amân Kim durur dirseñ dilâ ol ħusrev-i şirîn-zebân Kâmeti bâlâ ile [hem] tal‘atı ħarrâ ile Şeyhî dirler nâmına bir pîr olası nev-cüvân	Yüz virür her yâda ol dil-ber beni yâd eylemez Bir selâm ile dili maĥzûnumı şâd eylemez Bu Fedâyi bendesini ħamdan âzâd eylemez Kâmeti bâlâ ile [hem] tal‘atı ħarrâ ile Şeyhî dirler nâmına bir pîr olası nev-cüvân	Muhammes	3	Âşıkane	--/- .-/- -/-	
75a	‘Ubeydî	Ol ħusrev-i şirîn-zebân kim la‘l-i şeker-bârdur Tatlu dili-ile ‘âlemün göñlin alur dildârdur Biñ cân virüp bir büsesin almağ ucuz bâzârdur Şirîn-zebânumdur benüm şeker dehânumdur benüm Ĥelvâcî-zâde bir lebi şehd ü şeker-güftârdur	Ĥelvâsını güftârı gibi eyleyelden sükkeri Her çeşm-i bādâmuñ ‘ Ubeydî anda kıldı sükkeri Lezzetde ta‘n eyler gülâcî ol lebi şirîn teri Şirîn-zebânumdur benüm sükker dehânumdur benüm Ĥelvâcî-zâde bir lebi şehd ü şeker-güftârdur	Muhammes	3		--/-- .-/-- /--	Ubeydî Divanı içinde yoktur.
75b	‘Ubeydî	Kâkül-i bend eyleyüp her qahramânı Ĥamzanuñ Ğamzesi kırdı niçe şahib-kirânı Ĥamzanuñ Ĥalkı egdi kendüye qaşı kemânı Ĥamzanuñ Ğamze-i fettânla ‘askeri müjgânla Aldı dil mülkini çeşm qahramânı Ĥamzanuñ	Şanmañ ancağ jâl-i gerdünü idipdür ser-nigün Pençe-i qahrı niçe Rüstemleri kıldı zebün Tiğ-ı ‘aşkıdan ‘ Ubeydî bağrum oldı ħarq-ı ĥûn Ğamze-i fettânla ‘askeri müjgânla Aldı dil mülkini çeşm qahrâmanı Ĥamzanuñ	Muhammes	3		--/- .-/- -/-	Ubeydî Divanı içinde yoktur.
76a		Gün gibi evc-i felekde Ĥusrev-i Dârâcığım Sâye şâl ben ĥâke serv-i kâmet-i bâlâcığım Dil perişân eyleme ey kâküli Leylâcığım ‘Âşık-ı bî-çâre kim rüz u şeb âvâre kim Gel benüm şahin bağışlu bağı taş kayacığım	Luţfla iĥsânüñ ile zulme bünyâd eyleme Ol tarîķi gözleyüp kendüñi üstâd eyleme İşigünde bir kulum luţf ile âzâd eyleme ‘Âşık-ı bî-çâre kim rüz u şeb-i âvâre kim Gel benüm şahin bağışlu bağı taş kayacığım	Muhammes	3		--/- .-/- -/-	UD. s. 261 (Arslan Ö. , 2013)

76b	‘Ubeydî	Ta‘alluḡ ideliden sen dürr-i pāke dil ü cānum Cihān güherlerin gözden çıkardı çeşm-i giryānum Saña vāşıl olanlar gence mālîk oldı sulṭānum Şeh-i şimîn bedensin sen güzelsin sen ḥasensin sen Ḥasen Bālîcîgim zergercîgim âşüb-ı devrānum	‘ Ubeydî ’nün yaşından rişte-i âl eyleyüp her-bār Terāzûyı zer itdün rûy-ı zerden leb-i dürr-i yār Şararmış şînesin mihrüñle itdün şemse-i zer-kār Şeh-i şimîn bendesin sen güzelsin sen ḥasensin sen Ḥasen Bālîcîgim zergercîgim âşüb-ı devrānum	Muhammes	3		.---/- --/--- /---	Ubeydî Divanı içinde yoktur.
76b	Şādîḡ	Şol perî kim gün gibi mir‘ât-ı ḥüsni sâdedür Seyl-i eşküm ayağına yüz sürer üftâdedür Şâldı gerdân-ı ğama ‘uşşâḡı meyli yâdedür La‘l-i gevher-bār ile bu lezzet-i güftâr ile Bahri ḥüsniñ şehryârı şimdi zevrâḡ-zâdedür	Yile virdi ḥâşıl-ı ‘ömr-i ‘azîzi rûzgār Şādîḡ gitdi kenâre gelmedi ol gül-‘îzār Ḳullarıdur ḥıdmet eyler ây u gün leyl ü nehār Ḳâmet-i bâlâ ile bu ṭal‘at-ı ğarrâ ile Bahri ḥüsniñ şehryârı şimdi zevrâḡ zâdedür	Muhammes	3		---/- --/--- -/---	
77a	‘Ubeydî	Ey gönçe-leb vechi ḥasen sulṭân-ı ḥübānum Ḥüseyn Dil-teşnedür âb-ı zülâl la‘lûñe ḥānum Ḥüseyn Ḳoçmaġa bilek kılca ḡalmışdur benüm cānum Ḥüseyn Zîbâcîgim ğarrâcîgim ğarrâ-yı bî-hemtâcîgim Mûy-ı ṭâb-zâde mû miyānum şâh-ı ḥübānum Ḥüseyn	Ġam ḥānḡâhında ‘ Ubeydî ’ oldı abdālun senün Zeyn eyledi cimini dâġ-ı ‘aşḡla ḥālun senün Sevdâ-zedeñdür yaraşur giyse şalun senün Zîbâcîgim ğarrâcîgim ğarrâ-yı bî-hem-tâcîgim Mûy-ı ṭâb-zâde mû miyānum şâh-ı ḥübānum Ḥüseyn	Muhammes	3		---/-- -/--- /---	Ubeydî Divanı içinde yoktur.
77b	Derûnî	Nihāl-i ḡaddünün serv-i ḡâmet oldı meyyālî Hevâ-yı kâkülün ġâyet perîşân itdi aḡvālî Begün biñ siḡrle ḡul itdi her bir ruḡları alı Benüm sulṭân-ı ḥübānum benüm âşüb-ı devrānum Benüm ‘ömrüm efendim cānımuñ cānı ‘Ömer- bālî	Derûnî bir ġedâyîdür ki ‘âlem-i penāhuñdur Ḳapuñda niçe niçe ehl-i diller ḡâk-i râhuñdur Felek üzre meh-i nev-şekl ‘aks-i şeb-külāhuñdur Benüm sulṭân-ı ḥübānum benüm âşüb-ı devrānum Benüm ‘ömrüm efendim cānımuñ cānı ‘Ömer-bālî	Muhammes	3		.---/- --/--- /---	

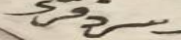
77b	‘Ubeydî	Gördi merdümle ğam-ı ğamzeñle giryân olduğum Bildi iller zülfün ucından perişân olduğım Añladı dil-ĥasteler derdüñle nālân olduğum Ben helāk olsam n’ola ğam-[i]le ĥāk olsam n’ola Yoluña cān virdüğüm tıyıldı kurbān olduğum	Ben ‘ Ubeydî şöyle şanurdum k’idem ‘aşkuñ nihān Olmaya rāz-ı nihānı ‘āleme her giz ‘ıyān Bildiler ölümlik olduğım kamu ĥalk-ı cihān Ben helāk olsam n’ola ğam-[i]le ĥāk olsam n’ola Yoluña cān virdüğüm tıyıldı kurbān olduğım	Muhammes	3	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/-.-	UD. s. 251 (Arslan Ö. , 2013)
78a	‘Ubeydî	Göñlüm aldı bir gözi mekkāre bilmem n’eyleyüm Olmuşam dil-ĥaste vü āvāre bilmem n’eyleyüm Mübtelā-yı derd-i ‘aşkam çāre bilmem n’eyleyüm	Ol ĥasen sûret beni ‘aşkıyla bīmār eyledi Miñnet ü derd ü ğam u ‘aşkla giriftār eyledi Tiğ-ı miñnetle ‘ Ubeydî göñlümi zār eyledi Mübtelā-yı derd-i ‘aşkum çāre bilmem n’eyleyüm	Murabba	4	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/-.-	Ubeydî Divanı içinde yoktur.
78a		Bir mehün mihr-i ğamıyla gāh hilāl eyler beni Gāhi fikri mü miyānıyla ĥayāl eyler beni Meyl-i pābüsiyle gāhi pāy-māl eyler beni Kime yanup yakılam yā kime ĥālüm ağlayam Her zamān dil ‘aşkla āşüfte-ĥāl eyler beni Āh elinden göñlümün feryād elinden göñlümün	Niçe yıllar bir perî ‘aşkıyla olup derdnāk Sınemi derdi kılar tiğ-ı ğam ile çāk çāk Uğradup bir āfete āĥir beni eyler helāk Kime yanup yakılam yā kime ĥālüm ağlayam Her zamān dil ‘aşkla āşüfte-ĥāl eyler beni Āh elinden göñlümün feryād elinden göñlümün	Müseddes	2	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/-.-	
78b	Derūñî	Dem-be-dem bu dide-i giryānum için ağlaram Döğünüp bu şine-i sūzānum için ağlaram Bülbül-i şurideyem nālānum için ağlaram Ĥāre yār olmuş gül-i ĥandānum için ağlaram	Ey Derūñî ol şehün ĥālî beni itdi ĥayāl (?) Ža‘afla kaddüm bugün kaşı gibi itdi ĥayāl (?) Ey baña sen niçün ağlarsın diyu itdin suāl Añduğumca ol şeh- ĥübānum için ağlaram	Murabba	3		-.--/- .-/-.- -/-.-	
79a		Nigārum sensin ey rūḥum benüm bu dār-ı dünyāda Seni bulmağ[i]çün geldüm bu deyr-i miñnet- ābāda		Ferd	1	Âşıkane	.-.-/- --/-.- /-.-	
79a		Dāne dāne gül yüzünde şol ‘araḥ n’eyler didüm Gül gibi geldi didi güldür gül-āb andan çıkar		Ferd	1	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/-.-	
79a		Hiç bildün mi sen benüm nemsin Nūr-ı dıdem sürür-ı şım[üm]sin		Ferd	1	Âşıkane	..--/- --/-.-	

79a		Ey gül-i bāğ-ı leṭāfet her kişinüñ gözine Baña zıḃā geldüğüñ gibi gelürseñ vā beni		Ferd	1	Âşıkane	---/- --/- -/	
79a		Nigārum sensin ey rūḥum benüm bu dār-ı dünyāda Seni bulmağ[i]çün geldüm bu deyr-i miḥnet- ābāda		Ferd	1	Âşıkane	---/- --/- /	
79b		Bugün gülzār-ı ‘ālemde seni ey verd-i ḥandānum Hezārān nāle vü āh-ile buldu bülbül-i cānum Nigārum nāzeninüm nāz[i] çok sultān-ı ḥübānum Nihāl-i erguvānumsın benün āşüb-ı cānumsın Giyāhi zāde ‘ömrüm ḥāşılı Muşlıcigim cānum	Cemālūñ Ka‘be-i kıblem şaçuñ zıll-i ilāhümdür Kaşuñ miḥrābı anuñçün kadīmī secdegāhumdur Şu‘ā‘-i āfitāb-ı vech-i pākūñ mihr ü māhumdur Nihāl-i erguvānumsın benüm āşüb cānumsın Giyāhi zāde ‘ömrüm ḥāşılı Muşlıcigim cānum	Muhammes	2		---/- --/- /	
79b		Bu kāmēt-i bālā ile ey naḥl-i gülzār-ı cinān Nāz ile reftārın görüp kıl oldı her serv-i revān Ḥār-ı belāda niçe bir dil bülbülü itsün fiğān Şırın zebānumsın benüm āşüb-ı cānumsın benüm Ey bāğ-ı ḥüsnüñ gonçe-i ḥandānı mır-i ‘āşıkān	Tūtī-i cān kân ağıladı la‘l-i şeker bārın görüp Ya‘kūba döndi giryede mir‘āt-ı ruḥsārın görüp ‘Arz it metā‘-ı ḥüsnüñi kaçma ḥāridārın görüp Şırın zebānumsın benüm āşüb-ı cānumsın benüm Ey bāğ-ı ḥüsnüñ gonçe-i ḥandānı mır-i ‘āşıkān	Muhammes	2		--/- ./-- /	
80a		Çeşm-i mestüñ beste gördüm ḥaste mey-i cānā didüm Didi ādemler helāk eyler anuñçün bağladum		Müfred	1	Âşıkane	---/- --/- -/	
80a		‘Aşkdan eyleñ ḥudud ey reh-i revān rāh-ı ‘aşk Bir ḥaṭır-ı rāhdur yüz biñ belā vü bendi var		Müfred	1	Âşıkane	---/- --/- -/	
80a		Pençe-i bād eyledi dest-i çenārı şöyle pest Didi el arkası yirde dest bir bālā-yı dest		Müfred	1	Âşıkane	---/- --/- -/	
80a		Gözyaşı-ile dil der-i cānāne yitişdi Ḥāşāk idi seylābe-i ‘ummāna yitişdi		Müfred	1	Âşıkane	--./ ./ ./	

81b		Levh-i kudretdür yüzün turuncusu Ḥaṭṭ-ı hālünde okınur hicesi	Ṭutduğunu şakla düğün Tek mi çift mi oyna fındık gicesi	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
81b		Sünbül-i terdür şaçuñ zülfün semen La'lüne teşne 'aḳik-ender-Yemen	Şol leb-i ḥandānuña beñzer şehā Ṭutduğun fisdıkdur ey piste-dehen	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
81b		Söyleseñ şol la'l-i sükker bādla Ṭūṭinüñ bağrı ḥasedden yarıla	Ḥoş çerezdür o rütbede kıru üzüm Bir araya irişecek yārıla	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
81b		Bir dem ol şāhum bizümle rü-be-rü Yiter aḳ şu gibi her dem şü-be-şü	Ṭutduğunuñ piyeze şeşes evvelin Dir ki leblābu gerekmez illā bu	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
82a		Düşdi dil sen dil-rübānuñ derdine İtmedün bir raḥm beñzüm zerdine	Āh kim zerdālū gibi zerd olup İrmedüm itdüğüñüñ ben gerdine	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
82a		Gözlerün midür ḥarāmı ḳaysıdur Ġamzeñ oḳın yine cān ḳaysıdur	Añladum göñlün zāmırin ey şanem Kim ṭuṭağun gibi şulu ḳaysıdur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
82a		Çün cemāliyle cihānı ṭutduñuz Ḥüsn nerdin oynayuben ütdüñüz	Ḳullara en'āmuñı 'ām eylegil Şol kirāsdan kim göñüldeñ ṭutduñuz	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
82a		Ey ki ṭoydı ṭoyuña(?) ins ü ṭuyūr Bizi ḥānum ḥün-ı vaşluñla ṭoyur	Şol göñülde ṭutduğun seftālünün Ḳuluña bir ikisin iḥsān buyur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
82a		Ġamzelerün bağrumı yaḥşi diler Dost oldur dostunı yaḥşi diler	Göñlünüzde çünki limon ṭutduñuz Mı'deñüz beñzer begüm ekşi diler	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
82b		Niçe hicrün bıçağı bağrum dile Vaşluñı eyle şefi' anı dile	Şararup tervende ḳāvun gibi dost Düşmüşem şehriñde bugün ben dile	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
82b		Çünki dü-tā kıldı nālem sūzla Sen dil-āhen hiç egilmez sözle	Olduğunca 'aşkımuñ bāzārı germ Serd kıldun sen anı ḳarpūzla	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
82b		Dil ele getirmege dil-ber gerek Terk-i ser kılmaklığa server gerek	Çünki Şirın ṭutduñ ey Ḥusrev-nişān Bilürüm sen ṭūṭiye sükker gerek	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
82b		Göñlüm alan sen gözi şehlä durur Ḳaşı fitne zülfi pür-sevdā durur	'Ayşumuz telh itmegil ey tatlu yār Çün göñülde ṭutduğun ḥelwā durur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
82b		Dil reh-i hicriñde gerd-ālūdedür Cān anuñçün ḥaste vü ālūdedür	Gün gibi la'lüñi añup ditrerüm Bu vücūdum şānki ter-pālūdedür	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	

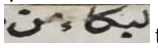
82b		Sünbül-i Hindûların itdükte çin Ay ki hüsnün hırmeninde hüşe-çin	Ğalibâ bu saçuna her dem saçan Tutduğun şol misk pes âhû-yı Çin	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
83a		Görelî bu gözlerüm sen dil-beri Cân u dil gayrıdan itdi dil beri	Ca'd-ı miskîn üzre çünkim hûb olur 'Üdla şol tutduğunuz 'anberi	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
83a		Yârlık resmi egerçi bu degül Seni sevenün yüzine bâri gül	Bülbül-i bî-dilden itmegil dirig Çünki tutduñ sen gönülde tâze gül	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
83a		Ay hüsnün şevkine hayrândur Gün yüzün mihr ile ser-gerdândur	Tutduğunu bilürüm haṭṭuñ gibi Gerd-i gülşende biten reyḥândur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
83a		Kaşların peyveste 'aynuñ aladur Âlla her dem gönüller ala dur	Saña hûri o ferîşte bendedür Sebze-i ḥaddünde haṭṭuñ lâledür	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
83a		Şubḥ-dem fâl-i mübârekdür yüzün Ḥaste cânlar râḥatı şirîn sözün	Leblerün ben 'âşık-ı zâr eyledi Çarşuma süzüleli nergis gözün	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
83b		Ey 'Alî sen virme gönün kimseye 'Âkil olan 'aşk işine degmeye	Yok ḥatâ didüm görüp güzelleri Kim benefşe gibi boyun egmeye	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
83b		Şüh-ı zâlim gözleründen el-amân Kim dil-âver cân alur virmez amân	Gözümün kan yaşına şahid durur Vâdi-[y]i ḥasretde biten erguvân	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
83b		'Ayn-ı râḥatdur baña her dem cefâlar itdüğüñ Tek senün görmeyeyin gayra vefâlar itdüğüñ		Müfred	1	Âşıkane	-.--/- .--/-.- -/.-.-	
83b		Beni korḳutma vâ'iz 'arz idüp kıyâmete billâh Kişi yârından ayrılса hemân ol gün kıyâmetdür		Müfred	1	Âşıkane	-.--/ .--/ .--/ .--	
83b		Dil-berâ sen gitdün ammâ gitmedi benden gamuñ Hey vefâsız cevri çok senden vefâlıdur gamuñ		Müfred	1	Âşıkane	-.--/- .--/-.- -/.-.-	

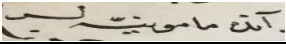
83b		Ey gönül cehd eyle kim ‘âlemde olma yârsuz Her kimüñ kim yarı yok bir hârdur gülzârsuz		Müfred	1	Âşıkane	---/ - --/ - --/ - .-	
83b		Güneş gibi baña her gün görünmez kande ağşamlar Şu mâhum kim baña bir kez görünür hefte başında		Müfred	1	Âşıkane	---/.- --/.--- /.---	
84a		Gözüm işine rahm it sürme derden Ki merdüm zâdedür düşmiş nazardan		Müfred	1	Âşıkane	---/ ---/ .-	
84a		Sım-i eşküm yâre şarf olsa nola Harcıdur elbette kendin gösterür		Müfred	1	Âşıkane	---/ - --/ - .-	
84a		Ey benümle ‘ahd iden yâr tırmađuñ ikrârına Yuf senüñ ‘ahdine vü yâhû senüñ ikrârıña		Müfred	1	Âşıkane	---/ - --/ - --/ - .-	
84a		Ni‘met-i hüsnuñi tenhâ koma hayrânlar Bir iki ögmede kaç güzeli âhır yanlar ile		Müfred	1	Âşıkane		
84a		Didüm dil-ber nedür hâlüñ didi elhâmdüli’llâh Didüm niçün kocalmazsın didi estağfiru’llâh		Müfred	1	Âşıkane	---/ ---/ ---/ .-	
84a		Eger cân görmek isterseñ bedensiz Yüri cânânı seyr it pîrehensiz		Müfred	1	Âşıkane	---/ ---/ .-	

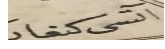
84a		Ne işüm var ola mey-ḥānede ey dost menüm Ki gözüm yaşı cihāna mey ü mey-ḥāne yiter		Müfred	1	Âşıkane	..--/ ..--/ .- -/ ..-	
84a		Bilmek isterseñ rumûz-ı ‘aşkı ben şeydāya şor ‘Aşkı Mecnûn’dan suāl it ḥikmeti loḡmāndan		Müfred	1	Âşıkane	..--/ - ..--/ - ..--/ - .-	
84a		Sîmurg u kımiyâ talep it itmegil talep Sivāsiden diyānet ü ‘Osmāniden kerem		Müfred	1	Âşıkane	..--/.- ./.- ./.-	
84a		Ḥalāş olmak ne mümkün bir gönül kim mübtelā olsa Alınmaz ‘aşk alından iki ‘ālem bir yaña olsa		Müfred	1	Âşıkane	..--/ ..--/ ..--/ ..--	
85a		Ey leṭāfet mecma‘-i baḥr-i vefā Ve’y kerāmet menba‘-ı kân-ı seḥā	Sem‘ame irişdi hātıfıdan nidā Kim gönülde tutduḡuñdur Muşṭafā	Kıt’a	2	Fal	..--/- ..--/-	
85a		Çeşm-i zālīm ḡamzesi cellāddur Şıve-i fennindeki üstāddur	Şimdi aḡşā-yı murāduñ Ḥusrevā Bir lebi şirīn adı Ferhāddur	Kıt’a	2	Fal	..--/- ..--/-	
85a		Ḥamdülillāh ṭālī‘üñ mes‘ūddur Kim yüzüñ āyine-i maḡşūddur	Zāhir itme vaşf-ı ḥüsnin ol mehüñ Ḥüsnle meşhur olan Maḡmūddur	Kıt’a	2	Fal	..--/- ..--/-	
85a		Ḥalk-ı ‘ālem görmege müştāḡdur Ḥüsnle kim şehre-i āfāḡdur	Āsitān-ı kıble-i ‘uşşāḡdur Şol güzel kim ismle işḡāḡdur	Kıt’a	2	Fal	..--/- ..--/-	
85a		İşgidür ḥaste diller merhemi Melek ḥüsnüñ oldurur 	Āfitāb ḥüsnine idüp nazar Kāfir olsun her ki sevmez Aḡmedi	Kıt’a	2	Fal	..--/- ..--/-	
85a		Melek ḥüsnüñ şāhı vü āzādesi Oldılar ḡalk-ı ‘āşıḡ u āvāresi	La‘l-i şirīnüñ görüp Ferhādveş Bende oldum Ḥusrev’üñ üftādesi	Kıt’a	2	Fal	..--/- ..--/-	
85b		Gerçi tutduñ bir şanem gönlüñde sen Servi boylı yüzü gül ḡonçe-dehen	Leyli kimdür diyeyin ol sîm-i ten Şıvesi çok mihri yok ismi Ḥasan	Kıt’a	2	Fal	..--/- ..--/-	

85b		Mihr ü meh gün yüzünün şermendesi Cân u dil sünbül saçı efkendes	‘Arz ider ‘âşıklara bir dürlü nâz Şive ile ferrûhuñ bir hândesi	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
85b		Taht-ı dilde serveri hûbândur Mısr-ı hüsne Yûsuf-ı Ken‘ândur	Âfitâb-ı ‘âlem-ârâdur yüzi Şol güzel kim ismle Ken‘ândur	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
85b		Böyle gitsün böyle kârum hâşılı Hırmen-i hüsniinde ‘ömr-i hâşılı	Efzâl-i ‘âlem olan sensin bugün Varsa ey dil tutduğındur Fâzlı	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
85b		Cümle ‘âlem aña ‘ömr-i h’âhdur Leşkeri ‘uşşâka hâkim şâhdur	Таһ mı rûşen olsa göñlüm hânesi Sevdüğim şimdi ki Nûru’llâhdur	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
86a		Meskenüm çün zülfüñün zenciridür Kara başuma ne gelse yiridür	Göreyin şâ‘illâh kemâl pır ola Ol şanem kim ismi anuñ Pırîdür	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
86a		Nice sevmesünler ol dil-berciği Mülk-i hüsñün kim oldur serverciği	Hâtıruñda tutduğından añladum Ey göñül sevmişsin İskenderciği	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
86a		Didüm olsun yoluña cânım sebîl Güldi didi ol dâhı şey-i kalîl	Ka’be hâkçıñ şafâ-yı cândur Añduğumca göñlüme nâm-ı Halîl	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
86a		Olalı abdâl ‘aşkuñ şâh Hüseyn Kerbelâ-yı gâmda didüm vâh Hüseyn	Tekye-i gâmda bu tırûñ rağmına Çekmişem şinemde şekli vâ Hüseyn	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
86a		Zülfün uc göster ruñ-ı tâbındaki Rûşen eyle işbu ben efkendeñi	Defter-i ‘uşşâka ‘unvân eyleyen Sensin ey şâhum Fâkırı bendeñi	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
86a		Çeşm-i bîmâr yine olma hâste dil Virmek olmaz dostum bî-mihre dil	Lebleri dârü’ş-şifâsını görüp Varsa ‘Abdî-i sevmiş hâste dil	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
86b		‘Aynuña getürme gayrı dil-beri Añma ol meh-rû katında ahteri	Üste sende yûri olgıl Çâkeri Ey göñül ger sevdüñise Haydarı	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
86b		Diyeñ göñlüñdekiñ ey hoş nihâd İşidüp ruñ-ı revânuñ o meh-i şâd	Ferr ü devlet hâşmeti olsun ziyâd Şol güzel kim ismidür anuñ Murâd	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
86b		Cân ‘âşık gamze-i mecrûhdur La’l-i nâbı hâste diller rûhdur	Seyl-i eşkümden beni iden hâlâş Sevdüğim ‘ömrüm efendim Nûhdur	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	
86b		Tekye-i ‘aşkuñ dil abdâlî gibi Gıll u gışdan şimdi hep hâlî gibi	Çekdi şinem üzre şekl-i zü’l-fikâr Sevdüğüm şimdi ‘Alî bâlî gibi	Kıt’a	2	Fal	---/- --/-	

86b		Qadrle günden güne bulur kemâl Mîhr-i hüsnüñ görmesin her giz zevâl	Göñlüñ ortasına şular koydılar Zâhir oldu aña itdüğüñ Kemâl	Kıt'a	2	Fal	---/- --/-	
86b		Künc-i ğamda göricek başum benüm Derd ü ğamla tıtdı il başum benüm	Baħr-i ğamda fülk-i ten ğarķ olmadın Gel Hızrlıķ eyle ilyās'um benüm	Kıt'a	2	Fal	---/- --/-	
87a		Kim Selîmî kim Süleymânî sever Her gedâ bir şâh sulţânî sever	Hatırunda tutduğından aıladum Göñlümüz şimdi Süleymân'ı sever	Kıt'a	2	Fal	---/- --/-	
87a		Geçdi başuña sa'âdet efseri Mülk-i hüsnüñ şimdi sensin serveri	'Aynuña gülmez cihân dil-berleri Var-[i]se sevmişsin ey dil Ca'fer'i	Kıt'a	2	Fal	---/- --/-	
87a		Leblerüñdür ĥaste dillerüñ emi Eşk-i çeşmümdür gözümüñ hem-demi	Leblerüñde ĥâl-i miskîñüñ görüp Tutduğıñı aıladum Beñli Memi	Kıt'a	2	Fal	---/- --/-	
87a		Diyeğin göñlüñde kîni kimdür Hüsnle meşhûr heft aqlumdur	Qible ĥaķķı yüzüñe idüp nazar Ka'be ĥaķķı bildüm İbrâĥîm'i	Kıt'a	2	Fal	---/- --/-	
87a		Bezm-i meyde gâĥ qadeh la'lüñ öper Qarşumuzda gâĥ qocur bilüñ kemer	Bu ğam-ile qalmadı şabra mecâl Çünki göñlümde durur şimdi sefer	Kıt'a	2	Fal	---/- --/-	
87a		Kûy-ı ğam bir âsitân-ı 'âlidür Göñlümüz ol tekyenüñ abdâldür	Diyeğin göñüldekin kimdür 'azîz Mısr hüsnüñ şâĥı Yûsuf bâlidür	Kıt'a	2	Fal	---/- --/-	
87b		Tekye-i 'aşķuñ belâdur ĥâkîmî Nâr-ı âĥın şem'i nâle qâimî	Qısmeti rûz-ı ezelde çâre ne Göñlüm abdâlına sevmek Qâsım'ı	Kıt'a	2	Fal	---/- --/-	
87b		Şikâyet qılma zulminden nazar qıl ol ĥad ü ĥâle Ki bitmez bu çemende ĥârsız gül dâĥsız lâle		Müfred	1	Âşıkane	---/ ---/ ---/ ---	
87b		Şemşîr-i fırkatüñle ciger çâķ çâkdür Ölümlük olduĥuma raķîbüñ helâkdür		Müfred	1	Âşıkane	--/ - -./ -- ./ -.	
87b		Çarĥ abdâluñdur ey meh bende dâĥ-efrûĥte Mîhr bir pür-şevķ-i bendeñdür çerâĥ-efrûĥte		Müfred	1	Âşıkane	---/ - ---/ - ---/ - .-	

87b		Mihr-i cihānı kim ki gönülden ide tırāş Engüşt-i māh n'ola felek kıya aña baş		Müfred	1	Âşıkane	--./ - .-./ .-- ./ -.-	
87b		Çatre-i jāle ile lā[le]leri hāmūnū Bağrının başı gözünün yaşıdır Mecnūn'un		Müfred	1	Âşıkane	..--/ ..--/ ..--/ ..-	
87b		Yaşum binā-yı şabrūma seyl-i fenā imiş Bu dide göz degül baña 'ayn-ı belā imiş		Müfred	1	Âşıkane	--./.- ./.- ./.-	
88a		Ey ecel cāmuñ senüñ nüş eyleyen bî-cān olur Fırkat-i dil-ber mi kıatduñ böyle kıattāl eyledüñ		Müfred	1	Âşıkane	.-.-/ .-./.- -/.-	
88a		Dirin dir ki ki ki ki vü ki ki ki ayduña Meşv-i ğāfil eger dārız luṭf-ı kıahr olana (?)		Müfred	1	Âşıkane	---./- -./--- ./.-	Lisan-ı pepegî olabilir.
88a		Bir iki gün bakayın koñ beni yāruñ yüzine Ḥ'āb-veş yummadın iki gözümü dest-i ecel		Müfred	1	Âşıkane	..--/ ..--/ ..--/ ..-	
88a		Yitmez mi temāşā-yı nigār elde şunarsın Ey 'āşık-ı miḥnet-zede buldukça bunarsın		Müfred	1	Âşıkane	--./.- ./.- ./.-	
88a		Ḥayālūñdür gönül tahtında sultān Bu mülke bir daḥı sultān gerekmez		Müfred	1	Âşıkane	---/ ---/ .-	
88a		Qalemi elümi ṭol şevkı qalemi		Müfred	1	Âşıkane		

88a		Bir nihāl-i tazedür qaddūn senūn ey serv-i nāz Şivelerden mīvesi eksük degüldür kış u yaz		Müfred	1	Âşıkane	-.--/ - .--/ - .--/ - .-	
88a		Şofra-i qadründe bir çarḥ-ı şihatdūr şahn-ı çarḥ Meh-rū nān u kevākib anda 		Müfred	1	Âşıkane	-.--/- .--/-.- -/-.-	
88a		Didüm cānā raqīb imānsuz olsun Didi imānla olsun tek olsun		Müfred	1	Âşıkane	.---/ .---/ .-	
88a		Qatı elden ṭabanca bī-simīn baş Şanur bāzusın āhın muştını taş		Müfred	1	Âşıkane	.---/- --/.--	
89a		Ey güzeller serveri fāl issi yār ‘Ömr ü devlet saña olsun pāyidār	Çünkü tıtduñ sen Muḥammed adını Cennetü’l-me’vā saña olsun nişār	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
89a		Ey saḥāvet issi cānum merḥabā Yüzüne baķan bulur dāim şafā	Dilegüm budur kıyāmetde daḥı Hem-nişinūñ ola dāim Muştafā	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
89a		Hüsrev-i ḥübānsın ey şirīn-dehen Çākerüm tā ḥaşr olunca saña ben	Şol mübārek ismi kim fīkr itdūñüz Vat ise ol aduñ issidür Ḥasan	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
89a		Ey begüm luṭfuñ iñen bī-ḥadd durur Hüsñüñüz ‘āşıkları bī-ḥadd durur	Ger şorarsañ tıtduḡunuñ adını Ol şeh-i sulṭān Rum Aḥmed durur	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
89a		Güzeller kande olsa cānumuzdur Zenehdānı çehi zindānumuzdur	Şu Yūsuf’uñ senūñ ḳalbünde geçdi Bizüm daḥı bugün sulṭānumuzdur	Kıt’a	2	Fal	.---/- --/.--	
89b		Ey Sikender-ṭālī‘ ü Cem Müşteri Rüşen itdi ḳalbi yüzün enveri	Sen Süleymān-ı cihān olduñ meger Ḥātemün emrindedür dıv ü perī	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
89b		Ey ki düşdüm rüz u şeb-ender belā Çarḥ elinden kıldı cānum mübtelā	Tıtduḡuñ adı Hüseyñ durur meger Ki oldı ol şāh şehīd-i Kerbelā	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
89b		Cūd-ı iḥsānçün saña maḳşūd ola Dest-girün rüz u şeb ma‘būd ola	Bileyüm Allāh baña virse amān Ḥaṭıruñda tıtduḡuñ Maḥmūd ola	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	

89b		Cân cemâlûn görmege ‘âşık durur Seni seven kûlına şâdık durur	Ŧutduġuñ ad Kâsım olursa begüm Devlet ü ‘uzlet saña lâıyık durur	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
89b		Devlet-i ‘ömrüñ senüñ olsun mezıd	Ŧutduġuñ adı bileyüm dir-[i]señ Ol durur sultân ‘âlem Bâyezıd	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
90a		Bı-günâhum oda çün atduñ beni N’ideyin saña şıgındum yâġını	Adı İbrâhimdür ol Ŧutduġuñuñ Kim yaķamaz Nemrüd’uñ odı anı	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
90a		Ey nigârüm kıldıġuñ sevdâ mıdur Yâ bu ‘âşık göñline ġavġâ mıdur	Ŧutduġuñ aduñ Hayâti haķkıçün Döstüm söyleñ ki ol Yaġyâ mıdur	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
90a		Yâ Rab ol hüsnüñ ne hoş maġbûbdur Kim bu ‘âlem cismine mergûbdur	Ŧutduġuñ ad ol Mısır sultânınuñ Ken‘ân gibi Ya‘ķûbdur	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
90a		El-amân yârüm elinden el-amân Kim dil ü cân almada virmez amân	Ŧutduġuñ ad orucdur Ramażân gibi ‘Âķil-[i]señ sözi fehmede ‘ayân	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
90a		Serv-i kaddüñ ey şanem ra’nâ durur Ĥaṭṭ u ĥâlüñ ne ‘aceb zıbâ durur	Ŧutduġuñ adı eger bil dir-[i]señ İdeyüm anı saña ‘İsâ durur	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
90b		Kâmetüñ ṭöbı şaçuñdur ‘anberıñ Yüzüñi gören kılur şad âferıñ	Ŧutduġuñ ada ‘Alı dirler şehâ Kim niçe biñ kâfirüñ kesdi serıñ	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
90b		Ey mübârek ṭâli‘-i ferĥunde fâl Devletüñ şemsine irmesün zevâl	Anı kim Ŧutduñ Kemâl-ise begüm Eyleme ayrıķ benümle kıl ü kâl	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
90b		Ey hayâ issi güzel ĥânüm benüm Bâġ u bâġčem gül ü reyĥânüm benüm	Ŧutduġuñ adı saña ‘arz eyleyem Degül ol illâ ki Oşmân’um benüm	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
90b		Dünyede cân isteyen bı-cân gerek ‘Âşık u ma‘şûķ hem ‘uryân gerek	Ŧutduġuñ ad Hızır ise bil Leblerüñden şuşamış ĥayvân gerek	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
90b		Eylegil sen naġme hoş âvâz ile ‘Ayş u ‘işret kıl çeng ü sâz ile	Ŧutduġuñ Dâvud ise fikr eyleme On günâh işler iseñ bir yazıla	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
91a		‘Anberıñ zülfüñ tolaşmış boynuña Ey niçe ‘âşık-ı giriftâr oynuña	Ŧutduġuñ adı bilirüm Şeyĥidür Ger yalan isem günâhum boynuña	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	
91a		Sen ‘adâlet eyledüñ yârüm meger Ger beşâret geldi fâlûñla meger	Ŧutduġuñı bileyüm ben uş daĥı Ger olur ise anuñ adı ‘Ömer	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .--/-.-	

91a		Bu felegün misli çün bir tşadur Ki içilür yüz yürüne pāsdur	Ger şorarsañ tūtduğūñ aduñı Şūbhesüz bilgil kim ol ilyāsdur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
91a		Ey begüm benümle işün ğamzedür ‘Āşıkūñ göñli nigārā remzedür	Şol göñülde tūtduğūñ adını bil Rūşen olsun saña dāim Ħamzadur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
91a		Nafħa-[y]i ‘İsā midur yāruñ demi Her şadāsı ħastenūñ olur emi	Tūtduğūñ adı eger bil dir-[i]señ Öldürür maħbūblaruñ şāhı Memi	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
91b		Dest-ğirūñ çün senūñ raħmāndur Pes vücūduñ ‘ālemūñ sulţāndur	Tūtduğūñ adı eger bil dir-[i]señ Ne viresin baña ol bir Ħāndur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
91b		Ol benüm cānum cihānda şāhdur Gözleri nergis cebini māhdur	Tūtduğūñ adı bileyüm ben senūñ Ħayri bî-ħadd ol Ħalīlu’llāhdur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
91b		Gül kılalum şevķ ü ‘işret ħāliyā Yiyüp içüp kımayalum māliyā	Fāluñ ey cān şöyle gördüm ben senūñ Gözüne sen ħ‘ācesiydi bāliyā	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
91b		Cennet ü ğilmān u māh u Müşteri Sensin ey cān kıamu ‘ālem serveri	Perr-ile uçmāğ içinde müdām Yiyü banı içgil āb-ı Kevşer'i	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
91b		Ħaţţ-ı sebzūñ çün gül-i reyħāndur Gözlerūñ nergis lebūñ mercāndur	Tevbe kııl kıyma bu ‘āşık cānına Tūtduğūñ ad ħaķķı kim Şa‘bāndur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
92a		Luţf eyle ey ecel bu gice bekle yānum al Ħicr-i firāķ-ı yārumı gösterme cānum al		Müfred	1	Āşıkane	-. / - .- / .- ./ -.-	
92a		Yiter ü biter bir bir pır yiter ger Ki pır yiter ger biter ü yiter tiz ğün		Müfred	1	Āşıkane		
92a		Ol şanem cevri ü cefā mecmu‘asın ezber okur Söyleseñ bilmez geķer meh-rū vefā destanını		Müfred	1	Āşıkane	-.-- / - .- / - .- / - .-	
92a		Elini göğsine kıoyup bu ğün ol serv-i ħırām Göñül alķaķlığını eyleyūben virdi selām		Müfred	1	Āşıkane	..-- / ..-- / ..-- / ..-	

92a		Gözüme koruḡ şadrimuz vaşl-ı bağından ceyb ola Biz daḡı şabr idelüm şāyed koruḡ ḫelvā ola		Müfred	1	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/-.-	
92a		La'l-i nābuñ benüm ağzuma sögermiş şanma Anı tenhāda nezāketle şaḡınsun emerüz		Müfred	1	Âşıkane	..--/..- -/..-- /..-	
92a		Zerd olsa n'ola kaşlaruñ ey ruḡları gül-gün Ser süreleri ekşer olur muşḫaf-ı altun		Müfred	1	Âşıkane	--./.- ./.- ./.-	
92a		Vişāl kapısı bağlandı çāre yok fetḫe İnāyet eyle baña yā müfettiḫ-i ilā b'āb		Müfred	1	Âşıkane	---./- --/--- /.-	
92a		Ben diyār-ı ğurbete gitdüm fiğān u āhla Göñlümi cānā saña ıṣmarladum Allāhla		Müfred	1	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/-.-	
93a		Ṭutduḡuñ yā Rab o serv-i ḡad midür Ol semen sīma vü lāle ḡad midür	Bir naẓarda biñ dil ü cān ayıran Gözleri fitne güzel Aḫmed midür	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
93a		Ḥamdüli'llāh ṭāli'ün mes'üddur İresin sen aña kim maḡşüddur	Cānla göñül içinde ṭutduḡuñ Ol güzeller serveri Maḡmüddur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
93a		Gözleridür ḫaste diller merhemi Lebleri cān derdmendünñ emi	Göñlüñi ḫoş ṭut ki geldi fāluña Ol ṭabīb-i dil ü cān ya'ni Memi	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
93a		Göñlümi şayd eyledi bir dil-rübā Bir hilal ebrü yüzi gün meh-liḡā	Mürdeye cānlar bağışlar lebleri Ḥüsn eyleyenünñ pādişāhı Muşṭafā	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
93a		Ol güzel 'aşıklarun cāmı durur Mihr-i ḫüsnün şimdi sulṭānı durur	Cān Ya'kub'ını firḡatde koyan Nūr didüm Yūsuf-ı šāni durur	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
93b		Ṭutduḡuñ meh-rūlaruñ ḡāni ola Luṭf u iḫsān u kerem kāni ola	Bu zamān dil-berleri içre bī-naẓır Kişver-i ḫüsnün Süleymān'ı ola	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
93b		Ṭutduḡuñ ol gözleri şeḫlā imiş Serv-i ḡadd ü ḡalb-i cān-ārā imiş	Ḳaşlaruñ yayına ḡurbān olduḡum Bildüm ol pır olası Yaḫyā imiş	Kıt'a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	

93b		Ol elif kıdd kim dehānı mım̄dür Cānla dil ‘aşkına teslīm̄dür	Ka‘be-i vaşlın temennā itduğūn Ey Hālil’üm bildüm İbrāhīmdür	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
93b		Ol melek ravzıyla Cebrā’ıldür Çeşm cellādı yağar re’ışdür	Vaşluñuñ ‘ıydına kırbān olduğum Cān u dil maqşūdı İsmā’ıldür	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
93b		Bir şanemdür tıtuğūn şimin beden Dil-rübā gül-çehre-i gönçe-dehen	Hüsni gibi halkı gāyetde cemil Dirler ise yaraşur aña Hasan	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
94a		Ol sürür şine-i ol nūr-ı ‘ayn Gönlümün vırāne şehrin kıldı zeyn	Dil sefirinde ne hoş sultāndur Kışveri hüsñüñ emri şāh Hüseyin	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
94a		Tıtuğūndur bu cihānuñ serveri Bend iden gönlümi zülfinün gamı	Haretinden yire yaşumdur yağan Çağırın göklerde ra‘d-ı sa‘dı	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
94a		Dil eşri oldı bir serv-i kadūn Bir semen şimā vü lāle hadūn	Bendesiyem cān u dilden bendesi Dil-rübālar serveri Seyyid Aḥmed’ün	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
94a		Geldi bu fāluñda bir cennet gibi Hüsñüñ şuridesi cān bülbüli	Zü’l-fikār-ı gamzesine kim didi Düldül-i hüsne sevād olmuş ‘Ali	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
94a		Bağlamışsın gönlüñi bir dil-bere Bir şacı reyḥān u çeşmi ‘anbere	Meh-liḳālar bende olmuşdur kamu Hūblar begler begisi Ca‘fer’e	Kıt’a	2	Fal	-.--/- .-/-.-	
94b	Emri	Şandum ki girdi ebr-i siyāh içre mım̄ ü hā Meh şafḥasında müşgle yazdı çü hā vü tā	Emri n’ider zamāne-i sensüz ferā ider Çeşm ü dehān u kaşlaruña ‘ayn u mım̄ ü rā	Gazel	5		-.--/- ./.- ./.-	ED. s. 39-40 (Saraç, 2002)
94b		Şabr ideyin cefāña eyā cevri çok güzel Yā ben ölem firākla yā sen uşanasın		Müfred	1	Âşıkane	-.--/- ./.- ./.-	
94b		Çekme gam fakruña şaḳın derviş Ḥaḳ te‘ālī mücib-i muṣṭardur		Müfred	1	Âşıkane	..--/- --/..	
94b		Şafā sürmekičün devr-i zamānda Yine bir araya cem’ oldı yārān		Müfred	1	Âşıkane	..--/- --/..	
94b		Ḥabāb-ı mey ḳadeḥde göz göz olup Seni gözler bu dem ey şāh-ı hūbān		Müfred	1	Âşıkane	..--/ ..--/ ..--	

94b		Müşerref olsa n'ola bende hâne Varur derviş oyuna kâmi sultân		Müfred	1	Âşıkane	---/ ---/ --	
94b		Cihân muhtâc iken gün pertevine Varur 'âr eylemez derviş oyuna		Müfred	1	Âşıkane	---/ ---/ --	
94b		Bu'd-ı 'usr çü yüsr buyurdu Hudâ her gamuñ şâdlığa reh-berdür Demi hoş gör çü ehl-i 'irfâna kahrıla luğf-ı Hâk ber- â-berdür		Müfred	1	Âşıkane	---/- --/- /---	
95a		İñlerüm her gice ben derdle Eyyüb muyum Dökerüm göz yaşını cevır ile Ya'kûb muyum	Ey lebi gönçe yetimi nice kân ağlamasun Dest-i cevır ile bükersin beni mektûb muyum	Gazel	5	Âşıkane	..-/ ..-/ ..-/ ..-	
95a	Necâtî	Ele girmez mi begüm aya kadar aq kâğıd Qaralansa n'ola ger bir iki yapraq kâğıd	Sen şeker-lebden umar vaş! Necâtî-lyi za'if Ki şarılır eyü hâlvâlara alçaq kâğıd	Gazel	7	Âşıkane	..-/- -/.. /..-	NBD. s. 172 (Tarlan, 1992)
95b	'İydi	Ne gûlzârem ne hârem men çe çizem men nemîdânem Ne ma'dûmem ne mevcûdem çe çizem men nemîdânem	Ne vaş-ı yâre şâdânem ne hicr ile perişânem Ne 'İydi gibi kurbânem çe çizem men nemîdânem	Gazel	5	'İydiye	---/- --/- /---	
95b		Bana eyvâ bana emrûd bana elma kayısı Saña şeftâlû gerekse baña cânûm kayısı		Müfred	1	Âşıkane	..-/- -/.. /..-	
96a	Bâkî	Revnağ-ı aḥkâm diyen şer'-i şeri'at beklerüz Maḫhar-ı faẓl-ı ḥudâ piri ṭarîkât beklerüz	Baş açuḫ Ferhâdum firḫatde âh u zârâ Yâr işigin yaştanup (?) Bâkî sa'âdet beklerüz	Gazel	14		..-/- --/- -/..-	Bâkî Divanı içinde yoktur.

96b	Zārī	Seyr-i şun‘ullāh idem dirseñ ruḥı zībāya baḳ Kākūli sūnbül gözi nergis ḳad-i bālāya baḳ	Zāriyā zerrāta idüp çeşm-i ‘ibretle naḳar Bu nücūm ile müzeyyen ḳubbe-i a‘lāya baḳ	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/-	
96b	Lāmi‘ī	Bir gice ‘azm-i ṭavāf-i kūy-ı yār itsem gerek İtler ile şubḥ olunca āh u zār itsem gerek	Leblerinden ister iken Lāmi‘ī āb-ı ḥayāt Ḥākiye yüz sürmek ile iftiḥār itsem gerek	Gazel	7	Âşıkane	---/- --/- -/-	PBMC. s. 1619 (Gınyaş, 2017)
97a	Muḥibbī	İḥtiyārı faḳr iden dergāh [u] ‘unvān istemez Zād-ı ḡamdan özge her giz kendüye nān istemez	Ey Muḥibbī yār elinden bir ḳadeḥ nūş eyleyen Ḥızr elinden ger olursa āb-ı ḥayvān istemez	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/-	MD. s. 742 (Yavuz ve Yavuz, 2016)
97a	Yaḥyā Bey	Bende-i faḳr-ı fenā teklif-i sulṭān istemez Emr-i ma‘rūfı Ḥudādan ḡayrı fermān istemez	‘Aşk-ı dil-ber şöyle istignā virür Yaḥyā ya kim Mevt-i Loḳmān derdine aṣlā ki dermān istemez	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/-	YBD. s. 375-376 (Çavuşoğlu M. , 1977)
97b	Naḡmī	Şehryār-ı şād-ı ḡam ḡavḡāyı dīvān istemez Hāy sulṭānum berāt-ı ‘aşḳ ‘unvān istemez	Başını ṭöp itmeyen çevḡān-ı zūlf-i dil-beri ‘Arşa-i ‘aşḳ içre Naḡmī gibi meydān istemez	Gazel	5	Âşıkane	---/- --/- -/- -	
97b	Keyfī	Leb-i la‘lūñ sorayın bengle sūkker yirine Umayın anı güzel ḳand-i mükerrer yirine	Ḳandedir Keyfī leb-i la‘lūmi emsūn dimiş āh Deheni sūkker aḳıtmış yine ballar yirine	Gazel	5	Âşıkane	---/- -/- /..-	
98a		Her ki bu ismi çıkarırsa tamam Ol şeh olsun ben aña kemter ḡulām	İki hā vü iki cüm ü iki lām İki mīm ile daḥı olur tamam	Kit’a	2	Muamma	---/- -/-	
98b		Görübēn dīş biler aḡzını açup ḥūn-ḡār enār Gösterür düşmene turş-şüret şararur niḷüfer	den ider şerm-i ḡül-ile enār Ḡam-ı sevdāñ-ile olmuş durur āvāre enār	Gazel	6		---/- -/- /..-	Şiirin bazı mısraları eksiktir.
99a	Adnī	Gözüm yaşına raḥm it sürme derden Ki merdūm zādedür düşmiş naḳardan	Yoluña dil-berūñ cān virmekçün Eyā ‘Adnī hāzer eyle ḥazirden	Gazel	7	Âşıkane	---/- --/-	ADD. s. 36 (Yücel, 2002)
99a	Adnī	Şekerūñ zehresini şehd-i lebūñ çāk eyler Ḳamerūñ çehresini mihr ü ruḡuñ ḡāk eyler	Leb-i ḥaddūñ ḡam-ıla lāle vü ḡül ‘Adnī gibi Başına ḡāk ḳoyup yaḳasını çāk eyler	Gazel	8	Âşıkane	---/- -/- /..-	ADD. s. 51 (Yücel, 2002)

99b	Ḥayālî	Pîr-i çarḥuñ her seḥer mihr aldıǵıçün başını Devr içinde varmadan aḥşāma virdi başını	Bu Ḥayālî oldı erjeng-i nigāristān-ı Çin [Mânîyi ko gör maâni hüsnünün nakkâşını]	Gazel	5	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/.-	HBD. s. 310-311 (Tarlan, 1992)
99b		Virdüm dehân-ı dil-bere dil gâybâne ben Mikdâr-ı zerre görmeden andan nişâne ben		Müfred	1	Âşıkane	-.--/- ./.- ./.-	
100a	Ḥarîmî	4 müselmân ile 5 kâfir meger 2 dil-ber gördiler yüzi kâmer	Ey Ḥarîm' ḥîle budur anla kim ‘Add idüp toḳuzda bir tarḥ ideler	Gazel	5		-.--/- .-/-.-	
100b		1 ben 2 sen 3 mey ü 4 puḥte gügercin 5-6 tavuḳ 7-8 ḳaz seḥer-i çin (?)	9 ṭabaḳa çardaḳ içinde senüñ ile 10 güne degin ide idük şoḥbet-i mül-çin	Kıt’a	2		-.--/- ./.- ./.-	
100b		Çār mîm [ü] çār elif [hem] çār med [iki lâmuñ ortasında üç nûkat]	İşbu ḥaṭṭı okuyana âferin Bir avuç daruyu yirler iki bat	Kıt’a	2		-.--/- .-/-.-	
101a	Ḥayālî	Göñlüni ḥurrem tutanlar lezzet-i dünyâ ile Beñzer ol eṭfâle kim şādân olur ḥelvâ ile	Ey Ḥayālî mâder-i ‘aşḳuñ bugün ferzendiyem Ümmehâtından cihānuñ fârıḡam âbâ ile	Gazel	5	Âşıkane	-.--/- .-/-.- -/.-	HBD. s. 257 (Tarlan, 1992)
101a		Düşürmek ister imiş beni düşmen ‘İnâyet eyler ise dost düşmen		Müfred	1	Âşıkane	.-.-/ .-.-/ .-	
101a	Ḥayālî	Nesîm-âsâ çeküp el bâḡ-ı ‘âlemden güzâr itdüm Geçüp bûy-ı gülünden ḥâr-ı hicrin ihtiyâr itdüm	Ḥayālî göñlümi gördüm ḥarâbât ehli bir mey-keş Vücûdum ḥalvetinde zâhidi perḥîzkâr itdüm	Gazel/5	5	Âşıkane	.-.-/- .-/-.- ./.-	HBD. s. 201 (Tarlan, 1992)
101a		Bugün ḡam tekyegâhında fedâ bir cānumuz vardur Göñül abdâl-ı ‘aşḳ oldı gelüñ ḳurbānumuz vardur		Müfred	1	Âşıkane	.-.-/- .-/-.- ./.-	
101b		[Aç] niḳâbın ḥüsnüñüñ ey pāk-i zât [Ḥall] ola bu sırr-ı cümle müşkilât	[Müb]telâ ‘aşḳuñla cümle kâinat Dille olmasa beyân işbu şıfât	Kıt’a	2		-.--/- .-/-.-	

101b		‘Ālemde saña bir tek yok bir vü za‘îf ü ‘âşık muhabbet	 menziliünde t̤alib h̤aki Rūyuñla eyā şeh kapuña her dem	Kıt’a	2		--./-- -/---	
101b		[Meş]reb-i cādūr tuṭāguñ ey püser [Ḥum]ret-i güldür ‘ömr	[Mes]t olapdur gözlerüm kanum içer Aña kim eylesün şūr u şer	Kıt’a	2		-.--/- .-/-.-	
102a		Bir elifle iki dāl ü dört yā Sevdiğimüñ ismidür mīm iki bā		Müfred	1	Muamma	..--/..- -/..-	“Ahmed” ismidir.
102a		Ḥamīrūñ her kim içer içi ayağın Yidirürler aña başın ayağın		Müfred	1	Muamma	..--/..- -/..-	“Ahmed” ismidir.
102a		Cevānuñ adını bilmeñ kolaydı Sekiz oqçıyla bir altun olaydı		Müfred	1	Muamma	..--/..- -/..-	“Osman” ismidir.
102a		Kes müderris ayağını hem mu‘idüñ başını Ḳo ayağın baş yirine tā bilesin oyunu		Müfred	1	Muamma	..--/..- .-/-.- -/..-	“Sa’id” ismidir.
102a		Āfitāb üzre ser-i zülfüñ ki devr irüp yıkar Kim görüpdür gice olduğın gūş-ı t̤abān iken		Müfred	1	Muamma	..--/..- .-/-.- -/..-	“Hüseyn” ismidir.
102a		Yirüm taş üstine bir göz komuşdur Anı bir dil-berüñ onı dimişdür		Müfred	1	Âşıkane	..--/..- -/..-	
102b		Didüm güzellerüñ nesi g̤āyet güzel gerek Bir p̤ir iştidi didi güzelde göz el gerek		Müfred	1	Âşıkane	..--/..- ./..- ./..-	
102b	‘Abdī	Kim severdi dil-beri mihr ü vefāsı olmasa Kim içerdı bāde-i vefḳ ü şafāsı olmasa	Ol şehi kim medḥ idüp meşhūr iderdi ḥüsne ‘Abdī-[y]i şā‘ir gibi bir olmasa	Gazel	5	Âşıkane	..--/..- .-/-.- -/..-	
102b	İsmā‘îl	Diñle cānā ki garībūñ bū sene Ḳodı yoluñda senüñ biñ ḥaste		Müfred	1	Âşıkane	..--/..- -/..-	

103a		Benümle bir gicecik cāme ẖāba girmemisin Beni vebāle koyup sen ševāba girmemisin		Müfred	1	Âşıkane	---/- --/--- /---	
103b	Ṭālī'ī	Mest-i ševk itdi meşām-ı dehri bŷy-ı nev-bahār Oldı birer gönçe pŷr-mey bir sebŷy-ı nev-bahār		Müfred	1	Âşıkane	--/- .-/- -/-	
103b	Fehīm	Ehl-i 'aşkı bāga çekdi ārzŷy-ı nev-bahār Oldı zencir-i cŷnun gŷyā ki cŷy-ı nev-bahār		Müfred	1	Âşıkane	--/- .-/- -/-	Fehīm-i Kadīm Divanı XLVIII. numaralı gazelin matlaidır. (Üzgör, 1991, s. 368)
103b	'Aşkı	Buldı ezhār ile zınet çārsŷy-ı nev-bahār Döndi mirāt-ı şafāya anda cŷy-ı nev-bahār		Müfred	1	Âşıkane	--/- .-/- -/-	(Pala, 1983) içinde yoktur.
103b		Saňa kim der dil virŷp bir Türk-i bŷ-iz'āmı su Suyuň isterseň hemān 'ālemde şehir oğlānı su		Müfred	1	Âşıkane	--/- .-/- -/-	
104a	'Abdī	Micmer-efrŷz meşām (?) olduqça bŷy-ı nev-bahār Bād-ı şubh oldı gül-āb efşān cŷy-ı nev-bahār		Müfred	1	Âşıkane	--/- .-/- -/-	
104a	'Abdī	Ey şemīm-i zŷlfŷne ŷlfete bŷy-ı nev-bahār Kākŷlŷñ zencirine āşŷfte cŷy-ı nev-bahār		Müfred	1	Âşıkane	--/- .-/- -/-	
104a		Dil-i fir'avn rakīb bedel-i hāsteyi men Hiç rŷzı yek nazarı		Müfred	1	Âşıkane	.../.. -/.. /..	

104a		Diñle ey ‘arîf-i muhabbet-i cüy Bu söze her kim olsa kâtildür	Bir içüm şusa da yu andan elüñ Sevdiğün çünki ğayra mâildür	Kıt’a	2		../-/- -/..-	
104b	‘Abdî	Menba‘-ı fazl u hüner şāhib-kemāl ü ma‘rifet Meclis-i ārār şeh-i Cem fîtrat u hātem semāt	Bendeñiz ‘ Abdî didi sulṭānum tārîḫ idüp Ḥāş oda buldı vücûduñla sümüvv-i inbāt (?)	Gazel	5	Tarih	../-/- ../-/- -/..-	
105a	Şulḫî	Ḥamdülillāh bir meh-i tābāna düşdi göñlümüz Ya‘ni ḥübān içre bir bir sulṭāna düşdi [göñlümüz]		Müfred	1	Âşıkane	../-/- ../-/- -/..-	
105a	‘Abdî	Āh kim la‘l-i leb-i cānāna düşdi göñlümüz Bülbül-āsā bir gül-i ḥandāna düşdi göñlümüz		Müfred	1	Âşıkane	../-/- ../-/- -/..-	
105a		Yāydı bir ḥāne Şolaḫzāde miḥı Bir direk olsa ḥāne olur tārîḫi		Müfred	1	Tarih		
105b	‘Abdî	İktizāsı bu imiş ḥāşılı bu devrānuñ Seni bir şāh-ı cihān itdi beni bir bende	İltifātını diriğ eyleme İsmā‘il şāhum Bendeñ oldıysa ne var ‘Abdî-[y]i ḥāk efkende	Kıt’a	2		../-/- -/..-	

6. SONUÇ

Mecmua, ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ ARAŞTIRMA MERKEZİ KÜTÜPHANESİ HBV437 numarada kayıtlı 105 varaktan oluşmuş bir eserdir. Mürettibine dair kesin bir bilgiye rastlanmamıştır. Genel anlamda tertipli, çok fazla yıpranmamış ve okunaklı bir mecmuadır. İçerisinde Arapça ve Farsça şiirlere de yer verilmiştir. Manzum bir eserdir.

Mecmuada 79 tane şair tespit edilmiştir. Şiirleri tercih edilen şairlerin büyük çoğunluğu 16. yüzyılda yaşamıştır. 15. yüzyıl ve 17. yüzyılda yaşamış olan şairlerin şiirleri de mevcuttur.

Mecmuada 121 gazel, 120 kıt'a, 6 kaside, 19 tahmis, 15 muhammes, 4 terci'-i bend, 1 terkeb-i bend, 4 müseddes, 4 murabba, 1 müsebbâ', 93 müfred, 1 mesnevi, 3 mu'aşşer olmak üzere toplam 392 şiir vardır. Arapça ve Farsça şiirler orijinal halleriyle metin kısmına eklenmiştir.

Mecmuada en çok kullanılan aruz vezni 111 şiirde kullanılan "fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün" dır. En çok kullanılan ikinci aruz vezni ise 92 şiirde kullanılan "fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün" dır.

Mecmuada en çok şiiri bulunan şair 16. yüzyıl şairlerinden İshak Çelebi'dir. 17 adet şiiri yer almaktadır. En çok şiiri bulunan ikinci şair ise yine 16. yüzyıl şairlerinden Zâtî'dir. 10 adet şiiri bulunmaktadır. Mecmuadaki şairlerin büyük çoğunluğunun şiirleri Divan'ı içerisinde ve bunların farklılıkları karşılaştırılmıştır. Aynı zamanda devrin önem arz eden diğer mecmualarıyla da karşılaştırılma yapılmış ve benzer şiirlerin çalıştığımız mecmuada da yer aldığı tespit edilmiştir.

Mecmuada yer alan şiirlerin büyük çoğunluğu âşıkane tarzıdır. Şehrengiz, elifname, suriyye, nuniyye gibi çeşitli türlerde şiirler de mecmua içinde mevcuttur. İsim ve meyve falları vardır. Meyve redifinin yer aldığı "enâr" redifli bir gazel, gemicilik terimleriyle yazılmış bir kaside ile kuş dili ile yazılmış olan iki gazel bulunmaktadır. Mecmuada görsel şiirlere de yer verilmiştir. Muamma ve lugazlar bulunmaktadır.

Mecmuada yer alan nazireler art arda verilmiştir. "Velehü eyzen" başlıklı şiirler bir önceki şairin şiiri olacak şekilde düzenlenmemiştir. Aynı redif kullanılan şiirlerde de bu başlık verilmiştir.

Mecmuada yer alan başlıklarda şairlerin mahlasından sonra Farsça “söylemek, buyurmak” gibi anlamlara gelen “Fermâyed” kelimesi yer almaktadır. Tahmislerde tahmis yapan şair ve tahmis ettiği şair de başlıkta verilmiştir. “Ahmed-i Dâ’î, Sârbân Ahmed, Ahmedî” gibi şairlerin şiirleri verilirken hepsine “Ahmed Fermâyed ya da Ahmedî Fermâyed” başlığı verilmiştir. İki şiirde başlık ve mahlas uyuşmamaktadır. Birinde “Fakîrî Fermâyed” olarak geçmektedir fakat şiir İshak Çelebi’ye aittir. Diğerinde ise başlık “Hâyâlî” olarak geçmektedir fakat mahlas Hayâtî’dir. Mecmuada terkeb-i bend nazım şekliyle yazılan bir şiirin başlığı “Terci’-i Bend”, terci’-i bend nazım şekliyle yazılan bir şiirin başlığı ise “Müsemmen” olarak verilmiştir.

16. yüzyıl şairlerinin çoğunlukta yer aldığı mecmuada Fuzûlî’nin hiç şiirine yer verilmemiş olması dikkat çekicidir. Bunun sebebi ise mecmuadaki şiirlerin ağırlıklı olarak âşıkane tarzda olması olabilir. Seçilen şairlerin çoğu İstanbul ve çevresindendir.

Mecmuada en çok kullanılan iki nazım şekli gazel ve kıt’adır. Kıt’aların çokluğunun sebebi ise falların bu nazım şekliyle yazılmasıdır. En çok kullanılan ikinci nazım şekli ise müfreddir.

Mecmuada dikkatimizi çeken bir diğer husus ise şiirlerin çoğuna gerek dönemin önemli mecmualarında gerekse inceleyebildiğimiz mecmualar hakkında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde rastlayabilmemizdir. Bu da çalışmamıza konu olan mecmuanın dönemin diğer mecmualarıyla benzer şiir zevki ve şair seçimlerinin bulunduğu, genel beğenin dışına çıkmayan bir derleme olduğu izlenimini vermektedir. Diğer mecmualardan farklı olarak içinde bulunan görsel şiirler ile meyve ve isim falları ise dikkati çekmektedir.

KAYNAKLAR

- Aça, M. (2011). Balıkesir'de Bulunan Bir Cönk ve İçinde Yer Alan Fal-i Nebât Örneği. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, (59), 313-324.
- Açıkgöz, N. (2017). *Riyâzü'ş-Şuara*. Ankara. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/54137,540229-riyazu39s-suarapdfpdf.pdf?0> adresinden alındı
- Akar, B. (2011). *Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'ndeki R.1965 Numaralı Şiir Mecmuası (90b-176b)'nın Transkripsiyonlu Metni*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Akçay, G. (2014, Kasım 27). *Halilî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halili-halil-ibrahim> adresinden alındı
- Akdağ, Ü. (2011). *Millî Kütüphane'deki 06 Hk 436 Numaralı Şiir Mecmuası*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya:
- Akkaya, M. (1992). *Şemsi Paşa Divânı (İnceleme-Edisyon Kritikli Metin)*, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aksoyak, İ. H. (2013, Temmuz 27). *Celâl/Celâlî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/celal-celali-manastirli> adresinden alındı.
- Aksoyak, İ. H. (2014, Haziran 26). *Atâ, Üsküplü Atâ*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ata-uskuplu-ata> adresinden alındı.
- Aksoyak, İ. H. (2015, Mart 6). *Fedâyî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fedayi-fedayi-efendi> adresinden alındı.
- Arslan, M. (2014, Mart 25). *Mihri Hatun*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/mihri-hatun> adresinden alındı.
- Arslan, M. (2018). *Mihri Hâtun Divânı*. e-Kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/58679,mihri-hatun-divanipdf.pdf?0> adresinden alındı.
- Arslan, Ö. (2013). *Ubeydî Dîvânı (Metin ve İnceleme)*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Avşar, Z. (2017). *Revânî Dîvânı*. e-Kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56143,revani-divanipdf.pdf?0> adresinden alındı
- Aydemir, Y. (2007). Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler. *Turkish Studies*, (2), 122-137.

- Aydemir, Y. (2013, Kasım 10). *Behiştî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/behisti-ramazan-abdulmuhsin> adresinden alındı.
- Aydemir, Y. (2018). *Behiştî Dîvânı*. e-Kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56445,ramazan-behisti-divanipdf.pdf?0> adresinden alındı.
- Bahadır, S. C. (2013). Bâkî'nin Pervane Bey Mecmuası'nda Yer Alan Yayımlanmamış Gazelleri. *Turkish Studies*, 8(1), 187-213.
- Bellibaş, A. (2014). *Milli Kütüphane 06 HK 319/1 No'lu Şiir Mecmuası (İnceleme-Metin-Dizin)*. Yüksek Lisans Tezi, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.
- Benli, Ş. (2013, Eylül 9). *Dukakinzâde, Ahmed Bey*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/dukakinzade-ahmed-bey> adresinden alındı
- Canım, R. (2013, Aralık 7). *Cem Sultân*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/cem-sultan> adresinden alındı.
- Canım, R. (2014, Mart 14). *Ahmed-i Dâ'î*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ahmedi-dai> adresinden alındı.
- Coşkun Serdaroğlu, V. (2013, Eylül 5). *'Amrî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/amri-abdulkerim-efendi> adresinden alındı
- Çağlar, A. (2013). *Üsküplü Atâ ve Dîvâçesi*. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Çakıroğlu, N. (2014). *Süleymaniye Kütüphanesi Bağdatlı Vehbî 1542'de Kayıtlı Muammâ-Lugaz Mecmuası (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Çavuşoğlu, M. (1977). *Yahyâ Bey Dîvan (Tenkidli Basım)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Çavuşoğlu, M. (1979). *Amrî Dîvan (Tenkidli Basım)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Çavuşoğlu, M. (1982). *Helâkî Dîvan (Tenkidli Basım)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Çavuşoğlu, M., ve Ali, T. M. (1987). *Zatî Divanı (Edisyon Kritik ve Transkripsiyon) (Cilt III)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Çavuşoğlu, M., & Tanyeri, M. A. (1981). *Hayretî Divan (Tenkidli Basım)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

- Çavuşoğlu, M., & Tanyeri, M. A. (1989). *Üsküblü İshâk Çelebi Dîvan (Tenkidli Basım)*. İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları.
- Devellioğlu, F. (2010). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- Dilçin, C. (2009). *Yeni Tarama Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Durmaz, G. (2013, Kasım 10). *Muhibbî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muhibbi> adresinden alındı.
- Durmuş, T. (2014, Mayıs 21). *Hayretî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hayreti> adresinden alındı.
- Durmuş, T. (2014, Kasım 18). *İshak Çelebi*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ishak-celebi> adresinden alındı.
- Erdoğan, M. (2013, Eylül 5). *Rahmî, Bursalı Pîr Mehmed*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rahmi-bursali-pir-mehmed> adresinden alındı.
- Erdoğan, M. (2017). *Bursalı Rahmî ve Dîvânı*. e-Kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55910,bursali-rahmi-divanipdf.pdf?0> adresinden alındı.
- Ersoylu, H. (2013). *Cem Sultan'ın Türkçe Divan'ı* (2. b.). Ankara: TDK Yayınları.
- Erünsal, İ. (1983). *The Life And Works Of Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi, With a Critical Edition Of His Divan*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Erünsal, İ. E. (2014, Mayıs 1). *Revânî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/revani> adresinden alındı.
- Gınyaş, K. A. (2017). *Pervâne Bey Mecmuası*. e-Kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55832,pervane-bey-mecmuasi-pdf.pdf?0> adresinden alındı.
- Gönel, H. (2014, Mart 10). *Zârî, Zârî-i Sûzenî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zari-zarii-suzeni> adresinden alındı.
- Gönel, H., & Er, Ş. (2014, Aralık 30). *Ahmedî, Sârbân Ahmed*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ahmedi-kaygusuz-sarban-ahmed> adresinden alındı.
- Güneş, M. (2013). *Manastırlı Celâl Bey Dîvânı [İnceleme-Metin]*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Gürbüz, M. (2012). Şiir Mecmûaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi. H. Aynur, M. Çakır, *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmûa: Osmanlı edebiyatının kırkambarı* içinde, (s. 97-112). İstanbul: Turkuaz Yayınları.

- İpekten, H. (2020). *Karamanlı Nizâmî Dîvânı*. e-Kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/73032,karamanli-nizami-divanipdf.pdf?0> adresinden alındı.
- İsen, M. (2017). *Künhü'l-Ahbâr'ın Tezkire Kısmı*. Ankara. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55739,kunhul-ahbarin-tezkire-kismpdf.pdf?0> adresinden alındı.
- Kacar, K. (2020). Bâkî'nin Yayımlanmamış Bazı Şiirleri (Bir Gazel, İki Beyit). *Karadeniz Araştırmaları- Balkan, Kafkas, Doğu Avrupa ve Anadolu İncelemeleri Dergisi*, 281-287.
- Kalpıklı, M. (2014, Aralık 12). *Fevrî, Ahmed*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fevri-ahmed> adresinden alındı.
- Kaplan, H. (2018). Bâkî'nin Basılı Divanlarında Yer Almayan Şiirleri ve Divanının Bir Nüshası Üzerine Bazı Notlar. *International Journal of Language Academy*, 223-253.
- Kaplan, Y. (2013, Kasım 6). *Belâyî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/belayi> adresinden alındı.
- Kaplan, Y. (2013, Haziran 27). *Nihânî, Nacak Fâzıl*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nihani-nacak-fazil> adresinden alındı.
- Kaplan, Y. (2014, Nisan 24). *Keyfî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/keyfi-keyfi-celebi> adresinden alındı.
- Karabey, T. (2014, Ekim 1). *Ahmed Paşa*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ahmed-veliyuddinzade-ahmed-pasa> adresinden alındı.
- Karagözlü, V. (2013, Ekim 27). *Şem'î, Prizenli Şem'î*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/semi-prizrenli-semi> adresinden alındı.
- Karagözlü, V. (2014, Aralık 27). *Hayâlî Bey*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hayali-bey-hayali-mehmed-hayali> adresinden alındı.
- Karahan, A. (1966). *Kanuni Sultan Süleyman Çağı Şairlerinden Figanî ve Divançesi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Karavelioğlu, M. A. (2014). *Şem'î Dîvânı*. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Kartal, A. (2014, Aralık 21). *Mesihî, İsa*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/mesihi-isa> adresinden alındı.
- Kavaklıyazı, A. (2010). *Koyunoğlu Müzesi Kütüphanesindeki 13450 Numaralı Mecmuanın Transkripsiyonlu Metni*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Kaya, B. A. (2013, Haziran 30). *Necâtî Bey, İsâ*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/necati-bey-isa> adresinden alındı.
- Kaya, B. A. (2013, Haziran 27). *Yahyâ Bey, Dukaginzâde*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yahya-bey-dukaginzade> adresinden alındı.
- Kayabaşı, A. (1995). *Sârbân Ahmed Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Kesik, B. (2012). Bazı Şiir Mecmualarından Hareketle Basılı Divanlarda Bulunmayan Bâkî Mahlaslı Şiirler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (9), 115-122.
- Kesik, B. (2012). Bir Yazmadan Hareketle Bâkî'nin Yayınlanmamış Şiirleri. *Turkish Studies*, 7(1), 1489-1500.
- Kesik, B. (2013). Bazı Şiir Mecmualarından Hareketle Basılı Divanlarda Bulunmayan Bâkî Mahlaslı Şiirler-II. *Turkish Studies*, 337-350.
- Kesik, B. (2014, Haziran 26). *Gamî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/gami-yazici-yahyaoglu-mahmud-gami> adresinden alındı
- Kesik, B. (2016). Bâkî'nin Yayınlanmamış Bazı Şiirleri (Üç Gazel Bir Matla'). *Aydın Türklük Bilgisi Dergisi*, 2(2), 79-85.
- Kılıç, A. (2012). Mecmûa Tasnifine Dâir. H. Aynur, M. Çakır, *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmûa: Osmanlı edebiyatının kırkambarı* içinde (s. 75-97). İstanbul: Turkuaz Yayınları.
- Kılıç, F. (2014, Şubat 7). *Meşrebî, Bıçakcızâde Meşrebî Çelebi*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/mesrebi-bicakcizade-mesrebi-celebi> adresinden alındı.
- Koçoğlu, T. (2016). Deneysel Edebiyat Yönüyle Dîvân Şiirinde Bir Tarz: Gazel-i Musanna' Yahut "Gazel Ender Gazel". *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi [Journal of Academic Literature]*, (5), 336-342.
- Köksal, M. (2013, Eylül 6). *Hayâlî (Adülkerimzâde)*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hayali-abdulkerimzade> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2012). Şiir mecmûalarının önemi ve "Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi" (MESTAP). H. Aynur, M. Çakır, *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmûa: Osmanlı edebiyatının kırkambarı* içinde (s. 409-432). İstanbul: Turkuaz Yayınları.
- Köksal, M. F. (2013, Eylül 25). *Âhî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ahi-benli-hasan-dilsiz-danismend> adresinden alındı.

- Köksal, M. F. (2013, Eylül 6). *‘Aşkî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/aski> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2013, Eylül 6). *Bahârî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/bahari> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2013). Bâkî’nin Bilinmeyen Veda Gazeli ve Dîvânında Bulunmayan Bazı Şiirleri. *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 319-330.
- Köksal, M. F. (2013, Ekim 20). *Ca’fer, Tâcî-zâde Ca’fer Çelebi*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/cafer-tacizade-cafer-celebi> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2013, Eylül 30). *Du’âyî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/duayi> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2013, Kasım 24). *Fakîrî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fakiri> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2013, Eylül 6). *Firâkî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/firaki> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2013, Eylül 6). *Helâkî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/helaki> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2013, Eylül 9). *Kâmî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kami-edirneli> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2013, Eylül 9). *Livâyî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/livayi> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2013, Eylül 19). *Sa’dî, Cem Sa’dî’si, Sa’dullâh*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sadi-cem-sadisi-sadullah> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2013, Eylül 7). *Sun’î*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/suni> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2014, Aralık 1). *Figânî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/figani> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2014, Ocak 13). *Muîdî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muidi> adresinden alındı.
- Köksal, M. F. (2017). *Mecma’u’n-Nezâ’ir (Edirneli Nazmî)*. e-Kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56057,mecmaun-nezair-edirneli-nazmi-pdf.pdf?0> adresinden alındı.
- Köksal, M. F., & Kardaş, S. (2013, Aralık 6). *Tâli’î*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/talii> adresinden alındı.

- Kurtoğlu, O. (2013, Ekim 20). *Zâtî, İvaz*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zati-ivaz> adresinden alındı.
- Kut, G. (1986). Mecnûa. *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi* (Cilt VI). İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Kut, G. (2015, Ocak 27). *Lâmi'î Çelebi*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/lamii-celebi-mahmud-osman> adresinden alındı.
- Küçük, S. (1994). *Bâkî Dîvânı (Tenkitli Basım)*. Ankara: TDK Yayınları.
- Levend, A. S. (2008). *Türk Edebiyatı Tarihi* (Cilt I). Ankara: TTK Yayınları.
- Macit, M. (2014, Aralık 17). *Şâh İsmail, Hatâyî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sah-ismail-hatayi> adresinden alındı.
- Macit, M., ve Kaplan, H. (2014, Nisan 15). *Bâkî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/baki> adresinden alındı.
- Mengi, M. (2014). *Mesîhî Dîvânı* (2. b.). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Morkoç Ertek, Y. (2003). *Eğirdirli Hacı Kemal'in Câmiü'n-Nezâir'i (Metin ve Mecmua Geleneği Üzerine Bir İnceleme)*. Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Ördek, Ş. (2014, Nisan 2). *Şemsî, İsfendiyarzâde Şemsî Ahmed Paşa*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/semsi-isfendiyarzade-semsi-ahmed> adresinden alındı.
- Özmen, M. (2017). *Ahmed-i Dâ'î Divan*. Ankara: TDK Yayınları.
- Pala, İ. (1983). *Aşkî, Hayâtı, Edebî Şahsiyeti ve Divânı*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Pala, İ. (1988). Âgehî, Mansûr. *TDV İslam Ansiklopedisi*: <https://cdn.islamansiklopedisi.org.tr/dosya/1/C01000475.pdf> adresinden alındı.
- Pektaş, M. (2013, Temmuz 27). *Âgehî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr> adresinden alındı.
- Pomakoğlu, A. (2013). *Bahârî Dîvânı: İnceleme ve Metin*. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sami, Ş. (2010). *Kâmûs-ı Türkî*. İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Saraç, Y. (2002). *Emrî Divanı*. İstanbul: Eren Yayıncılık.
- Saraç, Y. (2014, Temmuz 15). *Emrî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/emri-emrullah> adresinden alındı.

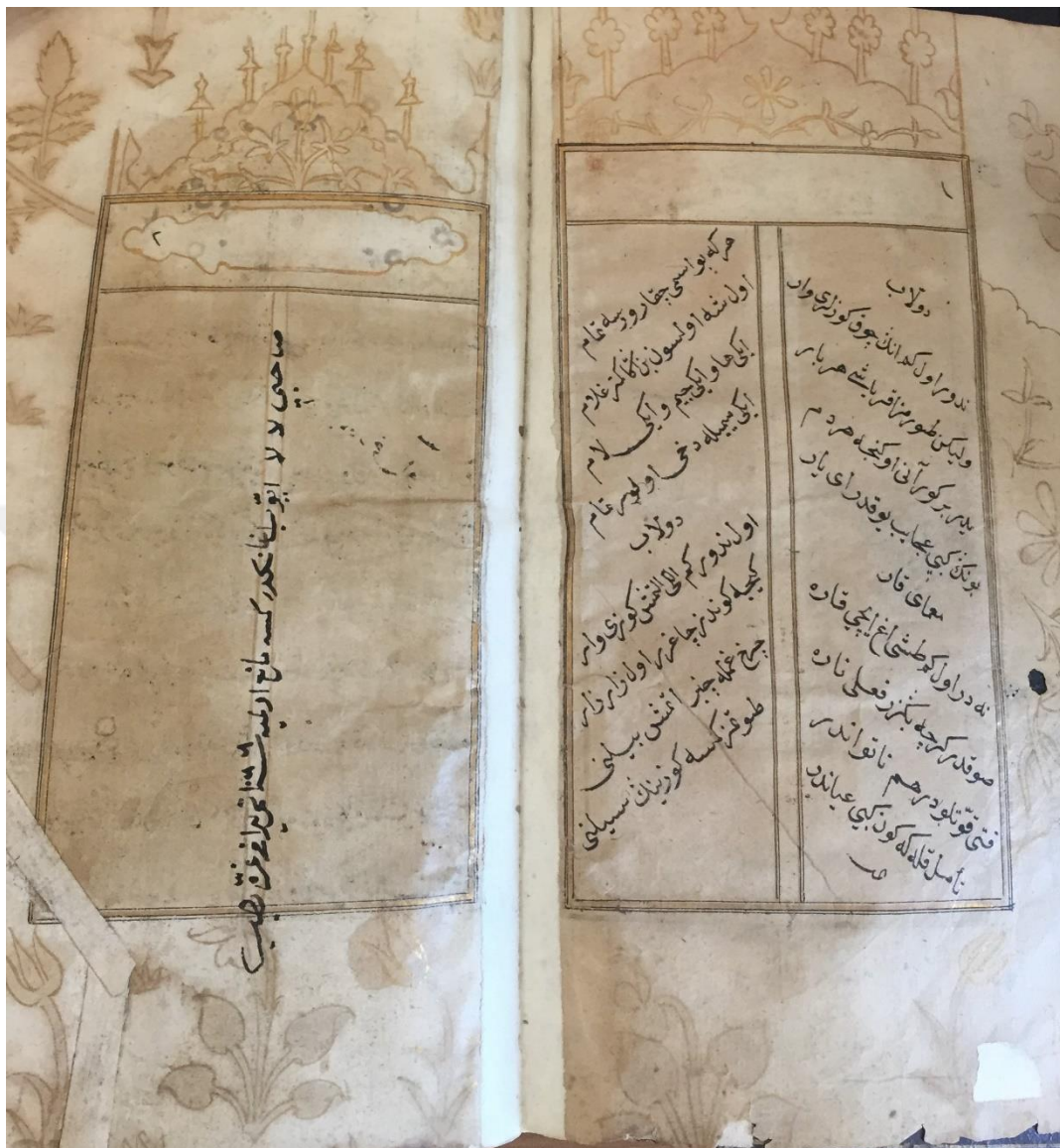
- Sarioğlu Alptekin, L. (2014, Eylül 9). *Adnî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr> adresinden alındı.
- Savran, Ö. (2013, Kasım 25). *Karamanlı Nizâmî, Nizâmî-i Karamanî*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/karamanli-nizmi-nizamii-karamani> adresinden alındı.
- Seyhan, K. (2002). *Livâyî Dîvânı (Metin-İnceleme)*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sungur, N. (1994). *Âhî Divânı (İnceleme-Metin)*. Ankara: Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi.
- Sungurhan, A. (2017). *Beyânî Tezkiresi (Tezkiretü 'ş-şu'arâ)*. <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-194495/beyani-tezkiresi-tezkiretus-suara.html>: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55835,beyani-tezkiresipdf.pdf?0> adresinden alındı.
- Sungurhan, A. (2017). *Tezkiretü'ş-Şu'arâ- Kınalızâde Hasan Çelebi*. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55834,kinalizade-hasan-celebipdf.pdf?0> adresinden alındı.
- Süzen, H. (1994). *Dükakinzade Ahmed Beg Dîvânı (İnceleme-Tenkidli Metin)*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Şanlı, İ. (2014, Şubat 22). *Ubeydî, Abdurrahman Çelebi*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ubeydi-abdurrahman-celebi> adresinden alındı.
- Şenödeyici, Ö. (2012). *Osmanlının Görsel Şiirleri*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Tanrıbuyurdu, G. (2018). *Kalkandelenli Mu'îdî Dîvânı*. e-Kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/59883,kalkandelenli-mu39idi-divanipdf.pdf?0> adresinden alındı.
- Tarlan, A. N. (1948). *Şiir Mecmualarında XVI. ve XVII Asır Divan Şiiri Rahmî ve Fevrî*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Tarlan, A. N. (1966). *Ahmed Paşa Divanı*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Tarlan, A. N. (1968). *Zatî Divanı (Edisyon Kritik ve Transkripsiyon) (Cilt I)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Tarlan, A. N. (1970). *Zatî Divanı (Edisyon Kritik ve Transkripsiyon) (Cilt II)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Tarlan, A. N. (1992). *Hayâlî Divanı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Tarlan, A. N. (1992). *Necatî Beg Divanı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

- Tietze, A. (2014). XVI. Asır Türk Şiirinde Gemici Dili. T. Tuncel, *Osmanlı Şiirinde Gemicilik Terimleri* içinde (s. 113-138). İstanbul: Kökler Derneği Yayınları.
- Uzun, M. (2003). Mecmua Maddesi. *İslam Ansiklopedisi* (Cilt 28, s. 265-268).
- Ünver, İ. (2008). Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler. *Turkish Studies*, 11(1), 1-46.
- Üzgör, T. (1991). *Fehîm-i Kadîm Hayatı, Sanatı, Dîvân'ı ve Metnin Bugünkü Türkçesi*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayını.
- Yakar, H. İ. (2018). *Gelibolulu Sun'î Dîvânı*. e-Kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57257,gelibolulu-suni-divanipdf.pdf?0> adresinden alındı.
- Yavuz, K., ve Yavuz, O. (2016). *Muhibbî Dîvânı*. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Yıldız, A. (2014, Eylül 10). *Fehîm-i Kadîm*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü: <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fehimi-kadim> adresinden alındı.
- Yılmaz, G. A. (2017). Bir Şiir Mecmuasından Hareketle Haşmet ve Bâkî'ye Nispet Edilen Şiirler. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1478-1489.
- Yücel, B. (2002). *Mahmud Paşa Adnî Divanı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

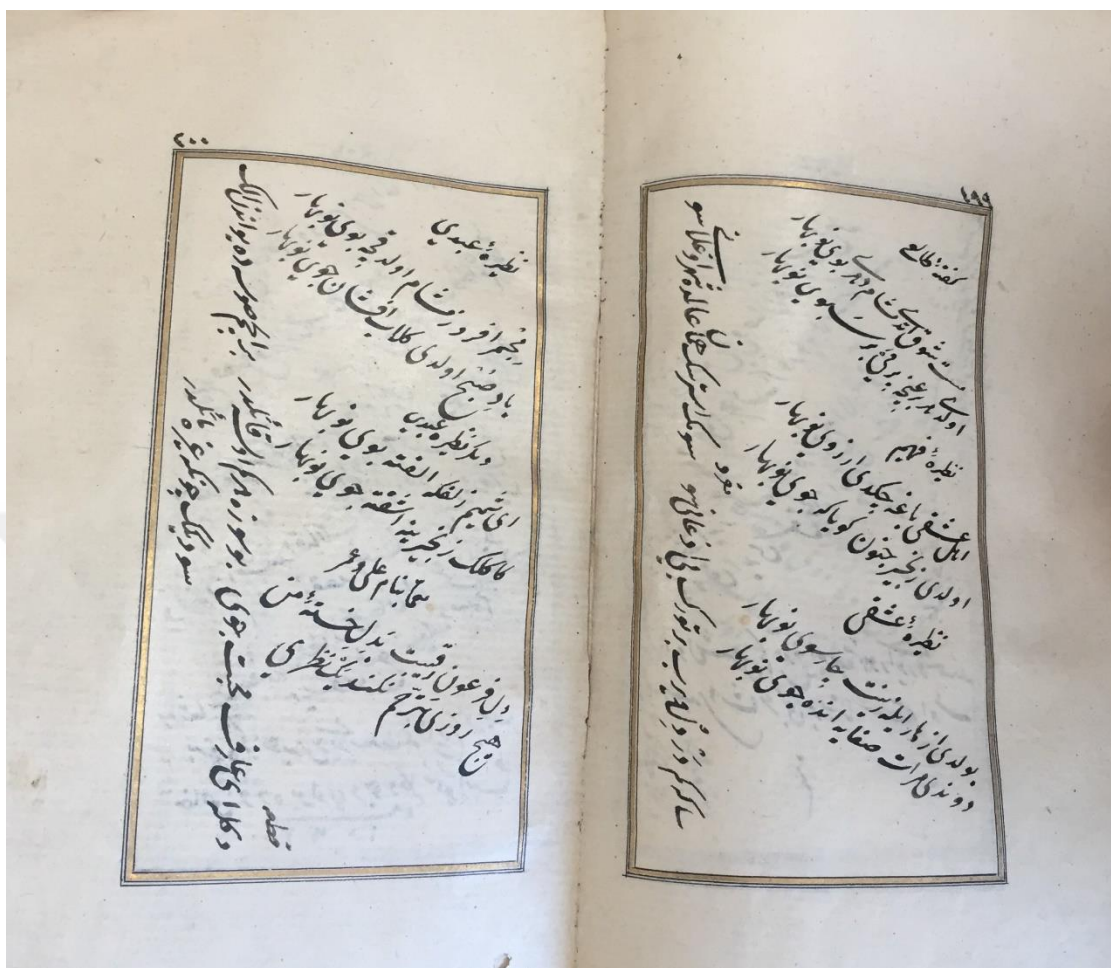

EKLER

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : Karasakal, Yasemin
Uyruğu : T.C.
Doğum tarihi ve yeri :
Medeni hali : Bekar
Telefon :
e-mail :

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Lisans	Selçuk Üniversitesi	21.06.2015
Lise	Mehmet Akif ERSOY Lisesi	17.06.2011

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2019-2020	SELÇUKLU Halk Eğitim Merkezi	Usta Öğretici
2016-2017	SELÇUKLU İMKB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Öğretmen
2016-2017	Bosna Hersek Anadolu İmam Hatip Lisesi	Öğretmen

Yabancı Dil

İngilizce

